

Kolezijska ul. 11

1000 Ljubljana

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Mestna občina
Ljubljana

EMONA | MM
LJUBLJANA | 2000

IZVEDBENI KURIKULUM

VRTCA TRNOVO

2017/2018

11. CELOLETNI PROJEKT

»ZMAJČEK ČU-ČU«

mag. Suzana Antič, mag. Mojca Garvas ter vzgojitelji in vzgojiteljice Vrtca Trnovo

KAZALO

1. UVODNI POZDRAV
2. PDL – IZVEDBENI KURIKULUM VRTCA TRNOVO
3. LUTKA IN LITERARNO-DIDAKTIČNA ZGODBA V PDL
4. KREIRANJE LETOŠNJE LITERARNO-DIDAKTIČNE ZGODBE
5. IZBRANA LITERARNA ZGODBA – »ZMAJČEK ČU-ČU«
6. LUTKA »ZMAJČEK ČU-ČU«
 - a) Kdo je naš osrednji junak?
 - b) Kako smo ga ustvarili/izdelali?
 - c) Kakšen je zmajčkov izziv/problem?
7. DIDAKTIČNA ZGODBA
8. RDEČA NIT JE SKUPNO NAČRTOVANJE
 - a) Skupni didaktični zemljevid (za celoten vrtec)
 - b) Individualni didaktični načrt (za posamezno skupino)
9. IZVEDBENI DEL
10. RAZVOJ DIDAKTIČNE ZGODBE PO ETAPAH
 - PRED ETAPA: *uvod v etapo, prvo srečanje, vstop ZMAJČKA v oddelke, izvajanje učnih ciljev/dejavnosti otrok, primeri dejavnosti, zaključek pred-etape, evalvacija, refleksija etape*
 - PRVA ETAPA: *zaplet, izvajanje učnih ciljev/dejavnosti, primeri dejavnosti, zaključek prve etape, evalvacija/refleksija*
 - DRUGA ETAPA: *zaplet, izvajanje učnih ciljev/dejavnosti, primeri dejavnosti, zaključek druge etape, evalvacija/refleksija*
 - TRETJA ETAPA: *zaplet, izvajanje učnih ciljev/dejavnosti, primeri dejavnosti, zaključek tretje etape, evalvacija/refleksija*
11. ZAKLJUČNA PRODUKCIJA
12. SPREMLJANJE IN VREDNOTENJE IZVEDENEGA PROJEKTA (sumativna evalvacija)
13. LITERATURA IN UPORABLJENI VIRI

UVODNI POZDRAV

Vsako leto znova strokovni delavci snujemo knjižico **izvedbenega kurikulum**a našega vrtca. Namenjena je nam, ki živimo in delamo v vrtcu, staršem naših otrok in drugim zainteresiranim. Vanjo vpletemo vse uvide, spoznanja, vse na novo odkrito in raziskano, tisto, kar je v tekočem letu zaznamovalo naše vsakdanje življenje in ustvarjanje v vrtcu kot tudi vse dosežke, dobrobiti in dodane vrednosti, ki jih požanjemo ob vsakokratnem zaključku projekta.

V pričujočem zapisu predstavljamo naš celoletni projekt. Tako razčlenjujemo kronološki potek Projektne del z lutko, katerega vsebino si zamislimo, načrtujemo, izvajamo, spremljamo in evalviramo po načelih akcijskega raziskovanja, izkustvenega učenja in odkrivanja. V zapisu hkrati analiziramo bistvene postaje oz. t.i. etape vzgojno-izobraževalnega Projektne del z lutko in principe našega del z lutko, opremljene z inovacijskimi elementi.

Besedilo smo zaradi boljšega vpogleda v potek vzgojno-izobraževalnega procesa opremili s fotodokumentacijo in z anekdotskimi zapisi otrok.

Ustvarjalci kurikulum Vrtca Trnovo

PROJEKTNO DELO Z LUTKO – IZVEDBENI KURIKULUM VRTCA TRNOVO

Vsako (novo) šolsko leto v Vrtcu Trnovo pričnemo z novo, enkratno epizodo izvedbenega kurikulumu, ki jo skozi celoletni projekt - Projektno delo z lutko (PDL), ustvarimo vsi strokovni in drugi delavci vrtca, skupaj z otroki vseh starostnih skupin in njihovimi starši.

Projektno delo z lutko (PDL) je naš spiralen, procesen in postopno načrtovan, izvajan in ovrednoten izvedbeni kurikulum vrtca. Je unikatna v predstavljanju svojega pristopa delovanja celotne skupine vrtca; izhaja iz potrebe vsakega otroka in tudi odraslega, ki na sebi lasten način, s svojimi lastnimi značilnostmi, naborom znanj in spretnostmi, z naravno radovednostjo in čudenjem teži k odkrivanju in spoznavanju novega, še neraziskanega. Otroka, ki je ves čas v središču delovanja projektnega dela z lutko, strokovni delavci v vrtcu s hevrističnimi metodami vodimo v ustvarjanje, raziskovanje, eksperimentiranje, odkrivanje in iskanje rešitev, tudi izven ustaljenih vzorcev. Usmerjamo in spodbujamo jih h kreativnemu in konstruktivnemu razmišljanju, k boljšemu delovanju, ukrepanju, načrtovanju, snovanju, udeležanju in ustvarjanju. Prizadevamo si, da bi na svet okoli sebe gledali s humorjem, a bili hkrati zavzeti. To pot naredimo skupaj z lutko in njeno zgodbo, kjer se otrok preko akcijskega, izkustvenega in doživljajskega učenja ter z izražanjem in ustvarjanjem sooča s temeljnimi področji človekove kulture in civilizacije: z znanostjo, umetnostjo, tehniko, mediji, komunikacijo idr. Ob tem se, z neposredno izkušnjo, srečuje s celotno paleto socialnih situacij in socializacijskih procesov ter se kani za življenje – za pro-socialnost, solidarnost, mir in medkulturnost. Skozi celoletni projekt se otrok uči tako, da sam ali pa ob sodelovanju s sovrstniki oz. odraslimi, postavlja hipoteze (odkriva), preizkuša (izkuša, eksperimentira), preverja in aktivno uporablja vire ter prihaja do zaključkov. Preko izkušenj, čutov in čustev prehaja iz domišljjskega v realni svet. Odkriva in raziskuje sebe in svet, ki ga obdaja, obdeluje materiale na tehnični, umetniški in socialni način, spoznava bistvo, način in smisel ustvarjanja človeške civilizacije in kulture ipd.

Nam, strokovnim delavcem, PDL pomeni vsebinski in organizacijski okvir; je enkraten, zaključen, epizoden in razvojno naravnan. Je strategija izkustvenega, situacijskega, akcijskega in reflektivnega učenja otrok in vzgojiteljev. Predstavlja umetnostno-pedagoški koncept vzgojno-izobraževalnega dela, pri čemer izvedbeni kurikulum temelji na medsebojno povezanih elementih kot so: ustvarjanje vzgojnih in učnih izzivov, učnega sožitja, ustvarjanje

pedagoške zgodbe in lutke, ustvarjanje pedagoškega odra, miselno odkrivanje, spremljanje in vrednotenje.

Projektno delo z lutko je usmerjeno v spodbujanje aktivne participacije vseh strokovnih delavcev vrtca, otrok in njihovih staršev. Njegove glavne značilnosti so: timsko delovanje, skupno načrtovanje, izvajanje in evalviranje, prehajanje otrok in vzgojiteljev med skupinami, sodelovanje s starši ter odkrivanje – inventiranje in inoviranje. Povezujemo ga z zunanjimi institucijami in sodelujemo v različnih projektih na državni in evropski ravni.

V izvedbenem kurikulumu skozi dolgoletno delo beležimo kar nekaj izvirnih, inovacijskih elementov kot so:

- povezovanje in uravnovešanje področij kurikulumu s temeljnimi dosežki človekove civilizacije in kulture, t.i. področji temeljnih človekovih dejavnosti (TČD)
- večplastno prepletanje teorije, didaktike in vzgojnega dela z otroki
- vloga lutke in vsakokratne zgodbe, ki nastaja v procesnem skupinskem delu
- načrtovanje dela po etapah, izvajanje kurikulumu in sprotne evalvacije na nivoju celotnega vrtca z mrežo smiselno oblikovanih timov, povezujočih se z namenom in ciljem čim večje kvalitete dela z otrokom
- izbira delovanja po principih akcijskega raziskovanja, ki teče dvotirno, tako pri odraslem kot otroku
- vloga otroka v raziskovanju v njemu lastnem tempu, z lastnimi viri in ob optimalnem vodenju odraslega; »prehajanje« otroka med dejavnostmi, strokovnimi delavci in vrstniki, po njegovi lastni izbiri
- visok nivo pripadnosti vrtčevskemu timu, dobra delovna klima, spodbudno delovno okolje, naravnano k dvigovanju kvalitetnega strokovnega vzgojno-izobraževalnega dela z otroki in k osebni in profesionalni rasti vsakega posameznika in skupine kot celote
- interno izobraževanje vseh strokovnih delavcev
- povezanost celotnega kolektiva /učenje drug od drugega/
- iskanje novih, sodobnih oblik odprtega in intenzivnega povezovanja in sodelovanja s starši /intranet/ ter spodbujanje aktivne vpetosti v življenje in delo v vrtcu

Vse omenjeno nam omogoča, da lahko vzgojno-izobraževalni proces izvajamo v smeri oblikovanja pedagoškega okolja, v katerem se reševanja izzivov lotimo bolj sproščeno, kreativno, sistematično in učinkovito. V takšnem okolju lahko otroci in odrasli uresničujemo svoje želje, potrebe, sposobnosti, znanje, nadarjenosti; da smo to, kar smo.

LUTKA IN LITERARNO-DIDAKTIČNA ZGODBA V PDL

Osnova Projektnega dela z lutko je lutka in njena zgodba, ki se odvija celo leto in otroka motivira, da se na ustvarjalen, igriv in zanj globoko smiseln način udeležuje predlaganih vzgojnih dejavnosti.

Lutka je junak (protagonist), ki povezuje in osmišlja naš vzgojno-izobraževalni proces. Skupaj s svojo zgodbo predstavlja rdečo nit celoletnega vzgojnega projekta, v katerem ima močno umetnostno, psihološko in socialno vlogo. Je podpornik in pomočnik v procesu prilagajanja – učenja – vzgoje, samovzgoje z natančno določenim namenom, odprtim za aktualne od/izzive, oz. procesni miselni razvoj otroka in vzgojitelja (v Antič idr., 2015).

Ko lutka vstopi na pedagoški oder in povabi otroka, da se vanjo, v njeno situacijo in način mišljenja vživi, ima zaradi svoje specifične situacije in njenega magičnega vpliva sposobnost, da otroka dolgoročno motivira za delovanje, raziskovanje in ustvarjanje. Skozi odprta vrata ga vabi v svet odkrivanja in raziskovanja in mu tako ponuja številne možnosti za razumevanje sveta z različnih zornih kotov. Nagovarja ga k radovednosti in nenehnemu spraševanju, zakaj je tako, k eksperimentiranju, preizkušanju, razmišljanju, pa tudi izražanju in sprejemanju različnih čustev.

Literarno-didaktična zgodba v PDL je skupna zgodba, ki jo oblikujemo in razvijamo samo za namene posameznega projekta. Ima določeno pedagoško funkcijo, traja eno leto in se kasneje ne ponovi več. Narejena je za naše otroke, za naše potrebe in za naš izvedbeni kurikulum. Vsako leto znova jo zasnujemo tako, da vzpostavlja dolgoročno celoletno motivacijo in otroke motivira tudi znotraj posamezne etape. Je sredstvo za doseganje naših načrtovanih ciljev in vsebuje jasno rdečo nit, skozi katero otroci postopoma, po etapah, razkrivajo problem/izziv osrednjega junaka. Problem/izziv razkrivajo na način, ki omogoča široke možnosti za igro, izkušnje, preizkušanje, rokovanje z različnimi materiali ipd. Na ta način razvijajo svojo intelektualno, emocionalno in socialno plat osebnosti.

Za uspeh projekta je ključno, da zgodbo ustvarimo skupaj vsi strokovni delavci. Pri ustvarjanju **literarne zgodbe (umetniškega dela)** je pomembno, da vsak od nas vloži del sebe, svoj sanjski, pravljični in realni del, da se z zgodbo identificira. Da se oblikuje temeljna zamisel in naredi okvir zgodbe z zapleti, izoblikuje lik in njegov karakter.

Iz literarne zgodbe kasneje razvijamo **didaktično zgodbo**, ki jo skupaj, skozi celo leto, živimo vzgojitelji, otroci in njihovi starši. To je zgodba, ki nastaja sproti, se dopolnjuje in prilagaja

glede na pričakovanja in potrebe otrok in odraslih. Ob njej se skupaj učimo, razmišljamo, se veselimo, skupaj pletemo in razpletamo svoje misli, uresničujemo cilje idr. Ustvarjena je z raziskovalnim vprašanjem, ki ga vsako šolsko leto dva do trikrat nadgradimo z reševanjem literarno-didaktičnega zapleta/vozla, oblikovanega kot učni izziv. Zaplet/vozel nam predstavlja učno zagato, potrebo, problem, ki otroka vznemiri in ga povleče v to, da prične z iskanjem najboljših rešitev za nastali problem/izziv. Da gre v akcijo in v odkrivanje nečesa novega, neznanega; z uporabo različnih tehnik, veščin, materialov idr., ki mu jih premišljeno ponujamo strokovni delavci.

V nadaljevanju podrobneje predstavljamo, kako celoletna literarno-didaktična zgodba nastane in se razvija; kako jo načrtujemo, izvajamo in evalviramo.

PRIPRAVA NA NOVO EPIZODO IZVEDBENEGA KURIKULUMA

KAJ SMO SI ZAMISLILI, ŽELELI, NAČRTOVALI, KAJ JE BIL NAŠ LETOŠNJI NAMEN?

Letošnje poletje se je poslovilo v veličastnem slogu, kot da sploh ne bi želelo oditi. Tudi mi se večkrat težko poslovimo od naših junakov, ustvarjenih literarnih zgodb in dogodivščin, ki jih doživimo na poti raziskovanja. A slovo je del življenjskega cikla, ki ga sprejmemo, da lahko pozdravimo novo, nepoznano, da spoznamo, se (na)učimo, oplemenitimo, rastemo, se razvijamo in pričakujemo. Tako se v pričakovanju novih doživetij sprašujemo, kdo bo naš sopotnik, motivator, animator, medij, naša pesem, kaj bomo okusili in preizkusili, kaj in koga bomo spoznali.

Za lažji začetek in kot izhodišče najprej določimo krovno področje literarno-didaktične zgodbe. Tokrat bomo bolj poglobljeno raziskovali **področje gibanja v povezavi z jezikom**.

Združeni strnemo glave, misli, viharimo možgane, delimo ideje, se pogovarjamo, razmišljamo in si zamišljamo. Središče naših misli je vedno otrok; njegova osebnost, potrebe, igra, učenje. Sprva se zdi, da nam ne gre, ne steče kot bi želeli. A diskusija odpre nova obzorja, spodbudi zastalo misel in nadaljuje idejni tok. Rojeva se nova zgodba, nov protagonist, prijatelj. Smo kot družina, ki pričakuje novega člana, nekoliko nestrpni, prestrašeni in hkrati navdušeni in veseli.

Zasnova za novo bitje je pripravljena, ideje so zapisane, podoba protagonista je zamišljena, le še likovno jo uresničimo in strokovni delavci se bomo kmalu srečali z bitjem, ki smo ga ustvarili s skupnim delom. V času od zamisli do uresničitve in oživitve osrednjega junaka zgodbe nestrpno pričakujemo prvo srečanje z njim.

Naposled ga le dobimo – novega člana, namreč. **Ču-Ču je prav poseben zmajček**. Prihaja iz Zmajevega mesta, kjer živi v ruševinah zmajskega gradu. Po naravi je radoživ, igriv, vedoželjen, hudomušen, pogumen, mogočen. Ob pogledu nanj, smo se strokovni delavci vanj takoj zaljubili. Verjamemo, da ga bodo vzljubili tudi otroci, ki zmajčka srečajo med sprehodom po mestu, kamor je Ču-Čuja popeljal njegov raziskovalni duh.

V želji otokom, v odprtem učnem okolju, **ponuditi vsebine na izviren, kreativen, inovativen in njemu razumljiv način**, in pri tem izkoristiti moč lutke v pedagoškem procesu, smo strokovni delavci tudi tokrat skovali izjemno, enkratno literarno zgodbo, ki smo jo skupaj

nadgradili in jo didaktično opremili. Timsko delo, h kateremu prispevajo vsi strokovni delavci, se je še enkrat izkazalo za ključen element našega ustvarjanja in dela.

Ču-Ču-ju izrekamo dobrodošlico in se veselimo novih izkustev, spoznanj, dognanj in anekdot, ki sledijo v nadaljevanju.

OD ZAMISLI PREK IZDELAVE DO ANIMACIJE IN UPRIZARJANJA

KREIRANJE LITERARNO DIDAKTIČNE ZGODBE

LITERARNA ZGODBA

Ko so področje raziskovanja in materiali izbrani, pričnemo s **procesom kreiranja literarne zgodbe**. Oblikujemo temeljno zamisel in naredimo okvir zgodbe. Usmerjeni smo v oblikovanje zgodbe z zapleti in (iz)oblikovanje lika ter njegovega karakterja. V tem delu se popolnoma prepustimo domišljiji in sanjam. Da bi zgodba dosegla svoj namen, pritegnila otrokovo radovednost in pozornost, vzbudila njegova čustva in ga motivirala za celo leto, pri njenem ustvarjanju sledimo ključnim elementom, brez katerih zgodbe ni; to so: *močno sporočilo*, ki naj ga otrok skozi zgodbo dobi, *zaplet oz. vozel*, ki spravi zgodbo v pogon, ki otroka vznemiri in ga povleče v to, da začne iskat najboljše rešitve za nastali problem, dobra *izbira glavnega junaka oz. protagonista*, ki ima v zgodbi glavno vlogo, ima svoje posebne lastnosti in sposobnosti in si prizadeva doseči nek cilj, strukturo poteka (uvod, zaplet/vrh in zaključek), *serija dogodkov, nadaljnjih zapletov/vozlišč*, s katerimi se junak sooča, *vrhunec zgodbe, razplet, in rešitev oz. zaključek*, ko se vse sestavi skupaj.

Med različnimi literarnimi zgodbami, ki si jih strokovni delavci zamislimo v skupinskem delu, izberemo tisto, ki nas vodi v domišljjski svet in je hkrati najprimernejša za vključevanje vseh smernic našega procesnega akcijskega načrtovanja ter najbolj zadosti vsem našim ciljem in namenom. Oblikovano zgodbo razčlenimo na posamezne pod-tematske etape, z zajetimi posameznimi materiali, vozlišči, raziskovalnimi vprašanji in uravnoteženo integriranimi ostalimi kurikularnimi področji. Tako sestavljena zgodba nam predstavlja rdečo nit celoletnega načrtovanja in dolgoročno motivacijo ne le za otroke, pač pa tudi za strokovne delavce in starše, hkrati pa nam njene posamezne etape omogočajo dovolj prostora za avtonomnost, kreacijo, prilagajanje in odzemanje, lastno posameznim skupinam otrok ali razvojnim posebnostim posameznih starostnih skupin otrok (npr. lutka ima drugačno vlogo pri starejših kot pri mlajših otrocih).

LETOŠNJA IZBRANA LITERARNA ZGODBA

Kaj letošnja literarna zgodba (umetnostno besedilo), ki smo jo izbrali med šestimi različnimi zgodbami, ustvarjenimi v skupinskem delu, pripoveduje, kakšno je njeno sporočilo?

Nekega barvitega jesenskega dne se je v mestu Ljubljana znašel zmajček Ču-Ču. Radovedno se je sprehajal po starem mestnem jedru in se čudil življenjski radosti in energiji, ki je vladala v njem. Med sprehodom ga je ob pišu jesenskega vetra nekaj požgečkalo po nosu. Na tla je predenj padel pisan košček papirja in Ču-Ču ga je z zanimanjem pobral. Presenečeno je ugotovil, da je na koščku papirja podoba še enega zmaja. Ko se je ozrl naokrog, je zagledal enako podobo tudi na mostu, pa na kosu blaga, na avtomobilu, na papirju, na veliki hiši, ... Ta zmaj je bil vsepovsod. Le zakaj? Zatopljen v iskanje odgovora je s koščkom papirja v roki taval po Ljubljani in srečal otroke iz Vrtca Trnovo. Ti mu bodo zagotovo pomagali poiskati in tudi najti rešitev. In res, otroci so ga podučili, da je zmaj simbol mesta Ljubljane. Kaj pa je to simbol? Ču-Ču namreč prihaja iz Zmajevega mesta, ki nima svojega simbola.

Zakaj ima mesto Ljubljana za svoj simbol prav zmaja, je bilo vprašanje, ki Ču-Čuju ni dalo miru. Izziv ga je, skupaj z otroki, vodil v vneto raziskovanje in odkrivanje preteklosti mesta Ljubljane, do spoznanja, da ljubljanski simbol prikazuje prav tistega zmaja, ki ga je pri nas premagal grški junak Jazon, ko je priplul po Ljubljanici s svojimi Argonavti. Ampak to je bilo pred mnogimi leti, pravzaprav tisočletji. Kako se je torej ohranila zgodba o tem junaškem dejanju? Jazon je namreč v Ljubljani pozabil voščeno tablico z nerazumljivimi znaki. Podobni so našim črkam, zato so otroci rešitev iskali s pomočjo knjig, muzejev in arheoloških otokov v mestnem jedru. Odkrili so, da so se vse zgodbe o Ljubljani ohranile s pomočjo pisane besede in knjig. Ob tem pomembnem spoznanju je bil Ču-Ču kar malce žalosten, kajti o njegovem mestu ne govori nobena zgodba v nobeni knjigi. Otroci so ga zato sklenili razveseliti tako, da so si izmislili posebno zgodbo za Zmajevo mesto. Da pa se ne bi pozabila, so jo zapisali v knjigi, ki so jo izdelali sami. Iz knjig so otroci tudi izvedeli, da so že v Jazonovem času ljudje peli in igrali v predstavah in v nekaterih so nastopali tudi zmaji. To spoznanje je bilo za Ču-Čuja tako zanimivo, da so otroci zanj priredili Ču-Čujev festival. V veliki dvorani in na čisto pravem odru so odpeli in odigrali glasbeno-gledališko predstavo. Predstavo o Zmajevega mesta. Spodbujali so jih njihovi starši in Ču-Ču, ki je v predstavi tako zelo užival, da mu je bilo res žal, da pri nas ni več ne živih zmajev in ne junakov kot je bil Jazon.

Raziskovanje nas je vse skupaj privedlo do ugotovitve, da je bil med Argonavti tudi Herakles. Izvedeli smo, da je ta grški junak pripravil prve olimpijske igre, na katere so se tekmovalci pripravljali skupaj in katere po več tisoč letih prirejamo še danes. Po naključju pa je ravno v tem času v vrtec prispelo pismo za Ču-Čuja, v katerem je Ču-Ču izvedel, da zmaji v Zmajevem mestu iščejo nekaj, kar bi jih povezal, združilo in hkrati zabavalo. Dogajanje je Ču-Čuja in otroke vodilo v razmislek, da je morda prav olimpijski, sodelovalni duh tisti, ki bi lahko povezal, združil in hkrati razvedril prebivalce Zmajevega mesta.

Da bi tudi Zmajevo mesto zaživel tako kot živi naše mesto Ljubljana, ki je polno življenjske radosti in energije, so si otroci zamislili in izmislili svojske gibalno-športne igre, na katere so konec šolskega leta povabili svoje babice in dedke. Prepričani so bili, da so prav stari starši tisti, ki lahko Ču-Čuju, ob pomoči otrok, pomagajo pričarati sodelovalno-družabno vzdušje, ki ga bo ponesel daleč v Zmajevo mesto.

Športni dogodek je potekal v stilu olimpijskih iger, olimpijskega duha in vrednot. Na vrtčevskem igrišču je bilo komajda dovolj prostora za vse. Otroci so skupaj s svojimi babicami in dedki, ob veselim bodrenju, spodbudah in podpori, tekmovali in ustvarjali prav takšno sodelovalno-družabno vzdušje kot ga Zmajevo mesto potrebuje. Skupaj so razvijali ideal o enovitem razvoju telesa, volje in duha (zdrav duh v zdravem telesu) ter s povezovanjem športa, vzgoje in kulture izkazovali olimpijske vrednote: prizadevanje za odličnost, izkazovanje spoštovanja in praznovanje prijateljstva. Na tekmovanju so vladala določena pravila vedenja, kjer se ne goljufa in kjer tekmovalci spoštujejo pravila sodnikov in se trudijo biti zelo pravični. Igre so bile zahtevne in zabavne, zato si je prav vsak športnik zaslužil velik aplavz in čestitke za odlično športno udejstvovanje.

Ču-Čuju je skupaj z otroki, vzgojitelji, starši, babicami, dedki ter drugimi prijaznimi ljudmi v Ljubljani, končno uspelo odkriti, kako ponovno oživeti in vrniti življenjsko radost in energijo v Zmajevo mesto. Duh sodelovanja in druženja, ki se je skozi celo leto udejanjal vse okrog njega, je tisti, ki bo tudi prebivalce Zmajevega mesta prav gotovo spet povezal, združil in hkrati zabaval. Srečen in pripravljen na odhod domov je vsakemu otroku pred slovesom, za poplačilo vloženega truda in kot spodbuda za naprej, podaril posebno priznanje: **»Priznanje za dobrosrčnost, sočutnost in pomoč Ču-Čuju in prebivalcem Zmajevega mesta«**, pomahal še v slovo in se z »ognjenim avtom«, skupaj z bratcem Če-Če in sestrice Či-Či, odpeljal v Zmajevo mesto ...

SREČNO V ZMAJEVEM MESTU!

KDO JE OSREDNJI JUNAK V LETOŠNJI ZGODBI?

Naj vam na začetku zaupam nekaj malega o sebi ...

Prihajam iz Zmajevega mesta, ki se nahaja v deželi Dakiji. V njej živim skupaj z mamico Rino, očkom Marlom, bratcem Če-Če in sestrico Či-Či. Star sem 100 let, sestra 105 let in bratec 110 let. Mama je stara 500 let, oče pa 555 let. Živimo v votlini, v zmajevem gradu, ruševinah.

Sem vesel, vedoželjen, igriv, hudomušen, zabaven, poseben, pogumen, mogočen. Ognja še ne bruham, ker še nisem dovolj star. Prav tako še ne zmorem leteti, a se učim;

In kaj delam v Ljubljani, v Vrtcu Trnovo? Iz svojega mesta sem odšel, ker sem slišal za rek: »Važno je sodelovati, ne zmagati« (današnji olimpijski moto) in sedaj iščem kraj/ljudi, ki to udejanjajo.

KAKO SMO GA USTVARILI/IZDELALI?

Ko smo v našem lutkovnem laboratoriju pričeli z izdelovanjem in oblikovanjem nove lutke – Ču-Čuja, smo posebno pozornost namenili likovni stilizaciji. Zamislili smo si mimično lutko, za katero je značilno, da odpira in zapira usta in s tem spreminja mimiko, izraz obraza. Dogovoriti smo se morali o izboru barv, materiala, velikosti lutke, saj nam, in tako navaja tudi Majaron: »prav likovna stilizacija pomaga ustvariti lutkin značaj: že izbor materiala usmerja gledalčevo dožemanje (prijetno/neprijetno), pomaga mu oblika (okroglo dojemamo drugače kot ovalno ali oglato), izbor barve je med odločilnimi prepoznavnimi znaki, ki sugerirajo tudi lutkin značaj. /.../, omenimo še velikostne odnose med deli telesa in lutke in v odnosu do lutkarja« (Majaron v Korošec in Majaron 2002, 62).

Za kakovostno in profesionalno podporo pri izdelavi lutke, smo kljub lastnim, večletnim izkušnjam in veščinam, zaprosili zunanjo strokovnjakinjo in skupaj pričeli z ustvarjanjem Ču-Čujeve likovne podobe in pripravo skice.

Upoštevali smo zakonitosti tipa lutke in način izdelave, vsebino zgodbe, videz in izraz lutke, iz katerega materiala bo narejena, kako se bo gibala ipd.

Za lažji dostop do lutke vedno izdelamo šest identičnih lutk (dvojnike); za vsak trakt svojo lutko. Izdelava popolnoma enakih lutk je terjala izredno preciznost in natančnost v vseh fazah izdelave lutke; saj otroci hitro opazijo še tako majhne razlike. Iz pene smo oblikovali glavo in telo, ju likovno in tehnološko obdelali in v zavedanju, da mehkoba in nežnost v otrocih vzbujata čustva in omogočata lažje čustveno navezovanje, uporabili mehko – rdeče, oranžno in rumeno blago (pliš). Še posebej za mlajše otroke (prva starostna skupina), ki lutko spoznavajo in z njo komunicirajo preko svojih čutil (tip, vid), je pomembno, da je lutka na otip mehka, prijetna in nežna.

Ko je bila lutka narejena, jo je bilo treba le še oživeti. Ker je za samo oživljanje lutke in igro z njo seveda potrebno predvsem veliko vaje (poleg vere v lutko, želje in vsaj nekaj talenta), smo pod strokovnim vodstvom lutkovnega pedagoga pričeli s prebuditvijo duha lutke: z osnovo uporabe lutke (nova/drugačna tehnika), z vajami usmerjanja pogleda lutke, gibanja lutke in

glasu – ritma lutke (na podlagi njenega karakterja). Odkrivali smo različne tehnike govora, izrazne možnosti in nezmožnosti lutke, neomejene kreativne možnosti animiranja ter se prepustili uživanju z lutko.

Opremljeni z literarno zgodbo, izdelano lutko, z ljubeznijo in vero vanjo ter opremljeni z znanjem s področja animacije, ki bo lutki omogočala živost in s tem učinkovitost, smo bili strokovni delavci pripravljeni na vstop v novo pedagoško zgodbo, novo pustolovščino (načrtovanje, izvajanje in spremljanje dejavnosti, pedagoški učni oder, ki upošteva potrebe in pričakovanja učečih se, odkrivanje kot metoda oz. strategija učenja, delovanja – inovativne elemente našega pedagoškega delovanja).

KAKŠEN JE ČU-ČUJEV IZZIV/PROBLEM IN KAKO SO GA OTROCI REŠEVALI?

V Vrtec Trnovo je v začetku šolskega leta zmajček Ču-Ču prišel iz Zmajevega mesta z željo, da mu trnovski otroci, ki so v preteklosti že pomagali Kralju Matjažu, mornarju Pepetu, pastirju Cenetu, palčici Minu, vesoljani Traji, papigi Perliti, pujsi Srečki okrogli RO in Simbri, **v njegovo mesto pomagajo vnesti življenjsko radost in energijo, ki je nekoč vladala v njem.**

Na zahtevno pot iskanja in ustvarjanja novih idej za prebuditev in oživitev Zmajevega mesta so se otroci podali skupaj z vzgojitelji in svojimi starši. Združili so različna znanja in moči ter se skupaj spopadli s prvim (Kaj je simbol?), nato drugim (Kako se ohranjajo zgodbe?) in še tretjim, zadnjim izzivom (Kako oživeti Ču-Čujevo mesto?). Skozi celo leto so raziskovali, odkrivali, izumljali in premagovali različne ovire in skozi lastne izkušnje v igralnicah, v naravi in premičnih laboratorijih kreirali svoja vedenja in znanja. Kot rezultat celoletnega dela so na odprtem odru, v Festivalni dvorani, ustvarili veliko, skupno, glasbeno-gledališko **predstavo o Zmajevem mestu**. Na pravih odrskih deskah in pred kamero so svoje starše navdušili z ustvarjenimi pesnitvami, različnimi vrlinami, pevskim in igralskim znanjem ter ob koncu predstave z ustvaritvijo resnične knjige. Prisrčen nastop, sodelovanje in druženje so pričarali nepozabno izkušnjo ne le otrokom, ampak tudi njihovim staršem in seveda Ču-Čuju, ki si neizmerno želi, da bi bilo tudi Zmajevo mesto deležno takšne energije in sodelovanja. Da bi zaživel tako kot živi naše mesto Ljubljana, polno življenjske radosti in energije. Otroci so se tako domislili ustvariti svojske gibalno-športne igre, na katere so konec šolskega leta (**19. junija 2018**) povabili tudi svoje babice in dedke. Prepričani so bili, da so prav oni tisti, ki lahko z

njihovo pomočjo **ustvarijo takšno sodelovalno-družabno vzdušje kot ga Zmajevo mesto potrebuje**. Na športnem dogodku (Ču-Čujeve športne igre), ki je potekal v stilu olimpijskih iger, olimpijskega duha in vrednot, ob veselem bodrenju, spodbudah in podpori babic, dedkov in Ču-Čuja, so tekmovali, ustvarjali in razvijali ideal o enovitem razvoju telesa, volje in duha (zdrav duh v zdravem telesu) ter s povezovanjem športa, vzgoje in kulture izkazovali olimpijske vrednote: prizadevanje za odličnost, izkazovanje spoštovanja in praznovanje prijateljstva. Na tekmovanju so vladala vnaprej določena pravila vedenja, kjer se ne goljufa, kjer tekmovalci spoštujejo pravila sodnikov in se trudijo biti zelo pravični. Igre so bile zahtevne in zabavne, zato si je prav vsak športnik zaslužil velik aplavz in čestitke za odlično športno udejstvovanje. Duh sodelovanja in druženja, ki se je v vrtcu skozi celo leto udejanjal, je bil tisti, ki bo tudi prebivalce Zmajevega mesta gotovo spet povezal, združil in hkrati zabaval.

Na kakšen način je otrokom uspelo obuditi Zmajevo mesto, vanj vnesti življenjsko radost in energijo sodelovalnega duha in druženja, kako se je razvijala Ču-Čujeva zgodba oz. naša didaktična zgodba, naš celoletni projekt, kaj nas je pri tem navduševalo, od kod smo črpali motivacijo, kaj in kako smo načrtovali, izvajali in spremljali, vse to in še več opisujemo v nadaljevanju.

DIDAKTIČNA ZGODBA

Kaj se zgodi, ko je literarna zgodba napisana in dodelana, nova lutka pa ustvarjena?

Ko je literarna zgodba enkrat napisana in dodelana, nova lutka pa ustvarjena, se lotimo poglobljenega načrtovanja didaktične zgodbe.

Didaktična zgodba je proces, ki se razvije iz literarne zgodbe, in ga celo leto spremljamo/živimo skupaj vsi zaposleni, otroci in njihovi starši. Je naša skupna zgodba, ki nastaja sproti in se dopolnjuje. Ob njej se skupaj učimo, razmišljamo, raziskujemo znano in odkrivamo novo. V tej fazi najprej vsi strokovni delavci skupaj določimo *raziskovalno temo*, ki jo razdelimo na več etap, navadno so tri, ki so med seboj povezane v zgodbo. Na začetku vsake etape si zastavimo *raziskovalno vprašanje/problem*, ki predstavlja določeno mesto v zgodbi. Takrat lutka naleti na težavo, zaplet – torej tisti moment, ko je potrebna pomoč, akcija. Zaključek posamezne etape da odgovor na raziskovalno vprašanje. Na ta način poskrbimo, da so otroku ves čas jasni cilj delovanja, namen raziskovanja in vrednostni smisel njegovega prizadevanja. Določimo še *okvirne cilje* ter razmišljamo o *možnih dejavnostih*, ki jih bomo z otroki izvedli.

DIDAKTIČNI ZEMLJEVID

Kako načrtujemo didaktično zgodbo?

Pri načrtovanju in izvajanju večplastnega, izvedbenega kurikulumuma oz. didaktične zgodbe že nekaj let koristno uporabljamo svojski pedagoški instrument – **Didaktični zemljevid** (inovacija 4. nivoja). To orodje je naše izvirno delo in nam predstavlja dokument(acijo) posamezne in skupne izvedbe načrta programa življenja in dela v vrtcu. Predstavlja zapis, iz katerega lahko razberemo strokovno bogato strukturo vsebinskega načrtovanja, potek in proces raziskovalnih dejavnosti, vlogo otroka in njegov razvoj ter vlogo vzgojitelja v samem raziskovalnem procesu našega dela. Pomeni nam urejeno, pregledno in učinkovito o(g)rodje za načrtovanje, izvajanje, spremljanje in evalvacijo vzgojno-izobraževalnega procesa ter nam pomaga smiselno in sistematično voditi spremljanje razvoja otrok, strokovnih delavcev in izvedbenega kurikulumuma. Njegova notranja zgradba prikazuje razvoj didaktične zgodbe skozi raziskovalne teme, raziskovalno vprašanje, didaktične etape, področja dejavnosti iz kurikulumuma in temeljnih človekovih dejavnosti (izkušnje in dosežki človekove kulture in civilizacije), vozlišča, materiale in butične izvedbene dejavnosti.

Ko pričnemo z načrtovanjem izvedbenega kurikulumu, najprej vsi strokovni delavci skupaj naredimo skupni, vrtčevski didaktični zemljevid/načrt – strukturo pedagoškega dogajanja za celoten vrtec. To je pregleden in logičen zapis, ki je fiksno oblikovan, se ne spreminja in je enak za vse. V pomoč nam je pri načrtovanju nadaljnjega procesa dela oz. izvedbi posameznega izvedbenega kurikulumu oz. didaktične zgodbe (za posamezno skupino).

DIDAKTIČNI ZEMLJEVID/NAČRT ZA CELOTEN VRTEC (SKUPNI DZ)

Skupni, vrtčevski načrt za izvedbo letošnje didaktične zgodbe

Večplastni izvedbeni kurikulum izvajamo z Didaktičnim zemljevidom. Najprej naredimo skupni, vrtčevski načrt – strukturo pedagoškega dogajanja za celoten vrtec.

Skupni, vrtčevski načrt za izvedbo letošnje didaktične zgodbe je:

1. IZBIRA PODROČJA RAZISKOVANJA

GIBANJE v povezavi z JEZIKOM in ostalimi kurikularnimi področji ter temeljnimi človekovimi dejavnostmi

2. MATERIALI RAZISKOVANJA V POSAMEZNIH ETAPAH

- a) pred etapa: lutka
- b) prva etapa: simboli
- c) druga etapa: knjiga /drama
- d) tretja etapa: olimpijske igre

3. GLAVNA RAZISKOVALNA TEMA CELEGA LETA

Vrniti življenjsko radost v Zmajevo mesto

»Veter v laseh, sonce v očeh, z zgodbo v zobeh, na ustih pa nasmeh!«

4. ETAPNE RAZISKOVALNE TEME (didaktične enote, vsebine)

- a) Pred etapa: Spoznavanje s Ču-Čujem (dom, družina ...) (oktober - december 2017)
- b) Prva etapa: Oblikovanje grba in himne za Zmajevo mesto (december 2017 - januar 2018)
- c) Druga etapa: Izdelava knjige z zgodbo o Zmajevem mestu in glasbeno-gledališka predstava (Ču-Čujev festival) (februar - april 2018)
- d) Tretja etapa: Priprava unikatnih/butičnih športnih iger (april-junij 2018)

5. RAZISKOVALNO VPRAŠANJE, IZZIV CELEGA LETA

»Kako vrniti življenjsko radost in energijo v Zmajevo mesto?«

6. RAZISKOVALNO VPRAŠANJE, IZZIV POSAMEZNE ETAPE

- a) Pred etapa: Kdo je Ču-Ču? – raziskovanje njegove identitete
- b) Prva etapa: Kaj je simbol?
- c) Druga etapa: Kako se ohranjajo zgodbe?
- d) Tretja etapa: Kako oživeti Ču-Čujevo mesto?

7. CILJ CELEGA LETA, CELOLETNA MOTIVACIJA

S skupnimi močmi Ču-Čuja z rešitvami ob koncu šolskega leta pospremiti nazaj v Zmajevo mesto

8. ZAKLJUČNI PRODUKT/PRIKAZ POSAMEZNE ETAPE

- a) Pred etapa: Zmajevo mesto (dekoracija) (domišljjsko ustvarjanje)
 - b) Prva etapa: Grb in himna Zmajevega mesta
 - c) Druga etapa: Knjiga z zgodbo (napisana/ilustrirana) in glasbeno-gledališka predstava o Zmajevem mestu
 - d) Tretja etapa: Ču-Čujeve športne igre (v olimpijskem duhu »Važno je sodelovati«)
- ## **9. KONČNA, ZAKLJUČNA PRODUKCIJA:** Športne igre (igre Vrtca Trnovo) in odhod Ču-Čuja nazaj v Zmajevo mesto

DIDAKTIČNI ZEMLJEVID/NAČRT ZA POSAMEZNO SKUPINO (INDIVIDUALNI DZ)

Individualni načrt za izvedbo letošnje didaktične zgodbe

Ko je skupni didaktični načrt narejen, v skladu z njim natovsaka vzgojiteljica načrtuje svoj Didaktični zemljevid. Sledi skupnemu, istemu cilju, dejavnosti pa načrtuje in izvaja na sebi lasten način. Za vsako posamezno etapo posebej pripravi načrt predvidenih dejavnosti za svojo skupino, ki ga oplemeniti z otrokovimi željami, pričakovanji, idejami in njihovimi predlogi.

Pri načrtovanju, izvajanju in vrednotenju vsi strokovni delavci izhajamo iz nacionalnega kurikulumu (upoštevamo principe nacionalnega kurikulumu) in Projektne delo z lutko z namenom:

- razvijanja otrokovih in vzgojiteljevih kompetenc
- socialnega učenja (spoznavanje, razumevanje in usmerjanje sebe in drugih, medosebne interakcije v formalnih in neformalnih skupinah, zavestna izbira učinkovitih in zadovoljivih ravnanj v socialnih situacijah s posebno pozornostjo na čustveni dimenziji)

- situacijskega učenja (praktično učenje, kjer novo znanje in kompetence pridobivajo tako otroci kot tudi vzgojitelji v interakciji z drugimi ljudmi in v konkretnih situacijah; učenju drug od drugega, ...)
- razvoja didaktik oz. specialnih metodik s področij kurikula in medpodročnega povezovanja
- usposabljanja in izpopolnjevanja timskega načrtovanja in izvajanja
- razvoja metodologije spremljanja in evalviranja izvedbenega kurikulumuma

Sledimo sodobnim didaktičnim načelom, ki jih razumemo kot odprtost za:

- novosti, alternative, nove tehnike in eksperimente
- aktivno vlogo otroka in vzgojitelja
- razvijanje zmožnosti vseživljenjskega učenja (motivacija in strategije)
- razvijanje višjih oblik mišljenja
- skrb za otrokov celovit razvoj, skozi razvoj kompetenc, ki vključujejo znanje, veščine, stališča, vrednote, odnos ...
- proces učenja, idr.

KRATEK IZVLEČEK CELOLETNEGA USTVARJANJA

Področja našega raziskovanja:

Gibanje, v povezavi z jezikom in drugimi kurikularnimi področji – družba, narava, umetnost, matematika, idr.

Z akcijskim raziskovanjem, opazovanjem, odkrivanjem in eksperimentiranjem smo skozi celoletno zgodbo o zmajčku Ču-Čuju zaposleni, otroci in njihovi starši sledili ciljem, usmerjenim k razumevanju jezika kot temelja lastne identitete in gibanja kot najpomembnejšega spremljevalca otrokovega življenja. Naš cilj je bil odkrivanje in razvijanje jezikovnih zmožnosti, ki pripomorejo k razvoju govora in sporazumevanju z okolico, odpirajo možnosti za sodelovanje in komunikacijo z odraslimi in otroki. V tem sklopu smo odkrivali pisni jezik, književnosti (knjiga, drama, predstava idr.) ter usvajali osnovne gibalne koncepte in elemente različnih športnih zvrsti, ki so podlaga za kasnejše športne dejavnosti in vplivajo na oblikovanje otrokovih sposobnosti, lastnosti, zmožnosti in značilnosti. Omenjeni področji smo skozi celo leto naravno prepletali z vsemi drugimi področji kurikulumuma (družba, narava, matematika in umetnost).

*V Vrtec Trnovo je zmajček Ču-Ču prišel iz Zmajevega mesta, z željo, da mu trnovski otroci, ki so v preteklosti že pomagali Kralju Matjažu, mornarju Pepetu, pastirju Cenetu, palčici Minu, vesoljani Traji, papigi Perliti, pujsi Srečki okrogli RO in Simbri, pomagajo v njegovo mesto vnesti življenjsko radost in energijo, ki je nekoč vladala v njem. Na zahtevno pot iskanja in ustvarjanja novih idej za prebuditev in oživitev Zmajevega mesta so se otroci podali skupaj z vzgojitelji in svojimi starši. Združili so različna znanja in moči in se skupaj spopadli s prvim (Kaj je simbol?), nato drugim (Kako se ohranjajo zgodbe?) in še tretjim, zadnjim izzivom (Kako oživeti Ču-Čujevo mesto?). Skozi celo leto so raziskovali, odkrivali, izumljali in premagovali različne ovire in skozi lastne izkušnje v igralnicah, naravi in premičnih laboratorijih kreirali svoja vedenja in znanja. Po številnih zapletih, ki so jih pri tem spremljali, jim je konec šolskega leta, na svojstvenem športnem dogodku (Ču-Čujeve športne igre), ki je potekal v stilu olimpijskih iger, olimpijskega duha in vrednot, uspelo **ustvariti prav takšno sodelovalno-družabno vzdušje kot ga Zmajevo mesto potrebuje**. Otroci so, skupaj s svojimi babicami in dedki, ob veselem bodrenju, spodbudah in podpori, tekmovali, **ustvarjali** in razvijali*

ideal o enovitem razvoju telesa, volje in duha (zdrav duh v zdravem telesu) ter s povezovanjem športa, vzgoje in kulture izkazovali olimpijske vrednote: prizadevanje za odličnost, izkazovanje spoštovanja in praznovanje prijateljstva. Na tekmovanju so vladala določena pravila vedenja, kjer se ne goljufa in kjer tekmovalci spoštujejo pravila sodnikov, ki se trudijo biti zelo pravični. Igre so bile zahtevne in zabavne, zato si je prav vsak športnik zaslužil velik aplavz in čestitke za odlično športno udejstvovanje.

Ču-Čuju je ob pomoči otrok, vzgojiteljev, staršev, babica, dedkov ter drugimi prijaznimi ljudmi v Ljubljani, končno uspelo odkriti, kako ponovno oživeti in vrniti življenjsko radost in energijo v Zmajevo mesto. Duh sodelovanja in druženja, ki se je skozi celo leto udejanjal vse okrog njega, je tisti, ki bo tudi prebivalce Zmajevega mesta gotovo spet povezal, združil in hkrati zabaval.

IZVEDBENI DEL

RAZVOJ DIDAKTIČNE ZGODBE PO ETAPAH

Pomemben (osrednji) del didaktične zgodbe je sam proces izvajanja vzgojne/nih dejavnosti. Zaznamujejo ga aktivnosti raziskovanja (odkrivanja) in ustvarjalnost otrok in vzgojiteljev ter drugih akterjev v procesu. Gre za živ proces, za katerega sta pomembna visoka motivacija posameznika in aktivno ter avtonomno participiranje glede na skupinske oz. posameznikove interese, njegova znanja in sposobnosti. Ko izvajamo načrtovane dejavnosti, veliko pozornosti namenimo ustvarjanju svojske poti in skrbimo za bogatenje osebnih in strokovnih znanj ter kompetenc vsakega posameznika. Ob tem upoštevamo potrebe in predznanja naših otrok, strokovnih delavcev in staršev, našo vizijo, bivalno okolje, nacionalne standarde in vidike globalnega učenja.

S prikazom celovite slike našega pedagoškega dogajanja (načrtovanje, izvajanje, spremljanje in vrednotenje učinkov) želimo v nadaljevanju podati vpogled v to, kako se je razvijala letošnja didaktična zgodba oz., kako je potekal celoletni projekt. Kaj, kako in zakaj smo delali, kako smo ustvarjali pogoje, da so se misli odvijale, s kakšnimi strategijami, načini, sredstvi in vsebinami smo dosegali cilje projekta, da smo zadostili kriterijem, ki smo si jih določili v projektnem načrtu. Kako smo skozi zgodbo o zmajčku Ču-Čuju povezovali izbrani področji (jezik in gibanje) in kako smo z akcijskim raziskovanjem, opazovanjem, odkrivanjem in eksperimentiranjem, zaposleni, otroci in njihovi starši sledili ciljem, usmerjenim k **razumevanju jezika** kot temelja lastne identitete, **in gibanja** kot najpomembnejšega spremljevalca otrokovega življenja. Prikazujemo tudi, kako smo skozi raziskovalne etape v pedagoško igro na izviren, kreativen, inovativen, predvsem pa otrokom razumljiv način **osmišljali simbol, knjigo** (ju predstavili skozi glasbeno-gledališko predstavo) **in športne igre** (predstavljene na športnem dogodku Vrtca Trnovo), ki so nas vodili skozi didaktično zgodbo.

PRED ETAPA

»SREČANJE Z NOVO LUTKO«

Kdo je ČU-ČU? – raziskovanje njegove identitete

(oktober - november 2017)

Zaplet/izziv pred etape:

Nekega barvitega jesenskega dne se je v mestu Ljubljana znašel zmajček Ču-Ču, se radovedno sprehajal po starem mestnem jedru in se čudil življenjski radosti in energiji, ki je vladala v njem. Med sprehodom ga je ob pišu jesenskega vetra nekaj požgečkalo po nosu. Na tla, predenj, je padel pisan košček papirja in Ču-Ču ga je z zanimanjem pobral. Presenečeno je ugotovil, da je na koščku papirja podoba še enega zmaja.

KAKO SMO NAČRTOVALI IN IZVEDLI PRED ETAPO – PRIHOD NOVE LUTKE?

Za pred-etapo je pomembno, da pedagoška lutka osmišljeno in osupljivo vstopi v življenje otrok, saj je prav ona tista, ki otroke nagovori, zapelje, razvname in inspirira za celoletno odkrivanje, raziskovanje in eksperimentiranje. Z namenom, da pri otrocih vzbudi močan vtis, ču(t/d)enje in doživetje, načrtovanju njenega vstopa namenimo posebno skrb, čas in pozornost.

Vsako leto želimo v srečanje z novo lutko vnesti nekaj drugačnega, novega, svežega in izvirnega. Naša prva lutka, Kralj Matjaž, je npr. prijezdila na živem konju, Ro je presenetila s preletom vrtca z dronom, Simbra s prihodom v »ljubljskem kavalirju«, Traja s prihodom v pravem helikopterju ipd. Ob iskanju, nizanju in preigravanju najboljših idej in rešitev, smo letošnji scenarij srečanja s Ču-Čujem načrtovali v okolici Hiše športa, NUK-a in Križank, najmlajši (prva starostna skupina) pa naj bi se z njim srečali pred Centrom Slovanskih Kultur (v neposredni bližini vrtca).

PRVO SREČANJE ČU-ČUJA IN OTROK

Uvod v etapo. Kje smo se srečali, kako je srečanje potekalo (kdaj je Ču-Ču prišel v vrtec, zakaj ravno v naš vrtec, prvi trenutki z njim, odzivi otrok, vtisi in izrazi, čustveni kontakti ...)?

Z zlatom pobarvan jesenski dan so **otroci drugega starostnega obdobja** izkoristili za sprehod proti centru Ljubljane. Nekatere skupine so se namenile raziskati staro mestno jedro, druge so se sprehodile do Mestne hiše, si radovedno ogledale notranjost, makete, nove projekte in pot nadaljevale proti Križankam. Tam v bližini NUK-a, naše največje knjižnice, so se otroci srečali, si pomahali v pozdrav in izmenjali besedo, dve, ko so na svojih ročicah začutili nežne dežne kapljice.

Že so se hoteli vrniti v vrtec, ko je mimo prihitelo oz. »priletelo« nekaj majhnega, rdečega, s krili, ušeski, belimi zobki, obuto v modre športne copate ... in se skrilo za bližnje drevo.

Ker takega srečanja za nič na svetu niso hoteli zamuditi, so se hipoma odmaknili pod streho, na suho, in opazovali, kako proti njim prijazno in zvedavo zre čisto pravi zmajček, jih radovedno opazuje in se oglašča: »ču ču«. Kot v osmo svetovno čudo so strmeli vanj!

Kmalu jih je nagajivo in navihano pričel vabiti v svojo bližino. Smeh in veselje otrok sta privabila tudi mimoidoče, ki so navihanega zmajčka prav tako sprva le radovedno opazovali, kmalu pa ga pričeli tudi ogovarjati. Očaral je prav vse, ki so se znašli v njegovi bližini.

A žal, kakor je prišel, tako je tudi odšel. Ozirali smo se za njim in se spraševali, kam ga vodi pot. Se bo še vrnil, je morda odšel na vlak?! Njegovo zlogovanje nas je namreč spominjalo na zvok, ki ga delajo stari vlaki.

Komaj čakamo, da ga zopet srečamo. Morda pa nas obišče kar v vrtcu, saj smo mu povedali, kateri je NAŠ.

»Dobrodošel, zmajček Ču-Ču, naj se naša letošnja dogodivščina prične!«

V mestu, pri Hiši športa, smo srečali zelo prikupnega zmaja!

**TAKŠNI SO BILI PRVI
VTISI OTROK PO
SREČANJU....**

»Govoril je Ču-ču.«
»Pomahal nam je.«
»Prijazen je bil.«
»Malo se je bal.«
»Sram ga je bilo.«
»Luškan je!«
»Mogoče išče mamico.«
»Oponašal je vlakca.«
»Mogoče si je želel prijatelje.«
Kaj pa, če išče jamo ali gnezdo?
»Poskušal je letet.«
»Mogoče govori zmajsko, Ču-čujevsko?!«

Dragi starši!
*Zagotovo vam otroci danes kaj
pripovedujejo o našem zanimivem
dnevu v mestu. Delite z nami njihove
in vaše zgodbe, pogovore, dileme,...*

Srečanje z zmajčkom je
bilo zelo prijetno
in hkrati skrivnostno...
»Kam je odšel
po srečanju?«
»Koga išče?«
»Zakaj je tukaj?«
...
Mnogo vprašanj se
poraja v nas in komaj
čakamo, da ga spet
srečamo.
Le kdaj in kje bo to?

Tudi **najmlajše, otroke prvega starostnega obdobja**, je barvita jesen prijazno zvalila v bližnjo okolico vrtca. Čeprav je pogled v nebo obetal padavine, so otroci odločno sledili svojemu koraku. Prišli so le do Centra Slovanskih Kultur, ko so že začutili prve dežne kaplje. Spraševali so se, ali naj odidejo naprej po planirani poti ali naj se rajši vrnejo, ko se je izza grma nenadoma prikazal – »nekdo«. Radovedno so strmeli vanj, se čudili in čakali, kaj se bo zgodilo. Njihovi odzivi, vtisi in izrazi so bili različni. Začudenje, ki sta ga izmenjaje spremljala veselje in osuplost, se je slikalo na njihovih obrazih.

»Kdo je to?« so spraševali. »Podoben je zmajčku«.

»Nekdo«, ki je bil na pogled prikupen, mehak in rdeč, s krilci, je izza grmovja prav tako presenečen kot otroci le mirno opazoval in tiho ponavljal nam neznane, nerazumljive besede: »ču ču«.

Nekateri otroci so ga hitro in pogumno odgovorili: »Živjo!!« »Kdo si?« »Od kod si prišel?«
Drugi so ga opazovali in spremljali njegove premike. Zvedavo, a previdno, od daleč.

Kmalu pa ... kakor je simpatičen in prijazen »nekdo« prišel, je tudi odšel. Otroci so se ozirali okoli, ga iskali na parkirišču, igrišču in ker ga niso našli, so sklenili, da je verjetno odšel v ZOO ali pa morda na sosednjo njivo, kjer išče korenček.

VSTOP ČU-ČUJA V ODDELKE

Kako so otroci vzpostavljali prve stike z lutko, njihovo medsebojno spoznavanje in prijateljstvo?

Na poti v vrtec so otroci zaman oprezali za zmajčkom in se spraševali, ali ga bodo nemara še kje opazili. Rdeči obiskovalec nas je naslednji dan vendarle presenetil, tokrat je prišel kar v vrtec. Radovedno je kupal v igralnice in tako kot prejšnji dan ves čas ponavljal le »ču ču«. Sklepali smo, da mu je tako ime. Ob ponovnem obisku nam je potrdil, da je Ču-Ču in da prihaja iz Zmajeve dežele.

Naš novi junak je torej zdaj tu in komaj čakamo, da ugotovimo, kaj zanimivega nam bo povedal.

Cel oktober in še več je Ču-Ču obiskoval skupine otrok, nam pripovedoval o svojih prvih vtisih, doživetju ter radovedno spraševal:

»Kako pa je tebi ime?«, »Kako se pišeš?« »Kje pa živiš?«, »So to vsi tvoji prijatelji?«, ipd.

Otroci so ga božali, se stiskali k njemu, vzpostavljali stike, se medsebojno spoznavali, ga vabili k vsakodnevnim dejavnostim in iz dneva v dan pričeli navezovati tesnejše prijateljske vezi. Skupaj smo se igrali, praznovali rojstne dneve, prepevali pesmice, si pripovedovali pravljice, likovno ustvarjali, pekli piškote, plesali, se igrali športno-gibalne urice. Drug drugemu smo zastavljali nenavadna vprašanja, si pripovedovali o aktualnih dogodkih, občudovali in si medsebojno menjavali in posojali svoje igrače, primerjali oblačila, obutev in skupaj počeli še veliko zanimivega in zabavnega.

Prav vsakič, ko nas je Ču-Ču obiskal, smo ga bili veseli! Prav tako se nas je razveselil tudi on; svoje pozitivne energije res ni skrival. Včasih je z nami kaj zapel ali pa nam pokazal ples, ki se ga je naučil v sosednji igralnici. Še posebej rad se je z nami pošalil, se smejal, se razigrano veselil, pa tudi ponagajati je znal ali pa celo kakšno ušpičiti.

K najmlajšim otrokom je vstopil posebej pazljivo, saj so bili otroci še v fazi uvajalnega obdobja, z lutko pa še niso imeli izkušenj. Pogostejše kot jih je Ču-Ču obiskoval, bolj sproščeni so postajali otroci. Vsakemu posebej je izkazoval naklonjenost, toplino in prijaznost in s pozitivno energijo hitro osvojil prav vsakega od njih. Tudi najbolj negotovi otroci so mu kmalu zaupali, ga vzljubili, ga nežno božali in se stiskali k njemu. Njegovo toplino in prijaznost so mu vračali, ga hranili, ljubkovali in ga božali. Sprejeli so ga kot prijatelja pri igri, mu pripovedovali o sebi,

svoji družini, ga spraševali po njegovem počutju, domu, mu risali risbice, prinašali hrano, mu ponujali svoje igrače, dudice, kahlice ipd.

IZVAJANJE UČNIH CILJEV IN DEJAVNOSTI/AKTIVNOSTI

Kaj in kako smo delali, kako je potekalo učenje in kako smo etapo zaključili?

Na pot odkrivanja, spoznavanja, raziskovanja in eksperimentiranja smo v pred-etapi vstopili skozi realni in domišljjski svet **raziskovanja družine in naših domov** (prostor, ki je moj/tvoj, kjer se dobro počutim, kjer sem varen in srečen). Prijetna druženja otrok s Ču-Čujem ter zanimivi pogovori o družini in njenih članih so vodila v čustveno navezovanje in sprejemanje drug drugega. Skupaj so odkrivali mojo/tvojo identiteto; navade različnih družin, različne vrednote (poštenost, samospoštovanje, odgovornost, ...), vlogo odraslih, otrok, idr. Njihovi pogovori, raziskovanja in ustvarjanja so bili usmerjeni v razumevanje sebe in drugega in so ponujali različne priložnosti za prijateljevanje, doživljanje, izražanje čustev, čutenje sebe ter drugih. Vesela doživetja in razmišljanja so širili na odkrivanje mesta Ljubljane in ga primerjali z zmajčkovim Zmajskim mestom. Ugotavljali so, kako drugačno je življenje tukaj v Ljubljani od življenja tam daleč v Zmajevi deželi, kako se otroci igrajo v Ljubljani in kako zmajčki v Zmajevem mestu, primerjali so načine prehranjevanja, kako se pride v deželo Dakijo, ipd. Raznolike dejavnosti so otrokom ponujale usvajanje različnih predstav, izkušenj, lepih in veselih druženj ... dokler se niso začeli približevati novoletni prazniki.

Konec meseca novembra (predpraznično obdobje) je Ču-Ču otrokom zaupal, da kljub temu, da mu je pri nas resnično lepo, vseeno pogreša svoje Zmajevo mesto in njegove prebivalce. Skrbi ga, ker njegovemu mestu primanjkuje življenjske radosti in energije. Vanj bi rad vnesel takšno energijo kot jo ima naše mesto Ljubljana, a ne ve kako. Ker so se otroci nanj že močno navezali in se v njegovi družbi dobro počutili, so mu obljubili, da mu bodo pri tem pomagali. Tako kot tudi drugim lutkam doslej.

A kako naj otroci in njihovi vzgojitelji vedo, kakšna je Zmajeva dežela in kako se vnese življenjska radost?

Izziv nas je vodil v odkrivanje in spoznavanje življenja zmajev in vsega, kar je povezano z njimi: kje so se pojavili in kdaj, kakšne so razlike med njimi, kakšen je njihov pomen v zgodovini, zakaj so tako priljubljeni in zanimivi. Domišljija je bila neskončna. Ukvarjali smo se z idejami o tem, kakšno je videti Zmajevo mesto, kakšno je tam življenje, kdo vse in koliko jih v njem živi, ipd. Ideje so nas vodile v izvedbo skrivnostnega in prav posebnega Ču-Čujevega mesta; vrtec smo spremenili v deželo gradov, vitezov in zmajev. Gradili smo hiše in gradove iz škatel, kartonov, nastajale so grajske sobane, posebna Ču-Čujeva votlina, stolpi in celo

Dakijski zemljevidi za orientacijo. Plesali smo Dakijske plese, ob posebni, praznični glasbi smo ustvarjali krone, pripravljali grajske pojedine, določili in spoštovali smo viteška pravila. Celotno dogajanje v našem »Zmajevem mestu« je prevevalo čarobno, praznično vzdušje, vladal je občutek povezanosti, kreativne energije, varnosti, radosti in veselih pričakovanj.

PRIMERI DEJAVNOSTI POSAMEZNIH SKUPIN

Skupni cilj pred-etape v vseh skupinah je bil **spoznati se z zmajčkom Ču-Čujem**, ga sprejeti in z njim vzpostaviti prijateljski odnos ter ustvariti presenečenje zanj – **ustvariti Zmajevo mesto (dekoracija); domišljjsko ustvarjanje**.

(oktober 2017 - december 2018)

KDO JE ČU-ČU?

Material raziskovanja v pred etapi : **LUTKA**

Osebna in socialna identiteta – Kaj nas določa kot posameznika?

Raziskovalna vprašanja, izzivi pedagoških delavcev v pred-etapi: *Kako skozi pedagoško igro popeljati otroka, da bo razumel svojo vrednost, se počutil varnega in povezanega z drugimi? Kako ga vključiti v igro, da bo zaupal v svoje sposobnosti ter lažje prepoznaval smisel svojega delovanja, smisel v življenju? Da se bo zavedal, da smo si med seboj različni in da razlike premagujemo s pomočjo pripadnosti in spoštovanja. Kako otroku predstaviti, da je vsak od nas enkratni in neponovljiv? Kdo smo in zakaj smo to, kar smo? V čem smo drugim enaki in v čem se razlikujemo? Kako ohraniti osebno identiteto, se pravi unikatnost, prilagajati pa se v njenem okviru? Kako graditi trdne in zdrave odnose? ...*

Cilj so otroci uresničevali na različne, unikatne in svoje načine, ki so prikazani v nadaljevanju.

OTROCI II. STAROSTNEGA OBDOBJA (3 DO 6 LET):

»PRVO SREČANJE S ČU-ČUJEM«

Skupina: **RIBICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: torek, 3. oktober 2017

PROCES IZVEDBE

Izhodišče: Prihod zmajčka Ču-Čuja – začetek projekta

Nekega barvitnega jesenskega dne se je v mestu Ljubljana znašel zmajček Ču-Ču in se radovedno sprehajal po starem mestnem jedru.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kdo je bil to?

Cilji

Jezik	• Otrok razvija zmožnost odzivati se na neverbalno izražaje lutke.• Otrok postavlja hipoteze.
Umetnost	• Razvijanje sposobnosti umetniškega izražanja čutnega, čustvenega, miselnega, estetskega in vrednostnega doživljanja.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

1. Odhod v mesto do Hiše športa, kjer srečamo zmajčka Ču-Čuja
2. Postavljanje hipotez po prihodu v vrtec
3. Risanje zmajčka po srečanju (prvi vtisi)

Anekdotski zapis

Avtentične izjave otrok (Kdo je bil to? Kakšen je bil?):

- *»Zmaj; govoril je ču-ču; mogoče išče mamico; oponašal je vlakca; mogoče mu je ime Ču-Ču; pokazal je na sebe, ko je rekel čuču.«*
- *»Mogoče išče jamo/gnezdo, da bo počival; mogoče ga je začarala čarovnica in lahko govori samo ču ču; zmaj je želel na vlak; mogoče je želel prijatelja.«*
- *»Mogoče išče hrano in pijačo; mogoče se je želel z nami igrati; pomahal nam je; probal je leteti; mogoče on govori čučujevsko; zmajsko govori.«*
- *»Rdeč in rumen po trebuščku je; bele superge ima in sive in modre; črne lepe učke ima.«*

Analiza, refleksija

Otroci so se Zmajčka zelo razveselili, zato ni bilo težko pridobiti njihove pozornosti in veselja. Kljub vsemu pa je bila zelo pomembna tehnika animacije z vidika likovnosti lutke. Lutka namreč ponuja veliko možnosti gibanja. Tako je bilo zelo pomembno, kako sem zmajčka držala v roki. Pred vstopom sva s sodelavko v Hiši športa naredili nekaj fotografij in postavitev lutke na roki. Pri tem sva bili pozorni na to, kako mora biti postavljena roka, da zmajček stoji, da gleda otroka, ipd. Pri tej lutki mi je zelo všeč njena gibljivost v vratnem delu. Ta namreč ni obložen s peno in zato ponuja veliko možnost manevriranja z glavo ter posledično lažje in pristnejše oživljanje lutke. Samo rahel gib je potreben, da je gibanje vidno in z njim že lahko nekaj sporočiš oz. poveš.

Vse pohvale našemu lutkovnemu timu, ki je lutko oblikoval.

Pri današnjem vstopu lutke, ki se je zgodil v šestih različnih skupinah, se je izkazalo, da so bile nekatere stvari zastavljene dobro, nekatere pa za animatorja niso bile prijetne. Kljub temu, da vstop otroku predstavlja čustveni moment in je skupaj z lutko vodja procesa, je pri tem vloga vzgojitelja zelo pomembna. Glede na scenarij sem lahko v vlogi zmajčka otrokom ponudila le besedo ču-ču (lutkino ime), kakšen pozdrav in medmete, zato je bilo izredno pomembno, da so pri vstopu aktivno sodelovali tudi vzgojitelji in pristopili k lutki ter otroke v pravem trenutku spodbudili z podvprašanji ali jih motivirali za opazovanje določenega gibanja lutke.

Npr.: Zmajček je rekel ču-ču in z roko dvakrat pokazal nase. To je nekajkrat ponovil. V nekaterih skupinah so se vzgojitelji dobro vključili in spodbudili otroke k opazovanju gestikulacije zmajčka in z podvprašanji otroke spodbujali k razmišljanju o pomenu geste. Kjer vzgojitelj ni odreagirал, je ostala zgodba prazna in kot animatorki mi je bilo kar težko. Morala sem hipno reagirati in pričeti npr. s skrivalnicami, opazovanjem narave in objektov, premikanjem po mestu ipd.

Prav tako je bila zelo pomembna vloga vzgojitelja pri stiku zmajčka z otroki. Prav je in želela sem si otroke pobožat, poslat ali celo dati poljubček. Vse to je bilo izvedljivo v skupinah, kjer so odrasli otroke opozarjali na nežnost in spoštovanje do lutke. Nekateri otroci so namreč planili na lutko, jo vlekli, udarjali, potiskali roke v usta ipd. ter tako spravili mene kot animatorko v neprijeten položaj. Začela sem umikati lutko in z gestikulacijo lutke pokazala, da mu je neprijetno, a vsega v takšni masi otrok ne moreš narediti sam. V takšnem momentu je vzgojitelj tisti, ki mora otrokom pokazati kako spoštljivo pristopimo do lutke oz. kogarkoli.

»VSTOP LUTKE (V MESTU SMO SREČALI ZMAJČKA)«

Skupina: **PALČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *sreda, 4. oktober 2017 - petek, 6. oktober 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem:

- Začetek letošnjega Projektnega dela z lutko

Letošnje leto smo s Projektnim delom z lutko začeli že v začetku meseca oktobra. Tako je v torek, 3. 10. 2017, lutka vstopila v naše vrtčevsko dogajanje, v svet otrok, njihovo igro.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kdo je to?
- Zakaj je prišel k nam?
- Kako mu je ime?

Cilji

- Jezik
- Otrok razvija jezikovno zmožnost v različnih funkcijah ob vsakodnevnih dejavnostih.
- Družba
- Otrok se postopoma seznanja s širšo družbo in kulturo.
 - Otrok opazuje dogajanje okoli sebe.
 - Vživljanje otroka v lutko, sprejemanje njegovega sveta.
 - Otrok sodeluje pri skupinskih dejavnostih, je aktivno vključen.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

1. V torek, 3. 10. 2017, odidemo na sprehod do centra Ljubljane. Ob tem se srečamo z letošnjo lutko. Otroci vzpostavijo prvi stik, jo spoznavajo, si jo ogledujejo, nagovarjajo, spodbujajo.
2. Prvo srečanje z zmajčkom v našem vrtcu. Otrokom pove svoje ime, se z njimi pogovarja, sledi njihovim vprašanjem, odgovarja.

Anekdotski zapis

- M: "Srečali smo zmajčka, ki je skos govoril ČU ČU, ne vem, kaj je hotel."
- E: "Hotel je na motor ali vlakec."
- J: "Pozabil je, da mu je ime ČU-ČU. Pol se je pa spomnil, da mu je tako ime, se je razveselil."
- J: "ČU-ČU mu je ime, pozabil je to."
- T: "Rekel je, da mu je ime ČU-ČU."
- Vzgojiteljica: "Kakšen je bil?"
- G: "Rdeči."
- J: "Rumena."
- P: "In oranžna."
- M: "Imel je majhne čevlje."
- G: "Belo-modre, dve barvi je imel."
- J: "Enga tacga zmajčka sem že videl, to biu maškara."
- D: "Rdeč je biu."
- Z: "Zelo lepo se je obnašal."
- T: "Ušech mi je blo k biu rdeč."
- Vzgojiteljica: "Zakaj je hodil za nami?"
- J: "Ne, za M. je hodil. Mogoče je hotel note pa ni vedel, kje so in je šel za M., da jih kupi."
- J: "Velikrat sm vidla na Ljubljanski vodi zmajčko, mogoče se hoče pogledat."
- P: "Za M. je hodil zato, da bi si nekaj kupil."

Analiza, refleksija

Z otroki smo se dogovorili, da se odpravimo na sprehod proti centru, saj je na igrišču vse blatno in mokro. Na pot smo se odpravili skupaj s skupino Sončki. Pot nas je vodila do mesta, mimo NUK-a, Križank in po notranji strani centra, kjer smo srečali vzgojiteljico M. Otroci so jo seveda hitro povprašali, kaj dela v mestu in suvereno jim je odgovorila, da mora po nakupu notne zbirke, ki jo potrebuje za vrtec. Kar naenkrat pa deklica začne jokati, cepetati, se stiskati in vpiti. Takoj sem pristopila k njej, saj pravzaprav nisem vedela, kaj se dogaja, zakaj kriči. Stisnila se je k meni, ko sem opazila, da je zagledala zmajčka in se ga je ustrašila. V danem trenutku je hipoma pristopila vzgojiteljica M. ter jo vzela k sebi v naročje, da smo s skupino otrok lahko nadaljevali pot, sledili zmajčku, ki so ga opazili tudi ostali otroci.

Nad vstopom lutke sem bila zares navdušena. Presenetil me je odziv otrok. Videti je bilo, da jim ustreza karakter zmajčka. Sledili so mu, njegovi radoživosti, navihanosti, dobri volji. Z veseljem so ga opazovali, se z njim pogovarjali. Predvsem jih je zanimalo, zakaj ves čas ponavlja ču-ču. Kmalu so iz njegovih kretenj razbrali, da mu je tako ime. Povabili so ga v vrtec, a odgovora niso prejeli.

Starši so prek Googleove skupine sporočali, kaj so doma o prihodu Ču-Čuja pripovedovali otroci:

- *"J. je pripovedovala o zmajčku, ki mu je ime Ču-Ču. Všeč ji je bilo, da ni prišel k njej, ampak ga je gledala bolj od daleč. Zdel se ji je prijazen, povedala je, da zna mogoče brat note, ker jih je šla M. iskat."*
- *"Hči je bila zelo vesela zmajčka in je povedala, da mu je ime Ču-Ču, da se je božal po trebuhu in da je prijazen. Da je malo podoben Zverjaščku. Ko sem jo vprašala, kaj je povedal, je odgovorila: »Nič. On ne govori. On je lutka.«"*
- *"Z. je povedala, da ste v mestu srečali majhnega zmajčka, ki mu je ime Ču-Ču. Pravi, da je zelo prijazen in da ne govori nobenega jezika, ker je pač zmaj. To tudi ni vaš novi vrtčevski prijatelj – lutka, tako kot Simbra in Traja, ampak zmajček, ki ste ga srečali po naključju."*
- *"T. je povedal, da ste na sprehodu v mesto srečali zmaja, rdečega, ki mu je ime Ču-Ču. Zmaj ne govori, oziroma vse, kar je povedal je bilo Ču-Ču. Ni se ga bal. In ni bil tako velik kot zmaj iz lutkovne predstave »Bi se gnetli na tej metli«, ki je tudi rdeče barve."*
- *"M. je ob odhodu rekla, da bo imela oči spredaj in zadaj, da bo vse videla :). M. naj bi namreč odšla skupaj z zmajem."*

- *T. pravi: »Smo šli v mesto pa srečali rdečega zmajčka, Ču-Ču mu je ime. Je majhen in je lutka. Mami, nisem se ga ustrašil.«*
- *»A. je, ko sem ga prišla iskat, nenehno ponavljal ču ču. Vprašala sem ga, če je on vlak in je rekel, da ne, da je zmajček tako govoril. Povedal je, da ste bili v mestu in da ste zmajčka srečali. Ta je govoril ču-ču. Ugotovili ste, da mu je tako ime. Kazal je na trebuh, kasneje še na roke in rame. Misli, da ga ne boli trebušček. Je bil vesel. Mogoče je pa njegovi mamici ali tatiju ime ču ču. Predvsem je pa zmajček zelo luštkan.«*
"E. je tudi omenjala krokodilčka aligatorja po imenu Ču-Ču."

Prvi obisk v skupini je bil izjemno čustven. Otroci so zmajčka z veseljem in navdušenjem sprejeli, mu sledili.

»PONOVRNO SE SREČAMO Z ZMAJČKOM«

Skupina: **RIBICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *sreda, 04. oktober 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče:

- Presenečenje na terasi

Zmajček nas je danes ponovno presenetil. Ravno ko smo bili vsi "prizidkovi" na sadni malici v jedilnici, se je na teraso prikradel naš zmajček. Poskakoval je, hodil, malce poletaval in nas opazoval skozi okno. Sodelavec se mu je skušal približati, a se je zmajček umikal. Malce sta se celo lovila in skrivaje opazovala drug drugega. Nato pa je N. ponudil zmajčku dlani. Ta mu je previdno skočil v naročje, se usedel in videti je bilo, da mu je prijetno. Nič ni govoril, samo odskakljal je na drevo, nato na tendo in proti strehi ter odšel.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako se je zmajček gibal, odzival?

Cilji

Gibanje	• Sproščeno izvajanje naravnih oblik gibanja (hoja, tek, skoki, poskoki, valjanje, plezanje, plazenje itn.).

Jezik	• Otrok postavlja hipoteze.
Umetnost	• Spodbujanje in razvijanje čutnega doživljanja z usmerjanjem povečane pozornosti v občutenje telesa, opazovanje gibanja in odzivanja lutke.
Matematika	• Otrok zaznava prirejanje 1-1 in prireja 1-1.• Otrok spoznava odnos med vzrokom in posledico.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

1. Opazovanje obnašanja in gibanja zmajčka (čustveni moment).
2. Pogovor o odzivanju zmajčka.
3. Oponašanje gibanja zmajčka.
4. Zapis imena zmajčka in prirejanje črk naših imen z njegovim.

Anekdotski zapis

Izjave otrok:

- "Strah ga je bilo na začetku."
- "Ni želel k N., ker je mislil, da mu bo kaj naredil."
- "Šel je k N., ko mu je ponudil roko prijateljstva."
- "Vedel je, da mu N. ne bo nič naredil."

Ugotovimo, da imata samo dve deklici enake črke kot Ču-Ču. Gre za črko U.

Analiza, refleksija

V timu smo morali načrtovati ponovno srečanje z zmajčkom, ki naj bi predstavljal le sprehod zmajčka mimo našega vrtca, brez interakcije oz. pogovora z otroki. Pogovarjali smo se, kako bi to izvedli, saj bi otroci takoj stekli k zmajčku, če bi ga videli v vrtcu ali pa na igrišču. Animacija bi bila tako izredno težka, saj nas zmajček sicer razume, a še vedno ne komunicira z nami. Tako smo morali izvesti dejavnosti, pri katerih zmajčka vidimo od daleč oz. z njim ne moremo komunicirati. Odločili smo se, da izvedemo nekaj drugačnega.

Zmajčka sem privezala na laks in ga tako spremenila v marioneto. Lutko sem lahko animirala z balkona na teraso, tako me otroci niso videli in so opazovali zgolj gibanje in odzivanje zmajčka na N., ki se mu je želel približat. Vse reakcije zmajčka pa smo kasneje komentirali z otroki (anekdotski zapisi).

»KAKO ZMAJČKA PRIVABITI V VRTEC?«

Skupina: **RIBICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *četrtek, 5. oktober 2017 - ponedeljek, 16. oktober 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče oz. problem:

Zmajček še ni prišel k nam v skupino.

Po prihodu zmajčka na teraso in njegovem odzivanju smo se spraševali: "Zakaj nas ne obišče?"

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako zmajčka privabiti v vrtec?

Cilji

Jezik	• Ob poslušanju in pripovedovanju pravljic ter drugih literarnih del razvija zmožnost domišljajske rabe jezika; spozna moralno-etične dimenzije; s književno osebo se identificira ter doživlja književno dogajanje.• Otrok doživlja in spozna verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.• Otrok razvija sposobnost miselnega in čustvenega sodelovanja v literarnem svetu.• Otrok postavlja hipoteze.
Umetnost	– Razvijanje umetniške predstavljalnosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem.– Doživljanje in spoznavanje komunikacije z likovnimi in glasbenimi dejavnostmi.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

1. Snovanje strategij, kako oz. na kakšen način in s čim bomo zmajčka privabili v vrtec glede na njegovo odzivanje.
2. Branje pravljic o zmajih.
3. Izdelovanje zmajčka iz likovnega in jesenskega materiala – njegov "prijatelj".
4. Oblikovanje zmajske pesmice na znano melodijo (skupaj z otroki):

Tam tam tam v mestu zmajček skakal je.

In nas pri vodnjaku presenetil je.
Kdo ga je prestrašil, da se nam je skril?
To lahko izvemo, ko se bo odkril.

Petje pesmi in spremljava ritma z instrumenti, ploskanjem, idr.

Anekdotski zapis

Ideje otrok:

- »Zmajška pesmica bi ga mogoče privabila.«
- »Ampak mora biti nežna melodija.«
- »Prijatelja mu naredimo, da bo videl, da mu nič nočemo.«
- »Ponudimo mu roko prijateljstva z zmajčki.«
- »Ali pa pravljico preberimo.«

Analiza, refleksija

Ideje otrok so me, priznam, izredno navdušile, presenetile in načrtovanje dejavnosti je bilo kar smiselno in hkrati lahko. Otroci so izredno čustveno reagirali na zmajčkovo obnašanje in iz njegovega gibanja začutili, kaj mu je prijetno in kaj ne. Vse je razvidno iz njihov izjav.

V timu pa nas zdaj čaka načrtovanje prihoda lutke v skupino in prva komunikacija.

»SPOZNAVAMO ČU-ČUJA IN NJEGOVO DRUŽINO«

Skupina: **ROŽICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *petek, 10. november 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Spoznavanje z zmajčkom Ču-Čujem.

Ču-Ču je otrokom povedal, da ima on tudi mamico, očija, bratca in sestrico. To je njegova družina.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kakšna je mami, kakšen je oči, pa bratec in sestrica – barve, velikost, posebnosti, ...?
- Kako bi naslikal/a Ču-Čujevo družino?

Cilji

- Gibanje
- Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.
- Umetnost
- Razvijanje umetniške predstavljalivosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- Otrok si zamisli, izbere barve in s čopičem naslika Ču-Čuja in njegovo družino.
- Individualna oblika dela.
- Metoda aktivnega, ustvarjalnega učenja.

Anekdotski zapis

»To je Ču-Ču, to pa mami, pa oči, pa bratec, pa sestrice.«

Analiza, refleksija

V tokratni dejavnosti naju je zanimalo, kako si otroci predstavljajo Ču-Čujevo družino. Medtem ko je bilo nekaterim samoumevno, da so vsi v družini rdeče barve in da imajo ravno take trebuščke kot Ču-Ču, je nekaj otrok za ostale člane družine uporabilo drugo barvo (npr. Ču-Ču je edini rdeče barve, ostali modre). Pri večini otrok je Ču-Ču dobil prostor na sredini lista, ostali člani družine so večinoma manjši okrog njega. Je pa vedno bolj opazna razlika v likovnem razvoju med otroki – mlajšimi in starejšimi pa tudi samo med starejšimi. Medtem ko nekateri že rišejo glavonožce in tudi že človeške figure, je nekaj otrok še v fazi risanja krogov oz. koncentričnega gibanja. Pri teh otrocih tudi opažava, da potrebujejo več vzpodbude, da se pridružijo dejavnosti in svoje likovno ustvarjanje večinoma hitro zaključijo.

»ZMAJI - KDO IN OD KOD SO?«

Skupina: **SONČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 23. oktober 2017– sreda, 25. oktober 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem:

- Spoznavanje zmajev (pred-etapa)

Ker je naš nov prijatelj zmajček, se lotimo spoznavanja zmajev.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- »Kakšni so zmaji? Kaj jedo? Kje živijo?«

Cilji

Gibanje	• Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.
Jezik	• Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).• Ob poslušanju in pripovedovanju pravljic ter drugih literarnih del razvija zmožnost domišljajske rabe jezika; spoznava moralno-etične dimenzije; s književno osebo se identificira ter doživlja književno dogajanje.• Otrok doživlja in spoznava verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.• Otrok razvija sposobnost miselnega in čustvenega sodelovanja v literarnem svetu.• Otrok spoznava besedo, knjigo kot vir informacij.• Otrok ob knjigi doživlja ugodje, veselje, zabavo, povezuje estetsko in fizično ugodje ter pridobiva pozitivni odnos do literature.• Otrok razvija sposobnost domišljajkega sooblikovanja in doživljanja literarnega sveta (predvsem podobo književne osebe in dogajalnega prostora).• Bogatenje besednega zaklada.
Umetnost	• Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti.

- Doživljanje in spoznavanje umetniških del.
- Razvijanje umetniške predstavljalnosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem.
- Razvijanje sposobnosti umetniškega izražanja čustvenega in miselnega doživljanja.
- Doživljanje in spoznavanje komunikacije z in o likovnih, glasbenih in televizijskih delih.
- Uporaba in razvijanje spretnosti; spoznavanje, raziskovanje, eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi (glasom, materiali, tehnikami) in njihovimi izraznimi lastnostmi.
- Spodbujanje domišljije.

Narava • Spoznavanje zmajev, njihovega življenja, življenjskega okolja, prehrane itd.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- OTROK: aktivno sodeluje v pogovoru, posluša, gleda, prinaša stvari od doma, likovno ustvarja ipd.
- VSEBINA: prebiramo knjige, pravljice, pesmice, rišemo Ču-Čuja, gledamo posnetke na internetu, oblikujemo zbirko zmajev, gledamo slike, izdelamo plakat, likovno ustvarjamo različne zmaje.
- METODE: pogovor, ogled posnetkov, branje, poslušanje, lutkovna animacija, likovno ustvarjanje.

Analiza, refleksija

Ugotavljava, da tematika o zmajih otroke takoj pritegne, ti so tudi pričeli prinašati stvari od doma. Med otroki se tudi krešejo mnenja o tem, ali so zmaji resnični ali ne. Opaziva, da otroci, zlasti fantje, že veliko vedo o zmajih, kar lahko s pridom izkoristiva za spoznavanje zgodovine, še posebno mesta Ljubljane (zgodbice o zmajčkih itd.). Kljub navdušenju večine otrok nad zmaji, pa ugotavljava, da je A. še vedno nekoliko zadržan do Ču-Čuja. Opazuje ga sicer z zanimanjem, a če se mu ta preveč približa, mu to ni všeč, še posebno, če se ga zmajček dotakne. Kljub vsemu pa ne joka več. Otroci so Ču-Čuja vzeli čisto za svojega, zelo radi vidijo, da pride na obisk – ne sprašujejo ga veliko, raje mu kaj povedo in pokažejo.

»RAZISKUJEMO GRADOVE«

Skupina: **RIBICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 17. oktober 2017 – četrtek, 30. november 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Zmajčkovo bivališče

Naša pesmica, ki smo jo napisali za zmajčka, je delovala. Ču-Ču je slišal naše petje in njegova radovednost ga je pripeljala v vrtec. Najprej je bil nekoliko sramežljiv, zadržan, prestrašen, a hkrati radoveden in vedoželjen. Vedeli smo, da se dobro počuti, ko mu ponudimo odprte dlani, ki so zanj znak prijateljstva. Tako smo tudi naredili. V beli sobi smo se usedli tako, da nas je vse videl ter iztegnili dlani. Zmajček se je v hipu počutil sprejetega in brez besed šel do vsakega izmed nas. Božal nas je, se nam muzal v dlani in ob lička, se nam zazrl v oči in tako pričaral vsakemu svoj čaroben trenutek z njim.

Nato pa se je lahko začel pogovor z njim. Spraševali smo ga o njegovi družini, starosti, njegovem mestu in na vsa vprašanja nam je odgovoril. Izvedeli smo, da živi v Zmajevem mestu in da ima njegovo mesto gradove. Nekateri so porušeni, drugi celi, nekateri nimajo oken in vrat, spet drugi so preluknjani.

Tema o gradovih nas je popolnoma prevzela in tako se je začelo naše raziskovanje gradov.

Ideja: *»Naredimo v našem vrtcu grad, da bo zmajčku naš vrtec še bolj všeč.«*

Ideja je sprejeta. Vendar, kaj vse ima grad? Kako je zgrajen? So vsi gradovi enaki?

To pa so vprašanja, ki bodo dobila odgovore s pregledom knjižnega materiala in fotografij oz. slik. Ampak Ribice smo dobile še na eno idejo ...

Nekdo je rekel: *»Jaz poznam Ljubljanski grad, tukaj blizu je in si ga lahko pogledamo.«*

Ideja številka 2 sprejeta!

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kakšni so gradovi?
- Kaj vse ima grad?
- Kako je zgrajen?
- So vsi gradovi enaki?

Cilji

Gibanje	• Razvijanje koordinacije oziroma skladnost gibanja (koordinacija gibanja celega telesa, rok in nog), ravnotežje.• Sproščeno izvajanje naravnih oblik gibanja (hoja, tek, skoki, poskoki, valjanje, plezanje, plazenje itn.).• Iskanje lastne poti pri reševanju gibalnih problemov.• Otrok razvija ravnotežje.
Jezik	• Otrok razvija zmožnost odzivati se na neverbalno izražanje želja in predlogov drugih.• Otrok spoznava besedo, knjigo kot vir informacij.• Otrok postavlja hipoteze.

- Umetnost
- Negovanje in razvijanje individualnih ustvarjalnih potencialov v fazah doživljanja, zamišljanja, izražanja, komuniciranja in uveljavljanja na področju umetniških dejavnosti.
- Družba
- Otrok spozna značilnosti okolja, ki so pomembne za lokalno skupnost, npr. reka ali gora v bližini, pokrajinski muzej, arheološke izkopanine, pozneje pa tudi značilnosti širšega okolja.
 - Otrok dojema trajanje časa in pridobiva izkušnje o hitrosti spreminjanja in zgodovinskih spremembah.
- Narava
- Otrok spozna, da ima urejanje prostora in lega predmetov določen namen.
 - Otrok spozna delovni proces in razvija primeren odnos do dela in organizacijske sposobnosti.
- Matematika
- Otrok zaznava prirejanje 1-1 in prireja 1-1.
 - Otrok prepozna simbole (grajski simbol na tabli, v reviji).

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod - podkrepljeno s fotografijami)

1. Odhod na Ljubljanski grad (in risanje gradu po vrnitvi v vrtec).
2. Iskanje gradov v revijah (striženje), prebiranje pravljič o gradovih, ki so jih prinesli otroci.
3. Ustvarjanje gradov v vrtcu (likovna tehnika).
4. Odhod na grad Tivoli.
5. Izdelava gnezda za Ču-Čuja (naravni materiali: palice, listje, lesen kolut).
6. Ustvarjanje gibalne grajske sobe je bila osrednja tema (velik kartonast grad, ki ga je prinesla deklica je osnova):
 - a. dvizni most (po katerem lahko hodimo – ravnotežje),
 - b. travnik okoli gradu z rožami (po njem lahko hodimo – ravnotežje),
 - c. vodni kanal (se mu izmikamo pri hoji),
2. Kostanjeva promenada (po njej lahko hodimo) in klop za prebiranje materiala o gradovih.
7. Zbiranje materiala o gradovih, ki so jih obiskali otroci.
8. Zmajčkov poligon skozi hodnik in sobe.

Anekdotski zapis

Ideje otrok:

- »Naredimo v našem vrtcu grad, da bo zmajčku naš vrtec še bolj všeč.«
- »Jaz poznam Ljubljanski grad, tukaj blizu je in si ga lahko pogledamo.«

Otroci so dali idejo za izdelavo gnezda za Ču-Čuja.

Deklica je prinesla v vrtec velik grad iz kartona za igro, kar je bila iztočnica za ustvarjanje grajske sobe.

Analiza, refleksija

Tematika o gradovih je otroke zelo privabila, zato so tudi dnevno prinašali material, imeli željo po ustvarjanju in bili močen kreator naše projektne zgodbe. Tako smo ob koncu meseca novembra hitro dobili rešitev ob razmišljanju, kakšna bi bila naša novoletna dekoracija, s katero bi presenetili zmajčka Ču-Čuja in mu pričarali malo domačega vzdušja.

Otroci: »Cel vrtec naj bo grad.«

Strokovni delavci smo se po strokovnem aktivu vzgojiteljev in idejah otrok odločili, da bo grajsko-praznična dekoracija tudi gibalno osmišljena. Na tem mestu smo se veliko spraševali in iskali rešitev, kako to ustvariti oz. iz kakšnega materiala naj bodo zastavljeni cilji (karton, stiropor, stirodur, ...). Stvar mora biti fiksna in trpežna, saj bo dnevna fluktuacija otrok skozi poligon velika.

»KJE JE DOMA ČU-ČU? KAKŠNA JE NJEGOVA DEŽELA?«

Skupina: **ROŽICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 24. oktober 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Od kod prihaja Ču-Ču? Kje je njegov dom?
- Kje je doma Ču-Ču?

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kakšna je Zmajeva dežela? Zapremo oči in si jo predstavljamo.

Cilji

- Jezik
- Otrok se uči samostojno pripovedovati.
 - Otrok razvija sposobnost domišljijskega sooblikovanja in doživljanja sveta zmajčka Ču-Čuja.
- Družba
- Otrok razvija zadovoljstvo in interes ob spoznavanju življenjskega okolja novega prijatelja Ču-Čuja.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- Otrok si v mislih predstavlja Zmajevo deželo. Svoje misli ubesedi.
- Delo v skupinah (dve ločeni skupini).
- Metoda pogovora.

Anekdotski zapis

Ču-Čujeva dežela:

- N: *»Ču-Ču se igra.«*
- D.K.: *»In rožice ima.«*
- S: *»In mucke.«*
- M: *»In drevesa.«*
- L: *»In lahko tam pleše in gleda risanke. In riše lahko.«*
- S: *»In tudi gre v vrtec.«*
- N: *»Njegova dežela je kot zmajček – rumena, rdeča, kot mavrica!«*

Kje živijo zmaji, kje je njihov dom?

- R: *»V hiši ali pa šotoru.«*
- I: *»Zmaji živijo v vodi.«*
- M: *»Luknjo imajo.«*
- D: *»Zmajski most.«*
- S: *»Mogoče pa na Saturnu živijo.«*
- A: *»Živi tam, kjer so lepi zmaji.«*
- L: *»On ima tako hišo kot mi v naši državi, sam da ne živi tukaj.«*
- R: *»S pečine je prišel. Jaz pravim, da je pečina morja.«*

Kaj zmaji jejo in pijejo?

- *»Listje, kost, tla, drevesa, juho«* (ideje mlajših otrok).

- »Pecivo, kruh s korenčki, solato, travo, klobase, kruh, meso, špinačo, copatke, omako, makarončke, krompir, vodo, Coca-colo« (ideje starejših otrok).

Analiza, refleksija

Tokrat smo se razdelili v dve skupini (starejši in mlajši otroci), ker opažava, da v skupinskih oblikah dela večkrat prevladujejo starejši otroci in mlajši samo ponavljajo njihove ideje. Da bi prišle do izraza tudi njihove ideje in njihovo razmišljanje, smo dejavnost izvedli v dveh skupinah, kar se je izkazalo za odlično idejo, ki jo bova s pridom uporabili tudi pri izvedbi prihodnjih dejavnosti.

»SKUPINSKE SLIKE - NAČRT ZMAJEVE DEŽELE«

Skupina: **SONČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 07. november 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem:

- Spoznavanje in raziskovanje zmajev

Spoznavamo Ču-Čuja in svet zmajev.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- »Kako si predstavljamo deželo zmajev?«

Cilji

Gibanje	• Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.
Jezik	• Otrok razvija jezikovno zmožnost v različnih funkcijah in položajih ob vsakodnevnih dejavnostih in v različnih socialnih situacijah.
Umetnost	• Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti.
• Razvijanje umetniške predstavljalnosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem.
• Negovanje in razvijanje individualnih ustvarjalnih potencialov v fazah doživljanja, zamišljanja, izražanja, komuniciranja in uveljavljanja na področju umetniških dejavnosti.
• Razvijanje prostorskih in vizualnih predstav.

- Razvijanje sposobnosti umetniškega izražanja miselnega doživljanja.
- Doživljanje in spoznavanje likovnega jezika in njegovih izraznih lastnosti.
- Uporaba in razvijanje spretnosti; spoznavanje, raziskovanje, eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi (materiali, predmeti, tehnikami) in njihovimi izraznimi lastnostmi.
- Spodbujanje domišljije.

- Družba
- Otrok ima možnost razvijati sposobnosti in načine za vzpostavljanje, vzdrževanje in uživanje v prijateljskih odnosih z enim ali več otroki (kar vključuje reševanje problemov, pogajanje in dogovarjanje, razumevanje in sprejemanje stališč, vedenja in občutij drugih, menjavanje vlog, vljudnost v medsebojnem komuniciranju itn.).
 - Spodbujanje medsebojnega sodelovanja in dogovarjanja, iskanja kompromisov in skupnih rešitev.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- OTROK: likovno ustvarja, sodeluje z vrstniki, likovno upodablja svoje zamisli.
- METODE: likovno ustvarjanje (risanje, striženje, lepljenje), pogovor
- VSEBINA: otroci v manjših skupinah (po 4 oz. 5) ustvarjajo skupinske slike oz. načrte zmajevе dežele, kakor si jo predstavljajo. Pri tem imajo na voljo risanje z voščenkami in lepljenje izrezanih sličic iz otroških revij (sami jih poiščejo, izrežejo in prilepijo na sliko).

Analiza, refleksija

Pozitivno sem bila presenečena nad tem, kako so otroci organizirali skupinsko delo, se vse dogovorili in uskladili ter razdelili delo (J. ne striže dobro, zato je iskal slike v revijah, B. in A. pa sta jih izrezovali in lepili, F. je risal ...). Skupine sem skušala oblikovati tako, da so bile med seboj glede na zmožnosti otrok čimbolj "enakopravne". Kljub temu pa sta bili dve skupini uspešnejši. Kljub pomisleku, da bo naloga vsaj za nekatere otroke pretežka in preveč abstraktna, so se kar dobro znašli (eni so bolj iskali sličice in jih lepili, drugi so raje risali). Opazila sem, da ima največ težav deček., ki tudi sicer potrebuje veliko pomoči in spodbude pri vseh kognitivnih nalogah/zaposlitvah.

»KAKŠNO JE ŽIVLJENJE NA GRADU?«

Skupina: **PIKICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 06. november 2017–sreda, 15. november 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Spoznavanje arhitekture gradov, življenja na gradovih

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako izgleda grad?

Cilji

Jezik

- Otrok doživlja in spoznava verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.
- Otrok razvija pred bralne in pred pisalne sposobnosti in spretnosti.

- Otrok spozna besedo, knjigo kot vir informacij.
- Umetnost
- Razvijanje sposobnosti umetniškega izražanja miselnega in estetskega doživljanja.
- Družba
- Otrok razvija interes in zadovoljstvo ob odkrivanju širšega sveta zunaj domačega okolja.
- Matematika
- Otrok išče, zaznava in uporablja različne možnosti rešitve problema.
 - Otrok spozna simetrijo, geometrijska telesa in like.
 - Otrok spozna prostor, njegove meje, zunanost, notranjost.
 - Otrok rabi izraze za opisovanje položaja predmetov (na, v, pred, pod, za, spredaj, zadaj, zgoraj, spodaj, levo, desno) in se nauči orientacije v prostoru.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- sestavljanje gradov iz različnih škatel
- seznanjanje z geometrijskimi telesi in liki
- risanje gradov z barvnimi tuši
- izdelovanje velikega gradu iz škatel (barvanje, lepljenje, rezanje, sestavljanje, konstruiranje)

Analiza, refleksija

Otroci so preko knjig, prospektov, filma spoznavali gradove različnih oblik, dimenzij. Sestavljali so gradove iz lesenih geometrijskih teles in likov ter se tako skozi igro seznanjali s poimenovanjem le teh (kocka, kvader, valj, stožec ter pravokotnik, kvadrat, trikotnik, krog). Iz škatel različnih oblik in velikosti so prav tako sestavljali gradove in se seznanjali z matematičnimi izrazi (velik/majhen, večji/manjši, zgoraj/spodaj, spredaj/zadaj, znotraj/zunaj ...).

»DAKIJ, MESTO ZMAJČKA ČU-ČUJA - RAZISKOVANJE DAKIJE«

Skupina: **MAČEK MURI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *četrtek, 26. oktober 2017–petek, 27. oktober 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Zmajček nam je povedal, da je doma iz zmajskega mesta v Dakiji.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Dakija? Le kje je to?

Cilji

Jezik	• Otrok razvija jezik na vseh jezikovnih ravneh (od glasoslovne in oblikoslovne do skladenjske in pomenoslovne).• Otrok spoznava besedo, knjigo kot vir informacij.
Družba	• Otrok se postopoma seznaja s širšo družbo in kulturo.

- Otrok dojema trajanje časa in pridobiva izkušnje o hitrosti spreminjanja in zgodovinskih spremembah.
- Otrok spoznava, kako je bila zgrajena družba v nekdanji Dakiji.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

Počasi smo odkrivali podrobnosti o Dakiji tudi s pomočjo dečkove mamice, ki nam je pripravila osnovne podatke o tej starodavni deželi. Izdelali smo plakat o Ču-Čujevi deželi. Ob tem smo izvedeli veliko zanimivih stvari:

1. Skušali smo si predstavljati, kdaj je Dakija obstajala (okrog leta 100), danes pa smo že leta 2017!!
2. Dačani so imeli radi gore. Bili so kmetje.
3. Najmočnejši kralj v Dakiji je bil Burebista. Tam so nosili prav posebne kape.
4. Imeli so svoj simbol, ki se je imenoval Draco, ki je podoben malo volku, malo zmaju in malo kači. Simbol so imeli skoraj na vsakem orožju.

Anekdotski zapis

- T: »Kje živiš?«
- Ču-Ču: »Dakija.«
- M: »Kje je to, a je v vesolju?«
- T: »Zakaj imaš čevlje?«
- Ču-Ču: »To je pa skrivnost.«
- N: »Jaz vem, da si noge ne umažeš.«
- Ču-Ču: »Vadil sem bruhanje ognja.«
- E: »Saj bodo prišli gasilci.«
- Ž: »Pa policija.«
- Ču-Ču: »Saj še ne znam bruhati ognja, sem še premajhen.«
- Ču-Ču: »Koliko ste stari?« (otroci povedo)
- Ču-Ču: »Ko sem bil jaz star 5 let, sem bil skoraj še v jajcu. A ste vi iz trebuha?«
- Otroci: »Da. Iz maminega.«
- Plaz vprašanj od otrok: »Kam hodiš kakat? A imaš plenice za spat?«
- Ču-Ču: »Ja zunaj kot kužki.«
- A: »Kje pa spiš?«
- Ču-Ču: »Vsepovsod, nazadnje sem pri Suzani.«
- T: »Imaš kaj bratov in sestic?«
- Ču-Ču: »Imam sestrico in bratca.«
- N: »A kaj knjige bereš?«
- Ču-Ču: »Kaj? Jaz jih jem.«
- H: »A je velika tista votlina, v kateri živite?«

- Ču-Ču: »Velika, velika.«
- Ču-Ču odide mi pa nadaljujemo s pogovorom.
- T: »v Dakiji živi.«
- Vzgojiteljica: »Kako bi ugotovili, kje je Dakija?«
- D: »Na zemljevidu.«
- T: »Na internetu.«
- Ž: »Šli bi v zmajsko mesto.«
- G: »Bi vprašali Ču-Čuja.«
- N: »Celo Zemljo moramo preiskat.«
- V: »Mi prižgemo navigacijo in napišemo mesto.« (bo deček poskusil)
- T: »Ti ko kakaš, je to zelo dobro gnojilo za rožice.«

Analiza, refleksija

V današnji romunščini se je ohranilo nekaj besed iz tistih časov, npr. zmaj – balaur. D., ki govori med drugim tudi romunsko, nam je povedal, kako se te besede pravilno izgovorijo in upamo, da nas bo naučil še kakšno romunsko besedo. Ko nas je obiskal zmajček Ču-Ču, smo mu predstavili plakat.

»IZDELAMO PLAKAT ZMAJEVE DEŽELE«

Skupina: **ROŽICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *sreda, 08. november 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Zmajeve dežela

Povezovanje posameznih otroških idej v skupno idejo o Zmajevi deželi.

Raziskovalno vprašanje

- Kaj vse vas v revijah spominja na Zmajevo deželo?

Cilji

Gibanje

- Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.

Jezik

- Otroci se učijo samostojno pripovedovati.

- Otrok razvija sposobnost domišljjskega sooblikovanja in doživljanja sveta zmajčka Ču-Čuja.
- Družba
- Otrok ima možnost razvijati sposobnosti in načine za vzpostavljanje, vzdrževanje in uživanje v prijateljskih odnosih z enim ali več otroki (kar vključuje reševanje problemov, pogajanje in dogovarjanje, razumevanje in sprejemanje stališč, vedenja in občutij drugih, menjavanje vlog, vljudnost v medsebojnem komuniciranju itn.).
 - Otrok spoznava različnost v najrazličnejših kontekstih in dobi konkretne izkušnje o dojemanju iste stvari, dogodka, pojava itn. iz različnih perspektiv ter ob iskanju različnih rešitev in odgovorov.
 - Otrok razvija zadovoljstvo in interes ob spoznavanju življenjskega okolja novega prijatelja Ču-Čuja.
- Matematika
- Otrok išče, zaznava in uporablja različne možnosti rešitve problema.
 - Otrok rabi izraze za opisovanje položaja predmetov (na, v, pred, pod, za, spredaj, zadaj, zgoraj, spodaj, levo, desno) in se nauči orientacije v prostoru.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

Preplet individualnega in skupinskega dela:

- Otrokovo videnje, zamišljanje, predstavljanje in vživljanje v Zmajevo deželo z vsemi njenimi značilnostmi in detajli.
- Iskanje v revijah in izrezovanje sličic, ki so otroke spomnile na Zmajevo deželo kot si jo sami zamišljajo.
- Sodelovanje med otroki, pogovarjanje, dogovarjanje, pojasnjevanje, zakaj določena slička spada v Zmajevo deželo.
- Lepljenje sličic na skupni plakat posamezne skupine.
- Predstavljanje svojega plakata (skupina, otrok, ostalim).

Metoda ustvarjalnega, aktivnega učenja.

Analiza, refleksija

Kakšna je Zmajeva dežela, kaj vse imajo tam, kaj radi počnejo, ...? Razmišljanja in ugotovitve vsakega posameznega otroka sva v prejšnjih dneh skrbno zapisali. Slednje sva nato nadgradili z načrtovanjem tokratne dejavnosti, ki je potekala v štirih skupinah. Skušali sva ustvariti prostor in možnosti za porajanje novih otroških idej, ki predstavljajo nadgradnjo ideje vsakega posameznega otroka. Ideje skupine otrok. Nastali so štirje plakati, katerih velika vrednost, poleg idej o Zmajevi deželi, predstavlja tudi izkušnja skupnega sodelovanja in dogovarjanja otrok med seboj.

»SPOZNAVAMO SREDNJEVEŠKO KULTURO IN ARHITEKTURO – SEZIDAMO STEFANOV GRAD (DOMIŠLJIJSKO USTVARJANJE)«

Skupina: **OBLAČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 20. november 2017–petek, 1. december 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Spoznavanje srednjeveške kulture in arhitekture

Zmajček Ču-Ču nas je v svojem pripovedovanju pripeljal do prav posebnega prijatelja. Imenuje se vitez Stefan, ki je ogromen možakar, čez dva metra velik, z bleščečim oklepom, je zelo pogumen in zelo močan, obenem pa pravi veseljak. Ko je nekoč vedno veseli Stefan žalosten ostal brez strehe nad glavo, so ga vitezi potolažili, da ima zmajček Ču-Ču zagotovo kakšno rešitev. In res, zmajček je takoj pomislil na nadobudne Oblačke, ki znajo in zmorejo vse, za

povrh pa so izredno srčni in tovariški. Seveda so obljubili Stefanu vso svojo pomoč: grad bodo sezidali posebej zanj.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

Izdelava in postavitve Stefanovega gradu poteka v luči decembrske praznične dekoracije, ki je tudi eden od dveh glavnih izzivov celotne etape, ki se navezujeta na didaktične zgodbe oddelka.

- Kdo so bili vitezi in kakšna je bila njihova oprema?
- Kaj so gradovi in zakaj so jih ljudje gradili? M: *»To so hiše za prince in kraljične, da jih vitezi notri čuvajo.«* A: *»Gradovi so zato, da lahko ljudje v njih plešejo in delajo meče.«*
- Kako so se vitezi obnašali? Kakšna pravila so veljala zanje? *»Bili so močni, imeli so mišice, da so lahko držali meč«,* je rekel T. *»Obnašati so se morali kulturno in lepo do punc, do fantov pa ne«,* je menil N.

Cilji

Gibanje	• Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.• Spoznavanje osnovnih varnostnih ukrepov, ki so potrebni pri izvajanju gibalnih dejavnosti, ter ozaveščanje skrbi za lastno varnost in varnost drugih.
Jezik	• Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).• Otrok razvija jezikovno zmožnost v različnih funkcijah in položajih ob vsakodnevnih dejavnostih in v različnih socialnih situacijah.• Otrok razvija jezik na vseh jezikovnih ravneh (od glasoslovne in oblikoslovne do skladenjske in pomenoslovne).• Otrok doživlja in spoznava verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.• Otrok se uči samostojno pripovedovati.• Otrok razvija sposobnost rabe jezika v povezavi z mišljenjem pri oblikovanju pred pojmovnih struktur (število, količina, teža, prostor, čas), pri medosebnih odnosih.• Otrok se ustvarjalno izraža v jeziku.

Družba	• Otrok dobiva konkretne izkušnje o demokratičnih načelih, na katerih temelji sodobna družba. • Otrok spozna, da morajo vsi ljudje v določeni družbi pomagati in sodelovati, da bi lahko ta delovala ter omogočila preživetje, dobro počutje in udobje. • Otrok spozna, kako je zgrajena družba, in se seznaja z različnimi funkcijami bližnjega družbenega okolja, s poklici, delovnimi, kulturnimi okolji itn., spozna razne in različne praznike in običaje. • Otrok se postopoma seznaja s širšo družbo in kulturo.
Narava	• Otrok prepozna in uporablja tehnične predmete in procese, spozna njihov namen in pomen ter v igri ponazarja njihovo delovanje. • Otrok se uri v različnih tehničnih opravilih in razvija tehnično ustvarjalnost. • Otrok spozna delovni proces in razvija primeren odnos do dela in organizacijske sposobnosti. • Otrok spozna različne načine zbiranja, shranjevanja in prenosa informacij.
Matematika	• Otrok rabi imena za števila. • Otrok zaznava prirejanje 1-1 in prireja 1-1. • Otrok spozna odnos med vzrokom in posledico. • Otrok spozna simetrijo, geometrijska telesa in like. • Otrok spozna prostor, njegove meje, zunanost, notranost. • Otrok klasificira in razvršča. • Otrok spozna razlike med merjenjem in štetjem ter različne in skupne lastnosti snovi in objektov, ki jih merimo, in posameznih objektov, ki jih štejemo. • Otrok se seznaja s strategijami merjenja dolžine, površine in prostornine z merili in enotami.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

Otroci so torej najprej narisali načrt, pri čemer so jim bile v pomoč pobarvanke na temo gradov, da so tudi sami osvojili pojme kot je stolp, obzidje, viteška dvorana, ipd. Nato smo ugotovili, da so gradovi zidani iz kamna in vseh odtenkov sive barve, pri čemer so v vrtcu med vnaprej pripravljenimi materiali samodejno izbrali kartonske škatle. Te smo razrezali in jih pobarvali v

različne nianse sivine, nekatere med njimi sem z olfa nožem razrezala na približno za dlan velike imitacije opek, ki so jih otroci ravno tako sami pobarvali in določali sproti, kako temno ali svetlo siva bo posamezna opeka. Okrogli tulci iz debelejšje lepenke, ki jih je dostavil eden od staršev, so se zdeli otrokom najprimernejši za grajske stolpe, kot so jih videli na nekaterih nemških gradovih. Dobili so priložnost spoznati funkcijo posameznega orodja ter način ravnanja z njim: pod maksimalnim nadzorom so tudi sami žagali s pravo ročno žago in vrtali z vrtalnikom na baterije. Pobarvane kartonske opeke so po svoji presoji zlagali na kartonsko zidno podlago, nato pa sem jih nanjo nalepila z vročim lepilom.

Drugi del, ki zadeva področje družbe, je bilo spoznavanje srednjeveške kulture skozi bivanjsko in obrambno vlogo gradov. Tu je prišla prav predvsem uporaba IKT, saj so na velikem platnu otroci dobili zelo nazoren vpogled v srednjeveško obdobje z ogledi filmčkov, ki so na razumljiv način prikazovali postopek izdelovanja orožja, zidave gradov, način oblačenja, taktiko bojevanja in obleganja gradov ter orožje in bojno opremo vitezov in vojščakov tistega časa sploh. V zgodbi o Stefanu in njegovem gradu so otroci izpostavili stvari, ki so se jim zdele najbolj zanimive, in zato so se seznanili tudi s signalizacijo v srednjem veku (dimni in ognjeni signali, tabori, sporazumevanje z rogovi med bitko), oblegovalnimi napravami ter iznajdljivimi načini osvajanj.

Pri oblikovanju didaktične zgodbe pazim, da ima čim bolj pristno zgodovinsko podlago, ki jo v poročilih staršem tudi posebej dodam kot poljudnoznanstveno zanimivost. Tudi zgodba o vitezu Stefanu ima zato zgodovinsko ozadje. Tudi vitezi, ki Stefanu pomagajo, so zgodovinske osebe, vključno s Hermanom Celjskim, pri čemer je to srečno naključje pripomoglo, da sem lahko zgradila časovni in prostorski lok iz dežele Dakije v srednjeveško obdobje na slovenskih tleh. Še vedno smo sicer pri Stefanovem gradu, vendar je iztočnica za nadaljevanje projekta že nastavljena.

Analiza, refleksija

Vsi otroci so vedno pripravljeni za barvanje s tempera barvo, pri čemer so v glavnem starejše deklince posvetile veliko pozornost natančnosti. Otroci so samostojno mešali barve, vendar pri določanju količine barve in razprševanju še vedno potrebujejo nadzor in usmerjanje. Njihov fokus je predvsem na popolni prekrivnosti in zaenkrat še razvijajo občutek za niansiranje in količino barve. Naenkrat lahko barvajo po štirje otroci, in sicer po vnaprej določenem vrstnem redu, ki se ga počasi učijo upoštevati. Izredno zanimivo jim je bilo žaganje kartonskih valjev s pravo ročno žago, pri čemer je bila varnost prvi kriterij, ki so ga zelo hitro doumeli in ga tudi upoštevali. Kadar rečem, da je pri kakšnem opravilu konec heca in me morajo ubogati, da se ne

poškodujejo, to v glavnem vzamejo resno, kljub živi radovednosti. Tudi sami potem pri preizkusu "prave" stvari izkusijo, da določeno delo zahteva veliko moči, spretnosti in previdnosti. Večina otrok v funkcijski igri izredno uživa pri podoživljanju tehničnih opravil s plastičnimi orodji, pri katerih jim zagotovim dovolj odpadnega materiala, da ne uničujejo po nepotrebnem vrtčevskega inventarja.

»USTVARIMO ZMAJEVO MESTO - NOVOLETNA DEKORACIJA«

Skupina: **ZVEZDICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 27. november 2017–torek, 5. december 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Pravljični grad – novoletna dekoracija vrtca

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- življenje zmajev
- kako je včasih prebival zmaj in kako danes Ču-Ču

Cilji

Gibanje	• Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike. • Omogočanje gibalne aktivnosti otrokom.
Jezik	• Otrok spoznava simbolno sporazumevanje.
Umetnost	• Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti. • Doživljanje in spoznavanje umetniških del. • Razvijanje umetniške predstavljenosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem. • Uporaba in razvijanje spretnosti; spoznavanje, raziskovanje, eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi (telesom, glasom, materiali, predmeti, instrumenti, tehnikami in tehnologijami) in njihovimi izraznimi lastnostmi.

- Spodbujanje splošne ustvarjalnosti pri pripravi, organizaciji in uporabi sredstev in prostora.

Družba • Otrok spozna obdobje zgodovine.

Matematika • Otrok spozna simetrijo, geometrijska telesa in like.
• Otrok rabi izraze za opisovanje položaja predmetov (na, v, pred, pod, za, spredaj, zadaj, zgoraj, spodaj, levo, desno) in se nauči orientacije v prostoru.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- OTROK: likovno ustvarja in ob tem spozna oz. raziskuje grbe, simbole, življenje v gradu, izgled zmajev ...
- METODE: likovno ustvarjanje, pogovor, ogled slik, knjig, internet, brošure
- VSEBINA: ustvarjanje dekoracije v garderobi in igralnici, ki predstavlja zgodovinsko mesto oz. gradove

Analiza, refleksija

Otroci in odrasli smo skupaj izdelovali čudovito dekoracijo. Dekoracija razkriva vizualne in funkcijske podrobnosti bivališč zmajev.

OTROCI I. STAROSTNEGA OBDOBJA (1 DO 3 LETA):

Kako so se z zmajčkom spoznavali najmlajši otroci?

»PRVO SREČANJE S ČU-ČUJEM«

Skupina: **SOVICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 3. oktober 2017–petek, 13. oktober 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče: Uvod v letni projekt

- Ču-Ču pride na teraso, pokuka skozi okno in malo pogleda v igralnico. Nato pokuka skozi okno iz hodnika v igralnico
- Izziv je premagati strah ob uvajanju lutke
- Spoznavanje Ču-Čuja – Kdo je Ču-Ču?

Prvi obiski Ču-Čuja so kratki in intenzivni, prihaja z informacijami. Pomembno je, da otroke prvega starostnega obdobja poboža, da jih objame, da jih kaj vpraša, pozdravi, ...

Raziskovalna vprašanja, hipoteze

- Kdo si?
- Kako ti je ime?
- Od kod si prišel?
- Kaj delaš?
- Kaj ješ?
- Kaj piješ?

Hipoteze:

Otroci naj sprejmejo lutko, naj premagujejo strah pred lutko, z verbalno in neverbalno komunikacijo, kar tudi vzgojiteljici prepoznavata. Otroci sprejmejo Ču-Čuja in se mu tudi približajo.

Cilji

Jezik	• Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).• Otrok se izraža s kretnjami in gibi telesa.

- Otrok razvija zmožnost odzivati se na neverbalno izražanje želja in predlogov drugih.
 - Otrok razvija sposobnost domišljjskega sooblikovanja in doživljanja literarnega sveta (predvsem podobo književne osebe in dogajalnega prostora).
- Umetnost
- Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti.
 - Doživljanje umetnosti kot del družabnega in kulturnega življenja.
 - Negovanje in razvijanje individualnih ustvarjalnih potencialov v fazah doživljanja, zamišljanja, izražanja, komuniciranja in uveljavljanja na področju umetniških dejavnosti.
 - negovanje in spodbujanje bogatega ter razgibanega odzivanja na notranji in zunanji svet.
- Družba
- Otrok razvija interes in zadovoljstvo ob odkrivanju širšega sveta zunaj domačega okolja.
 - Premagovanje strahu ob uvajanju lutke.
- Narava
- Otrok spoznava, da imajo živa bitja, predmeti in snovi v domišljjskem svetu tudi lastnosti, ki jih v naravi nimajo.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

Ču-Ču nas v vrtcu obišče ob različnih delih dneva in nas tako postopno spoznava in odkriva, kaj v vrtcu počnemo. Tudi mi počasi spoznavamo Ču-Čuja:

- pri zajtrku,
- pred počitkom,
- ob raziskovanju in manipulaciji jesenskih plodov,
- Ču-Ču pogleda, kaj otroci počnejo, se jim čudi in jih pohvali,
- otroke motivira pri dejavnostih,
- ob igri na terasi,
- ob raziskovanju velikega igrišča.

Anekdotski zapis

Otroci se čudijo novi lutki, gledajo jo s na široko odprtimi očmi, začudeni so. S pogledi radovedno spremljajo njeno gibanje in vsak njen premik. Previdno se jim približa in jih poboža, pri tem se ne odmaknejo. Neverbalna komunikacija nakazuje, da so otroci še zadržani do Ču-Čuja. Deček mu pravi ku-ku, drugi deček pa tu-tu.

Analiza, refleksija

Ču-Ču je prišel na teraso iz zunanje strani, potrkal na okno in malo pokukal notri. Prvi obiski so bili kratki, a intenzivni. Najpomembneje je, da jih je Ču-Ču pobožal, da jih je objel. Pomembno je bilo močno čustveno odzivanje in tesen fizičen stik. Všeč jim je bilo, da jih je Ču-Ču kaj vprašal, pogledal, kaj delajo, kaj jedo, jih pohvalil in spodbudil pri različnih dejavnostih raziskovanja jesenskih plodov, se igral in raziskoval skupaj z njimi. Otroci so mu nosili igrače in materiale, s katerimi so manipulirali in se igrali. Izredno všeč jim je bilo, ko so se skupaj s Ču-Čujem igrali, mu nosili koruzo, kostanje, skupaj so gradili lesene stolpe.

Ob uvajanju lutke so vsi otroci sodelovali, spremljali so njene prihode in odhode. Ob odhodu lutke so nekateri otroci zajokali. Menim, da jok ob odhodu lutke sovpada z jokom otrok ob tem, ko kdo odide skozi vrata oz. ko se vrata odprejo, saj so še vedno v fazi uvajanja in so še občutljivi na odpiranje vrat.

Otroci so lepo sprejeli lutko. Jokal ni nihče. Kazali so veliko zanimanja in radovednosti. Večkrat kot je Ču-Ču prišel, bolj so se čudili. Spremljali so njegovo gibanje. Kot zelo dobro se je izkazalo, da so bili prvi obiski kratki in vsakodnevni, saj sem jih ob tretjem obisku vprašala: »Kam je šel Ču-Ču?« ali pa »Kje je Ču-Ču?« in nekateri so z roko pokazali na vrata. Po tretjem obisku so Ču-Čuja otroci že božali in se mu smejali ob vragolijah, ki jih je počel ob igri. Ču-Čuju se otroci že od začetka niso odmikali, menim pa, da so bili ob njegovih prvih obiskih bolj previdni, saj se mu niso zelo približali. Dobro je bilo, da se jim je tudi on počasi približeval in jih rahlo in kratko pobožal in kaj vprašal.

»PRVA DOŽIVETJA S ČU-ČUJEM«

Skupina: **ČEBELICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 3. oktober 2017–torek, 10. oktober 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče: Ču-Ču v vrtcu.

Prvo srečanje se je zgodilo pred Centrom slovanskih kultur. Med tem ko smo se odpravljali na sprehod, smo se ustavili, saj se je pripravljalo k dežju. Ko smo že premišljevali, ali naj gremo naprej ali naj se vrnemo, je iz grmovja pokukal ON. Majhen, rdeč, poskočen in zvedav.

Otroci so presenečeno zrlj vanj. Komaj smo si ga dobro ogledali, že ga ni bilo več. Pa se je spet pokazal. Malo sprehodil med nami in izginil.

- Le kam je odšel, so se spraševali otroci.

Nekaj časa smo čakali, nato smo se odpravili na igrišče. Otroci so ga iskali po hiškah, za hribom in po grmovju. Ni ga bilo.

- Naslednji dan, ko smo že skoraj obupali, da ga ne bo, nam je nekdo med kosilom potrkal na okno. Bil je naš znanec. Tako kot včeraj je ponavljal besedo "čučučuču" in zvedavo kukal v igralnico. Otroci so mu ponudili pecivo, ki ga je pojedel in zopet ga ni bilo več. Ojoj, le kje je naš novi prijatelj?
- V četrtek pa nas je obiskal v igralnici. Vsakega pobožal in stisnil k sebi. Ponavljal besedo "čučučuču" in zopet odšel.

Otroci so kukali skozi okno, odpirali vrata in ga klicali. Vendar zaman. Zmajčka ni bilo nikjer.

- V petek pa si je vzel malo več časa za nas. Najprej nam je povedal, da mu je ime Ču-Ču. Tako je bila ta uganka rešena. Potem je tudi nas vprašal, kako nam je ime. Hiteli smo mu pripovedovati naša imena. Tu pa tam je imena malo pomešal v naše neizmerno veselje, ko smo ga popravljali. Nato nam je rekel, da gre obiskati še ostale otroke in da se kmalu vrne.
- Naše druženje s Ču-Čujem se je nadaljevalo.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako je ime zmajčku?

Cilji

- Gibanje
- Usvajanje osnovnih gibalnih konceptov: zavedanje prostora (kje se telo giblje), načina (kako se telo giblje), spoznavanje različnih položajev in odnosov med deli lastnega telesa, med predmeti in ljudmi, med ljudmi.

- Jezik
- Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).
 - Otrok razvija zmožnost, odzivati se na neverbalno izražanje želj in predlogov drugih.
- Družba
- Otrok ima možnost razvijati sposobnosti in načine za vzpostavljanje, vzdrževanje in uživanje v prijateljskih odnosih z enim ali več otroki (kar vključuje reševanje problemov, pogajanje in dogovarjanje, razumevanje in sprejemanje stališč, vedenja in občutij drugih, menjavanje vlog, vljudnost v medsebojnem komuniciranju itn.).

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

V prvih dneh spoznavanja z zmajčkom je bilo otrokom najbolj pomembno to, da nas obišče in nam posveti svoj čas. Neizmerno so uživali ob njegovih dotikih.

Anekdotski zapis

Prvi dnevi so bili napolnjeni s čustvi. Ena deklica je komentirala, da bi se zmajček sigurno rad peljal z vlakom.

Analiza, refleksija

Prva srečanja z zmajčkom so bila nabita s čustvi, nežnostjo in žalostjo ob odhodu. Tako verbalna kot neverbalna komunikacija je na obrazih otrok risala zgodbe.

»MEDSEBOJNO SPOZNAVANJE S ČU-ČUJEM«

Skupina: **PIKAPOLONICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 09. oktober 2017–ponedeljek, 23. oktober 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče: Uvod v letni projekt

- Spoznavanje s Ču-Čujem.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Spoznavanje zmajev, rdeče barve

Cilji

Gibanje	• Spoznavanje in izvajanje različnih elementarnih gibalnih iger. • Usvajanje osnovnih prvin ljudskih rajalnih in drugih plesnih iger.
Jezik	• Otrok se izraža s kretnjami in gibi telesa.
Umetnost	• Doživljanje in spoznavanje umetniških del.
Družba	• Otrok spoznava, da vsi, odrasli in otroci, pripadajo družbi in so pomembni.
Narava	• Otrok spoznava, da se živa bitja med seboj sporazumevajo.
Matematika	• Otrok spoznava prostor, njegove meje, zunanost, notranost.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- Spoznavanje rdeče barve (ustvarjanje z rdečo barvo, iskanje rdečih predmetov po igralnici).
- Gledanje slikanic na temo zmajev.
- Ču-Ču nas je obiskoval pri vseh ritualih (hranjenje, nega, gibanje, igra na igrišču, pri dejavnostih).

Anekdotski zapis

Otroci so bili vsakič, ko je v igralnico vstopil Ču-Ču, navdušeni. Z veseljem so mu pokazali, kar ga je zanimalo, mu nosili svoje igrače.

Analiza, refleksija

Otroci so Ču-Čuja v tem mesecu поблиžje spoznali. Vedno, ko je vstopil v igralnico, so ga bili otroci neizmerno veseli. Veselje so pokazali z nasmehom, vriskom, klicanjem njegovega imena. Nekateri ga še vedno opazujejo bolj od daleč, se ga ne bojijo, le niso še pripravljeni iti v njegovo bližino. Ču-Ču nama je bil tudi v veliko pomoč pri uvajanju novih otrok, saj je zelo prikupen zmajček in ga kaj hitro vzljubiš. Skupaj z otroki smo ugotavljali, kakšne barve je, kako izgleda. V igralnici smo imeli veliko knjig o zmajih, spoznavali smo rdečo barvo. Ču-Ču nas je obiskoval pri dejavnostih, pri dnevni rutini, nas povprašal o tem, kaj počnemo. Proti koncu meseca ga je že večina otrok poznala po imenu. Opazi se, kako so pozorni na rdečo barvo, saj so imeli veliko stvari v igralnici v rdeči barvi. Menim, da smo ga dovolj podrobno spoznali, da smo sedaj pripravljeni na vstop v prvo etapo.

**»KDO SEM JAZ, MOJA DRUŽINA, MOJ DOM?
KDO SI TI, TVOJA DRUŽINA, TVOJ DOM?«**

Skupina: **SOVICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 06. november 2017–torek, 14. november 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče: Povezovanje vrtca, doma in družine

- Kdo sem jaz?

Povezovanja vrtca, doma in družine prek fotografij otrok in njihovega mesta v vrtcu. Kdo sem jaz, moja družina in kje živim doma in moje mesto v vrtcu.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kdo sem jaz? – ogled fotografij
- Kdo so moji vrstniki? – ogled fotografij vrstnikov
- Kdo so otroci v skupini Sovice?
- Kdo so sovice? – pregled slikanic, fotografij
- Kako se oglašajo? – oponašanje
- Čigavi so različni copatki? – socialna igra s prepoznavanjem copatkov otrok
- Čigava so različna oblačila? – socialna igra s prepoznavanjem oblačil otrok
- Kje sem doma? – izdelava hišk iz papirja in lepljenje

Povezava s fotografijo – povezava vrtca z domom – hiške s fotografijami obesimo po igralnici
– moje mesto v vrtcu – okrasitev hišk s prstnimi odtisi s tempera barvami.

Dom – hiša – izdelava hiše iz 3D škatlice in okrasitev hišk s prstnimi odtisi s tempera barvami.

Osnovne barve – modra, rumena in zelena.

Zraven ves čas prepevamo »Pri nas pa hiško zidamo«.

Pregled in branje slikanic »Moja družina«.

Cilji

Gibanje	• Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.• Razvijanje koordinacije oko – roka.
Jezik	• Otrok se izraža s kretnjami in gibi telesa.

- Otrok razvija zmožnost odzivati se na neverbalno izražanje želja in predlogov drugih.
- Umetnost
- Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti.
 - Razvijanje umetniške predstavljalnosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem.
 - Spodbujanje splošne ustvarjalnosti pri pripravi, organizaciji in uporabi sredstev in prostora.
- Družba
- Otrok spoznava, da morajo vsi ljudje v določeni družbi pomagati in sodelovati, da bi lahko ta delovala ter omogočila preživetje, dobro počutje in udobje.
 - Otrok spoznava, da vsi, odrasli in otroci, pripadajo družbi in so pomembni.
 - Otrok se postopoma seznana s širšo družbo in kulturo.
 - Otrok spoznava različne oblike družine in družinskih skupnosti.
 - Otrok razvija interes in zadovoljstvo ob odkrivanju širšega sveta zunaj domačega okolja.
 - Premagovanje strahu ob uvajanju lutke.
- Matematika
- Otrok spoznava simetrijo, geometrijska telesa in like.
 - Spoznavanje trikotnika, pravokotnika, kvadrata.

Dejavnosti raziskovanja

- Otroci opazujejo ter prepoznavajo svoje fotografije in fotografije sovrstnikov.
- Otroci pomagajo pri izdelavi in lepljenju hišk iz raznobarnih papirjev, opazujejo celoten proces nastanka hiške iz papirja (lepljenje, dodajanje fotografije na hiško).
- Otroci barvajo – likovno ustvarjajo 3D škatlico in pomagajo pri lepljenju strehe na škatlico.
- Otroci spoznajo osnovne barve – modra, rumena in zelena.
- Otroci se učijo pesmi »Pri nas pa hiško zidamo«.
- Pregled slikanic in branje pravljič o družini, o sovicah in zmajih – povezava družine, doma z vrtcem – spoznavanje skupine in sovic (pregled slikanic o sovah) in otrok med

sabo – igra *Od koga so copatki?* Otroci poskušajo ugotoviti in najti lastnika copatkov, ki jih imam v rokah.

- Spodbujanje otrok, da prinesejo svoje čevlje in bunde ob oblačenju in obuvanju.
- Otroci poskušajo ugotoviti, čigava so oblačila ob oblačenju?

Anekdotski zapis

Otroci začudeno opazujejo svoje fotografije in fotografije sovrstnikov. Njihove oči so na široko odprte. Ponudim jim, da pomagajo pri lepljenju, vendar dvema občutek lepila na prstih ni všeč. Ostali polepijo več hišk in uživajo. Otroci radi likovno ustvarjajo, razen enega otroka, ki mu občutek barve na rokah ni všeč.

Analiza, refleksija

Starše prosim, da prinesejo v vrtec fotografije doma in družine. Otroci začudeno in radovedno opazujejo svoje fotografije in fotografije vrstnikov. Vsi otroci sodelujejo. V barvanju hišk s tempera barvami zelo uživajo. Dve deklici pobarvata več hišk. Sodelujejo vsi. Najmlajši fantek čopič nese v usta in je okoli ust ves rumen. Otroci si pri barvanju hišk kot škatlic ne pomagajo z drugo roko. Barvajo le eno stranico. Kasneje jim malo obrnem škatlice. Dve deklici pa si pri barvanju druge škatlice začneta pomagati in pridržati škatlico z drugo roko, popolnoma brez pomoči. Razveselijo se obiska Ču-Čuja. Na obrazih se jim nariše nasmeh. Pomahajo mu.

Otroci radi gledajo fotografije. Še bolj zanimivo bi bilo, če bi več staršev prineslo fotografije. Otroke spodbudim, da pomagajo pri lepljenju hišk, vendar dvema občutek lepila na prstkih ni všeč. Dejavnost lepljenja bom tako morala še večkrat izvesti in otrokom tako približala lepljenje, občutek lepila na rokah. Presenetili so me ostali otroci, ki so polepili več hišk in resnično uživali ob lepljenju. Presenetila me je tudi deklica, ki je odprla škatlico in začela barvati notranjost škatlice. Deklica poleg nje jo je posnemala in tako sta obe odpirali in zapirali škatle ter barvali notranjost. Deklici sta si izmenjevali tudi barve. Deklica je svoj čopič pomočila v lonček z barvo druge deklice in barvala po svoji hiški. Nato sta si izmenjevali še škatlice. Ko je ena malo pobarvala svojo, jo je ponudila drugi za barvat in vzela škatlico druge deklice. Tako krepijo in razvijajo socializacijske in komunikacijske spretnosti. Otroci res zelo uživajo v likovnem ustvarjanju s tempera barvami. Ko barve postavim na mizo, se otroci zberejo okoli mize in nestrpno čakajo, da jim oblečeva zaščitne majice. Ena deklica ne želi imeti zaščitne majice. Čez nekaj časa jo skušam vzpodbuditi za barvanje, vendar ne želi. Vsekakor menim, da moram dejavnosti z likovnim ustvarjanjem s tempera barvami večkrat ponoviti, saj otroci res uživajo v tem in komaj čakajo, da dobijo čopiče v roke.

Otrokom je všeč tudi poslušanje slikanic o družini, predvsem deček ima nenavadno dolgo koncentracijo poslušanja. Izredno ga zanima pravljica, ostali pa po nekaj časa začnejo hoditi naokoli in se igrajo z različnimi igračami.

Socialne igre z oblačili in copati so bile tudi dobra izbira za dejavnost, saj so tako otroci krepili sodelovalno vedenje ter razvijali in krepili socializacijske in komunikacijske spretnosti. Otroci, ki poznajo oblačila in copatke drugih otrok, so pomagali ostalim, ki oblačil in copatkov niso prepoznali, predvsem deklica in deček, ki sta jim nosila njihove obleke. Svoje copate v večini poznajo vsi otroci. V nadaljevanju se moram vsekakor posvetiti in večkrat izvesti socialne igre.

»LIKOVNA UPODOBITEV ČU-ČUJA«

Skupina: **GUMBKI, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *sreda, 25. oktober 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče:

- Podoba zmajčka.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako izgleda zmajček? Kaj vse ima?

Cilji

- Umetnost
- Uporaba čopiča.
 - Usvajanje tehnike lepljenja.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- Slikanje s čopičem,
- lepljenje delov (oči, rep, krila),
- postavitev razstave in opazovanje svojih slik.

Analiza, refleksija

Pri večini otrok je tehnika uporabe čopiča veliko boljša, še vedno pa jim lepljenje predstavlja veliko oviro.

»GIBALNE IGRICE S ČU-ČUJEM«

Skupina: **GUMBKI, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 23. oktober 2017–ponedeljek, 23. oktober 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče: gibalne ovire

- Poligon z različnimi ovirami.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako najti najlažjo oz. kako sploh najti pot?

Cilji

Gibanje

- Usvajanje osnovnih gibalnih konceptov: zavedanje prostora (kje se telo giblje), načina (kako se telo giblje), spoznavanje različnih položajev in odnosov med deli lastnega telesa, med predmeti.
- Iskanje lastne poti pri reševanju gibalnih problemov.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

Gibalni poligon:

- pajkova mreža iz elastike,
- plazenje pod stolom,
- skok oz. plezanje čez dvignjeno (približno 20 cm) palico,
- plazenje skozi omaro,
- čez most (hoja ali plazenje po ležalniku).

Anekdotski zapis

Ču-Ču se je pri skoraj vsaki oviri zataknil (saj mora animator lutke zamenjati roki) in eden od otrok mu je rekel: »Tole ti pa ne gre, jest sem boljši, poglej,« in mu pokazal, kako naj bi zmajček naredil vajo.

Analiza, refleksija

Poligon so najprej nekajkrat preizkusili otroci sami, in ko se jim je pridružil Ču-Ču, so že točno vedeli, kaj mora narediti. Nekateri otroci so Ču-Čuju pokazali, kaj mora narediti, drugi pa so se mu smejali, ker je imel toliko težav. Vsi pa so ga spremljali in z njim še nekajkrat ponovili vso pot. Stol, pod katerim naj bi otroci splezali, je bil postavljen med priprtimi drsnimi vrati in kmalu si je en fantek olajšal pot in na stežaj odprl vrata ter preprosto obšel stol. Ko sva ga s sodelavko opozorili, da pot vodi pod stolom, naju ni upošteval, ko mu je to rekel Ču-Ču, pa je z veseljem splezal pod stolom. Kasneje, ko zmajček ni splezal skozi omaro, pa je prav ta deček takoj opozoril Ču-Čuja, da ni naredil tako kot bi moral.

»GRADOVI – KDO ŽIVI V NJIH?«

Skupina: **ČEBELICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 16. oktober 2017–petek, 1. december 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče:

- Bivališče Ču-Čuja.

Ob spoznavanju Ču-Čuja se je v otrocih porodilo vprašanje:

- Kam odhaja Ču-Ču?
- Kje živijo zmaji?

Nekako smo se zedinili, da Ču-Ču živi v votlini in tako smo mu v igralnici naredili pravo votlino. V nadaljevanju je ena od deklic povedala, da zmaji živijo v gradu. Izhajajoč iz te trditve smo se postopoma lotili gradov:

- Ogledali smo si slikanice o gradovih in zmajih. Zmaje in gradove smo si ogledali tudi na računalniku.
- Gradove smo ustvarjali tako ploskovno kot 3D. Vzporedno s tem pa smo spoznavali tudi geometrijske like in telesa.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kam odhaja Ču-Ču?
- Kje živijo zmaji?
- Kdo živi v gradu?

Cilji

Gibanje	• Spoznavanje osnovnih varnostnih ukrepov, ki so potrebni pri izvajanju gibalnih dejavnosti, ter ozaveščanje skrbi za lastno varnost in varnost drugih.
Jezik	• Otrok spoznava besedo, knjigo kot vir informacij. • Otrok razvija sposobnost rabe jezika v povezavi z mišljenjem pri oblikovanju pred pojmovnih struktur (število, količina, teža, prostor, čas), pri medosebnih odnosih.
Umetnost	• Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti. • Spodbujanje splošne ustvarjalnosti pri pripravi, organizaciji in uporabi sredstev in prostora.
Družba	• Otrok ima možnost razvijati sposobnosti in načine za vzpostavljanje, vzdrževanje in uživanje v prijateljskih odnosih z enim ali več otroki (kar vključuje reševanje problemov, pogajanje in dogovarjanje, razumevanje in sprejemanje stališč, vedenja in občutij drugih, menjavanje vlog, vljudnost v medsebojnem komuniciranju itn.). • Otrok se seznanja z različnimi načini komuniciranja in prenosa informacij (pošta, telefon, radio, televizija itn.) ter komuniciranja s pomočjo računalnika.

Narava	• Otrok spozna različne načine zbiranja, shranjevanja in prenosa informacij.
Matematika	• Otrok spozna simetrijo, geometrijska telesa in like.• Otrok spozna prostor, njegove meje, zunanost, notranost.• Otrok klasificira in razvršča.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

Otroci so z različnimi materiali ustvarjali/gradili različne zgradbe, izhajajoč iz trenutne faze ustvarjalnosti. V začetku so bile to njihove hiše. Kadar smo se pogovarjali o Ču-Čuju, je bil to grad. Ploskovna postavitve jim je povzročala precej težav. Gradnja z lesenimi gradniki pa jih je zapeljala v prave arhitekturne umetnine. Kartonski gradovi so jim bili najljubši.

»KDO BO PRIŠEL IZ GRADU? (GLASBENO DIDAKTIČNA IGRICA)«

Skupina: **METULJČKI, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 14. november 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem:

Izhodišče igrice je bila priredba glasbeno-didaktične igrice: kdo bo prišel iz hišice?

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kdo živi na gradu, ali so tam tudi družine?

Cilji

Umetnost	• Uporaba in razvijanje spretnosti; spoznavanje, raziskovanje, eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi (telesom, glasom, materiali, predmeti, instrumenti, tehnikami in tehnologijami) in njihovimi izraznimi lastnostmi.• Spodbujanje splošne ustvarjalnosti pri pripravi, organizaciji in uporabi sredstev in prostora.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- VIDIK OTROKA: Otrok spozna različne glasbeno-didaktične igrice, prirejene na vsebino gradov.
- VIDIK VSEBINE: Vsebina se nanaša na raziskovanje gradov.
- VIDIK METODE: Igre, lastne aktivnosti.

Analiza, refleksija

Izhodišče dejavnosti je bilo raziskovanje družine in ob tem raziskovalno vprašanje: »Kdo pa živi na gradu, ali so tam tudi družine?«

- J: »Ja so.«
- Jaz: »Kdo živi tam?«
- J: »Zmaji.«
- Jaz: »Kdo še?«
- I: »Princeska.«
- Jaz: »Kaj pa kralji?«
- Otroci: »Ja.«
- »Kaj pa kraljica?«
- Otroci: »Ja.«
- Jaz: »Kaj pa vojaki?«
- Otroci: »Ja.«
- »Ali so vojaki družina?«
- Otroci: »Ja so.«

Vse je v kontekstu raziskovanja gradov, vitezov, temu sem priredila tudi glasbeno-didaktično igrico: kdo bo prišel iz hiške. Hišico sem spremenila v drugo bivališče, grad, iz katerega so prihajali zmaji, vitezi, kralji, princeske... Izreden trud je bil poplačan z razporeditvijo otrok po vlogah, ki so jim bile določene. Eni so bili kralji, drugi zmaji, tretji princeske. V ta namen sem pripravila slike nastopajočih: kralj, zmaj.... Ko sem pokazala sliko določene osebe oziroma živali, so te prišle na plano in se pokazale ostalim otrokom. Po navodilu so se gibali: hoja, poskoki, ..., izvajali so naravne oblike gibanja. Zanimivo je bilo, da so vsi postali zmaji, ko sem pokazala sliko zmaja. Igrico smo v tem tednu večkrat ponovili. V nadaljevanju sem jim ponudila tudi različno glasbo, ni bila najboljše izbrana, saj v iskanju glasbe nisem dobra.

Poleg kraljeve družine smo utrjevali tudi svoje in živalske. Vsakodnevno smo gledali slike živalskih družin, jih opisovali, prepoznavali, poimenovali ... Ob tem so otroci spoznavali družine, ki so njim blizu. Ravno tako smo posnemali njihovo gibanje, oglašanje. Igrali smo se igrice: kdo bo prišel iz hiške, ki smo jo spoznali prejšnji teden.

»ZMAJEVO MESTO«

Skupina: **PANDICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 20. november 2017–petek, 01. december 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Raziskovanje Zmajevega mesta

V raziskovanje Zmajevega mesta vstopimo s slikanico "Moj prijatelj zmaj" in "Vitez plemeniti, ki ni hotel se boriti". Tako smo spoznavali, iz kakšne dežele prihajajo zmaji.

Raziskovalna vprašanja

- Kakšni so zmaji?
- Kaj je Zmajeve dežela?
- Kakšna je Zmajeve dežela?
- Kaj so gradovi in kakšni so?

Cilji

Gibanje	• Razvijanje koordinacije oziroma skladnost gibanja (koordinacija gibanja celega telesa, rok in nog), ravnotežje.• Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.
Jezik	• Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).• Otrok se izraža s kretnjami in gibi telesa.• Ob poslušanju in pripovedovanju pravljic ter drugih literarnih del razvija zmožnost domišljajske rabe jezika; spoznava moralno-etične dimenzije; s književno osebo se identificira ter doživlja književno dogajanje.

- Umetnost
- Spodbujanje doživljanja, izražanja in veselja do lepote.
 - Razvijanje umetniške predstavljalnosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem.
 - Negovanje in razvijanje individualnih ustvarjalnih potencialov v fazah doživljanja, zamišljanja, izražanja, komuniciranja in uveljavljanja na področju umetniških dejavnosti.
 - Razvijanje sposobnosti izražanja istih doživetij v različnih umetniških jezikih, plesnem, dramskem, likovnem, glasbenem, filmskem idr.
- Družba
- Otrok ima možnost razvijati sposobnosti in načine za vzpostavljanje, vzdrževanje in uživanje v prijateljskih odnosih z enim ali več otroki (kar vključuje reševanje problemov, pogajanje in dogovarjanje, razumevanje in sprejemanje stališč, vedenja in občutij drugih, menjavanje vlog, vpljudnost v medsebojnem komuniciranju itn.).
- Narava
- Otrok odkriva, spoznava in primerja spremembe v življenju pri sebi, pri drugih živih bitjih ter v neživi naravi.
 - Otrok odkriva in spoznava, da je življenje živih bitij odvisno od drugih bitij in od nežive narave.
- Matematika
- Otrok spoznava odnos med vzrokom in posledico.
 - Otrok spoznava prostor, njegove meje, zunanost, notranost.
 - Otrok rabi izraze za opisovanje položaja predmetov (na, v, pred, pod, za, spredaj, zadaj, zgoraj, spodaj, levo, desno) in se nauči orientacije v prostoru.
 - Otrok klasificira in razvršča.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- ogledovanje slikanic "Moj prijatelj zmaj" in "Vitez plemeniti, ki ni hotel se boriti"
- barvanje hišk za zmajevo mesto s prstno tehniko
- izdelovanje gradov (tiskanje)
- barvanje zmajčkov in gradov z voščenkami
- izdelovanje gradov iz lesenih palčk in filca
- izdelovanje zmajčkov iz papirnatih tulcev
- barvanje hišk iz lesenih palčk

- ples v Zmajevelem mestu (ples s trakovi ob klasični glasbi)
- skupno izdelovanje velikega zmaja iz papirnatih krožnikov

»DAKIJSKI PLESI«

Skupina: **METULJČKI, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *sreda, 15. november 2017–petek, 17. november 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Umetnost srednjega veka

Vsebina Dakijski plesi izhaja iz mesta Dakija, kjer so živeli zmaji. Raziskovanja v tej smeri se nisem lotila sama, so se pa za to zelo ogreli otroci iz skupine Oblački. To je tudi izhodišče dejavnosti.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

Cilji

Umetnost	• Doživljanje in spoznavanje umetniških del.• Uporaba in razvijanje spretnosti; spoznavanje, raziskovanje, eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi (telesom, glasom, materiali, predmeti, instrumenti, tehnikami in tehnologijami) in njihovimi izraznimi lastnostmi.• Spodbujanje splošne ustvarjalnosti pri pripravi, organizaciji in uporabi sredstev in prostora.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- VIDIK OTROKA: Otrok sodeluje, posnema in izvaja gibe, ki so njemu lastni.
- VIDIK VSEBINE: Spoznavanje umetniških del srednjega veka.
- VIDIK METODE: Lastne aktivnosti.

Analiza, refleksija

Dakijski plesi izhajajo iz mesta Dakija, kjer so živeli zmaji. Za raziskovanje dakijskih plesov so se zelo ogreli otroci iz skupine Oblački. Kadarkoli so plesali te plese, ki so izredno temperamentni, hitri, poskočni, so tudi nas povabili k tej dejavnosti. Po navadi so se ti plesi odvijali v mini telovadnici. Otroci so z opazovanjem in posnemanjem vzgojiteljice poskušali slediti vsebini plesa. Vendar je bilo to za naše otroke pretežko. Pogosto so največ časa vztrajale deklice. To so predvsem romunski, ukrajinski, ruski plesi, ki jih ne poznamo. Otroci so ob plesanju poslušali tudi glasbo, ob kateri so se sprostili. Vsakodnevno poslušanje te glasbe in plesanje ob njej je otroke izredno ogrelo in stimuliralo, tako da so proti koncu tedna sami prosili zanjo. Dogovorila sem se z vzgojiteljico sosednje skupine, da mi poišče določeno glasbo, da bomo tudi mi sami plesali. Ob otroških pesmicah, znanih in neznanih, smo spoznavali glasbo, prepoznavali ritme: hitro in počasi pa tudi glasno in hitro glasbo. Našli smo dve pesmici o zmajih, ki jih pogosto pojemo ter jih gibalno uprizarjamo. Poleg glasbe sem otrokom pripravila tudi krila, ki si jih oblečejo tudi dečki, čeprav ne vsi. V njih se vrtijo, skačejo, plešejo v parih, v krogu. V nadaljevanju bomo pogosto poslušali glasbo, ki bo primerna praznikom in vzdušju, plesali bomo v kapicah, saj otroci vedo, da na gradovih ne živijo samo zmaji in princeske ampak tudi škratje.

»V NAŠI SOBANI NAS OBIŠČE VITEZ«

Skupina: **METULJČKI, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 11. december 2017–petek, 15. december 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Pravljični program pri Metuljčkih – drugi teden pravljичnega decembra.

Izhodišče celotnega tedna je izvajanje programa, ki je posebno pripravljen zgolj na ravni oddelka.

- V naši delavnici bomo pripravili presenečenje za starše.
- Ob okrašeni jelki in naših čarobnih kapicah bomo prepevali praznične pesmice.
- Igrali se bomo z igračkami, ki jih bodo otroci prinesli od doma.
- Praznovali bomo rojstni dan L. in G.
- Ogledali si bomo nastop Otrok oddelka Rožic.
- Družili se bomo z našim Ču-Čujem in ga povabili v našo grajsko sobano.
- Obiskal nas bo vitez.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kdo nas je obiskal?

Cilji

Gibanje	• Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike. • Sproščeno izvajanje naravnih oblik gibanja (hoja, tek, skoki, poskoki, valjanje, plezanje, plazenje itn.). • Iskanje lastne poti pri reševanju gibalnih problemov.
Jezik	• Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost). • Otrok razvija jezik na vseh jezikovnih ravneh (od glasoslovne in oblikoslovne do skladenjske in pomenoslovne). • Otrok doživlja in spozna verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.
Umetnost	• Uporaba in razvijanje spretnosti; spoznavanje, raziskovanje, eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi (telesom, glasom, materiali, predmeti, instrumenti, tehnikami in tehnologijami) in njihovimi izraznimi lastnostmi.

- Spodbujanje splošne ustvarjalnosti pri pripravi, organizaciji in uporabi sredstev in prostora.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- VIDIK OTROKA: Otrok je aktivno vključen v izvajanje novoletnega programa. Z njimi mu pričaramo čarobnost praznikov.
- VIDIK VSEBINE: Pravljični december.
- VIDIK METODE: Igra, lastna aktivnost, pogovor ...

Analiza, refleksija

Vsebina dejavnosti je smiselno vpeta v kontekst pravljичnega decembra. Glede na to, da nam je od lani ostalo veliko zvezdic, sem dobila idejo, da bi zvezdice okrasili z različnimi novoletnimi dodatki, jih prebarvali, lepo dekorirali. Zataknilo se je pri barvanju zvezdic, saj se barva nanje ni dobro prijemala, zato smo zvezdice pobarvali s sprejem, z zlatim in srebrnim. Otroci so izbrali barvo zvezdice in okraske, ki so jih ustrezno razporedili po zvezdi. Okraske, ki so se dali

pritrlditi z buciko, so otroci sami pritrdili, ostale pa so samo razporedili po zvezdici. Dejavnost ni bila zahtevna, zahtevala pa je spretne roke in prstke, saj so bili dekorativni izdelki majhni.

Z otroki smo se že prejšnji teden pogovarjali, da nas bo obiskal vitez. Priložnostno smo si ogledali knjige in jih skupaj opisovali. Prvi odziv ob prihodu viteza v igralnico: presenečeni otroci. Izgled viteza: kovinski oklep, čelada ali šlem, težek ščit, dolg meč, kovinske gibljive rokavice. Otroci iz oddelka Oblački so takoj vedeli, da je to vitez, Stefan. Tudi mi smo o vitezu Stefanu veliko slišali, ko smo si ogledovali filmčke. Stefan je prišel pogledat svoj grad, ki so ga ustvarili otroci in starši oddelka Oblački. Veliko so ga spraševali, prijemali, opazovali, mlajši pa so ga od daleč opazovali. Pili so Stefanovo vino. Proti koncu so se tudi nekateri Metuljčki opogumili, se približali, tudi kaj prijeli, predvsem dečki. Deklice so se držale strokovnih delavk.

Po končanem obisku smo naredili refleksijo – postavljala sem vprašanja, otroci so odgovarjali. Na koncu smo še pobarvali viteza.

Pri izdelovanju kron je pomočnica že vnaprej pripravila ves material, izrezala krone, otroci so si poljubno izbirali barvo, rdečo ali zlato, jo okrasili z zlatimi lističi, ki so jih sami izstrigli, jih poljubno lepili. Na koncu je pomočnica spela krono tako, da je imel vsak otrok svojo. Okrasili smo jih še z girlandami. S kronami smo okrasili zbornico, mize, hodnik. Skupaj z otroki smo oblikovali drugačno postavitev miz. Razporedili smo jih tako kot so postavljene v kraljevi sobani. Vsak stolček smo oblekli v kraljevo blago, tako da je naša igralnica na koncu postala prava kraljeva jedilnica. Koliko dela so imeli z oblačenjem stolov, z razporejanjem le teh!

Odzvali smo se tudi na povabilo otrok oddelka Rožic, ki so nam zaigrali izredno lepo predstavo. V to so bili vključeni vsi otroci, ki so nastopali gibalno, glasbeno, inštrumentalno. Nastopajoči so imeli tremo, kar se je poznalo pri glasnosti, tako da se je predstava včasih slabo slišala. Neodvisno od tega, pa so otroci vseskozi sledili zgodbi, ki ni bila kratka. Nastopajoče smo nagradili z aplavzom.

Tako kot po naši ustaljeni navadi smo s samim praznovanjem začeli takoj po zajtrku, najprej z risanjem risbic za rojstni dan. Nadaljevali smo s pripravo igralnice, predvsem miz. Ob naši skupni torici, ki smo jo okrasili s svečkami, smo prepevali pesmice za rojstni dan. Počasi osvajamo rojstnodnevno pesmico tudi v angleščini. Ob prižiganju svečk in pihanju smo še enkrat zapeli slavljenču in mu čestitali. Sledila je pogostitev. Ob tem nas je vseskozi spremljala prijetna glasba. Napihovali smo balone, jih podajali, skratka ob tem je ples kar izzvenel. Najpomembnejši dogodek je bila zagotovo peka kokic, saj pri tem vsi čarobno sodelujemo. Poleg že ustaljenih navad pa smo dodali še prepevanje šaljivih pesmic, katere bomo tekom

praznovanj dobro osvojili. Sledila je še izročitev darila in skupinska fotografija. Za darilo je slavljenec prejel predpasnik in risbice otrok. Po fotografiranju je sledil ples. Posebnost tega rojstnega dne je bila ta, da je tudi slavljenec prinesel darilo za otroke, plastelin, s katerim so se igrali po praznovanju.

ZAKLJUČEK PRED ETAPE

December zaznamuje praznični čas, ki v vrtec vsako leto prinese posebno čarobnost in veselje. Tako smo si po enomesečnem medsebojnem spoznavanju s Ču-Čujem zaželeli, da to praznično čarobnost in veselje občuti in z nami deli tudi Ču-Ču. Vsi skupaj, vzgojitelji, otroci in njihovi starši, smo zanj pripravili veliko presenečenje. Celoten **vrtec smo okrasili v slogu njegove, Zmajeve dežele (domišljjsko ustvarjanje)**, ga spremenili v prekrasen, mogočen grad, z različnimi sobanami, grbi, zastavami; v odtenkih rdeče, sive in zlate barve.

V vzdušju, ki je odsevalo domišljjsko, pravljичno mesto, smo se prepustili čarobnim vtisom, domišljiji in prazničnim radostim... ob skupnem druženju in praznovanju otrok, staršev in vzgojiteljev.

EVALVACIJA, REFLEKSIJA PRED ETAPE

Kaj so v pred-etapi pridobili otroci: kako so otroci reševali lutkin problem/izziv, kaj so se ob tem naučili, spoznali, katere izkušnje so pridobili, kako so sooblikovali kurikulum, kako so se odzivali v učnem okolju (ožje, širše), kako so razvijali veščine, priložnosti za ustvarjalnost, inovativnost, kakšne so bile interakcije.

Kako smo vzgojitelji in starši pomagali otrokom pri tem problemu/izzivu, kakšne uvide smo pridobili, dileme, kaj nas je na poti do cilja oviralo?

Glavni namen vsakoletne pred-etape celoletnega projekta je spoznavanje otrok z lutko, razvijanje čustvenih vezi med lutko in otroci ter njena vključitev v vrtčevski vsakdan. Spremljanje otrokove igre, njihovih komentarjev in odzivov nam je pomagalo usmerjati zgodbo in prikazovati »pot« zgodbe, ki so jo krojili otroci s svojimi rešitvami, idejami in predlogi za zastavljene probleme. Omogočilo nam je vpogled v otroško razumevanje dejavnosti in zastavljena vprašanja ter predstavljalo pomemben dejavnik za evalvacijo kot tudi za načrtovanje našega dela. Otrokovu zadovoljstvo, komentarji in odzivi, njihovi vtisi in izrazi so nam sporočali, ali smo dejavnosti dobro načrtovali in izpeljali.

Starejši otroci so se z novo lutko, Ču-Čujem, srečali v centru mesta, pri Hiši športa (vezano na prednostno področje gibanja). Ker je bilo prvo srečanje, tako kot vsa leta doslej, čarobno, polno veselja in nepričakovanih izzivov in ker je bila lutka nadvse prikupna in simpatična, ravno prav nagajiva in navihana, so jo otroci hitro povabili, da jih obišče tudi v vrtcu. Navdušeni nad njenim odzivom, so se razveselili tako njenega prvega kot vsakega nadaljnjega obiska. Sprva so bili obiski namenjeni medsebojnemu spoznavanju, saj je otroke zanimalo prav vse o Ču-Čuju: od kod prihaja, kakšno je njegovo življenje, kdo je njegova družina, kakšne navade imajo v njegovi deželi, ipd. Seveda so mu z veseljem pripovedovali tudi o svojih družinah, svojih navadah in vsakodnevnih dogodkih. In ker zmaji predstavljajo mogočna in pogumna bitja, spraševanj o njih in vsem, kar je povezano z njimi, ni in ni bilo konec. Najbolj nenavadna lastnost zmajev – bruhanje ognja, je predstavljala izziv, ki je spodbujala pogovore, bogatila domišljijo, besedni zaklad ter vnašala ideje in nove poglede na svet. Prav tako zanimivo, pa tudi zabavno, je bilo odkrivanje starih domačih imen za zmaja, kot so lintvern, zminj, drak, pozoj, tudi červ in lastnih imen. Ta so spodbudila različno poigravanje z glasovi in s črkami (moje, tvoje, njegovo ime, ime mojega prijatelja, domišljajska imena ipd.), v ospredje pa postavljala igre spoznavanja ter igre razlik pri najmlajših ter igre sodelovanja in skupinske

identitete pri starejših otrocih. Po prvih vtisih, ko so se otroci in Ču-Ču že dobro povezali in udomačili, so se otroci soočili s posebnim zemljevidom starinskega videza, ki jim ga je Ču-Ču prinesel z namenom, da spoznajo njegovo deželo Dakijo. Poseben zemljevid je bil povod za pogovore in razmišljanja o tem, kako drugačno je življenje tukaj v Ljubljani od življenja tam daleč v Zmajeви deželi. Domišljija je vodila v ustvarjanje skupnega zemljevida Ljubljane in Zmajevega mesta –v skupno ustvaritev »Zmajevo mesto« oz. Ču-Čujevo deželo (kot so jo poimenovali otroci). Zmajevo mesto s svojstveno podobo, ki so ga bogatile hiške, gozdovi, pomembne ustanove, povezane med seboj s cestami in mogočni grad v ospredju, razvejan skozi celoten vrtec (z grajskimi sobanami, grajsko jedilnico, ki so jo krasili čudoviti stoli, plesno dvorano z mogočnimi lestenci, pa tudi grajsko ječo), je vabilo k predstavljanju in izmišljanju, kako živijo zmaji, kralji in vitezi v različnih kraljestvih. Bilo je pravi magnet za domišljijske igre, skrivanje in vse mogoče skrivnosti. Domišljijско ustvarjanje je podpiralo proces in odpiralo prostor za nadaljnje raziskovanje, preigravanje, drugačnost, nove izkušnje in rešitve, kjer so se otroci srečevali z novimi pojmi kot so kompas, merilo in smeri neba. Ob iskanju poti do krajev in dežel, ki smo jih obiskali (Ču-Čujeva dežela, Dakija, Slovenija), so otroci pridobivali izkušnje, kaj mora vsebovati pravi zemljevid in pridobivali izkušnje o čisto pravem kompasu z busolo; ta je bil še posebno zanimiv, saj kaže štiri glavne smeri neba. Ob preizkušanju, kje je najbolj mrzlo in kje najtopleje, kje sonce vzhaja in kam hodi spat, so se na igrišču spoznavali z osnovami topografije in orientacije pri določanju severne smeri na zemljevidu, ko odpove GPS. Stranem neba so prilagodili posebno kompasovo telovadbo, pri kateri so dodobra razmigali svoje okončine. Urili so se v finomotoriki (striženje, lepljenje idr.), reševali različne matematične didaktične naloge na temo zmajev (labirinti, iskanje parov, del/celota, iskanje skritih predmetov), se igrali gibalno-miselno telovadbo ("možganska telovadba"), orientirali na lastnem telesu, v prostoru/zemljevidu, predvsem pa veliko medsebojno sodelovali, se dogovarjali in usklajevali; vse za dosego skupnega cilja.

Najmlajši otroci so prvo srečanje in prvi trenutek z novo lutko doživeli pred KUD-om, v neposredni bližini vrtca. Pogumnejši otroci so se nanj odzvali z dotiki, ga pobožali, drugi so se umaknili in ga opazovali od daleč. Kratki, a skoraj vsakodnevni obiski Ču-Čuja pri dejavnostih, dnevni rutini ali na prostem, raznolike priložnosti, nežna komunikacija in varen prostor, znotraj katerega je Ču-Ču sledil otrokovim čustvom in radovednosti, so pripomogli, da so Ču-Čuja otroci kmalu sprejeli, se nanj navezali in mu zaupali. To so kazali z nasmehi, vriski in klicanjem njegovega imena, ob slovesu pa so mu sporočali, naj se čim prej vrne. Zaupanje in njihova radovednost so vodila v sproščeno raziskovanje različnih navad, tako Ču-Čujevih kot otrokovih

(prehranjevanje, toaleta, red), medsebojno učenje lepega vedenja in olike, ustvarjanje preprostih didaktičnih iger (jaz, moje ime, družina, dom – iskanje parov). Posebno veselje je bilo prinašanje družinskih fotografij. Te so otroci veselo kazali Ču-Čuju, si jih skupaj ogledovali in poimenovali člane družine – oči, mami, bratec, sestra (tudi po imenih). Veliko zabavo so predstavljala ogledala, ki so omogočala odkrivanje in spoznavanje podrobnosti in razlik – moje, tvoje telo, oblika, barva, mehkoba (toplina, nežnost, prijetnost). Ko je praznični december otroke vabil na sprehod skozi naše mesto Ljubljana, je ob svoji čarobnosti, spodbujal odkrivanje zmajevih podob, razkrival njegovo zgodovino (zgodbice o zmajčkih) in spodbudil pri otrocih, starših in strokovnih delavcih skupno ustvarjanje Zmajeve dežele. Raznolike in čustveno doživete igre in dejavnosti v prelepi in zanimivi deželi so omogočale varno in sproščeno bivanje v skupini, spodbujale k naravnemu vzpostavljanju socialnih stikov in interakcij, tako z odraslimi kot s sovrstniki in zadovoljevale individualne in razvojne potrebe vsakega posameznika.

Strokovni delavci smo pri načrtovanju pred etape razmišljali predvsem, kako ustvariti novo pedagoško lutko, ljubko in zanimivo in kako jo ponuditi otrokom, da jo bodo sprejeli in jo vzljubili, da jih bo očarala in jih motivirala za celoletni proces dela. Da bo postala njihova prijateljica v pravem pomenu besede. Želeli smo, da jih s pedagoško lutko/igro spodbudimo k odkrivanju novih, drugačnih vsebin/dejavnosti, ki bodo čustveno doživete in čutno raznolike in bodo zadovoljevale individualne in razvojne potrebe. Takšne, ki bodo omogočale varno in sproščeno bivanje v skupini, spodbujale k naravnemu vzpostavljanju socialnih stikov in interakcij tako z odraslimi kot s sovrstniki ter uresničile posamezne cilje, ki smo si jih zastavili. Pomembno nam je bilo, da bosta na pedagoškem odru oba, otrok in vzgojitelj, aktivna ustvarjalca, ne samo igralca, da jima bo ves čas jasen cilj delovanja, namen in smisel raziskovanja, da bosta v igri uživala in imela možnost in priložnost, da pot ustvarjanja naredita po svoje, na svoj lasten način. Da bosta skozi raziskovalni proces razmišljala in se spraševala, kako priti do informacij, kako postavljati vprašanja, kako komunicirati na različne načine, kako reševati probleme, kako premagovati oz. se spopadati z znanimi, neznanimi, lahkimi ali pa težkimi izzivi. Z zavedanjem, da je prav vsak od nas unikat, da ima vsak, tako otrok kot odrasel, svoje, drugačne in enkratne sposobnosti, spretnosti in znanja, smo pri spopadanju in doseganju teh ciljev, različnosti in posebnosti upoštevali in jih tudi spodbujali.

Starši, ki smo jih že na uvodnih roditeljskih sestankih okvirno seznanili z novim celoletnim projektom (našo skupno zgodbo), so novo lutko pričakali nestrpno in radovedno. Z veseljem so prihajali v igralnice in spraševali, kaj potrebujemo, kje jih lahko uporabimo, prinašali so

različne materiale, skupaj z nami raziskovali, gradili, predstavili svoja znanja, izkušnje ter nam pomagali na poti odkrivanja in razreševanja izzivov. Skupaj z nami so soustvarjali našo skupno stvaritev »Zmajevo deželo«, v njej uživali, svoje pozitivne občutke in komentarje pa izražali ustno, pisno ali preko googlovih skupin.

V nadaljevanju opisujemo, kako so otroci v prvi etapi, ob podpori strokovnih delavcev in staršev, na izviren, kreativen, inovativen, predvsem pa otrokom razumljiv način, osmišljali, odkrivali in prepoznavali **simbol**. Simbol kot nekaj, kar nas spremlja in je vsepovsod okrog nas.

PRVA ETAPA

»GRB IN HIMNA ZMAJEVEGA MESTA«

Kaj je SIMBOL? - Prvi zaplet

(december 2017–januar 2018)

Zaplet (iz literarne zgodbe):

Zatopljen v iskanje odgovora, kaj je na koščku papirja, ki se mu je ob sprehodu po mestu prilepil na nos, je Ču-Ču v mestu zagledal otroke iz Vrtca Trnovo, na katere se je že dodobra navezal. Ti mu bodo zagotovo pomagali poiskati in tudi najti rešitev. In res, otroci so ga podučili, da je zmaj simbol mesta Ljubljane. Kaj pa je to simbol? Ču-Ču namreč prihaja iz Zmajevega mesta, ki nima svojega simbola.

Zakaj ima mesto Ljubljana za svoj simbol prav zmaja, je bilo vprašanje, ki Ču-Ču ju ni dalo miru. Izziv ga je, skupaj z otroki, vodil v vneto raziskovanje in odkrivanje preteklosti mesta Ljubljane, do spoznanja, da je ljubljanski simbol prav tisti zmaj, ki ga je pri nas premagal grški junak Jazon, ko je priplul po Ljubljani s svojimi Argonavti. Ampak to je bilo pred mnogimi leti, pravzaprav tisočletji.

KAKO SMO NAČRTOVALI IN IZVEDLI PRVO ETAPO?

Jezik je, kot pomembna komponenta človekovega življenja, za otroka in njegov čustveni, socialni in spoznavni razvoj, bistvenega pomena. Prav tako je, za kasnejše učenje in izobraževanje, ključnega pomena učenje preko prepoznavanja simbolov, saj se le to povezuje z zgodnjim govornim razvojem in razvijanjem simbolnih sistemov v razvoju mišljenja. V iskanju pristopov in načinov dela, ki bi našim predšolskim otrokom v vrtcu omogočili optimalen razvoj jezikovnih zmožnosti in spretnosti, zmožnosti tvorjenja in razumevanja besedil v različnih govornih položajih in za različne potrebe, smo dejavnosti v prvi etapi načrtovali v tej smeri.

Ko sta se med otroki in Ču-Čujem že razvila močno zaupanje in čustvena povezanost in ko so se nekega lepega prednovoletnega dne otroci v svojih skupinah odpravili na ogled božično okrašenega mestnega jedra, se je za njimi odpravil tudi Ču-Ču. Ko je prečkal velik most, se mu je nenadoma na nos prilepil košček papirja, na katerem je bila podoba zmaja.

»O, poglej, poglej, zmaj je... ampak to pa nisem jaz!«.

Ko se je ozrl naokrog, je njegovo radovednost spodbudila podoba zmajev, ki so krasili veliki most. Na vsaki strani mosta ga je stražil par velikih, kar nekoliko strašljivih in skorajda resničnih zmajev. Med tem, ko je zmajčkova domišljija že pričela delovati, so na most prišli tudi otroci iz vrtca, ki so Ču-Čuja podučili, da je to Zmajski most, z znamenitimi kipi zmajev, najbolj znano in privlačno podobo mesta Ljubljana.

Na poti iz mesta proti vrtcu so zmajeve upodobitve opazili skoraj povsod: v prodajalnah s spominki, na registrskih tablicah Ljubljane, na mestnih stavbah, na mestni zastavi, v grbih, na sprehajalni poti, ob Ljubljanici, celo na pokrovi kanalov in panjskih končnicah (kar je posebnost v našem prostoru).

Ču-Ču je otroke radovedno povprašal: »Zakaj pa imate v Ljubljani toliko zmajev?« **»Zmaj je simbol mesta Ljubljana. Je simbol moči, poguma in veličine«**, so ga podučili.

Kaj pa je to simbol? Zakaj ima mesto Ljubljana za svoj simbol prav zmaja? Zakaj pa Zmajevo mesto nima svojega simbola?

Zmajčkova, pa tudi otroška radovednost in odkritje, da je skrivnostni košček papirja del zmaja, ki predstavlja simbol mesta Ljubljane, je bilo izhodišče za **odkrivanje in prepoznavanje simbolov**. Zatopljeni v iskanje odgovorov, smo se skupaj pogumno podali na pot iskanja informacij o simbolih (simboli, grbi, himne, zastave, pečati) in razmišljanja, odkrivanja ter ustvarjanja simbolov za Ču-Čuja in Ču-Čujevo Zmajevo mesto (raziskovanje šeg in navad v mestu – Miklavž, idr.; iskanje zmajev v starem delu mesta, ustvarjanje lastnih simbolov, pravil oblikovanja simbola,).

PRIMERI DEJAVNOSTI POSAMEZNIH SKUPIN

Skupni cilj PRVE ETAPE v vseh skupinah je bil oblikovati grb in himno za Zmajevo mesto.

(december 2017 januar 2018)

KAJ JE SIMBOL?

(Zakaj ga zmajevo mesto nima?)

Material raziskovanja v prvi etapi: **SIMBOL**

JEZIK – sistem simbolov oz. znakov

Raziskovalno vprašanje, izziv pedagoških delavcev PRVE ETAPE: Kako oz. na kakšen način otroku predstaviti simbol, da bo razumel njegov pomen in njegovo pomembnost v našem življenju?

Cilj so otroci uresničevali na različne, unikatne in njim lastne načine:

OTROCI II. STAROSTNEGA OBDOBJA (3 DO 6 LET):

»PREHOD IZ PRED-ETAPE V PRVO ETAPO«

Skupina: **PALČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *sreda, 15. november 2017 – petek, 17. november 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem:

- Zmajčku Ču-Čuju na nos, oči prileti papir. Le kaj je to?

Nekega barvitega jesenskega dne se je v mestu Ljubljana znašel zmajček Ču-Ču in se radovedno sprehajal po starem mestnem jedru. Med sprehodom ga je ob pišu jesenskega vetra nekaj požgečkalo po nosu. Na tla je predenj priplaval pisan košček papirja in Ču-Ču ga je z zanimanjem pobral. Presenečen je veselo ugotovil, da je na koščku papirja podoba še enega zmaja. To je spodbudilo njegovo radovednost. Bolj pozorno se je ozrl naokrog in zagledal podobo tega zmaja na mostu, na kosu blaga, na avtomobilu, na papirju, na veliki hiši... Ta zmaj je bil vsepovsod. Le zakaj? Zatopljen v iskanje odgovora s koščkom papirja v roki je taval po Ljubljani in naletel na otroke Vrtca Trnovo. Ti zmajčku pomagajo iskati in tudi najti rešitev:

zmaj je simbol mesta Ljubljane. Kaj pa je to simbol? Ču-Ču prihaja iz Zmajevega mesta, ki nima svojega simbola. Ker pa bi rad, da bi tudi njegovo mesto imelo simbol, mu otroci pri tem priskočijo na pomoč. S skupnimi močmi ustvarijo simbol za Zmajevo mesto z lastnim grbom in himno.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kaj je to?
- Kakšna je vsebina zmečkanega papirja?
- Kje jo najdemo?

Cilji

Jezik	• Otrok razvija jezikovno zmožnost v različnih funkcijah ob vsakodnevnih dejavnostih.• Otrok podaja možne hipoteze, rešitve, se jezikovno izraža na podano temo.• Otrok se jezikovno izraža, komentira nastalo situacijo.
Družba	• Otrok se postopoma seznaja s širšo družbo in kulturo.• Otrok opazuje dogajanje okoli sebe.• Otrok opazuje okolice, spoznava znamenitosti.
Matematika	• Otrok se seznaja z verjetnostjo dogodkov in rabi izraze za opisovanje verjetnosti dogodka.• Spodbujanje logičnega mišljenja in domišljije.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- obisk zmajčka Ču-Čuja z zmečkanim papirjem na nosu
- podajanje hipotez in idej otrok – anekdotski zapis
- obisk centra Ljubljane – iskanje, preverjanje hipotez in idej

Anekdotski zapis

- J: »Mogoče je še kakšen del ostal na Prešernovem trgu.«
- T: »To se je strgalo zaradi vetra, pogled na tej strani in potem še tu.«
- J: »Mogoče je zelo velik pihal, veter pa se je odtrgal. Tukaj ni dela, manjka.«
- A: »Mogoče je to most.«
- Gordana: »Kakšen most?«

- A: »Mogoče je zelene barve.«

Ču-Ču: »Joj, kaj naj sedaj naredim?«

- T: »Poiskati moraš še druge dele. En del je v Ljubljani, drugi na Hrvaškem, tretji so vitezi.«
- Ču-Ču: »Kako naj pridem na Hrvaško, saj sem vendar tu, pri vas?«
- I: »Hrvaška ulica je tam, kjer sem doma. Bom pogledala, če je tam kakšen listek, ki manka.«
- T: »Vitezi so v Romuniji.«
- M: »Vitezi so umrli.«
- P: »Živiš v gradu in na listku je narisana tvoj grad. Pihal je veter in na listku je tvoj grad.«
- J: »Mogoče je pa na tržnici.«
- T: »Gremo mi s tabo Ču-Ču, v mesto.«
- M: »Mislim, da je to naše mesto. K se je mal odtrgal in je pristalo v našem mestu.«
- G: »To je v našem mestu, pihal je veter in zato je to padlo na tvoje oči.«
- R: »Most, kjer je narisana zmajček.«
- J: »To je zmaj. Mogoče je to iz zmajevega mesta, ali pa je to Zmajski most.«
- A: »Mi bomo šli v mesto in pogledali, če kaj najdemo.«

Analiza, refleksija

Pri današnjem vstopu v raziskovanje prve etape se je kot zelo pozitivna pokazala ideja, da anekdotski zapis in razvijanje hipotez, idej otrok izvedem skupaj z Zmajčkom Ču-Čujem. Ču-Ču je bil pri tem predvsem glavni motivator, povezovalec našega skupnega odgovora. Otroci so me presenetili pri razvijanju teme in iskanju idej ter razmišljanju v smeri, ki je od njih nisem pričakovala. Takoj prvi dan smo že prišli do pravega odgovora, ki ga bomo v naslednjih dneh podkrepili z našim raziskovanjem, fotografijami otrok, iskanjem pravega odgovora v realnem stanju.

Z otroki smo odšli do centra Ljubljane, pred tem pa so otroci že samoiniciativno prinašali material o mestu Ljubljana. Po Ljubljani smo odkrivali znamenitosti, jih prepoznavali, fotografirali. Obiskali smo Turistično informacijski center ter na koncu našli Zmajski most, za katerega so bili otroci prepričani, da je to del fotografije, ki jim jo je prinesel Zmajček Ču-Ču.

V tej fazi otrok nisem spodbujala k raziskovanju delčka, torej potrditve hipoteze otrok, da je delček le manjkajoči del sestavljanke. O manjkajočih delih se bomo z otroki ustavili ob zaključku etape, z namenom, da sestavimo zgodbo oziroma posamezne fotografije v celoto.

»ČU-ČU PRINESE DELČEK SLIKE. DEL ČESA JE TO?«

Skupina: **SONČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 20. november 2017–ponedeljek, 20. november 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Prva etapa letnega projekta: simboli (grbi in himna)

Ču-Ču se je sprehajal po mestu, ko mu nenadoma veter v obraz pripiha papirček, na katerem je neznana podoba oz. del podobe. Ker ne ve, kaj je to, pride s papirčkom v vrtec, k otrokom po pomoč ...

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- »Kaj je narisano na papirčku? Del česa je to?«

Cilji

Jezik

- Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).
- Otrok razvija jezikovno zmožnost v različnih funkcijah in položajih ob vsakodnevnih dejavnostih in v različnih socialnih situacijah.
- Otrok doživlja in spoznava verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.
- Otrok razvija sposobnost miselnega in čustvenega sodelovanja v literarnem svetu.

Umetnost

- Razvijanje vizualnih predstav.
- Spodbujanje domišljije.

Družba

- Vživljanje otroka v lutko.
- Spodbujanje oz. razvijanje čustvene vezi med otrokom in lutko.

- Motivacija za nadaljnje delo in raziskovanje.

- Matematika
- Otrok spozna odnos med vzrokom in posledico.
 - Otrok išče, zaznava in uporablja različne možnosti rešitve problema.
 - Otrok preverja smiselnost dobljene rešitve problema.
 - Spodbujanje logičnega mišljenja.
 - Spodbujanje razumevanja razmerja del – celota.
 - Otrok postavlja hipoteze in jih preverja.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- OTROK: aktivno sodeluje v komunikaciji z lutko; pozorno posluša, postavlja hipoteze, predvideva
- METODE: lutkovna animacija, pogovor
- VSEBINA: Ču-Ču pride k nam in nam prinese pokazat papirček (del večje slike), ki se mu je med sprehodom prilepil na obraz, saj ga je vanj pripihal veter. Podoba oz. del podobe na sliki se mu zdi zanimiv, saj ima občutek, da je to že nekje videl. Za pomoč prosi otroke; kaj je na sliki? Del česa bi lahko bil ta papirček? Gremo raziskovat ...

Anekdotski zapis

Odgovori otrok:

- »To je zmajevo krilo.«
- »Od zelenega zmaja.«
- »Ljubljanski zmaj je to«
- »Mogoče je nekdo razstrigel /strgal plakat/vabilo in je to en košček.«
- »Mogoče je veter raztrgal to.«

Analiza, refleksija

Otroci so takoj p, kaj je na sliki. Slika namenoma ni bila težka, saj je zaradi pomanjkanja časa pomembno, da smo do odgovora prišli hitro in bomo lahko več časa namenili raziskovanju grbov in simbolov.

»ČU-ČU UGOTOVI, KAJ JE NA PAPIRJU (SIMBOLI)«

Skupina: *MAČEK MURI, II. starostno obdobje*

Čas priprave: *ponedeljek, 27. november 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Starši so skupaj z otroki prinesli več fotografij Zmajskega mosta.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kaj predstavlja slika na koščku papirja?

Cilji

Družba	• Otrok ima možnost razvijati sposobnosti in načine za vzpostavljanje, vzdrževanje in uživanje v prijateljskih odnosih z enim ali več otroki (kar vključuje reševanje problemov, pogajanje in dogovarjanje, razumevanje in sprejemanje stališč, vedenja in občutij drugih, menjavanje vlog, vpljudnost v medsebojnem komuniciranju itn.).• Otrok uzavesti in utrjuje občutek lastne vrednosti.• Otrok spoznava, da moramo vsi pomagati k skupnemu cilju – najti rešitev za Ču-Čuja: kaj je na sliki.
Matematika	• Otrok preverja smiselnost dobljene rešitve problema.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

Starši so skupaj z otroki prinesli več fotografij Zmajskega mosta. Z njihovo pomočjo smo hitro našli pravo rešitev na Ču-Čujevo vprašanje – kaj je na papirju, ki ga je veter prinesel med sprehodom po Ljubljani. Primerjanje fotografij Zmajskega mosta in Ču-Čujevega papirčka je potrdilo dečkovo hipotezo, da je na papirju del Zmajskega mosta.

Našo najdbo smo predstavili tudi Ču-Čuju, ki se je takoj spomnil, kje je že videl nekaj takega. Seveda, to je rep od zmaja na Zmajskem mostu. Spraševal se je, kako to, da tega ni ugotovil že sam.

Ampak njega zanima še nekaj: Kako to, da imamo tako veliko zmajev v našem mestu? (Verjetno mu je bila zato Ljubljana tako zanimiva, da je ostal kar pri nas ...).

In tako smo se lotili raziskovanja naših simbolov, grbov, himne ... Natisnili smo si slovenske grbe, zastavo, omenili himno od Franceta Prešerna in jo tudi zapeli.

Anekdotski zapis

- Ču-Ču: »Kje imate moj papirček?« (pokažemo na steno, kjer je papirček in tudi sliko Zmajskega mosta)
- Otroci: »Rep od zmaja je to.«
- Ču-Čuju razložimo, da je njegov papirček nekako čudežen. Ko ga pogledaš od blizu je drugačen, kot če ga pogledaš od daleč ...
- Ču-Ču preveri: »Pa res. Od daleč se bolje vidi.«
- Ču-Ču pogleda sliko Zmajskega mosta: »To sem jaz iskal. To je to na sliki. Pa vi ste pravi zmajevski raziskovalci.«
- Otroci: »Tukaj je naš plakat o Dakiji.«
- Ču-Ču: »Dakija ja, mi zmaji rečemo naši deželi Dakija, čeprav je sedaj to Romunija. Zakaj je pri vas v Ljubljani toliko zmajev?«
- E: »Za spomin na naše zmaje in viteza.«
- V: »Zmaj je simbol Ljubljane.«
- Ž: »Naš zmaj je napadel viteze.«
- Ču-Ču: »Mi pa imamo drakota.«
- Otroci: »Tudi mi ga imamo tvojega drakota (pokažejo na simbol Dakije na plakatu in na namizno dekoracijo). Deček ga je prinesel.
- D: »Moja mami, dedi sta rojena v Romuniji.«
- Ču-Ču: »A imate še kakšen simbol? A boste našli vse, kar je pomembno za vašo deželo?«
- Otroci: »Imamo tudi zastave pa grbe. Pa himno. Katera je tvoja himna Ču-Ču?«
- Ču-Ču: »Ne vem, če jo imamo. Sem še otrok. Star sem komaj 100 let.«

- H: »Poznam tri grbe: Ljubljanskega, od Borovnice pa slovenskega.«

»POMEMBNA SESTAVLJANKA - ZMAJ Z ZMAJSKEGA MOSTU«

Skupina: **RIBICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *sreda, 06. december 2017–ponedeljek, 01. januar 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Fotografija zmaja z Zmajskega mosta

Ču-Ču nas je obiskal in s seboj prinesel 4 koščke slike ter vneto iskal še peti kos. Takoj smo ugotovili, da imamo ta kos mi. Pokazali smo mu ga in povedal nam je, da sestavljena slika pomeni nekaj pomembnega za Ljubljano. Prosil nas je, da mu pri sestavljanju in ugotavljanju, kaj je to kar je na sliki in kaj je pomembno za naše mesto. Seveda smo mu pomoč obljubili.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako sestaviti fotografijo?
- Kaj je na fotografiji?
- Zakaj je to pomembno za Ljubljano?

Cilji

Jezik	• Otrok postavlja hipoteze.
Umetnost	• Negovanje, spodbujanje in razvijanje čutnega doživljanja z usmerjanjem povečane pozornosti v občutenje telesa, tipanje, opazovanje in poslušanje sebe ter izbranih virov iz okolja.
Družba	• Otrok spoznava značilnosti okolja, ki so pomembne za lokalno skupnost, npr. reka ali gora v bližini, pokrajinski muzej, arheološke izkopanine, pozneje pa tudi značilnosti širšega okolja.
Matematika	• Otrok se seznanja z verjetnostjo dogodkov in rabi izraze za opisovanje verjetnosti dogodka. • Otrok išče, zaznava in uporablja različne možnosti rešitve problema. • Otrok preverja smiselnost dobljene rešitve problema.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

1. Sestavljanje fotografije
2. Izdelava lastnega kartončka s fotografijo (sodelovanje s starši – zbiranje idej o sliki).
3. Grb Ljubljane – kje vse ga najdemo?
4. Slikanje grba Ljubljane

Anekdotski zapis

1. Otroci so potrebovali veliko časa, da so sestavili fotografijo v celoto.
2. Ideje otrok skupaj s starši:
 - »Zmajski most so postavili v spomin na zmaja, ki je pomagal ljudem.«
 - »Zmaj je simbol Ljubljane.«
 - »Vodnjak, zmajev rep, labod, zmaj na mostu, zmaj na gradu.«
 - »Zmaj je pomemben kip.«
 - »Zmaj je, ki ga najdemo v centru Ljubljane na mostu. Pod mostom je reka.«
 - »Na sliki je zmaj, ki je živel pred davnimi časi in je čuval Ljubljano.«

Skupna ugotovitev je bila, da gre za zmaja na Zmajskem mostu.

3. Otroci so skozi dneve ugotavljali, da je zmaj pomemben za Ljubljano in da ga imamo zato tudi v samem grbu mesta.
 - »Grb imamo mi na avtu.«
 - »Jaz sem ga videl nekje v mestu.«

Analiza, refleksija

Odziv otrok oz. staršev na našo sestavljanko je bil zelo velik. Prav vsi otroci so prinesli svoje ideje in tako smo lahko hitro nadaljevali naše raziskovanje grbov oz. simbolov.

»ZAKAJ JE ZMAJ SIMBOL NAŠEGA MESTA? LJUBLJANA MOJE MESTO«

Skupina: **PALČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 20. november 2017–petek, 24. november 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem:

– Zmajski most

Izhodišče našega nadaljnjega raziskovanja je Ljubljana, Zmajevo mesto. Otroci so hitro odkrili uganko, s katero je prišel Ču-Ču, in za podporo le tej smo odšli v center mesta, si ogledali in fotografirali znamenitosti, obiskali Turistično informacijski center in na koncu odkrili Zmajski most, za katerega so otroci prepričani, da je pravilni odgovor.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako je nastalo mesto Ljubljana?
- Zakaj je Zmaj simbol mesta Ljubljana?
- Katere znamenitosti v mestu že poznam in kaj vem o njih?

Cilji

Gibanje	• Otrok opazuje smer, sled gibanja. • Otrok preko gibanja – naravnih oblik gibanja – spoznava naravno okolico, kjer živi. • Otrok se uri v tehniki striženja in lepljenja. • Otrok prepozna okolico, v kateri in po kateri se giblje.
Jezik	• Otrok razvija pred bralne in pred pisalne sposobnosti in spretnosti. • Otrok spoznava besedo, knjigo kot vir informacij. • Otrok razvija sposobnost rabe jezika v povezavi z mišljenjem pri oblikovanju pred pojmovnih struktur (število, količina, teža, prostor, čas), pri medosebnih odnosih. • Otrok razvija jezikovno zmožnost v različnih funkcijah ob vsakodnevnih dejavnostih. • Otrok se uči, spominja in pripoveduje o preteklih dogodkih. • Otroci bogatijo besedni zaklad, širijo razgledanost z novimi spoznanji. • Otrok razumeva osnove pojme prejetega navodila, uganke. • Otrok sodeluje v miselnem konceptu, rešuje uganko.
Umetnost	• Razvijanje sposobnosti umetniškega izražanja čutnega, čustvenega, miselnega, estetskega in vrednostnega doživljanja. • Doživljanje in spoznavanje komunikacije z in o likovnih, glasbenih, plesnih, dramskih, filmskih, televizijskih delih.

- Uporaba in razvijanje spretnosti; spoznavanje, raziskovanje, eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi (telesom, glasom, materiali, predmeti, instrumenti, tehnikami in tehnologijami) in njihovimi izraznimi lastnostmi.
 - Spodbujanje splošne ustvarjalnosti pri pripravi, organizaciji in uporabi sredstev in prostora.
 - Otrok ustvarja gibanje in ples ob prepevanju otroške pesmi.
 - Otrok se seznaja s kulturnimi znamenitostmi.
- Družba
- Otrok spoznava, da vsi, odrasli in otroci, pripadajo družbi in so pomembni.
 - Otrok opazuje okolice, spoznava znamenitosti.
- Narava
- Otrok se seznaja s simboli, pozna njihovo uporabo.
- Matematika
- Otrok zaznava prirejanje 1-1 in prireja 1-1.
 - Otrok rabi simbole, s simboli zapisuje dogodke in opisuje stanje.
 - Otrok rabi izraze za opisovanje položaja predmetov (na, v, pred, pod, za, spredaj, zadaj, zgoraj, spodaj, levo, desno) in se nauči orientacije v prostoru.
 - Otrok klasificira in razvršča.
 - Sestavlja dele v celoto.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- ZGODOVINA – nastanek mesta Ljubljana
- Prebiranje reklamnega gradiva, iskanje koristnih informacij.
- Listanje, iskanje informacij v atlasih, po zemljevid, v enciklopedijah in drugi literaturi.
- Sprehod do Tivolija – grad Tivoli.
- Fino motorika – zemljevid Slovenije, Ljubljane in male lego kocke.
- Simbol mesta Ljubljana (grb, zastava).
- Ogled reliefnega zemljevida Ljubljane na Prešernovem trgu.
- Zemljevid Slovenije – poišči Ljubljano, nalepi fotografijo ene znamenitosti.
- Plakat o mestu Ljubljana – legenda o nastanku, grb, zastava, izjave otrok, prispevki otrok (razglednice, knjige).
- Pogovor ob knjigah: Ljubljana – turistični vodnik, Spoznajmo Ljubljano – turistični vodnik po mestu za otroke, Odkrij Slovenijo.

Analiza, refleksija

Ker so otroci izjemno hitro odkrili, da se na koščku papirja, ki nam ga je prinesel Ču-Ču, skriva Zmajski most, jih je raziskovanje vodilo v to, zakaj ravno Zmajski most, ki je v Ljubljani. Podali smo se na raziskovanje Ljubljane, vzporedno pa pripravljali tudi novoletno dekoracijo (gradove, grbi, ščiti, simboli). Tematike smo med seboj povezovali, bolj poglobljeno pa jih bomo obdelali, ko zaključimo novoletno dekoracijo, saj je premalo časa, da bi temo poglobili.

Otroci že prepoznavajo ljubljanski grb in zastavo, zastavo ter grb Slovenije, zanima jih, zakaj grbi, kje se uporabljajo, zakaj grad in življenje v njem, kakšna je povezava z zmaji. Vse skozi se mi zdi, da se vrtimo v začaranem krogu, ki ga dnevno podkrepimo z dotičnimi dejavnostmi.

»S ČU-ČUJEM ODKRIVAMO ZNAČILNOSTI STAREGA MESTNEGA JEDRA IN GRAD«

Skupina: **MIŠKOLINI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 04. december 2017–petek, 22. december 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Simbol mesta Ljubljana.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kaj je to? Poiščimo zmaje v starem delu mesta

Cilji

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

1. Priprava slik in risb za okrasitev vrtca – dokončanje grbov (barvanje, izrezovanje, uokvirjenje).
 - Risanje z barvicami – Leteči zmaj nad mestom – ponoči.
2. Zemljevid Ljubljane s centrom – preučevanje zemljevida in orientiranje na njem, kje je vrtec in kje Zmajski most, do katerega želimo priti.
 - Dorisovanje zemljevida (na zemljevidu ni Trnovega).

Sestanek in načrt za jutrišnji dan:

- Zakaj gremo v mesto (najti moramo zmajski most)?
 - Kje in kako bomo šli / raziskovali?
 - Kaj potrebujemo za takšno pot (zemljevid, primerno obutev, oblačila, fotoaparati)?
3. Opazovalno-raziskovalni sprehod od vrtca do zmajskega mostu.
- Jutranji krog – kaj in kako bomo delali (ponovimo in utrdimo zadano).
 - Presenečenje: Delavnica Peka parkeljev s Petrom Blatnikom (sodelovanje s Srednjo in višjo šolo NM).
4. Delavnična oblika dela
- Oblikovanje zmajčka Ču-Čuja s fimo mase.
 - Jaz princ in jaz princesa (izrezovanje in barvanje), priprava didaktičnega materiala za igro Jaz na gradu (magnetna igra).
 - Popoldansko delo v zvezek Zmajski most (pred tem obnova v obliki kviza).
5. Zmajevske izštevance in pesmi (učenje), izvzeto iz pravljic in nastopov študentk.
- Didaktična igra Princ Pobalinc.
6. Izdelovanje pripomočkov za didaktično igro Princi in princeze (magneti).
- Slikanje gradu in oblikovanje grajske dvorane (tempera, karton,...).
 - Ogled risanke Zmajček Tabaluga.
7. Pesmice igre in izštevance o zmajih.
- Zgodba pogrešani zmaj.
 - Oblikovanje, striženje in barvanje gradu (predpriprava) – tempera.
8. Igra z gradovi.
- Predpriprava materialov, barvanje kartonov za naslonjala prestolov.
9. Predpriprava materialov (barvanje kartonov za prestole, barvanje velikega kartona za grajsko obzidje).
- Otroci otrokom Zmaj Lakotaj (Mački Muriji).
 - Priprava na nastop petje, deklamiranje in izštevane pesmic o zmajih in zimi.
10. Popoldanska delavnica in nastop s starši in za starše.
- Izdelovanje ozadja prestolov.
 - Grajsko obzidje.
 - Zmaji letijo nad evropskimi mesti (koledar evropskih mest).
 - Kratek recital.
 - Prednovoletna pogostitev.

11. Pohod na Ljubljanski grad s študenti PF Ljubljana, izbirni predmet pohodništvo, v dveh skupinah.

- Skupina gre na pohod brez navodil.
- Skupina dobi navodila in zgodbo kot motivacijo; zmajček BU-Bu
- Risanje v zvezek po pohodu.

12. Dramatizacija Uspavanka za zmajčke otroci otrokom (Rožice) in Zimsko zmajevski recital (Miškolini).

- Druženje ob palačinkah.

13. Dramatizacija Par v glasbeni in plesni šoli s Ču-Čujem in dedkom Mrazom.

Analiza, refleksija

- Otroci gredo na sprehod v dveh skupinah z začetnim splošnim navodilom.

S prvo skupino, ki se vrne s študenti vsa razigrana in vesela, gremo še na ogled starega dela mesta. Z zanimanjem smo si ogledovali novoletno okrašene izložbe, pozdravljali mimoidoče, ko se nazadnje ustavimo pred izložbo. Iz trgovine Izstopi trgovka in nas prijazno nagovori ter povabi v trgovinico (izdelki gluhonemih otrok in odraslih). Otroci najprej opazijo veliko glinenih izdelkov z motivom zmajčka, kar jih zelo prevzame. Prav tako jih prevzame prijaznost trgovke, nemške turistke in gluhonemega izdelovalca umetnine. Trgovki se zahvalijo tako, da ji deklamirajo in zapojejo nekaj zmajevskih.

V vrtcu se kasneje srečamo s skupino drugih otrok in jih opazujemo z začudenjem, kajti z njimi je prišel zmajček BU-BU (študent, oblečen v kostum zmaja).

Refleksija Sabine, študentov:

1. Skupina (brez navodil)

Gre na grad brezskrbno, opazujejo naravo, opazijo zelo veliko stvari in detajlov v okolici.

Na vrhu veseli opazujejo naravo, umetnine, opazijo zmaja, tekajo, zapojejo nekaj pesmic, se malo poigrajo in se veseli polni dogajanja vrnejo v staro Ljubljano.

2. Skupina, ki je prejela navodila. Zmajček je ostal brez "lusk" na hrbtu – repu. Najdimo jih.

Otroci polni navdušenja začnejo iskati luske – kljuko za zmajčka, ki je pred njimi. Otroci iščejo kljuko, a ne opazijo narave, znamenitosti, detajlov v tolikšni meri kot drugi, saj so preveč

okupirani z iskanjem, ki jim služi kot spodbuda, da bi prišli na grad. Med seboj tekmujejo, kdo bo našel več kljuk in so zato morda premalo pozorni na samo pot, okolico, ipd.

**»IZDELAVA ZMAJEVEGA POLIGONA –
S ČU-ČUJEM PREMAGUJEMO RAZLIČNE OVIRE«**

Skupina: **SONČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *petek, 15. december 2017–petek, 15. december 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Letni projekt "Zmajček Ču-Ču v Vrtcu Trnovo" in spodbujanje gibalnega razvoja otroka

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako narediti poligon za zmajčka?

Cilji

Gibanje	• Razvijanje koordinacije oziroma skladnost gibanja (koordinacija gibanja celega telesa, rok in nog), ravnotežje. • Povezovanje gibanja z elementi prostora. • Sproščeno izvajanje naravnih oblik gibanja (hoja, tek, skoki, poskoki, valjanje, plezanje, plazenje itn.). • Usvajanje osnovnih gibalnih konceptov: zavedanje prostora (kje se telo giblje), načina (kako se telo giblje), spoznavanje različnih položajev in odnosov med deli lastnega telesa, med predmeti in ljudmi, med ljudmi. • Iskanje lastne poti pri reševanju gibalnih problemov. • Spoznavanje osnovnih varnostnih ukrepov, ki so potrebni pri izvajanju gibalnih dejavnosti, ter ozaveščanje skrbi za lastno varnost in varnost drugih. • Doživljanje ugodja v gibanju.
Matematika	• Otrok spoznava prostor, njegove meje, zunanost, notranost. • Otrok rabi izraze za opisovanje položaja predmetov (na, v, pred, pod, za, spredaj, zadaj, zgoraj, spodaj, levo, desno) in se nauči orientacije v prostoru.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod)

- OTROK: se igra, premaguje ovire na poligonu
- METODA: gibanje – premagovanje ovir na poligonu
- VSEBINA: postavimo "zmajev poligon" z različnimi ovirami (zmajeva votlina, hoja po zmajevih kamnih ...)

Analiza, refleksija

- Poligon je otroke zelo pritegnil, predvsem zato, ker smo ga umestili v zgodbo in ga naredili nekoliko drugače kot sicer.
- Ovire oz. naloge so bile za otroke zanimive – zelo dolgo so vztrajali in upoštevali navodila oz. pravila.
- Med seboj so tudi lepo sodelovali in si pomagali (npr. dečku, ki je mlajši in še ne zmore vsega).

»VITEŠKE SPRETNOSTI PRI OBLAČKIH«

Skupina: **OBLAČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *četrtek, 11. januar 2018–ponedeljek, 15. januar 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem:

– Spoznavanje srednjeveške plemiške družbe in navad

Vemo, da so bili vitezi precej spretni vojščaki. Izmislili so viteške igre, pri katerih so lahko pokazali svoje znanje, moč, hitrost, pogum in spretnost. Nekatere igre so bile bolj nevarne, druge bolj zabavne, vse pa so bile dobro obiskane. Nekaj jih želijo spoznati in preizkusiti tudi Oblački.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kakšen je moral biti dober vitez?
- Ali je pomembnejša modrost, spretnost ali bistra glava?
- Kaj moramo narediti, da viteške igre niso nevarne?

Cilji

Gibanje

- Razvijanje koordinacije oziroma skladnost gibanja (koordinacija gibanja celega telesa, rok in nog), ravnotežje.
- Iskanje lastne poti pri reševanju gibalnih problemov.
- Uvajanje otrok v igre, kjer je treba upoštevati pravila.

- Spoznavanje različnih športnih orodij in pripomočkov, njihovo poimenovanje in uporabo.
 - Spoznavanje osnovnih varnostnih ukrepov, ki so potrebni pri izvajanju gibalnih dejavnosti, ter ozaveščanje skrbi za lastno varnost in varnost drugih.
- Jezik
- Otrok razvija jezik na vseh jezikovnih ravninah (od glasoslovne in oblikoslovne do skladenjske in pomenoslovne).
 - Otrok doživlja in spozna verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.
- Družba
- Otrok dobiva konkretne izkušnje o demokratičnih načelih, na katerih temelji sodobna družba.
 - Otrok spozna, da morajo vsi ljudje v določeni družbi pomagati in sodelovati, da bi lahko ta delovala ter omogočila preživetje, dobro počutje in udobje.
 - Otrok se postopoma seznaja s širšo družbo in kulturo.
 - Otrok dojema trajanje časa in pridobivajo izkušnje o hitrosti spreminjanja in zgodovinskih spremembah.
- Narava
- Otrok spozna, da ima urejanje prostora in lega predmetov določen namen.
- Matematika
- Otrok rabi imena za števila.
 - Otrok spozna odnos med vzrokom in posledico.
 - Otrok spozna simetrijo, geometrijska telesa in like.
 - Otrok spozna prostor, njegove meje, zunanost, notranost.
 - Otrok rabi izraze za opisovanje položaja predmetov (na, v, pred, pod, za, spredaj, zadaj, zgoraj, spodaj, levo, desno) in se nauči orientacije v prostoru.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

Uprizorili smo tekmovanje v metanju obročkov. Zainteresirani Oblački so se v parih razdelili v štiri skupine, ki so se med seboj izmenjevale. Vsaka je imela na voljo tri poskuse pri metanju obročkov na palice, ki so se vrtele. Za prav posebno igračo v ta namen je poskrbel Dedek Mraz. Najprej smo obroč samo natikali čisto na blizu. Potem smo jih metali pol koraka, nato pa en korak stran.

Anekdotski zapis

- E. očita A.: "Ti si pa preblizu palic na alki stala. To ni pošteno!"
 - ji vrne: "Ti si stala pa preblizu."
- Zjutraj otrokom razlagam, kaj je to alka, in ker kar ne nehajo z vprašanji in me ves čas prekinjajo, obupano vprašam: "Pa dobro, zakaj ves čas sprašujete in ne poslušate?"
- A.: "Ker nas zanima."
- M. jo dopolni: "In ker te imamo radi."

»ISKANJE SKRITEGA ZAKLADA V STAREM MESTNEM JEDRU«

Skupina: **PALČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *sreda, 06. december 2017–petek, 08. december 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Ideja ene od družin Palčka

Družina dečka A. nam je pripravila skriti zaklad v starem delu mesta Ljubljana. Skupaj s Palčki odidemo na pot iskanja, odkrivanja zaklada v mestnem jedru.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako bomo našli skriti zaklad?
- Kakšna bo naša pot?

Cilji

Gibanje	• Razvijanje koordinacije oziroma skladnost gibanja (koordinacija gibanja celega telesa, rok in nog), ravnotežje.• Usvajanje osnovnih gibalnih konceptov: zavedanje prostora (kje se telo giblje), načina (kako se telo giblje), spoznavanje različnih položajev in odnosov med deli lastnega telesa, med predmeti in ljudmi, med ljudmi.• Uvajanje otrok v igre, pri katerih je treba upoštevati pravila.
Družba	• Otrok spoznava, da vsi, odrasli in otroci, pripadajo družbi in so pomembni.• Otrok ima možnost razvijati sposobnosti in načine za vzpostavljanje, vzdrževanje in uživanje v prijateljskih odnosih z enim ali več otroki (kar

vključuje reševanje problemov, pogajanje in dogovarjanje, razumevanje in sprejemanje stališč, vedenja in občutij drugih, menjavanje vlog, vljudnost v medsebojnem komuniciranju itn.).

Narava	• Otrok spoznava, da ima urejanje prostora in lega predmetov določen namen.• Otrok razvija predstavo o tem, kdaj se je kaj zgodilo in o zaporedju dogodkov.• Otrok spoznava različne načine zbiranja, shranjevanja in prenosa informacij.
Matematika	• Otrok spoznava grafične prikaze, jih oblikuje in odčitava.• Otrok spoznava odnos med vzrokom in posledico.• Otrok preverja smiselnost dobljene rešitve problema.• Otrok spoznava simetrijo, geometrijska telesa in like.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- Otrokom razkrijemo načrt dela. Deček skupaj z zmajčkom Ču-čujem predstavi svojo idejo.
- Z otroki izdelamo načrt.
- Odhod v mesto in iskanje skritega zaklada.

Pismo staršem:

Pozdravljeni,

danes dopoldan je k nam v skupino prišel zmajček Ču-Ču in radovedno, nekoliko zamišljeno hodil okrog otrok. Zaupal jim je, da je ob pregledovanju novoletne dekoracije v garderobni omarici našel nekaj, hm... zanimivega. Znan vonj ga je pripeljal do dečka A., ki je s Ču-Čujem takoj odšel v garderobo in v sobo prinesel dva zavitka. Ob prebiranju nepoznanega smo odkrili, da gre za zemljevid mesta in zemljevid vrtčevskega igrišča. Deček je Palčkom zaupal, da je s svojo družino pripravil zanimivo nalogo – ISKANJE ZAKLADA V MESTU, en delček pa se nahaja tudi na vrtčevskem igrišču. Tako je otrokom slika postajala jasna in so na zemljevidu hitro prepoznali nekaj točk, mimo katerih smo skupaj že hodili.

Jutri se odpravimo na pot. Pred nami je zanimiva pustolovščina, pester dan v mestu, kjer bomo iskali skriti zaklad. Kaj uspemo najti, pa Vam sporočimo.

Otroci naj bodo v vrtcu do 9:30 ure, da se pripravimo in naredimo načrt poti. Ker bomo večji del dopoldneva preživeli na prostem, naj bodo toplo oblečeni.

Ob tej priložnosti pa iskrena hvala dečkovi. družini za pripravo, smo prepričani, zanimivega dne, ko bomo iskali skriti zaklad! Palčki z Matejo in Gordano.

Analiza, refleksija

Z otroki smo odšli v center na iskanje zaklada po navodilih, ki smo jih uspeli razbrati na zemljevidu, ki so nam ga pripravili starši od dečka. Otroke je iskanje neverjetno pritegnilo, spoznavali so strani levo - desno, prepoznavali že poznano in le to povezovali z navodili na zemljevidu. Ideja se jim je zdela res imenitna in so z veseljem sodelovali, vsak po svojih zmožnostih. Vnesli smo elemente matematike s prepoznavanjem števil na hišah, orientacijo. Otroci so se urili v družbenih kontekstih z usvajanjem pravil v skupini, prepoznavanjem svoje vloge in povezovanje s prijatelji. Ob tem je bilo zelo težko zadržati dečka A., ki je kljub predhodnem pogovoru s starši želel otrokom povedati vse, in so se mu prijatelji zdeli skrajno nezanimivi, ker niso takoj ugotovili, kje se skriva zaklad.

»KAJ JE NA FOTOGRAFIJI?« (SIMBOLI)

Skupina: **RIBICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 01. januar 2018–sreda, 31. januar 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- S pomočjo staršev smo ugotovili, kaj je na fotografiji, ki nam jo je prinesel Ču-Ču.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kaj je simbol?

Cilji

Gibanje

- Razvijanje moči, natančnosti, hitrosti in gibljivosti, vztrajnosti.
- Sproščeno izvajanje naravnih oblik gibanja (hoja, tek, skoki, poskoki, valjanje, plezanje, plazenje itn.).
- Iskanje lastne poti pri reševanju gibalnih problemov.

Jezik	- Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost). - Otrok se ustvarjalno izraža v jeziku. - Otrok spoznava nove izraze.
Umetnost	- Doživljanje in spoznavanje umetniških del. - Negovanje in razvijanje individualnih ustvarjalnih potencialov v fazah doživljanja, zamišljanja, izražanja, komuniciranja in uveljavljanja na področju umetniških dejavnosti.
Družba	- Otrok spoznava, kako je sestavljena država (občine) in prepozna njihove grbe. - Otrok spoznava značilnosti okolja oz. naselja, kjer živimo.
Narava	Otrok spoznava delovni proces in razvija primeren odnos do dela in organizacijske sposobnosti.
Matematika	- Otrok zaznava prirejanje 1-1 in prireja 1-1. - Otrok rabi simbole, s simboli zapisuje dogodke in opisuje stanje. - Otrok preverja smiselno dobljene rešitve problema. - Otrok spoznava simetrijo, geometrijska telesa in like.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

1. Nizanje idej o tem, kaj je na fotografiji?
2. Spoznavanje grbov občin v Sloveniji (značilnosti kraja).
3. Izdelava kartic, izdelava plakata, označevanje kartic s številkami, imenovanje krajev (občin), ...
4. Gibalna urica v telovadnici (iskanje grbov po prostoru; določanje giba glede na grb; menjave mest, ...).
5. Moj grb (kaj je značilno zame?).
6. Risanje lastnih grbov in izbor viteških imen.
7. Risanje grba in zastave za Ču-Čuja in njegovo mesto (značilnosti svojega mesta nam je Ču-Ču povedal, ko je bil pri nas na obisku).

8. Simboli države (zastava, grb in himna). Himno tudi poslušamo, pojemo in spoznavamo značilnosti ob njenem igranju.
9. Označevanje zemljevida Slovenije (iskanje števila na zemljevidu, ki označuje občine, ki smo jih zbirali).
10. Sestavljanje himne za zmajčka Ču-Čuja.
11. Sestavljanje himne za vsakega otroka.

Anekdotski zapis

Prepoznavanje struktur na fotografijah (ideje otrok): grad, zmaj, sonce, reka, grozdje, žito, črke,...

- Otrok: »Tega poznam, to je Celje.«
- Otrok: »To je Bled, ker ima cerkvico in na hribu je grad. To sem že videl.«
- Otrok: »Jezero in most....mogoče je Bohinj.«

Otroci o sebi:

- kocke, magneti;
- ura, Mia;
- hribi, smučanje;
- pliško miška;
- ovčka, barvice;
- ples, note, prečna flavta;
- žarnica, perlice;
- violina, baletni copati;
- sestavljanka, Šmarna gora;
- barbike, rožice;
- Titanik, ledena gora
- ples, ogledalo, rutka;
- uhani, mikrofoni;
- violina, konji;
- drsalke, telovadba;
- nasmeh, tek;
- križ, magneti, žoga;
- vprašaji, playmobil.

Analiza, refleksija

Otrokom smo na začetku prinesli fotografije različnih grbov in začeli smo s prepoznavanjem struktur na njih. En deček je bil izreden v prepoznavanju nekaterih grbov. Sama tematika se je pokazala kot izredno zanimiva za večino otrok, saj so tudi sami prinašali nekatere grbe od doma.

Ponavljjanje novih informacij glede grbov, simbolov, imen mest je bilo izrednega pomena, da so počasi usvojili znanje in tako postali pri snovanju lastnih grbov ustvarjalni. Zelo težko je bilo v začetku otrokom izraziti, kaj je tisto, kar bi jih opisalo. Zato smo dejavnost ponovili na drugačen način, bolj usmerjeno in skupinsko. Tako smo vsi skupaj iskali rešitev oz. simbol, ki bi opisal vsakega otroka. Na koncu je nastala čudovita zbirka grbov in nenačrtovano so nastala tudi viteška imena otrok.

»SIMBOL - SLOVENIJA, MOJA DEŽELA«

Skupina: **PALČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 23. januar 2018–ponedeljek, 29. januar 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Raziskovanje simbolov Slovenije

Ker se ves čas v literarni zgodbi nekako dogaja preplet med Slovenijo, našo deželo in domovino ter domovanjem Zmajčka Ču-Čuja sem se odločila, da nekaj časa podrobno posvetim tudi raziskovanju naše domovine Slovenije.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kaj je Slovenija?
- Katere znamenitosti poznamo, kaj o Sloveniji že vemo?

Cilji

Gibanje

- Razvijanje koordinacije oziroma skladnost gibanja (koordinacija gibanja celega telesa, rok in nog), ravnotežje.
- Povezovanje gibanja z elementi časa, ritma in prostora.
- Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.
- Usvajanje osnovnih prvin ljudskih rajalnih in drugih plesnih iger.
- Uvajanje otrok v igre, pri katerih je treba upoštevati pravila.

- Otrok se uri v tehniki striženja in lepljenja.
- Jezik
 - Otrok razvija jezikovno zmožnost v različnih funkcijah ob vsakodnevnih dejavnostih.
- Umetnost
 - Otrok se seznanja z novo in utrjuje že poznano likovno tehniko – lepljenka.
- Družba
 - Otrok spoznava, da vsi, odrasli in otroci, pripadajo družbi in so pomembni.
 - Otrok se postopoma seznana s širšo družbo in kulturo.
 - Otrok razvija interes in zadovoljstvo ob odkrivanju širšega sveta zunaj domačega okolja.
 - Otrok spoznava značilnosti okolja, ki so pomembne za lokalno skupnost, npr. reka ali gora v bližini, pokrajinski muzej, arheološke izkopanine, pozneje pa tudi značilnosti širšega okolja.
- Narava
 - Spoznava sebe, svoje telo.
- Matematika
 - Sestavlja dele v celoto.
 - Spodbujanje logičnega mišljenja in domišljije.
 - Otrok razvršča predmete glede na različne kriterije.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- OGLEDAMO si stenski zemljevid Slovenije, poudarimo in poimenujemo značilnosti
- GRAFOMOTORIČNA VAJA – lepljenje znamenitosti Slovenije na predlogo
- LEPLJENKA, moja dežela – izrezki iz revij, prospektov, razglednic
- GIBALNA IGRA Bela Lilija, Ali je kaj trden most
- ENOGLASNA OTROŠKA PESEM – CINCA BINCA (izštevanka)

Anekdotski zapis

- P: »Slovenija je ko kura.«
- T: »Veliko imamo morja.«

Analiza, refleksija

Danes, v torek 23. 1., smo se z otroki pričeli pogovarjati o naši domovini Sloveniji. Za uvodno motivacijo sem jim izbrala nekoliko težjo, a vseeno zanimivo slikanico O petelinu in zmaju, ki govori o nastanku kraja Tržič, nato pa smo z otroki ob slikovnem zemljevidu Slovenije prepoznavali znamenitosti Slovenije, ki jih otroci že poznajo. Otroci imajo ogromno informacij

in predvsem starejši so zelo povezovali obiskana mesta z vsebino zemljevida. Prepoznali so Triglav, mesto Ljubljana, Lipico, Postojnsko jamo. Za nadaljevanje te teme pa sem jim iz prepoznanih znamenitosti pripravila fotografije, ki jih bodo izstrigli in prilepili na podlogo Slovenije. Gre predvsem za povezovanje znamenitosti, kje mesto oziroma kraj leži. Namenoma sem dodala še Belokranjsko narodno nošo ter kurente na Ptuju, da sem zagotovila sorazmerno pokritost delov Slovenije.

V tem tednu sem izbrala temo, ki je bila za otroke izredno zanimiva in jih je neverjetno pritegnila ter motivirala. O dogajanju so pripovedovali tudi doma, v vrtcu pa temo nadgradili s svojimi že osvojenimi vedenji o Sloveniji, poznavanju posameznih znamenitosti. Otrokom sem pripravila predlogo, na katero so lepili predhodno pripravljene fotografije, ki so jih pred tem izstrigli. Pomembno je bilo pravilno razvrščanje, ob tem so si otroci pomagali z velikim zemljevidom v igralnici. Med seboj so si veliko in radi pomagali. Končane izdelke bomo izobesili v sobi.

Kar precej časa smo namenili slovenskim ljudskim pesmim in izštevankam, prek katerih smo se urili v prepoznavanju narečnih besed ter ritmičnih izrek, le te podkrepili s ploskom ter spremljavo ritmične flavte. Slovenske ljudske pesmi bomo še utrjevali, ker se mi zdi pomembno, da otroci osvojijo čim več ljudskih pesmi, ki so pomembne za razvoj ne samo njihovega glasbenega znanja temveč tudi za razvoj in prepoznavanje naše domovine.

»ČU-ČU SI ŽELI SIMBOL ZA ZMAJEVO MESTO«

Skupina: **ROŽICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 22. januar 2018–ponedeljek, 22. januar 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

– Simboli mest

Ču-Ču opazi v igralnici in na hodniku izdelke otrok z zanj nepoznanimi oblikami in motivi. Zelo so mu všeč, z zanimanjem posluša razlago otrok. Spomni se, da bi tudi njegovo mesto potrebovalo svoj simbol ...

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kakšen bo simbol Zmajevega mesta (oblika, barve, motiv)?

Cilji

Jezik	• Otrok se ustvarjalno izraža v jeziku.• Otrok razvija sposobnost domišljjskega sooblikovanja in doživljanja sveta zmajčka Ču-Čuja.
Umetnost	• Razvijanje umetniške predstavljalnosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem.
Matematika	• Otrok išče, zaznava in uporablja različne možnosti rešitve problema.• Otrok ustvarja simbol Zmajevega mesta.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

Razmišljanje in izmenjava otroških idej, kaj vse je pomembno za Zmajevo deželo. Kaj je tako pomembno, da mora biti del simbola Zmajevega mesta?

Aktivno soustvarjanje simbola Zmajevega mesta.

»ČU-ČU SI ŽELI SVOJ GRB - GRB KOT SIMBOL«

Skupina: **MIŠKOLINI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 05. december 2017–sreda, 10. januar 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem:

- Ču-Ču si želi grb

Naredimo si grb, naredimo grb Ču-Čuju.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kaj je grb?
- Kdo ga ima?
- Kje najdemo grbe?
- Kako ga oblikujemo?

Cilji

Jezik	• Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost). • Otrok razvija zmožnost, odzivati se na neverbalno izražanje želj in predlogov drugih. • Otrok razvija jezikovno zmožnost v različnih funkcijah in položajih ob vsakodnevnih dejavnostih in v različnih socialnih situacijah. • Otrok doživlja in spoznava verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov. • Otrok razvija pred bralne in pred pisalne sposobnosti in spretnosti. • Otrok spoznava besedo, knjigo kot vir informacij. • Otrok razvija sposobnost rabe jezika v povezavi z mišljenjem pri oblikovanju pred pojmovnih struktur (število, količina, teža, prostor, čas), pri medosebnih odnosih.
Umetnost	• Spodbujanje doživljanja, izražanja in veselja do lepote. • Doživljanje umetnosti kot del družabnega in kulturnega življenja.

- Razvijanje umetniške predstavljalnosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem.
- Negovanje in razvijanje individualnih ustvarjalnih potencialov v fazah doživljanja, zamišljanja, izražanja, komuniciranja in uveljavljanja na področju umetniških dejavnosti.
- Razvijanje prostorskih, časovnih, vizualnih, slušnih in telesnih predstav ter predstav o umetnosti, komunikaciji, sebi in drugih.
- Razvijanje sposobnosti umetniškega izražanja čutnega, čustvenega, miselnega, estetskega in vrednostnega doživljanja.
- Spodbujanje splošne ustvarjalnosti pri pripravi, organizaciji in uporabi sredstev in prostora.

Družba

- Otrok dobiva konkretne izkušnje o demokratičnih načelih, na katerih temelji sodobna družba.
- Otrok spoznava, da morajo vsi ljudje v določeni družbi pomagati in sodelovati, da bi lahko ta delovala ter omogočila preživetje, dobro počutje in udobje.
- Otrok spoznava, da vsi, odrasli in otroci, pripadajo družbi in so pomembni.
- Otrok ima možnost razvijati sposobnosti in načine za vzpostavljanje, vzdrževanje in uživanje v prijateljskih odnosih z enim ali več otroki (kar vključuje reševanje problemov, pogajanje in dogovarjanje, razumevanje in sprejemanje stališč, vedenja in občutij drugih, menjavanje vlog, vljudnost v medsebojnem komuniciranju itn.).
- Otrok spoznava različnost v najrazličnejših kontekstih in dobi konkretne izkušnje o dojetanju iste stvari, dogodka, pojava itn. iz različnih perspektiv ter ob iskanju različnih rešitev in odgovorov.
- Otrok se postopoma seznaja s širšo družbo in kulturo.
- Otrok razvija interes in zadovoljstvo ob odkrivanju širšega sveta zunaj domačega okolja.
- Otrok spoznava značilnosti okolja, ki so pomembne za lokalno skupnost, npr. reka ali gora v bližini, pokrajinski muzej, arheološke izkopanine, pozneje pa tudi značilnosti širšega okolja.

- Otrok se seznaja z različnimi načini komuniciranja in prenosa informacij (pošta, telefon, radio, televizija itn.) ter komuniciranja s pomočjo računalnika.

- Matematika
- Otrok zaznava prirejanje 1-1 in prireja 1-1.
 - Otrok rabi simbole, s simboli zapisuje dogodke in opisuje stanje.
 - Otrok se seznaja z verjetnostjo dogodkov in rabi izraze za opisovanje verjetnosti dogodka.
 - Otrok išče, zaznava in uporablja različne možnosti rešitve problema.
 - Otrok spoznava prostor, njegove meje, zunanost, notranost.
 - Otrok rabi izraze za opisovanje položaja predmetov (na, v, pred, pod, za, spredaj, zadaj, zgoraj, spodaj, levo, desno) in se nauči orientacije v prostoru.
 - Otrok klasificira in razvršča.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

Grbi:

- odkrivanje grbov v mestu, po spletu – internetu, v literaturi – atlasih,
- ustvarjanje osebnih grbov,
- ustvarjanje vrtčevskih grbov,
- ustvarjanje didaktičnih iger,
- ustvarjanje grba za Ču-Čuja,
- srečanje vseh skupin nadstropja s Ču-čujem, na katero otroci prinesejo grbe, ki so jih ustvarjali za Ču-Čuja.

Izdelovanje didaktičnih iger iz grbov občin, grbov vrtca in grbov Miškolinov.

1. Kaj vse se lahko igramo (spomin, prirejanje, ponovi vzorec, igra s kocko, prepoznavajo ime in grb ter ga postavijo v par, ...)
2. Kaj vse potrebujemo?

Otroci želijo spoznati in določiti imena grbov in občin, ki jih predstavljajo grbi, ker vseh ne poznamo, se odpravimo le te poiskati in znane preveriti, če so prave.

Otroci strižejo, lepijo, preverjajo pravila igre.

Risanje – ustvarjanje grba za Ču-Čuja (format A3).

Analiza, refleksija

Grb se odloči narisati pet otrok. Pri delu so natančni in temeljiti razen enega dečka, ki ima zelo dobre ideje, nariše osnovo, pri zaključkih pa ni natančen.

»UPODABLJAMO GRBE Z GIBANJEM«

Skupina: **ROŽICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: **torek, 16. januar 2018–torek, 16. januar 2018**

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Grbi slovenskih mest

Upodobitev grbov malo drugače.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako bi z gibanjem (samostojno, v paru ali skupinsko) upodobili /ponazorili ta grb?

Cilji

Gibanje	• Usvajanje osnovnih gibalnih konceptov: zavedanje prostora (kje se telo giblje), načina (kako se telo giblje), spoznavanje različnih položajev in odnosov med deli lastnega telesa, med predmeti in ljudmi, med ljudmi.• Iskanje lastne poti pri reševanju gibalnih problemov.
Umetnost	• Negovanje in razvijanje individualnih ustvarjalnih potencialov v fazah doživljanja, zamišljanja, izražanja, komuniciranja in uveljavljanja na področju umetniških dejavnosti.• Spodbujanje inovativnosti, kreativnosti pri zamišljanju in izvedbi ideje posameznika/ para ali skupine pri gibalni upodobitvi posameznih grbov.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

Zamišljanje in gibalna upodobitev predstavljenega grba (posamezno, v paru ali v skupini).

Analiza, refleksija

Ideja za tovrstno dejavnost se mi je porodila ob podrobnejšem analiziranju oziroma razčlenjevanju motivov posameznih mestnih grbov skupaj z otroki. Le kako bi otroci ponazorili sotočje dveh rek (Medvode), ladjo in reko (Vrhnika), grad in zmaja (Ljubljana)? Pri enem samem motivu so upodabljali sami, pri dveh vezanih motivih sem jih povabila, naj si poiščejo par in pri več motivih sem jih naključno razdelila v dve skupini. Navdušena sem nad res aktivnim sodelovanjem in hitrim odzivom otrok, množico različnih, inovativnih zamisli in izvedb upodobitev – večino sem uspela tudi fotografirati in nekaj celo posneti.

»OBLAČKI USTVARIMO NOVE POGRINJKE – Z GRBI«

Skupina: **OBLAČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 15. januar 2018–petek, 19. januar 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Grboslovje – spoznavanje simbolov mest in plemstva

Med raziskovanjem grbov je Oblačke obiskal zmajček. Vsak otrok si je želel izbrati enega od občinskih grbov za svojega, zato so ga prosili za pomoč pri izbiri. Zmajček je zavihal nos nad njihovimi pogrinjki, ki da so strašno zmečkani in izrabljeni, zato so dobili Oblački idejo, da si naredijo nove, ampak take z grbi.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kakšne grbe poznamo? Katere grbe imajo posamezni kraji? Katera mesta poznamo v Sloveniji?

Cilji

Jezik

- Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).
- Otrok razvija jezik na vseh jezikovnih ravneh (od glasoslovne in oblikoslovne do skladenjske in pomenoslovne).
- Otrok doživlja in spozna verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.

- Otrok spozna besedo, knjigo kot vir informacij.
 - Otrok se uči samostojno pripovedovati.
 - Otrok se ustvarjalno izraža v jeziku.
- Umetnost
- Spodbujanje doživljanja, izražanja in veselja do lepote.
 - Doživljanje umetnosti kot del družabnega in kulturnega življenja.
 - Spodbujanje splošne ustvarjalnosti pri pripravi, organizaciji in uporabi sredstev in prostora.
- Družba
- Otrok spozna, da morajo vsi ljudje v določeni družbi pomagati in sodelovati, da bi lahko ta delovala ter omogočila preživetje, dobro počutje in udobje.
 - Otrok se seznaja s pravili v skupini in vrtcu in jih sooblikuje na osnovi razumevanja razlogov zanje ter s posledicami ob prekršitvi sprejetih pravil sprejemljivega vedenja, utemeljenega v ne omejevanju pravic drugih.
- Narava
- Otrok se uri v različnih tehničnih opravilih in razvija tehnično ustvarjalnost.
 - Otrok spozna delovni proces in razvija primeren odnos do dela in organizacijske sposobnosti.
- Matematika
- Otrok rabi imena za števila.
 - Otrok rabi simbole, s simboli zapisuje dogodke in opisuje stanje.
 - Otrok spozna simetrijo, geometrijska telesa in like.
 - Otrok klasificira in razvršča.
 - Otrok se seznaja s strategijami merjenja dolžine, površine in prostornine z merili in enotami.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

Otroci si izberejo svoje obrobe, grbe in si izmislijo zgodnico o tem, zakaj je posamezen grb nastal. Obrobe razvrstijo po velikosti in jih sami umestijo na A4 format. Ob pomoči vzgojiteljice spoznavajo simetrijo, prostor in oblike. Vsak si izbere obrobo in grb, oboje ustrezno obreže in postavi na A4 format poljubne barve.

»HIMNA, KOT SIMBOL«

Skupina: **MIŠKOLINI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 08. januar 2018–torek, 23. januar 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Ču-Ču si želi imeti svojo himno

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kaj je himna?
- Del česa je himna (države, simbola, ki predstavlja državo)?
- Kdo jo ima?
- Kako jo ustvariti, narediti – napisati?

Cilji

Jezik

- Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).
- Otrok prepozna, uživa in se zabava v nesmiselnih zgodbah, rimah, različnih glasovnih in besednih igrar, šalah ter pri tem doživlja zvočnost in ritem.
- Otrok razvija jezik na vseh jezikovnih ravneh (od glasoslovne in oblikoslovne do skladenjske in pomenoslovne).
- Otrok doživlja in spozna verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.
- Otrok razvija sposobnost miselnega in čustvenega sodelovanja v literarnem svetu.
- Otrok ob knjigi doživlja ugodje, veselje, zabavo, povezuje estetsko in fizično ugodje ter pridobiva pozitivni odnos do literature.
- Otrok se uči samostojno pripovedovati.
- Otrok se ustvarjalno izraža v jeziku.

Umetnost

- Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti.
- Doživljanje umetnosti kot del družabnega in kulturnega življenja.
- Doživljanje in spoznavanje umetniških del.

- Razvijanje umetniške predstavljalnosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem.
- Negovanje in razvijanje individualnih ustvarjalnih potencialov v fazah doživljanja, zamišljanja, izražanja, komuniciranja in uveljavljanja na področju umetniških dejavnosti.
- Negovanje in spodbujanje bogatega ter razgibanega odzivanja na notranji in zunanji svet.
- Doživljanje in spoznavanje umetniških jezikov in njihovih izraznih lastnosti.
- Razvijanje sposobnosti izražanja istih doživetij v različnih umetniških jezikih, plesnem, dramskem, likovnem, glasbenem, filmskem idr.
- Uporaba in razvijanje spretnosti; spoznavanje, raziskovanje, eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi (telesom, glasom, materiali, predmeti, instrumenti, tehnikami in tehnologijami) in njihovimi izraznimi lastnostmi.
- Spodbujanje splošne ustvarjalnosti pri pripravi, organizaciji in uporabi sredstev in prostora.

Družba

- Otrok dobiva konkretne izkušnje o demokratičnih načelih, na katerih temelji sodobna družba.
- Otrok spoznava, da morajo vsi ljudje v določeni družbi pomagati in sodelovati, da bi lahko ta delovala ter omogočila preživetje, dobro počutje in udobje.
- Otrok spoznava, da vsi, odrasli in otroci, pripadajo družbi in so pomembni.
- Otrok ima možnost razvijati sposobnosti in načine za vzpostavljanje, vzdrževanje in uživanje v prijateljskih odnosih z enim ali več otroki (kar vključuje reševanje problemov, pogajanje in dogovarjanje, razumevanje in sprejemanje stališč, vedenja in občutij drugih, menjavanje vlog, vljudnost v medsebojnem komuniciranju itn.).
- Otrok spoznava različnost v najrazličnejših kontekstih in dobi konkretne izkušnje o dojemanju iste stvari, dogodka, pojava itn. iz različnih perspektiv ter ob iskanju različnih rešitev in odgovorov.

- Otrok spozna, kako je zgrajena družba, in se seznanja z različnimi funkcijami bližnjega družbenega okolja, s poklici, delovnimi, kulturnimi okolji itn., spozna razne in različne praznike in običaje.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

Otroci so bili, kot z vsebino simbolov, tudi s himno seznanjeni preko raziskovanja po lastni pobudi že prej – SLO himna, kot simbol – himne sosednjih držav.

1. Himne – katere poznamo?
 - Poiščimo po spletu.
 - Ali poznamo samo himne držav ali še kakšno drugo?
 - Himne športnih klubov (izbirajo otroci).
2. Skupna predstavitev grbov in sestavljanje 4 grbov v enega
 - Sestavljanje in izbiranje Ču-Čujevega grba.
 - Dejavnost celega nadstropja. Poslušali bomo himne evropskih držav, himno Evrope (Oda radosti) in med tem nas preseneti Ču-Ču; tudi on bi rad imel grb.

Otroci gredo po sobah iskat grbe, ki jih imajo pripravljene za Ču-Čuja. Ko se poslovi, nadaljujemo z raziskovanjem himn, pri tem pa ugotovimo, kako so se razlikujejo med seboj:

- vrste himn, zvrsti glasbe, ki lahko predstavljajo himno, ustvarjanje himne za Ču-Čuja
- ...

Analiza, refleksija

Doma pripravim nekaj himn klubov, vendar izbiro prepustim otrokom. Otroci so nad himnami zelo navdušeni. Ob državni pojejo in stojijo.

Ob športni samodejno navijajo, skačejo, se gibajo, pripevajo.

Zberem himno NK Chelsea, Olimpije in potem otroci izbirajo sami NK Domžale – dečki: »daj še ono vijoličasto, pa to s kozorogom, ...«

Ideja, kaj če bi sestavili himno Ču-Čuju (spontano)?

»USTVARIMO HIMNO ZA ČU-ČUJA«

Skupina: **MAČEK MURI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *petek, 19. januar 2018–sreda, 24. januar 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Ču-Ču v svoji deželi nima himne. Bi jo pa rad imel ...

Zmajsko mesto nima simbolov, zato mu bomo mi pomagali oblikovati himno ...

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

Cilji

- Jezik
- Otrok razvija jezikovno zmožnost v različnih funkcijah in položajih ob vsakodnevnih dejavnostih in v različnih socialnih situacijah.
 - Otrok doživlja in spoznava verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.
 - Otrok se ustvarjalno izraža v jeziku.
 - Otrok doživlja in spoznava verbalno komunikacijo kot vir reševanja problemov.
 - Otrok doživlja zvočnost in razvija ritem.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

1. Pogovor o vsebini himne (Zdravljica, Ču-Čujeva himna).
2. Izbira melodije.
3. Sprotno ustvarjanje besedila na melodijo.

Z otroki predstavimo naš primer himne še drugim oddelkom v našem nadstropju.

Anekdotski zapis

Vzgojiteljica: »Kaj je himna?«

- T : »Je, ko naši kdaj zmagajo in je na koncu himna. Če naši zmagajo, je naša himna, če pa Italijani pa je "italska".«
- A: »To je pesem.«
- Ž: »Himna je nekaj lepega. Ima jo vsaka država, samo zmajček Ču-Ču je nima.«
- D: »Ko ima država rojstni dan, zapojejo himno.«

Pogovarjamo se o tem, kaj pomeni besedilo Prešernove Zdravljice ...

- R: »Kaj bi Ču-Ču želel v svoji himni?«
- T: »Da bi bila v njej njegova družina.«
- T: »Da ima dobro mesto.«

Zapis pogovora:

- J: »Da bi zmaji bili srečni in da ne bi nič bruhali ognja.«
- T: »Da bi bili zadovoljni in zdravi zmaji.«
- T: »Da bi prišli drugi zmaji k Ču-Čuju velikokrat na obisk (veliko družili).«
- D: »Da se ne bi borili in prepirali.«
- T: »Da bi bilo zmajsko mesto prijazno, da ne bi bilo vojn.«
- Vzgojiteljica: Da zmaji res obstajajo in da se bodo pokazali ljudem in z njimi živeli takrat, ko med ljudi ne bo več nobenih vojn in sovraštva. To si želim, da bi bilo v himni.

Analiza, refleksija

Za melodijo izberemo pesem iz naše predstave Zmaj Lakotaj in tako naredimo tudi kontinuiteto in povezanost dejavnosti (medpredmetno povezovanje). Na osnovi te melodije postopoma gradimo besedilo, kamor vključimo čim več predlogov in rim, ki so jih predhodno ustvarili otroci.

»ČU-ČU DOBI SVOJ GRB IN HIMNO«

Skupina: **OBLAČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: **četrtek, 25. januar 2018–sreda, 31. januar 2018**

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Produkt 1. etape – grb in himna oddelka

Ču-Ču nas je večkrat obiskal med spoznavanjem raznih grbov pomembnih plemiških rodbin in opazoval, kako smo izdelovali svoje lastne grbe. Pri tem je žalostno povešal glavo in včasih skorajda zajokal. Oblački so njegovo slabo voljo hitro opazili in potožil se jim je, da v njegovi Dakiji tega ne poznajo in da očitno imajo vsi svoje grbe in simbole, samo on ne. Pa saj niti ne ve, kako ga izdelati. Oblački so mu obljubili, da mu bodo posebej zanj izdelali grb, kakršnega še ni bilo.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kakšen grb bomo naredili Oblački za zmajčka? Kakšne barve bomo vanj dali in katere simbole?

Cilji

Gibanje	• Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.
Jezik	• Otrok razvija zmožnost odzivati se na neverbalno izražanje želja in predlogov drugih. • Otrok razvija jezikovno zmožnost v različnih funkcijah in položajih ob vsakodnevnih dejavnostih in v različnih socialnih situacijah. • Otrok doživlja in spozna verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.
Umetnost	• Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti. • Spodbujanje doživljanja, izražanja in veselja do lepote. • Doživljanje umetnosti kot del družabnega in kulturnega življenja.
Družba	• Otrok dobiva konkretne izkušnje o demokratičnih načelih, na katerih temelji sodobna družba. • Otrok spozna, da morajo vsi ljudje v določeni družbi pomagati in sodelovati, da bi lahko ta delovala ter omogočila preživetje, dobro počutje in udobje. • Otrok ima možnost kritičnega vrednotenja komercialnih vplivov, modnih trendov itn. in se seznana z možnostmi kritičnega vedenja. • Otrok se postopoma seznana s širšo družbo in kulturo.
Narava	• Otrok se uri v različnih tehničnih opravilih in razvija tehnično ustvarjalnost. • Otrok spozna delovni proces in razvija primeren odnos do dela in organizacijske sposobnosti.
Matematika	• Otrok zaznava prirejanje 1-1 in prireja 1-1. • Otrok rabi simbole, s simboli zapisuje dogodke in opisuje stanje. • Otrok se seznana z verjetnostjo dogodkov in rabi izraze za opisovanje verjetnosti dogodka.

- Otrok preverja smiselnost dobljene rešitve problema.
- Otrok spoznava simetrijo, geometrijska telesa in like.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

Večina otrok je svoje grbe že zgotovila, zato smo lahko na podlagi svojih izkušenj dali duška lastni kreativnosti. Predlogi so kar deževali in vsakdo je želel prispevati svoje. Vsak je predlagal svojo barvo, obrobo in simbol. A kako doseči, da bi zmajček imel grb, ki bi bil izdelan v skladu s pravili, obenem pa bi se na njem poznal prispevek vsakega Oblačka posebej? Da se ne bi vnel prepir, smo najprej po vrsti pregledali grbe Oblačkov ter njihove barve. Izkazalo se je, da je upoštevanje pravil heraldike vendarle koristno, saj so izbrane tri barve za zmajčkov grb (modra, rdeča in zelena) imeli tudi nekateri Oblački. Vsak Oblaček je povedal, kateri simbol bi iz svojega grba dal v zmajčkovega, kar nam je dodatno olajšalo delo. Tako smo izbrali kar devet skupnih simbolov z barvami vred, novo je bilo le to, da bo ta grb imel zlato obrobo, pa tudi dovolj velik bo, da ga bo Ču-Ču takoj opazil. Tako smo razdelili delo: nekaj otrok je obrisalo grb, nekaj jih je razdelilo polja na grbu in jih pobarvalo z ustreznimi barvami, nekaj jih je izrezovalo simbole, eni so nalepili obrobe, nato pa smo vsi skupaj razpostavili in nalepili simbole na grb. Za vsak slučaj smo še enkrat preverili, ali je res v grbu zastopan vsak Oblaček. Za dobro mero in ker smo že globoko v (panslovanskih) zastavah, je T. vprašal: »Kaj pa zastava, da bo Dakija kot Slovenija?« Deček je takoj ugotovil, da pri zmajčkovi zastavi pridejo v poštev le tiste barve, ki so že v grbu, torej rdeča, modra in zelena. Pri zastavi smo torej zaposlili najprej otroke, ki imajo veselje s spoznavanjem dolžinskih mer in so z ravnilom zagotovili, da so vsa tri polja enako dolga in široka. Nato smo jih tudi pobarvali v ustreznem vrstnem redu izbranih barv in zastava je bila gotova.

Ču-Ču je naslednji dan ostrmel nad izdelkom. Otroci so se vidno zabavali nad njegovim navdušenjem in mu razlagali, kdo je kaj prispeval zraven. Da ne bi bilo okoli tega nobene dileme, smo z volnenimi vrvicami speljali iz naših grbov sled do njegovega. Zmajček je bil neskončno hvaležen in je otroke ves čas objemal in se jim zahvaljeval za njihov trud in delo, Oblački pa so bili srečni, da so mu na obraz zopet priklicali nasmeh. Razložili so mu, da mora imeti za dobro mero tudi zastavo, da bo vedel, od kod je. A se je zdaj tudi med njimi že prikradla dilema: pa je Ču-Ču res iz Dakije, ali je zdaj že Slovenec?

Anekdotski zapis

Ob Ču-Čujevem veselju so otroci na vso moč želeli en čez drugega povedati, kdo je na njegov grb kaj dal. Ko je vprašal, kaj pomeni ta tribarvna plahta poleg grba, mu je deklica razložila: »Veš, to je pa zastava, kot slovenska.«

Deček jo je zavrnil: »Ni kot slovenska, ima druge barve, dakijske. Ču-Ču je Dakijec.«

Deček: »Ni Dakijec, ker zdaj živi v Sloveniji. On je Slovenec.«

Deček D., novinček iz Beograda, posluša in komentira: »I ja sam Slovenac.«

Analiza, refleksija

Otroci so imeli tu priložnost, da pridobljeno znanje o osnovah heraldike prosto uporabijo in nadgradijo. Opazna je razlika med starejšimi in mlajšimi pri razdelitvi nalog. Pričakovano so se okoli razvrstitve in izbire simbolov najbolj angažirali starejši otroci, medtem ko so mlajši raje rokovali z barvami. Pri razdelitvi nalog je jih moram veliko usmerjati in voditi, saj so v fazi, ko se tudi sicer težko spoprijemajo s spoštovanjem demokratičnih pravil znotraj skupine. Po drugi strani pa si starejši zelo prizadevajo za verbalizacijo svojih želja. Želja razveseliti zmajčka je bila močna motivacija, prav tako kot tudi radovednost ob spoznavanju abstraktne simbolike določenih živali, barv in predmetov, ki se v grbih največkrat pojavljajo. Novi otrok je pokazal največ zanimanja za barvanje in se lepo vklaplja v skupino. Jezik postane ovira le, kadar si želi prisvojiti igračo. Na splošno je zadnje čase med otroci prisotno veliko pregovarjanja in pogajanja.

»TUDI MI BI IMELI SVOJO HIMNO - PALČKOVA HIMNA«

Skupina: **PALČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *petek, 12. januar 2018–ponedeljek, 22. januar 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

Ču-Ču prihaja iz Zmajevega mesta, ki nima svojega simbola. Ker pa bi rad, da bi tudi njegovo mesto imelo simbol, mu otroci pri tem priskočijo na pomoč. S skupnimi močmi ustvarijo simbol za Zmajevo mesto z lastnim grbom in himno.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kaj je himna?

- Kako bomo sestavili svojo himno?
- Kakšne motive bomo uporabili?

Cilji

Jezik	• Otrok razvija jezik na vseh jezikovnih ravninah (od glasoslovne in oblikoslovne do skladenjske in pomenoslovne). • Otrok se uči samostojno pripovedovati. • Otrok se ustvarjalno izraža v jeziku. • Otrok razvija jezikovno zmožnost v različnih funkcijah ob vsakodnevnih dejavnostih. • Otrok podaja možne hipoteze, rešitve-se jezikovno izraža na podano temo. • Otrok se jezikovno izraža, komentira nastalo situacijo. • Otrok išče rime na podano fotografijo.
Družba	• Otrok spoznava, da morajo vsi ljudje v določeni družbi pomagati in sodelovati, da bi lahko ta delovala ter omogočila preživetje, dobro počutje in udobje.
Matematika	• Otrok klasificira in razvršča. • Sestavlja dele v celoto • Spodbujanje logičnega mišljenja in domišljije.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- Pogovor z otroki, kaj je himna, kako jo bomo sestavili, katere motive bomo uporabili?
- Domača naloga za otroke – doma razmislijo, kako bi himno lahko oblikovali
- Didaktična igra – RIME
- Didaktična igra – PRIPOVEDOVANJE OB SLIKICAH
- Slovensko ljudsko slovstvo (pesmi, plesi, gibalne igre)
- Dopolnjujemo se v besedah, iščimo ustrezne pare
- ZAKLJUČEK PRVE ETAPE – predstavitev oddelčnih himen

Anekdotski zapis

Kaj je himna?

- A: »Pesem.«

- A: »Lahko jo zapojemo.«
- T: »Ljudje jo pojejo.«
- A: »Pri himni vsi stojimo.«
- M: »In poslušamo.«
- R: »Po himni ne ploskamo.«

Kakšno himno pa bi mi sestavili za zmajčka Ču-Čuja, kakšna naj bo ta naša pesem?

- G: »Vesela.«
 - P: »Hitra.«
 - I: »Kot moj črni konj.«
- Vzgojiteljica: »I, kakšna pa je ta, kot moj črni konj.« (deklica pesem zapoje, med tem trije fantje vstanejo in začnejo korakati – KORAČNICA).

O čem pa bo govorila naša himna?

- A: »Naj bo himna za zmaje.«
- M: »Romunska.«
- J: »O vitezih.«
- T: »O metuljih.«
- M: »O konjih, ker imajo vitezi tudi konje.«
- Z: »O princeskah, da bi bilo kot na gradu, princesa med zmaji.«
- T: »Pa o Palčkih.«
- A: »Mi smo prijatelji.«
- T: »Da bi peli o zvezdah, ki so na gradu.«

Ideje otroke, pesmi, predlogi, himne otrok:

- T: »Ču-Čuja mamó radi.«
- A: »Ful ga mamó radi.«
- A: »In vso njegovo družino imamo radi.«
- A: »Ču-Čuja imamo radi, celo njegovo družino imamo radi, zmaja imamo radi, radi, radi, radi.«
- J: »Ču-Ču ima rad himno in bere knjige.«
- R: »Ču-Čuja imamo radi, z njim se radi družimo.«
- R: »Ču-Čuja imamo radi in imamo ga radi.«

Naša končna himna:

Avtobus se pelje,
zmajček Ču-Ču je zelje.
Palčke s seboj vzame
med njimi se žulj vname.

V vrtec se skupaj peljemo
v ustih jabolka meljemo.
Tam zmaje srečamo
skupaj cel dan se hecamo.

V vrtcu radi se igramo
doma plešemo s pižamo.
Naš prijatelj je Zmajček Ču-Ču
mi smo veseli ju - hu- hu.

Analiza, refleksija

V sredo, 10. 1. 2018, smo imeli s skupino Sončki manjši, didaktično oblikovani prehod znotraj prve etape, da smo otrokom namenoma, po nekoliko daljših počitnicah, osvežili spomin zgodbe in jih zato srečali z Zmajčkom Ču-Čujem. Zmajček Ču-Ču je bil navdušen nad njihovim skupnim srečanjem in je otroke navdušeno spraševal, kaj delajo, kakšne himne poslušajo. Otroci so mu med tem nekoliko ločeno prinesli pokazat tudi skupinski grb. Skupaj smo poslušali slovensko himno, ker je le ta otrokom najljubša, nato pa jim je Ču-Ču izdal skrivnost, da bi tudi on rad imel svojo himno, da bi jo poslušali vsi v Zmajevem mestu, zato so mu otroci seveda takoj obljubili pomoč.

Tukaj sem se sama nekoliko izgubila, saj je raziskovanje v prvi etapi zelo omejeno na materiale, ki jih imamo. Z otroki sicer lahko počnemo vse mogoče stvari, izvajamo dejavnosti na to temo, otroci imajo mnogo idej, a težko ves čas vlečem smernico skupaj z zgodbo, ki je usmerjena v himno in grb na koncu etape.

Že ob koncu tedna smo se z otroki pogovarjali, kaj himna sploh je. – Seveda so otroci svoja razmišljanja takoj navezali na našo slovensko himno, sama pa tega v tej obliki nisem želela in sem vztrajala pri svoji temi pogovora, da je naposled deček A. le povedal da je to pesem, ostali otroci so temu tudi sledi. Za domačo nalogo smo se dogovorili, da čez vikend razmislijo, kako

bi se himna lahko glasila, dobijo kak navdih in naj ga v ponedeljek prinesejo v vrtec. Nekoliko pa smo že določili glavne poudarke naše himne (razvidno iz anekdotskega zapisa). V naslednjem tednu bom poudarke dala na jezikovno raven ter predvsem s starejšimi otroci poskušala sestaviti himno. Dela se bom lotila v 3 ali 4ih skupinah, da bom lahko bolj individualno pristopila k vsakemu otroku (4 in 5 letnikom). V pomoč mi bodo raznovrstne didaktične igre.

Zlaganje himne za Zmajčka Ču-Čuja sem se namenoma lotila v dveh manjših skupinah, kjer sem v prvi vrsti izbrala in med seboj ločila najstarejše otroke v skupini (letnik 2013). Dodala sem tudi deklico, sicer letnik 2014, a je razvojno na takšni stopnji, da je lahko sledila ostalim otrokom. Mlajše otroke bom namenoma pri tem delu izpustila in jih bom aktivno vključila v didaktične igre v dopoldanskem/popoldanskem času. Najprej smo izvedli didaktično igro, pri kateri smo prepoznavali rime, poimenovali besede, iskali podobne, pare. Didaktična igra je zastavljena nekoliko težko in so otroci potrebovali pomoč. Ugotovila sem, da jim moram glasno in razločno poimenovati posamezno sliko, nato pa hitro iščejo pare. Rime so nato kar deževale, a naloga je bila bolj težka – poiskati so morali rimo na fotografiji. Nato smo se lotili sestavljanja naše himne. Poudarili smo katere štiri tematike moramo uporabiti. Zanimivo mi je bilo, da so otroci pripravili zgodbo in jo kasneje upodobili v rimah. Med seboj so se zelo dobro dopolnjevali. Zelo dobro je bilo, ker je bila skupina majhna in smo zamenjali prostor. V zaključnem delu so otroci posamezne izseke njihove kitice (ali dveh) tudi likovno upodobili – potrebno je bilo dogovarjanje, kaj bo kdo narisal. Tovrstne dejavnosti se mi zdijo zelo primerne za razdelitev skupine in starejše otroke združim v isto skupino ter peljem v zbornico. Tako lahko čas bolj učinkovito izkoristimo, otroci bolj sledijo in zgodbo vzamejo zares, saj v igralnici preveč časa namenimo umirjanju mlajših otrok, ki iz razvojne plati ne zmorejo sledi. K starejšim otrokom pa potegnem tudi deklico ter dečka, ki razvojno zmoreta slediti.

Prvo etapo smo zaključili v ponedeljek, 22. 1., ko smo se z vzgojiteljicami zgornjega nadstropja odločile, da otroci po skupinah drug drugemu predstavijo himne za Zmajčka Ču-Čuja. Otroci so hodili po oddelkih in predstavljali himne, ki so jih nekateri znajo bolj drugi manj. Presenetila me je deklica T., ki je zjutraj prihitela v vrtec s himno, ki jo je prikazala na simbolni način. Njena mama pravzaprav sploh ni vedela, kaj je delala in kaj himna pomeni oziroma, zakaj je hčerka želela to prinesiti v vrtec, deklica pa mi je dve kitice himne zrecitirala ob simbolnem zapisu.

»UTRJEVANJE, EVALVACIJA SIMBOLOV«

Skupina: **PALČKI , II. starostno obdobje**

Čas priprave: *četrtek, 01. marec 2018–petek, 02. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

V prvi etapi smo z Zmajčkom Ču-Čujem raziskovali vsakovrstne simbole, ki nas obdajajo in s katerimi se srečujemo v našem vsakdanjem življenju. V preteklem tednu pa sva otrokom zamenjali materiale na naši mizi in so jih otroci samoiniciativno začeli šteti, nadaljevati zaporedje, zato jim v tokratni dejavnosti ponudim nadgradnjo tovrstnih aktivnosti.

Ker pa je oddelek tudi različnih starosti bo dinamika dejavnosti razdeljena v manjše skupine, da bova lahko zaznali povezovanje med otroki v skupini mlajših otrok.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Ali zmorem slediti in udeležiti zapis načrta?
- Prepoznavanje simbolnega zapisa, načrta in izdelava po njem.

Cilji

Gibanje	• Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.
Jezik	• Otrok razvija predbralne in predpisalne sposobnosti in spretnosti.
Družba	• Otrok aktivno sodeluje v manjših skupinah.
Matematika	• Otrok prepozna simbole, jih uporablja v konkretni situaciji, jih zapisuje.
• Otrok išče, zaznava in uporablja različne možnosti za rešitev podanega načrta.
• Otrok prepozna načrt in po njem izdeluje.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

V uvodnem delu k nam v sobo prihitel zmajček Ču-Ču, ki otrokom preda darilno škatlo. Da je vsebina te škatle za Palčke, je sklepal po simbolu palčka na pokrovu škatle. Seveda ga vsebina zanima, zato otrokom ob predaji sporoči, da se vrne pogledat, kaj so ustvarjali, raziskovali tekom pregledovanja vsebine škatle.

Otroci v skupini pregledajo vsebino škatle ter se poskušajo orientirati oziroma organizirati za nadaljevanje dejavnosti. V škatli so znaki otrok, ki jih otroci že poznajo, hrbtne strani pa so barvno označene, kar otroke usmeri k razdelitvi v skupine. Poleg so dodane tudi simbolno zapisane naloge, ki so na hrbtni strani prav tako označene z barvo. Tako vsaki skupini otrok, razdeljenih po barvah, pripada tudi začetna naloga.

Dodan je tudi barvni krog, ki otrokom nakazuje smer menjanja, izpolnjevanja posamezne naloge. V kolikor bodo otrokom naloge predstavljale izziv, jim bova s pomočnico v spodbudo, motivacijo priredili matematično olimpijado in časovnico nakazali z budilko priloženo v škatli.

Vsebinske naloge:

TEMA	OSNOVNA NALOGA – zapis za otroke	MATERIAL	STOPNJEVANJE PO TEŽAVNOSTI
SESTAVLJANJE KOCKE GLEDE NA PODAN NAČRT	Otroci imajo na voljo duplo kocke, ki jih morajo po zapisanih navodilih urediti glede na barvo in obliko. Glede na načrt skonstruirati kocke v stolp z največ 10 kockami oziroma v linijo z največ 9 kockami.	BARVNE DUPLO KOCKE NAVODILA	Določena je barvna kombinacija in število kock. Otroci sestavljajo stolpe glede na podano slikovno navodilo.
NADALJUJ ZAPOREDJE	Podano je slikovno zaporedje, ki ga mora otrok pripraviti z dotičnim materialom in ga ustrezno nadaljevati.	BARVICE, ŠKOLJKE, KAMENČKI, KOCKE SLIKOVNI MATERIAL – GRBI NAVODILA	Otrok sam sestavi zaporedje in ga ustrezno simbolno zapiše.
PREPOZNAVANJE ZAČETNEGA GLASU SVOJEGA IMENA TER OBLIKOVANJE Z GLINO	Otrok na podlagi zapisa nadaljuje svojo nalogo: zapis začetnega glasu svojega imena z glino.	GLINA NAVODILA	Izdelamo stolpčni diagram, štejemo začetne glasove otrok v skupini. Otroci zapišejo svoje celotno ime – diagram iz števila črk posameznega imena.
KONSTRUIRANJE GARAŽE	Otroci iz lesenih kock izdelajo garažo in vanjo parkirajo ustrezno število avtomobilov po navodilu.	LESENE KOCKE, MALI AVTOMOBILI NAVODILA	Avto parkiramo OB, POD, ZA, NA – utrjevanje predlogov glede na navodila.

Analiza, refleksija

Z otroki smo izvedli matematično igro, pri kateri so otroci sodelovali v različnih skupinah, prepoznavali in uresničevali ter sledili načrtom, ki so jih v posameznih skupinah prejeli. Otroci so se samoiniciativno razdelili v skupine, takoj ko so prepoznali svoje simbole. Vsebinske naloge so bile predvsem za mlajše otroke zahtevne in so potrebovali pomoč, dodatno spodbudo in motivacijo. Presenetil me je eden izmed najmlajših dečkov, ki je pri prepoznavanju svojega prvega glasu imena potreboval pomoč. Deček v skupini mu je sicer takoj povedal, da je to D, ampak želel je slediti starejšim otrokom in iz gline pripraviti svoje celotno ime. Na pomoč mu je priskočila ravnateljica. Deček jo je s pomočjo svojega znaka preverjal in štel, če je konstruirala vse črke njegovega imena. Tovrstno dejavnost bom otrokom še ponudila, le da bomo eno vsebinsko nalogo reševali eno dopoldne, skupaj, kot skupina, celota na večji podlagi. Ugotovila sem namreč, da je otroke pri sestavljanju zaporedja omejeval tudi prostor, ki ga ni bilo dovolj. Pri sami dejavnosti pa so bili odlično izbrani materiali, ki so otroke pritegnili, motivirali za sodelovanje. Celotna rdeča nit je bila odlično zastavljena in se bomo tovrstnega sodelovanja še v naprej posluževali.

OTROCI I. STAROSTNEGA OBDOBJA (1 DO 3 LETA):

Kako so simbole (grb in himna Zmajevega mesta) odkrivali in raziskovali najmlajši otroci?

»PRAZNUJEMO VESELI DECEMBER S ČU-ČUJEM«

Skupina: **PANDICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 04. december 2017–petek, 22. december 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Veseli december v Zmajevem mestu

Ču-Čuja povabimo, da z nami ustvarja, praznuje in se veseli v Zmajevem mestu.

Raziskovalno vprašanje

- Kakšno je rajanje, praznovanje v Zmajevem mestu?
- Ali bo Ču-Čuju všeč naše rajanje, praznovanje, ustvarjanje?

Cilji

Gibanje	• Sproščeno izvajanje naravnih oblik gibanja (hoja, tek, skoki, poskoki, valjanje, plezanje, plazenje itn.).
Jezik	• Otrok doživlja in spoznava verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.• Otrok spoznava besedo, knjigo kot vir informacij.
Umetnost	• Doživljanje in spoznavanje umetniških del.• Otrok soustvarja novoletno čestitko.
Družba	• Otrok spoznava, kako je zgrajena družba, in se seznanja z različnimi funkcijami bližnjega družbenega okolja, s poklici, delovnimi, kulturnimi okolji itn., spoznava razne in različne praznike in običaje.
Narava	• Otrok spoznava, da imajo živa bitja, predmeti in snovi v domišljijemskem svetu tudi lastnosti, ki jih v naravi nimajo.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- grajski poligon
- kulinarčno grajsko dopoldne: peka piškotov
- grajske karaoke
- izdelovanje novoletnih voščilnic
- grajski ples
- odtis dlani iz das mase
- ogled predstave Eko Rdeča kapica
- obisk Dedka Mraza in obdaritev

»USTVARJAMO SIMBOLE ZA ZMAJEVO MESTO«

Skupina: **SOVICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *sreda, 15. november 2017–nedelja, 10. december 2017*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

– S pomočjo staršev in Ču-Čuja ugotovimo, da je pisan košček papirja del podobe zmaja. Starši predlagajo odgovor, da je na koščku pisanega papirja zmaj. Skupaj s Ču-Čujem v slikanici o Ljubljani najdemo podobne podobe zmajev in jih primerjamo s koščkom papirja in tako skupaj najdemo rešitev, in sicer da je na koščku pisanega papirja podoba zmaja.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Katere simbole mesta Ljubljana poznamo?
- Kakšni so simboli mesta Ljubljana?
- Kakšni so simboli Zmajevega mesta?
- Kako ustvarimo simbole Zmajevega mesta?
- Katera reka, trgi, mostovi so značilni za mesto Ljubljana?

Cilji

Gibanje	• Razvijanje koordinacije oziroma skladnost gibanja (koordinacija gibanja celega telesa, rok in nog), ravnotežje.• Povezovanje gibanja z elementi časa, ritma in prostora.• Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.

- Iskanje lastne poti pri reševanju gibalnih problemov.
 - Usvajanje osnovnih prvin ljudskih rajalnih in drugih plesnih iger.
 - Razvijanje koordinacije oko – roka.
- Jezik
- Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).
 - Otrok se izraža s kretnjami in gibi telesa.
 - Otrok prepozna, uživa in se zabava v nesmiselnih zgodbah, rimah, različnih glasovnih in besednih igrach, šalah ter pri tem doživlja zvočnost in ritem.
 - Otrok razvija sposobnost miselnega in čustvenega sodelovanja v literarnem svetu.
 - Otrok spozna besedo, knjigo kot vir informacij.
 - Otrok sliši novo pesmico.
 - Otrok sliši novo pravljico.
- Umetnost
- Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti.
 - Negovanje in razvijanje individualnih ustvarjalnih potencialov v fazah doživljanja, zamišljanja, izražanja, komuniciranja in uveljavljanja na področju umetniških dejavnosti.
 - Razvijanje sposobnosti izražanja istih doživetij v različnih umetniških jezikih, plesnem, dramskem, likovnem, glasbenem, filmskem idr.
 - Uporaba in razvijanje spretnosti; spoznavanje, raziskovanje, eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi (telesom, glasom, materiali, predmeti, instrumenti, tehnikami in tehnologijami) in njihovimi izraznimi lastnostmi.
 - Spodbujanje splošne ustvarjalnosti pri pripravi, organizaciji in uporabi sredstev in prostora.
- Družba
- Otrok spozna, da vsi, odrasli in otroci, pripadajo družbi in so pomembni.

- Otrok spozna, kako je zgrajena družba, in se seznaja z različnimi funkcijami bližnjega družbenega okolja, s poklici, delovnimi, kulturnimi okolji itn., spozna razne in različne praznike in običaje.
- Otrok spozna značilnosti okolja, ki so pomembne za lokalno skupnost, npr. reka ali gora v bližini, pokrajinski muzej, arheološke izkopanine, pozneje pa tudi značilnosti širšega okolja.
- Otrok oblikuje dobre, a ne toge prehranjevalne navade ter razvija družabnost, povezano s prehranjevanjem.
- Otrok razvija smisel za življenje v drugega in medsebojno pomoč.

- Narava
- Otrok spozna različno prehrano in pridobiva navade zdravega in raznolikega prehranjevanja.
 - Otrok se uri v različnih tehničnih opravilih in razvija tehnično ustvarjalnost.

- Matematika
- Otrok klasificira in razvršča.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- V slikanici o Ljubljani skupaj s Ču-Čujem najdemo več podob zmaja na mostovih v Ljubljani, na Ljubljanskem gradu, grajskem stolpu. Pregledujemo slikovno gradivo s simboli mesta Ljubljane in spoznavamo značilno mesto Ljubljana – različni mostovi, grb Ljubljane, Robbov vodnjak, reka Ljubljanica, trgi v Ljubljani. Otroci, ki že govorijo, prepoznavajo stvari na slikovnem gradivu v slikanici. Slikovno gradivo primerjamo, poimenujemo in plastificiramo ter prilepimo na grajsko obzidje v igralnici, da je otrokom na vidnem mestu za nadaljnjo opazovanje in poimenovanje. Slikovno gradivo na obzidju pokažemo tudi Ču-Čuju ob obisku.
- Ustvarjamo Zmajevo mesto v sklopu novoletne grajske dekoracije na hodniku in v igralnici – tiskamo grbe in zastave s tempera barvami v sivi, zlati in rdeči barvi, oblikujemo senzorno grajsko obzidje z okni, opremljenimi z različnimi materiali, ki otrokom omogočajo manipulacijo različnih materialov (les, filc, kosmate žičke, zamaški, lepenka, brusni papir, ipd.), senzorne škatle z različnimi materiali na hodniku, 3D grad iz kartona za na okensko polico, grad z odtisom dlani s tempera barvami, tiskanje opek z gobo na grad izrezan iz papirja.
- Novoletna delavnica skupaj s starši – ustvarjanje senzornega gradu iz kartonske škatle, kjer se lahko otroci prosto igrajo in raziskujejo različne materiale na grajskih stenah znotraj gradu in grajskem obzidju zunaj gradu.

- Ustvarimo si življenje na gradu: ustvarimo si grajsko zabavo, se družimo z grajskimi gospodi (prehajanje in druženje z otroki Želvic, ki so postali pravi vitezi, principi in princeze), imejmo grajsko pojedino z zmajskimi napitki in sedimo na kraljevih stolih, katerih naslonjala smo izdelali s pomočjo staršev, plešemo grajske plese s kronami na glavi, ki smo jih sami izdelali iz trakov, pobarvanih z zlato barvo.
- Gibamo se v telovadnici v OŠ in na hodniku ter terasi s pomočjo Zmajevega poligona, kjer razvijamo ravnotežje, preplezamo grajsko obzidje, se valjamo kot palačinke.

Anekdotski zapis

Otroci glede na razvojno stopnjo še ne poimenujejo simbolov Ljubljane. Nekateri ponavljajo poimenovanja. Najbolj so veseli obiska Ču-Čuja, pri čemer je najpomembnejši čustveni trenutek in fizični stik z njim. Hitijo mu kazati grajsko taktilno obzidje in grad, kjer se mu skrivajo in kukajo skozi okna.

Analiza, refleksija

Otroci so najbolj uživali ob likovnih dejavnostih, predvsem odtisni tehniki na grbe in zastave. Le en deček ni želel sodelovati. Ostali so vsi potiskali več grbov, zastav in gradov. Z zanimanjem so opazovali Želvice kot grajske gospode in se čudili. Uživali so ob plesu in prehajanju s starejšimi otroki. Izredno zanimivo jim je bilo priti v nov prostor, igralnico. Zato moramo prehajanje na predšolsko stran večkrat ponoviti. Najlepše se mi je zdelo, da nihče od otrok ne joka več, ko odhajamo iz naše igralnice, otrok odpiranje in zapiranje vrat ne moti več. To se mi zdi največja zmaja, da lahko razvijajo samostojnost. Ob sedenju na grajskih stolih so res ponosno sedeli. Vsekakor moramo večkrat ponoviti sadne napitke z medom, saj jih imajo res radi, da jim razbijemo rutino malice ter vse skupaj popestrimo. Hitro so otroci opazili tudi novoletno dekoracijo. Izredno dobro se je izkazalo, da jim je na dosegu in da je taktilna. Tako da še dolgo ostaja aktualno tipanje grajskega obzidja in igra v gradu, kukanje skozi okna, ogledovanje v ogledalih na hodniku in tipanje notranjosti grajskih oken. Simbole Ljubljane z zanimanjem opazujejo, nekateri prepoznajo vodo (reka) in ponavljajo poimenovanja. Pomembno se mi zdi, da ostajajo simboli Ljubljane na vidnem dosegu otrok, da si jo lahko ogledujejo.

»**KATERI SIMBOLI NAS SPREMLJAJO VSAK DAN?**
KAJ POMENIJO?»

Skupina: **GOSENICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *sreda, 03. januar 2018–sreda, 31. januar 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče:

- Raziskovanje simbolov, pečati, grbi

Spoznavanje simbolov v našem vsakdanu

Spoznavanje simbolov v našem vsakdanu, kaj simboli pomenijo? Kaj so pečati, vloga. Kaj so grbi, kakšni so? Kdo ima grb, kaj predstavlja.

Raziskovalno vprašanje:

- Kaj je simbol?

Cilji

Gibanje	• Razvijanje koordinacije oziroma skladnost gibanja (koordinacija gibanja celega telesa, rok in nog), ravnotežje.• Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.• Usvajanje osnovnih gibalnih konceptov: zavedanje prostora (kje se telo giblje), načina (kako se telo giblje), spoznavanje različnih položajev in odnosov med deli lastnega telesa, med predmeti in ljudmi, med ljudmi.• Usvajanje osnovnih načinov gibanja z žogo.• Otrok gibalno ponazarja gibanje predmeta ali živali na sliki.
Jezik	• Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).• Otrok prepozna, uživa in se zabava v nesmiselnih zgodbah, rimah, različnih glasovnih in besednih igrah, šalah ter pri tem doživlja zvočnost in ritem.• Otrok spozna besedo, knjigo kot vir informacij.• Otrok komunicira z lutko kot soigralcem.

Umetnost	• Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti. • Razvijanje umetniške predstavljalnosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem. • Razvijanje sposobnosti umetniškega izražanja čutnega, čustvenega, miselnega, estetskega in vrednostnega doživljanja. • Razvijanje sposobnosti izražanja istih doživetij v različnih umetniških jezikih, plesnem, dramskem, likovnem, glasbenem, filmskem idr.
Družba	• Otrok spozna značilnosti okolja, ki so pomembne za lokalno skupnost, npr. reka ali gora v bližini, pokrajinski muzej, arheološke izkopanine, pozneje pa tudi značilnosti širšega okolja. • Otrok spozna družbo, njene simbole. • Otrok spozna simbole kot nekaj, kar te predstavlja in ima pomen. • Otrok spozna okolico in simbole okoli nas in njihov pomen.
Narava	• Otrok spozna okolico išče simbole odkriva pomen in poimenuje, verbalno komunicira.
Matematika	• Otrok rabi simbole, s simboli zapisuje dogodke in opisuje stanje. • Otrok poimenuje simbole, primerja, prireja, išče iste lastnosti, jih razvršča, šteje.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

Zamisli in ideje o temah uvajanja simbolov v prvem starostnem obdobju, s katerimi smo se že ukvarjali prejšnji mesec, in nekaj dodatnih tem glede na odziv otrok na izpeljane dejavnosti.

Možni razdelitvi didaktičnih enot prve etape.

Simbole smo in jih še raziskujemo v okviru:

- Spoznavanja simbolov Zmajevega mesta, simboli mesta Ljubljane in simboli države Slovenije.
- Letnih časov in vremena, oblačila glede na določen letni čas in vreme.
- Rastlin in živali, njihove družine.
- Matematičnih simbolov.
- Črk in števil.

- Barve.
- Vozila.

V okviru izvajanja dejavnosti zgornjih sklopov je poudarek na poimenovanju simbolov in podob, razvrščanju (npr. matematičnih likov, oblačil, barv, ipd.), glasov (npr. veter, dež, vozil...), oglašanju (npr. živali).

Analiza, refleksija

Glede na to, da so otroci v oddelku prve starostne skupine stari 2–3 leta, me je zaskrbelo, kako se bom lotila spoznavanja, igre, raziskovanja simbolov – simbol kot material za delo v prvi etapi. Produkt etape pa naj bi bil GRB in HIMNA. V veliko olajšanje mi je bilo, ko smo se dogovorili na timu in potem na nivoju vrtca, da se bomo v prvi starostni skupini osredotočili bolj na predmete, simbole v vsakdanji rabi, simboli okrog nas. To so predmeti, ki so otroku blizu, npr. živali, rastline, objekti, barve, znaki, piktogrami, predmeti, oblačila ...

Večino dejavnosti smo izvedli ob konkretnih predmetih in ob slikovnem gradivu.

Po sl. Wikipediji delimo simbole glede na zunanjo podobo v pet velikih skupin:

- grafični simboli (grafična znamenja; črke, številke, ...)
- fitomorfni simboli (rastline)
- zoomorfni simboli (živali)
- antropomorfni simboli (ljudje; npr. pastir – pastir krščanskih duš, ki bedi nad verniki, kot pastir nad ovcami)
- simboličen prizor (Dejanje ali dogajanje z literarno podlago. Tudi prizori, ki predstavljajo npr. nauk; trgatev, pitje živali iz vodnjaka življenja – vstajenje v večno življenje. Ločevanje ovac od koz – poslednja sodba ... Parisova sodba – izbira med tremi načini življenja ...).

Podobno smo načrtovale tudi na timu prve starostne skupine.

V okviru izvajanja dejavnosti zgornjih sklopov sem simbole in podobe razvrstila (npr. matematičnih likov, oblačil, barv, ipd.), glasove (npr. veter, dež, vozil...), oglašanje (npr. živali). Otrokom sem želela v izvedbi dejavnosti približati simbole na podlagi nekih vidnih znakov in podob, ki nas obkrožajo skozi celo življenje – kar je nam in otrokom vsakdanje; s tem pa približati predmete po uporabnosti in namenu. Velik poudarek sem namenila

poimenovanju simbolov, razvrščanje simbolov, razvrščanje predmetov in simbolov po uporabnosti in pripadnosti, lastnostih, glasovi in oglašanja, ki implicirajo določene simbole.

Glede na to, da smo imeli v tej etapi veliko praznovanje veselega decembra, sem v sklopu tega umestila tudi simbole, grbe, okrasitev prostorov (garderoba, hodnik, igralnica). Okrasitev je bila v stilu gradov in zmaja, pano smo popestrili z družinskimi grbi, ki so jih ustvarile družine naših otrok. Vseh grbov smo bili zelo veseli, saj grb res predstavlja družino. Tudi starši so imeli stisko, kako to narediti, saj v resnici nimajo družinskega grba. Naša pomoč jim je prišla prav: grb naj predstavlja vas in vašo družino. Starši in otroci so se res zelo potrudili in nastali so čudoviti družinski grbi, ki krasijo »Zmajevo deželo«, naš pano.

Delavnica s starši in otroki:

- izdelava naslonov za grajski stol in izdelava ter peka piškotov
- izdelovali smo grbe in pečate. Pečati so nastajali iz fimo mase z odtisi po želji otrok. Te pečate smo uporabili za novoletno okrasitev in okras za novoletno jelko.

Iztočnice za dejavnosti:

- Spoznavanja simbolov Zmajevega mesta; grb in himna različnih mest, mesta Ljubljane, države in simbole iz pravljič.
- Letnih časov in vremena, oblačila glede na letni čas in vreme; simbol za določeno vremensko dogajanje (veter, mraz sneg, megla, sonce..., oblačila za različno vreme in letni čas, letni časi, značilnosti, kako bi razvrstili predmete po letnih časih, ...).
- Rastlin in živali; rastline, značilne za letni čas, barve cvetenja, lego rastišča, življenjski prostor, kaj spada v določeno skupino (družine), gibanje, oglašanje.
- Matematičnih simbolov; lastnosti, velikost, oblika, lega, barva, število, množice, več manj, lega, nahajališče,....
- Črk in števil; velikost, barva, število, lega v prostoru, ...
- Barve; so enake, različne, v odtenkih, v mavrici, intenzivnost.
- Vozila; preprosta, otroška, na pogon, kje se vozijo, namen, velikost, znamke, ...

Glede na to, da mi simboli sprva niso bili ljuba tema, sem z iskanjem gradiva in raziskovanjem možnosti dejavnosti temo vzljubila, tako nimam več težav pa še otrokom je zanimivo. Simboli so gradivo, ki nas obkroža vsepovsod, in igra s simboli je vedno zanimiva tudi za otroke.

V nadaljevanju želim, da z otroki ustvarimo grb za našo skupino, grb za Zmajevo mesto, Čučujev grb in del grba našega trakta. Prav tako že ustvarjamo in bomo ustvarili HIMNO. Pred tem končnim produktom prve etape pa bomo spoznali simbole mesta in simbole države.

»SO TUDI ČRKE IN ŠTEVILKE, S KATERIMI SE IGRAMO, SIMBOLI?«

Skupina: **PANDICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 08. januar 2018–petek, 12. januar 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Spoznavanje črk in števil kot simboli

Spoznavamo velike črke abecede in enostavna števila preko znakov oz. slikovnega gradiva.

Raziskovalno vprašanje

- Katere so črke abecede?
- Katera so enostavna števila?
- Kako lahko narišemo črke in števila?
- Kako lahko gibalno uprizorimo črke in števila?
- Kateri so prvi glasovi različnih besed?

Cilji

Gibanje	• Razvijanje koordinacije oziroma skladnost gibanja (koordinacija gibanja celega telesa, rok in nog), ravnotežje.• Usvajanje osnovnih gibalnih konceptov: zavedanje prostora (kje se telo giblje), načina (kako se telo giblje), spoznavanje različnih položajev in odnosov med deli lastnega telesa, med predmeti in ljudmi, med ljudmi.
Jezik	• Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).• Otrok se izraža s kretnjami in gibi telesa.• Otrok prepozna, uživa in se zabava v nesmiselnih zgodbah, rimah, različnih glasovnih in besednih igrar, šalah ter pri tem doživlja zvočnost in ritem.

- Otrok razvija pred bralne in pred pisalne sposobnosti in spretnosti.
- Umetnost
- Razvijanje umetniške predstavljalnosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem.
- Matematika
- Otrok rabi imena za števila.
 - Otrok rabi simbole, s simboli zapisuje dogodke in opisuje stanje.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- poimenovanje črk abecede in predmetov, ki se začnejo s posamezno črko
- izdelava plakata s slikovno abecedo
- risanje črk po zdrobu
- predstaviti črke preko gibov rok
- ugotavljanje prvih glasov v določenih besedah
- poimenovanje enostavnih števil in štetje različnih predmetov, znakov na slikah
- risanje števil po zdrobu

Analiza, refleksija

Otroke je najbolj pritegnilo izdelovanje slikovne abecede. Na plakat so razvrščali črke s slikovno podobo, poimenovali določene predmete na slikah in z neverbalno komunikacijo pokazali njihovo uporabnost (npr. sladoled ližemo, z glavnikom češemo lase, šal ovijemo okrog vratu, Vodo pijemo, v jabolko ugriznemo, rožice vohamo). Otroke pa je zelo pritegnilo, ko smo dejavnost nadgradili z risanjem črk in števil po zdrobu. Otrokom sva s pomočnico naročili, naj nama pri risanju sledijo in dvema deklicama je uspelo ponoviti nekaj ravnih črt in krogov, ...

Zelo radi pa prisluhnejo tudi ritmičnem štetju različnih predmetov.

»IMAJO ŽIVALI SVOJE SIMBOLE?«

Skupina: **PANDICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: ponedeljek, 15. januar 2018–petek, 19. januar 2018

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Spoznavanje živali kot simboli

Odkrivanje in spoznavanje lastnosti različnih živali.

Raziskovalno vprašanje

- Kako se oglašajo živali?
- Kako se gibajo živali?
- Katere so domače živali?
- Kakšne značilnosti in pomene pripisujemo določenim živalim?

Cilji

Gibanje	• Razvijanje koordinacije oziroma skladnost gibanja (koordinacija gibanja celega telesa, rok in nog), ravnotežje.• Sproščeno izvajanje naravnih oblik gibanja (hoja, tek, skoki, poskoki, valjanje, plezanje, plazenje itn.).
Jezik	• Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).• Otrok se izraža s kretnjami in gibi telesa.
Umetnost	• Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti.
Narava	• Otrok odkriva, spoznava in primerja živa bitja, njihova okolja in sebe kot enega izmed njih.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- spoznavanje in opisovanje živali preko fotografij
- poslušanje oglašanja živali na cd-predvajalniku
- posnemanje živali, kako se oglašajo in gibajo
- barvanje domačih živali z vodenimi barvami
- prepevanje pesmic o živalih
- Ču-Čuju predstavimo domače živali

Analiza, refleksija

Otrokom sva najprej pokazali fotografije živali, jih povprašali, katere živali prepoznajo in kako se oglašajo. Opaziti je bilo, da otroci veliko živali že poznajo. Nato so prisluhnili najinim opisom, kaj je značilno za posamezno žival, vendar pa je bila njihova pozornost krajša kot sva pričakovali. Tako sva opis živali nadaljevali z naslednjim dnem.

**»RAZISKUJEMO ZASTAVE - KAKŠNA JE NAŠA ZASTAVA?
KAKŠNE PA SO DRUGE ZASTAVE?«**

Skupina: **PIKAPOLONICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 12. december 2017–nedelja, 07. januar 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- simboli – zastava

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kaj je simbol?

Cilji

Gibanje	• Povezovanje gibanja z elementi časa, ritma in prostora. • Spoznavanje in izvajanje različnih elementarnih gibalnih iger. • Usvajanje osnovnih načinov gibanja z žogo.
Jezik	• Otrok se izraža s kretnjami in gibi telesa. • Ob poslušanju in pripovedovanju pravljic ter drugih literarnih del otrok razvija zmožnost domišljajske rabe jezika; spoznava moralno-etične dimenzije; s književno osebo se identificira ter doživlja književno dogajanje.
Umetnost	• Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti. • Razvijanje umetniške predstavljalnosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem.
Družba	• Otrok spoznava, da vsi, odrasli in otroci, pripadajo družbi in so pomembni. • Otrok razvija interes in zadovoljstvo ob odkrivanju širšega sveta zunaj domačega okolja.
Narava	• Otrok odkriva, spoznava in primerja živo in neživo naravo.
Matematika	• Otrok zaznava prirejanje 1-1 in prireja 1-1. • Otrok rabi simbole, s simboli zapisuje dogodke in opisuje stanje.

- Otrok klasificira in razvršča.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- opazovanje različnih zastav v prozornih kroglicah, ki krasijo igralnico
- opazovanje simbolov, zastav na zemljevidu
- igra spomin (3 pari različnih zastav)
- opazovanje zastav v knjigah na slikah

Analiza, refleksija

Otrokom sva preko slik poizkušali približati simbol v povezavi z zastavami.

»ODKRIVAMO SIMBOLE ZA VREME, LETNE ČASE IN OBLAČILA«

Skupina: **SOVICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 22. januar 2018–petek, 26. januar 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Ču-Ču nas nauči deklamacije o dežju

Zunaj dežuje. Obišče nas Ču-Ču in skupaj deklamiramo o dežju, kapljicah in se v skladu z deklamacijami gibamo.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kaj je značilno za določen letni čas?
- Kako izgleda drevo v različnih letnih časih?
- Kako ponazorimo z gibanjem različne vremenske pojave (padanje dežja, pihanje vetra)?
- Kako se oblečemo ob določenem vremenu/v določenem letnem času?

Cilji

Gibanje

- Povezovanje gibanja z elementi časa, ritma in prostora.
- Sproščeno izvajanje naravnih oblik gibanja (hoja, tek, skoki, poskoki, valjanje, plezanje, plazenje itn.).
- Iskanje lastne poti pri reševanju gibalnih problemov.
- Razvijanje koordinacije oko – roka.

- Z gibanjem ponazoriti vremenske pojave in letne čase.
- Jezik
- Otrok se izraža s kretnjami in gibi telesa.
 - Otrok se ustvarjalno izraža v jeziku.
 - Otrok sliši novo pesmico.
 - Otrok sliši novo pravljico.
 - Otrok spozna poimenovanje vremenskih pojavov in letnih časov.
- Umetnost
- Razvijanje umetniške predstavljalnosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem.
 - Razvijanje sposobnosti izražanja istih doživetij v različnih umetniških jezikih, plesnem, dramskem, likovnem, glasbenem, filmskem idr.
- Družba
- Otrok spozna, da morajo vsi ljudje v določeni družbi pomagati in sodelovati, da bi lahko ta delovala ter omogočila preživetje, dobro počutje in udobje.
 - Otrok ima možnost razvijati sposobnosti in načine za vzpostavljanje, vzdrževanje in uživanje v prijateljskih odnosih z enim ali več otroki (kar vključuje reševanje problemov, pogajanje in dogovarjanje, razumevanje in sprejemanje stališč, vedenja in občutij drugih, menjavanje vlog, vljudnost v medsebojnem komuniciranju itn.).
 - Otrok razvija smisel za vživljanje v drugega in medsebojno pomoč.
- Narava
- Otrok odkriva in spozna pojave na nebu ter spozna vremenske pojave.
 - Otrok odkriva in spozna lastnosti vode in drugih tekočin, mivke in drugih snovi ter zmesi in jih med seboj primerja.
 - Otrok odkriva in spozna vodo v različnih pojavnih oblikah in spozna izhlapevanje tekočin, taljenje snega in ledu ter zmrzovanje vode.
 - Otrok odkriva in spozna lastnosti zvoka, njegovo nastajanje in potovanje.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- Otrok prepozna drevo v različnih letnih časih.
- Otrok razporeja slikovno gradivo glede na letni čas in prepozna podobe (predmete, živali, rastline, ipd.) na slikah, ki so značilne za določen letni čas.
- Otrok gibalno uprizarja različne vremenske pojave, letne čase.

- Otrok posluša pesmi o vetru (Vetrič veter), dežju (Dežek).
- Otrok z glasovi oponaša veter, padanje dežja in ostale pojave.
- Otrok poimenuje in spoznava poimenovanje vremenskih pojavov in letnih časov.
- Otrok spoznava, kako se oblečemo v določenem vremenu ali letnemu času.
- Otrok razvršča oblačila in obutev, prepoznava čigava so oblačila in copati.
- Otrok se igra z lesenim medvedom, ki ga oblači glede na vreme, priložnost.
- Otrok spoznava, da se ob različnih priložnostih različno oblečemo.
- Otrok spoznava in razvršča različne vrste oblačil.

Anekdotski zapis

Dogajanje na simbolnih karticah prepoznavata predvsem dva dečka – (dežuje, dež pada, sonček, drevo). Otroci v večini prepoznavajo enostavne simbole – dež, sonce, oblak, drevo, živali na drevesu, sneg, ipd.

Analiza, refleksija

Na začetku sem mislila, da jim slikovno gradivo ne bo tako zanimivo kot material, vendar sem se motila. Otroci so hitro prišli k slikam in prepoznavali, kaj je na slikovnem gradivu. To jim je bilo pomembnejše od razvrščanja, kar seveda še ne morejo razvrstiti sami. So pa z zanimanjem opazovali pod katero drevo bom dala slike, značilne za določen letni čas. Zraven so komentirali, kaj je na sliki. Ču-Čuju so tako kot vedno hiteli kazali kartice ter poimenovati, kaj je na njih. Deček tudi že komentira, kaj se dogaja – piha, dež pada, sneg pada. Tudi ko v igralnici odpremo okno komentira, kaj se zunaj dogaja in zelo spremlja zunanje dogajanje vremena. Tudi pri oblačenju medvedka so radi sodelovali in spreminjali njegova oblačila. Pri deklamacijah so poskušali posnemati padanje dežja, toče in ropotali z dlanmi. Pri ponazoritvi vremena jih je najbolj pritegnilo pihanje, kar so najraje imitirali.

»ODKRIVAMO RAZLIČNA ČUSTVA - ČUSTVENI SIMBOLI«

Skupina: **SOVICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 05. februar 2018–petek, 09. februar 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Otrokom ponudim slikanice, vezane na določeno čustvo.

Z otroki pregledujemo slikanico vezano na določeno čustvo. Kako se ob tem počutim, kakšen izraz je na obrazu?

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Katera enostavna čustva poznamo?
- Kako se ob njih počutimo?
- Kaj občutimo?
- Kakšen je naš izraz na obrazu?
- Kaj je za določeno čustvo in počutje značilno?

Cilji

Gibanje	• Z gibanjem ponazoriti počutje ob določenem čustvu.
Jezik	• Otrok se izraža s kretnjami in gibi telesa.• Otrok spoznava besedo, knjigo kot vir informacij.• Otrok se ustvarjalno izraža v jeziku.• Otrok sliši novo pesmico.• Otrok sliši novo pravljico.• Otrok spoznava poimenovanje določenih čustvenih stanj.
Umetnost	• Spodbujanje doživljanja, izražanja in veselja do lepote.• Razvijanje sposobnosti umetniškega izražanja čutnega, čustvenega, miselnega, estetskega in vrednostnega doživljanja.
Družba	• Otrok razvija smisel za uživanje v drugega in medsebojno pomoč.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- Otrok prepozna in spoznava različna čustva preko slikanic, ki opisujejo neko dejanje, počutje, ki je posledica določenega čustva.
- Otrok prepozna čustvene izraze na karticah.
- Otrok spoznava in poimenuje določeno čustvo in kako se ob tem počutimo, kaj se je zgodilo.
- Otrok z gibanjem ponazarja počutje ob določenem čustvu.

Anekdotski zapis

Nekateri otroci, predvsem en deček, prepoznavajo na karticah s čustvenimi simboli, kaj se dogaja – joka, zeha, ipd., čustvenih stanj seveda še ne. Nekateri pa poimenovanja ponavljajo.

Analiza, refleksija

Pri temah s simboli se mi je zdelo pomembno predvsem to, da otroci slišijo poimenovanje določenih barv, oblačil, v tem primeru čustvenih stanj, čustev ter da ponavljajo poimenovanja. Kartice s simboli otroci ponujajo vsem, ki prihajajo v igralnico. Otroci komentirajo dogajanje na karticah. V slikanicah prepoznavajo tudi ostale podobe in komentirajo, kaj se dogaja na sliki. Menim, da si tako gradijo povezave z dogodki in dogajanjem ter mojim ali Ču-Čujevem poimenovanjem določenega čustva.

»PIKAPOLONICE USTVARIMO SVOJ GRB«

Skupina: **PIKAPOLONICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 23. januar 2018–sreda, 31. januar 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Grbi

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kaj so grbi? Značilnost grbov.

Cilji

Gibanje	• Povezovanje gibanja z elementi časa, ritma in prostora. • Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.
Jezik	• Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).
Umetnost	• Doživljanje umetnosti kot del družabnega in kulturnega življenja. • Doživljanje in spoznavanje umetniških del.
Družba	• Otrok dobiva konkretne izkušnje o demokratičnih načelih, na katerih temelji sodobna družba.

- Otrok spoznava, da vsi, odrasli in otroci, pripadajo družbi in so pomembni.

Narava • Otrok odkriva, spoznava in primerja živo in neživo naravo.

Matematika • Otrok zaznava prirejanje 1-1 in prireja 1-1.
• Otrok rabi simbole, s simboli zapisuje dogodke in opisuje stanje.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- predstavitev različnih grbov preko fotografij
- značilna oblika grbov
- prepoznavni znak naše skupine (Pikapolonica)
- ustvarjanje grbov (vsak posameznik naredi svoj grb)
- ustvarjanje skupnega grba celotnega trakta
- ogledovanje grbov v knjigah, revijah, na sprehodih
- premagovanje poligona
- sprehodi in igra na terasi

Analiza, refleksija

Otroci so se seznanili z grbi, njihovo obliko. Pomagali so pri izdelavi grba skupine.

ZAKLJUČEK PRVE ETAPE

Ob zaključku odkrivanja in ustvarjanja simbolov za Ču-Čujevo Zmajevo mesto so starejši otroci na skupni prireditvi, kot končni produkt prve etape, **predstavili grbe svojih skupin in himne Zmajevega mesta**. Mlajši otroci pa so ustvarili skupen grb v 3D obliki. Sestavljen je bil iz štirih delov in predstavljal grb jasličnih oddelkov.

EVALVACIJA, REFLEKSIJA PRVE ETAPE

V prvi raziskovalni etapi smo v pedagoški igri, skozi reševanje Ču-Čujevega izziva »*Kako vrniti življenjsko radost in energijo v Zmajevo mesto?*«, na izviren, kreativen, inovativen, predvsem pa otrokom razumljiv način osmišljali, odkrivali in prepoznavali **simbol**. Naš cilj je bil, da ob odkrivanju, raziskovanju in oblikovanju grba in himne za Zmajevo mesto otrokom približamo, **kaj simbol pravzaprav je**; da bodo otroci razumeli njegov pomen, njegovo pomembnost v našem življenju – glede na to, da nas simboli spremljajo in so vsepovsod okrog nas.

Z zavedanjem, da se jezik povezuje z zgodnjim govornim razvojem in razvijanjem simbolnih sistemov v razvoju mišljenja in da je za otroka, za njegov čustveni, socialni in spoznavni razvoj in za njegovo kasnejše učenje in izobraževanje, ključnega pomena učenje preko prepoznavanja simbolov, smo ga premišljeno vključili v novoletni čas, čas praznikov, ki v vrtec vsako leto prinese posebno čarobnost in veselje. Izkoristili smo ideje otrok, da presenetimo Ču-Čuja s pravljичno okrasitvijo vrtca, v stilu njegove, Zmajeve dežele. Da bi se tudi on pri nas počutil lepo in praznično. »Vrnili« smo se v preteklost in pričeli raziskovati skrivnostni svet zmajev. Pustolovščina odkrivanja teh nadvse zanimivih bitij nas je po novem letu, v mesecu januarju, vodila skozi staro mestno jedro, na ljubljanski grad – v odkrivanje grajske in mestne zgodovine. Iskali smo, kje se skriva zmaj, odkrivali, kaj se je pred leti dogajalo na gradovih, kakšni so bili gradovi, kdo so bili graščaki, vitezi, kako so nastali grbi in kaj grbi so. Zanimalo nas je od kod so himne in zakaj bi morali biti ponosni na svojo. Ugotavljali smo prednosti in slabosti grajskega življenja v srednjeveškem mestu v primerjavi z življenjem v Ljubljani, odkrivali zmajevski jezik, se urili v kovanju verzov in iskali ter prepoznavali simbole na vsakem koraku. Nova odkritja, pravljичna sanjarjenja in bujno domišljijo smo uporabili pri nadgradnji Zmajevega mesta, kjer smo našo, že tako zanimivo graščino, dopolnili z mogočnimi obzidji, stolpi, grbi in zastavami.

Najmlajši otroci so ob iskanju odgovora, kaj se je Ču-Čuju prilepilo na nosek, skupaj z njim, simbole prepoznavali v vsakdanjem življenju. Ob slikovnem gradivu (slike, kartice) so prepoznavali živali jih poimenovali, zvočno oponašali, jih gibalno uprizorili, posnemali čustvene izraze na karticah ali pa ob pogledu na določen simbol začeli peti pesem. Ob spodbudi Ču-Čuja so se trudili najti svojo pot pri iskanju različnih rešitev; npr. pri razvrščanju živali ali predmetov glede na to, kje živijo, kakšnih oblik so, idr. Pri odkrivanju, raziskovanju in oblikovanju grba in himne za Zmajevo mesto so v igri z uporabo številnih simbolov, z iskanjem asociacij, prepoznavali logotipe različnih oznak, avtomobilov, zastav držav, različnih izdelkov

ter jih utrjevali skozi različne igre. Simbole so zaznavali s čuti (podoba, lik, predmet, številka, glas, ton, izrek, barva, rastlina, ipd), izkušnje pa uporabili pri iskanju slikovnih asociacij za konkretne predmete. S pomočjo simbolov so v različnih »laboratorijih« za vsakodnevno raziskovalno igro otrok spoznavali svet abstraktnih klasifikacij, seriacij in asociativnega razmišljanja. Ob likovnih, plesnih in gibalnih igrah so ustvarjali znake, ki so jih dojemali kot vizualne podobe; z njimi so simbolizirali posamezne predmete v svoji okolici. V velik užitek jim je bilo soustvarjanje in igranje v »Zmajevi deželi« (novoletna pravljična dekoracija), ki je bila zastavljena taktilno (senzorne stene) in je ponujala vrsto možnosti za raziskovanje. Zabavali so se ob sedenju na posebnih, grajskih stolih, kukanju skozi različna grajska okna, tipanju notranjosti grajskih oken, ustvarjanju odtisne tehnike na grajskem obzidju, grbov in zastav, ogledovanju v pravljičnih ogledalih, oblikovanju zmajevskega poligona, v pripravi zmajevih napitkov in pojedini, v druženju in prehajanju s starejšimi otroki ter grajski zabavi z grajskim plesom. Lepo jih je bilo opazovati, kako so znali pridobljeno znanje uporabiti v novih situacijah, kako dolgo so vztrajali in uživali v igri pa tudi pri prestavljanju, opazovanju, poimenovanju slikovnega gradiva tekom prve etape.

Starejši otroci so radovedno pričakovali Ču-Čujev obisk, ki jim je navadno povedal kup zanimivosti in jih presenečal s svojimi vprašanji, včasih tudi močno čudnimi. Z njim so se radi igrali igre, ob katerih so se učili brati in prepoznavati simbole. Navdušilo jih je iskanje in odkrivanje slikovnih asociacij ter zbiranje sličic določenih tematik (zastave sveta, grbi). Izdelali so svoje albume, v katerih so bile sličice zbrane ter jih dnevno pregledovali in šteli, koliko sličic še manjka, da bi zapolnili album. Dvojne sličice so si med skupinami izmenjevali, ob menjavah pa znali dobro oceniti, koliko je vredna posamezna sličica (če je npr. manjkalo pet sličic do zapolnitve albuma, so bili pripravljeni ponuditi veliko več sličic, da bi dobili pet manjkajočih). Ob zbiranju sličic so se učili različne stvari: poimenovanja, razlikovanja, razvrščanja, simbolnega povezovanja, spontano so razvijali igre klasifikacij, učili so se socialne izmenjave in pojmov števila, spreminjala se je težavnost in kompleksnost glede na starost otrok, idr. Kot zelo ustvarjalne so se izkazale igre ugibanja, pri katerih je bilo treba upoštevati več mentalnih podob in pomenov besed hkrati ter opisovati dimenzije, kar je spodbujalo učenje seriacije. Z risanjem so ustvarjali poznane in nove znake, ki so jih dojemali kot vizualne podobe, s katerimi so simbolizirali posamezne predmete v svoji okolici. Na podlagi otrokovih hipotez in pridobljenih izkušenj ter znanj so nastajale zgodbe, ki so jih otroci risali oz. jih zapisovali s pomočjo grafičnih znakov. Odkrivali in spoznavali so naše ožje in širše okolje – s pomočjo pravljič, enciklopedij, zemljevidov, tradicionalnih spominkov, idr. Spoznali so, da se simbol

kot predmet (oseba, žival, rastlina ...) v danem kontekstu razkriva kot nosilec globlje vsebine, je znak za mnoge matematične pojme, abstraktne pojme in različne elemente. Zanimivo jim je bilo prisluhniti, ko so razmišljali in ugotavljali, da smo v stiku s simboli pravzaprav ves čas – tako podnevi kot ponoči; medtem ko govorimo, ko se izražamo s kretnjami pa tudi ko sanjamo. Velik izziv skozi celotno etapo so jim bile še vedno igre v »Zmajevi deželi«, ki je predstavljala grajsko življenje v igralnici. Svoje ideje, ustvarjalnost so nadgrajevali s pripravo turnirja v sabljanju, raziskovanjem delovanja različnih mehanizmov za dvigovanje mostov, odpiranjem ključavnic ipd. S pomočjo daljših tulcev so izdelali konjičke, ki so jih jahali, iz valovite lepenke pa neutrudno izdelovali krone s simboli, meče, ogrlice ter poslušali grajsko glasbo, se učili dvornega plesa in rajalnih iger ter se ob tem spontano učili o zgodovinskih dejstvih. Skupaj s starši so na različnih srečanjih proučevali različne plemiške zastave in grbe, v vseh možnih dimenzijah, in si izdelali lastne, z enakim vzorcem na ščitu.

Strokovni delavci smo v prvi etapi pozornost usmerjali v razmišljanja, kako v pedagoško igro, na izviren, kreativen, inovativen, predvsem pa otrokom razumljiv način, vključit jezik in gibanje. Ker je jezik sistem simbolov oz. znakov, smo se tudi sami, potem ko se je našemu Ču-Čuju ob sprehodu po naši lepi Ljubljani na nos prilepil skrivnostni košček papirja (ta je predstavljal del zmaja - simbol našega mesta), ukvarjali s tem, kaj simbol pravzaprav je. Skupen izziv nam je bil, kako oz. na kakšen način otroku simbol predstaviti, da bo razumel njegov pomen, njegovo pomembnost v našem življenju – glede na to, da nas simboli spremljajo in so vsepovsod okrog nas. Na podlagi spremljanja in evalviranja otrokovih dejavnosti smo ugotavljali, da je odkrivanje simbolov prineslo nov izziv, tako za vzgojitelje kot tudi za otroke in da tak način učenja predstavlja dobro osnovo za kasnejše učenje branja, pisanja in računanja ter spodbuja abstraktno razmišljanje. Najboljše rešitve zadanim izzivom smo izmenjevali med seboj v celotnem timu vrtca, v proces smo vnašali pozitivne spremembe in novosti, izbirali in preizkušali smo nove strategije oz. inovacijske elemente ter se (samo)izobraževali. Pomemben delež uspešnega dela je bila skrbno premišljena priprava spodbudnega učnega prostora/okolja in skrb za čustveno – socialno klimo, ki je otrokom omogočala varno in sproščeno bivanje v skupini, v druženju, povezovanju in sodelovanju vseh nas. V dobri medsebojni obveščenosti, tekoči ter kontinuirani pretočnosti informacij, idej, pobud, v dopolnjevanju in bogatenju naših znanj, učenju drug od drugega, nudenju podpore ter izmenjavi izkušenj in znanj, ki smo jih pridobili pri neposrednem delu z otroki, v skupini – vse s ciljem in namenom, da bi nadgradili našo obstoječo prakso in da bi po enakih principih raziskovanja, kot jih predelamo odrasli, kakovostno vodili tudi otroke.

Starši so bili k našem ustvarjanju in raziskovanju vabljeni in o izvajanju projekta sproti obveščani; preko googlovih skupin, na oglasnih deskah, sporočilih narejenih skupaj z otroki ali preko power point prezentacij. Z veseljem so podajali različne ideje, prinašali material za ustvarjanje, se udeleževali različnih srečanj v skupinah ali na nivoju celotnega vrtca, organizirali iskanje skritega zaklada v centru Ljubljane, povabili otroke v svoj lokal ob vznožju Ljubljanskega gradu, kjer so opazovali dogajanje ob grajskem obzidju, in nam pripovedovali različne prigode in anekdote vezane na projekt, ki so jim jih otroci pripovedovali doma.

V nadaljevanju predstavljamo didaktične strategije pri raziskovanju knjige. Kako so se otroci, strokovni delavci in starši spoprijemali z izzivom in raziskovalnim vprašanjem: Kako se ohranjajo zgodbe? Kako so odkrivali, razumevali in dojemali knjigo, medija za izmenjavo izkušenj in znanj oz. knjigo kot nosilca kulture.

DRUGA ETAPA

»IZDELAVA KNJIGE Z ZGODBO O ZMAJEVEM MESTU IN GLASBENO-GLEDALIŠKA PREDSTAVA O NASTANKU KNJIGE«

Kako se ohranjajo ZGODBE? - Drugi zaplet

(februar–marec 2018)

Zaplet (iz literarne zgodbe):

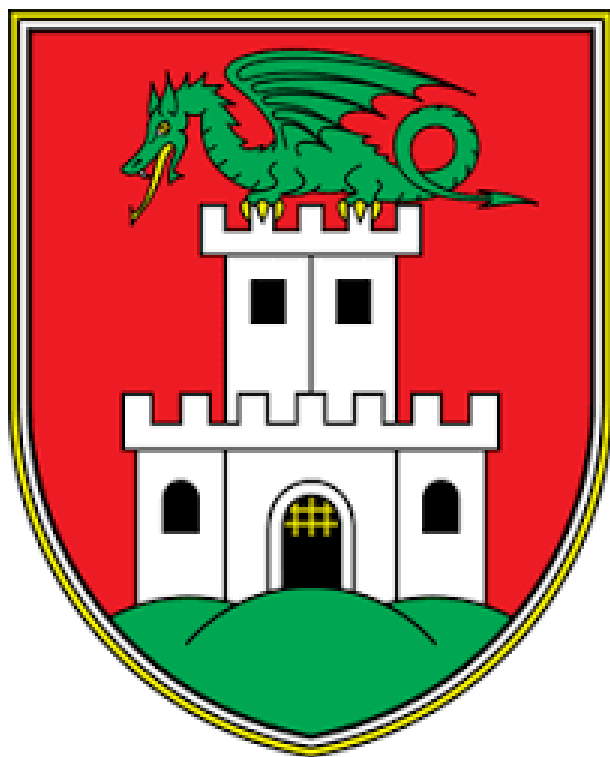
Ču-Čuju ob vsej poplavi idej za simbol Zmajevega mesta ne da miru vprašanje: »Zakaj ima mesto Ljubljana za svoj simbol prav zmaja?« Otroci se zato vneto poglobijo v preteklost mesta Ljubljane. Kmalu ugotovijo, da je ljubljanski simbol prav tisti zmaj, ki ga je pri nas premagal grški junak Jazon, ko je priplul po Ljubljanici s svojimi Argonavti. Ampak to je bilo pred mnogimi leti, pravzaprav tisočletji. Kako se je torej ohranila zgodba o tem junaškem dejanju? Jazon je namreč v Ljubljani pozabil voščeno tablico z nerazumljivimi znaki. Podobni so našim črkam, zato so otroci rešitev poiskali s pomočjo knjig, muzejev in arheoloških otokov v mestnem jedru. Ugotovili so, da so se vse zgodbe o Ljubljani ohranile s pomočjo pisane besede in knjig. Ču-Ču je bil malce žalosten, kajti o njegovem mestu ne govori nobena zgodba v nobeni knjigi. Otroci so ga zato sklenili razveseliti tako, da so si izmislili posebno zgodbo za Zmajevo mesto. Da pa se ne bi pozabila, so jo zapisali v knjigi, ki so jo izdelali sami. Iz knjig so otroci tudi izvedeli, da so že v Jazonovem času ljudje igrali v predstavah in v nekaterih so nastopali tudi zmaji. Ker je Ču-Čuja to zelo zanimalo, mu otroci posebej zanj odigrajo predstavo o zgodbi o Zmajevem mestu.

KAKO SMO NAČRTOVALI IN IZVEDLI DRUGO ETAPO?

Zgodbe presenečajo, ohranjajo dogodke in spomine. Preko njih se zrcalijo podobe življenja in navad nekega okolja. Zapisane v knjigah ostanejo. Če je knjiga temelj, ki pomaga razvijati mislečega, informiranega in kritičnega posameznika, ki pomembno vpliva na razvoj otrokove osebnosti, na njegovo učenje pozneje v življenju, kako ta pomemben medij vključiti v pedagoško igro? Kako otroka popeljati do odkritja, da je pomembno ohranjati in hkrati nadgrajevati svojo tradicijo? Na kakšen način mu prikazati, kako so se zgodbe prenašale z generacije na generacijo, kako se ohranjajo in zakaj so zapisane? Kako mu približati govor in pisano besedo? Kako organizirati učenje, da bo po različnih poteh re-organiziral znanje in

predhodna spoznanja nadgradil z novimi izkušnjami, boljšimi idejami? Kako učinkovito razvijati njegove jezikovne zmožnosti, zmožnosti tvorjenja in razumevanja besedil v različnih govornih položajih in za različne potrebe? Kako razvijati njegove zmožnosti intuitivnega, kritičnega, simbolnega in ustvarjalnega mišljenja, sporočanja, razumevanja različnih načinov sporočanja? Vse to in še veliko več so bila vprašanja, izzivi in priložnosti, s katerimi smo se strokovni delavci soočali v drugi etapi.

V drugo etapo smo vstopili ob zaključku prve etape, ko so otroci na skupni prireditvi predstavili grb svoje skupine in himno Zmajevega mesta. Na pot iskanja novega izziva, nove uganke, smo se podali z odkritjem, da je ljubljanski simbol prav tisti zmaj, ki ga je pri nas premagal slavni **grški junak Jazon**, ko je priplul po Ljubljani s svojimi Argonavti.

Ampak to je bilo pred mnogimi leti, pravzaprav tisočletji.

Kako pa se je ohranila zgodba o tem junaškem dejanju? Je bilo vprašanje, ki je nam in Ču-Čuju dalo misliti.

Do odkritja, da so se vse zgodbe o Ljubljani ohranile s pomočjo pisane besede in knjig, nas je vodila **voščena tablica** z nerazumljivimi znaki. Prav taka, kot jo je nekoč Jazon pozabil v Ljubljani.

Odkritje, da so ljudje za potrebe pisanja – enega izmed ključnih komunikacijskih kanalov človeštva – v zgodovini razvili različna pisala, da so nekoč pisali na kamen, stebre, glinene ploščice idr., danes pa za pisanje uporabljamo, poleg pisanih barvic in svinčnikov, tudi elektronske medije (CD, USB ključke, računalniške diske, tablice, elektronske ekrane ...), je bilo tako za otroke kot za Ču-Čuja prav posebno, zanimivo in zabavno. Z njimi danes zapisujemo precej hitreje kot bi to počeli ročno. Načrtno ali povsem naključno iskanje in odkrivanje, **kako se je razvila prva pisava** in na katere podlage so ljudje skozi zgodovino pisali, nas je vodilo do pojava knjige in do hrambe zgodovinskih virov v preteklosti. Spoznavali smo, da je pisava pripomoček za sporazumevanje med ljudmi in da je zgodba sredstvo za razumevanje sveta ter je zapis naših besed, misli, opis dejanj ...

Ob čudenju, kakšne zgodbe, sledi je zapustilo življenje v preteklosti, je Ču-Ču žalostno ugotovil, da o njegovem mestu ne govori prav nobena zgodba. Prav v nobeni knjigi njegovo mesto ni omenjeno! S tem problemom oz. uganko so se otroci soočili tako, da so si izmislili čisto posebno zgodbo – zgodbo za Zmajevno mesto. Da zgodbe slučajno ne bi pozabili, so jo tudi **zapisali v knjigo**, ki so jo izdelali sami. No, in ker so že v Jazonovem času ljudje igrali v predstavah, v katerih so nastopali tudi zmaji, so se odločili, da svoje igralsko znanje preizkusijo še na pravih odrskih deskah in pred kamero.

Nastajati je pričela **skupna** predstava o Zmajevem mestu, kjer so otroci obnovili ter nadgradili svoje znanje o temah, ki so jih zelo veselile (zmaji, gradovi, ...).

Na sebi lasten način in svoji starosti primerno so ob koncu etape pripravili veliko glasbeno-gledališko predstavo, ki se je razvijala postopoma, s krajšimi in enostavnejšimi recitali, kasneje

z bolj obsežnimi, s pripravo krajših glasbenih in gledaliških prizorov. Ustvarjanje je bila enkratna izkušnja, kjer so se vsi igralci učili drug od drugega, bili predani in zavzeti; kar je kasneje dobro vplivalo na kakovost predstave. Na pripravi smo se tako otroci kot odrasli veliko družili, različnost igralcev (mlajši/starejši) pa je predstavo naredila še boljšo. Odigrana in odpeta je bila tako zavzeto in prepričljivo kot že dolgo ne.

Ču-Ču pa kar ni in ni mogel verjeti, da pri nas res ni več živih zmajev, ne junakov kot so Jazon in argonavti, ki so zgradili naselbino na območju današnje Ljubljane.

PRIMERI DEJAVNOSTI POSAMEZNIH SKUPIN

Skupni cilj DRUGE ETAPE v vseh skupinah je bil ustvariti in izdelati knjigo ter glasbeno – gledališko predstavo z zgodbo o Zmajevem mestu.

(februar–marec 2018)

KAKO SE OHRANJAJO ZGODBE?

Material raziskovanja v prvi etapi : **KNJIGA**

Knjiga je temelj, ki pomaga razvijati mislečega, informiranega in kritičnega posameznika.

Raziskovalna vprašanja, izziv pedagoških delavcev DRUGE ETAPE: Kako knjigo, kot pomemben medij, vključiti v pedagoško igro? Kako osmisлити in kako otroka popeljati do odkritja, da je zgodbe pomembno ohranjati, kako so se prenašale z generacije na generacijo? Kaj to pomeni za kulturno dediščino? Kako knjigo in zgodbo umestiti v glasbeno gledališko predstavo – predstava za našega Ču-Čuja?

Cilj so otroci uresničevali na različne, unikatne in lastne načine:

OTROCI II. STAROSTNEGA OBDOBJA (3 DO 6 LET):

VSTOP V 2. ETAPO

»ZMAJČEK ČU-ČU SE ODPRVI V NUK«

Skupina: **RIBICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *četrtek, 1. marec 2018–petek, 2. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

– KNJIŽNICA NUK

Danes je Ču-Ču prišel v skupino in zastavil otrokom vprašanje. Zanimalo ga je, zakaj je na grbu mesta Ljubljane narisano ravno zmaj. Zanimalo ga je tudi, kje lahko najde informacije o tem.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Zakaj je zmaj narisana na grbu Ljubljane?

Cilji

Jezik	• Otrok spozna besedo, knjigo kot vir informacij. • Otrok se uči samostojno pripovedovati. • Otrok razvija sposobnost rabe jezika v povezavi z mišljenjem pri oblikovanju predpojmovnih struktur (število, količina, teža, prostor, čas), pri medosebnih odnosih.
Umetnost	• Razvijanje sposobnosti umetniškega izražanja čutnega, čustvenega, miselnega, estetskega in vrednostnega doživljanja. • Doživljanje in spoznavanje komunikacije z in o likovnih, glasbenih, plesnih, dramskih, filmskih, televizijskih delih.
Družba	• Otrok spozna značilnosti okolja, ki so pomembne za lokalno skupnost (knjižnica NUK). • Otrok se seznaja z različnimi načini komuniciranja in prenosa informacij (pošta, telefon, radio, televizija itn.) ter komuniciranja s pomočjo računalnika.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

1. Vstop etape: Postavljanje hipotez o zmaju na ljubljanskem grbu in snovanje strategije za Ču-Čujev obisk knjižnice.
2. Ogled videoposnetka (videokonferenca – vklop v živo) iz NUKA.
3. Ču-Ču svoj odhod v NUK snema s telefonom in predvajanje posnetka izvedemo preko računalnika na platnu v jedilnici.
4. Risanje Ču-Čujevega obiska knjižnice.

Anekdotski zapis

Otroci so Ču-Čuju pričeli pripovedovati različne zgodbe, zakaj je zmaj v grbu mesta Ljubljane. Ču-Ču pa je rekel, da očitno obstaja več zgodb in zdaj ga zanima, kje bi našel tisto pravo. Otroci so predlagali:

- »To poglej na internetu.«
- »Poglej na telefon.«
- »V knjigi piše.«

Ču-Ču jih je spraševal: »Kje pa lahko dobim knjigo?« Otroci so mu takoj predlagali knjižnico. Ču-Ču se je odločil, da bo odšel v knjižnico, ampak ne ve v katero. »Jaz poznam največjo knjižnico v državi,« je rekel deček in Ču-Ču ga je vprašal, ali ve, kje jo lahko najde oz. kako pride do nje (NUK). Otrok je zelo dobro povezal naše prvo srečanje s Ču-Čujem pri vodnjaku in rekel: »Tam pri vodnjaku, kjer si bil ti.« Tako je Ču-Ču že vedel, kam se usmeriti. Otroci pa so mu dali nadaljnja navodila: »Pri vodnjaku greš levo in gor v klanec in levo in boš tam.«

Ta stvar je bila rešena. Vendar je imel Ču-Ču še eno željo. Želel si je, da bi ga otroci videli, ko bo v knjižnici.

Predlogi otrok so bili:

- »Vzemi dron.«
- »S tulcem te lahko gledamo.«
- »Računalnik potrebuješ.«
- »Niko ti naj da telefon pa snemaj.«
- »Telefon tako naredi, da se boš videl v njega.«

Ču-Ču je otrokove predloge upošteval, ponovil vsa njihova navodila, vzel telefon, se z njihovo pomočjo toplo oblekel in rekel: »Čez 20 min vas pokličem.«

Ču-Ču nas je poklical in videli smo njegov prihod v knjižnico preko računalnika oz. projektorja. Videli smo, kako je zakorakal v knjižnico in s pomočjo prijaznega gospoda poiskal knjigo z zgodbo o zmaju.

Zdaj pa nestrpno čakamo, da se Ču-Ču vrne iz mesta.

»ČU-ČU V KNJIŽNICI NUK POSKUŠA ODKRITI, ZAKAJ JE V LJUBLJANSKEM GRBU ZMAJ«

Skupina: **ZVEZDICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *četrtek, 1. marec 2018–četrtek, 1. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Ču-Čuja zanima, zakaj je na grbu Ljubljane zmaj?

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- »Zakaj je zmaj na grbu Ljubljane?«

Cilji

Jezik	• Otrok v vsakdanji komunikaciji razvija sposobnost ločevanja (prepoznavanja) med narečjem/pogovornim jezikom in knjižnim govorjenim jezikom. • Otrok razvija jezikovno zmožnost v različnih funkcijah in položajih ob vsakodnevnih dejavnostih in v različnih socialnih situacijah. • Otrok doživlja in spozna verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov. • Otrok spozna besedo, knjigo kot vir informacij.
Družba	• Otrok se seznaja s pravili v skupini in vrtcu in jih sooblikuje na osnovi razumevanja razlogov zanje ter s posledicami ob prekršitvi sprejetih pravil sprejemljivega vedenja, utemeljenega v ne-omejevanju pravic drugih. • Vživljanje otroka v lutko. • Motivacija za nadaljnje delo in raziskovanje. • Otrok spozna NUK, njen pomen, funkcijo. • Motivacija za nadaljnje delo.
Matematika	• Otrok išče, zaznava in uporablja različne možnosti rešitve problema. • Otrok preverja smiselnost dobljene rešitve problema. • Spodbujanje logičnega mišljenja. • Otrok postavlja hipoteze in jih preverja.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- OTROK: aktivno sodeluje v komunikaciji z lutko, podaja svoje ideje, spremlja, opazuje, posluša
- METODE: pogovor, ogled posnetka, animacija lutke
- VSEBINA:

Zanimalo ga je, *ZAKAJ JE PRAV ZMAJ NARISAN NA LJUBLJANSKEM GRBU?* HM ...
Otroci niso ostali brez odgovor in začeli Ču-Čuju odgovarjat ...

- »Ker je bil v gradu.«
- »Pa sej veš, da zmaj paše v grb Ljubljane.«
- »Ker o tem govori legenda.«
- »Ne vem.«
- »Poglejmo na mobilni.«
- »Mogoče moj oči to ve.«
- »Kaj če pogledamo v knjigo?«
- »Pojdimo v knjižnico« ... So bili odgovori.

Zataknilo pa se je tu! Ču-Ču si je želel poiskati odgovor in strinjal se je, da se odpravi v knjižnico, ampak katero? Otroci so mu predlagali največjo in najstarejšo knjižnico v Ljubljani. Prišli smo do zaključka, da je to NUK, knjižnica, v kateri dobiš vse ... Od starih časopisov do najstarejših knjig.

Odločil se je, da se namenijo tja in zraven vzame tudi nas, vendar smo se zaradi nizkih zunanjih temperatur dogovorili, da NUK obišče sam. Posodili pa mu bomo kapo, šal in rokavice, da se ne prehladi.

Analiza, refleksija

Kljub temu, da se nismo mogli sami odpraviti v NUK, smo vstop v 2. etapo dobro zastavili in izpeljali, otroke je pritegnilo in motiviralo za nadaljnje raziskovanje.

»Kako bomo vedeli, če si prispel tja? In ali si našel knjigo?« so bili zaskrbljeni otroci in spraševali Ču-Čuja.

Eden izmed otrok je omenil telefon, a ostali otroci niso bili navdušeni, saj ga preko telefona ne bomo mogli videti!

»Kaj ko bi se slišali preko vibra?« Hm ... Tudi tu povezava ne bi bila dobro vidna, saj se rada izklaplja, so ugotavljali otroci.

»Kaj pa Skype?« se je oglasila deklica, ki se zelo spozna na moderno komunikacijo. »Tam pritisneš Ču-Ču ... in potem začne piskati in potem se vidimo.«

- Otroci so posnetek zelo dobro spremljali in pozorno poslušali;
- Preden se je s knjigo in voščeno tablico pojavil v skupini, so otroci čakali, kdaj bo prišel in jim prinesel pokazati, kaj je dobil. Spraševali so se, kaj je stvar, ki je bila poleg knjige in zakaj so mu to v knjižnici dali?

»ČU-ČU SE IZ NUK-a VRNE S KNJIGO IN VOŠČENO TABLICO«

Skupina: **SONČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 5. marec 2018–ponedeljek, 5. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Druga etapa projekta (knjiga in drama)

Ču-Čuja zanima, zakaj je na grbu Ljubljane ravno zmaj.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- »Zakaj je zmaj na ljubljanskem grbu?«
- »Kaj je to (voščena tablica)?«

Cilji

Jezik	• Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost). • Otrok razvija jezikovno zmožnost v različnih funkcijah in položajih ob vsakodnevnih dejavnostih in v različnih socialnih situacijah. • Otrok doživlja in spozna verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov. • Otrok spozna besedo, knjigo kot vir informacij.
Družba	• Vživljanje otroka v lutko. • Spodbujanje oz. razvijanje čustvene vezi med otrokom in lutko. • Motivacija za nadaljnje delo in raziskovanje.
Matematika	• Otrok išče, zaznava in uporablja različne možnosti rešitve problema. • Otrok preverja smiselnost dobljene rešitve problema. • Spodbujanje logičnega mišljenja. • Otrok postavlja hipoteze in jih preverja.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- OTROK: aktivno sodeluje v komunikaciji z lutko, podaja svoje ideje, spremlja, opazuje, posluša
- METODE: pogovor, animacija lutke
- VSEBINA: Ču-Ču nam prinese pokazat, kaj je dobil v NUK-u: knjigo in tisto stvar zraven, nekakšno škatlico – kaj je to, čemu služi, zakaj je bilo to zraven? Kaj piše v knjigi?

Anekdotski zapis

Kaj je to (voščena tablica)?

- smola,
- posušen med,
- solza od smreke (jantar),

- smola od smreke,
- diši po šminki,
- smrdi,
- trdo je.

Analiza, refleksija

- Ko je Ču-Ču vstopil v igralnico in so otroci videli, da ima s seboj knjigo iz knjižnice in "škatlico", ki so jo videli na posnetku, so se mu takoj približali in z zanimanjem gledali, kaj jim je prinesel.
- Že sama knjiga jih je pritegnila, ker je bila velika in debela, čeprav je imela malo fotografij in zelo droben tisk.
- Voščeno tablico so si ogledovali in večinoma govorili, da je to smola oz. med, nihče pa ni omenil voska; niso pa vedeli, čemu bi to služilo.
- Deček je povedal svojo različico zgodbe, zakaj je zmaj na ljubljanskem grbu (Zmaj Lakotaj).

»ČU-ČU JE V KNJIŽNICI DOBIL VOŠČENO TABLICO IN KNJIGO O JAZONU IN ARGONAVTIH«

Skupina: **ZVEZDICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 6. marec 2018–sreda, 7. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- druga etapa projekta

Ču-Ču nam je iz NUK-a prinesel knjigo, v kateri naj bi bila zapisana zgodba o tem, zakaj je ravno zmaj na ljubljanskem grbu!

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Zakaj je zmag na grbu Ljubljane?
- Kdo je bil Jazon in kdo Argonavti?

Cilji

Jezik

- Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).
- Otrok razvija jezik na vseh jezikovnih ravneh (od glasoslovne in oblikoslovne do skladenjske in pomenoslovne).
- Otrok doživlja in spoznava verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.
- Otrok razvija pred bralne in pred pisalne sposobnosti in spretnosti.
- Otrok spoznava besedo, knjigo kot vir informacij.
- Otrok razvija sposobnost domišljjskega sooblikovanja in doživljanja literarnega sveta (predvsem podobo književne osebe in dogajalnega prostora).
- Bogatenje besednega zaklada.

Družba

- Otrok spoznava značilnosti okolja, ki so pomembne za lokalno skupnost, npr. reka ali gora v bližini, pokrajinski muzej, arheološke izkopanine, pozneje pa tudi značilnosti širšega okolja.
- Otrok dojema trajanje časa in pridobivajo izkušnje o hitrosti spreminjanja in zgodovinskih spremembah.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- OTROK: posluša, gleda, spremlja, aktivno sodeluje v pogovoru
- METODE: branje, poslušanje, ogled posnetka
- VSEBINA: pogledamo krajši otroški filmček oz. risanko, ki nam daje odgovor na raziskovalno vprašanje, pogovorimo se o videnem in si izmenjamo mnenja.

Analiza, refleksija

- Otroci so v risanki uživali in si jo želeli ponovno ogledati.
- Najbolj jih je pritegnilo kopje, ki ga je imel Jazon pri bitki z zmajem.
- Ob ogledu risanke razmišljamo, kaj je želel Ču-Ču povedati z voščeno tablico.
- Otroci zgodbo napeljejo na pisavo, zato od tu nadaljujemo z raziskovanjem.

**»RAZISKUJEMO IN ODKRIVAMO SREDNJEVEŠKO LJUBLJANO –
KAKŠNA JE BILA NEKOČ?«**

Skupina: **RIBICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *sreda, 28. marec 2018–četrtek, 07. junij 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Snemanje filma

Gre za povezovalni projekt, v katerem sodelujemo skupaj s Pedagoško fakulteto, kulturno ustanovo na temo razstave Srednjeveška Ljubljana v Mestnem muzeju Ljubljana; likovnimi, plesnimi in glasbenimi umetniki ter nekaterimi učenci OŠ Trnovo. Raznolike aktivnosti, ki nas čakajo, bodo potekale v vrtcu, Mestnem muzeju, centru mesta in morda še kje.

Celotno naše ustvarjanje nas bo na koncu pripeljalo do zaključne prireditve, na katero bodo povabljeni tudi starši. Predstavili bomo naš skupni film: "Srednjeveška Ljubljani skozi ples."

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kakšna je bila Ljubljana v srednjem veku?
- Kako lahko z gibi prikažemo dejavnosti, stavbe, predmete iz tega časa?
- Kakšno vlogo so imeli vodnjaki?

Cilji

Gibanje	• Razvijanje koordinacije oziroma skladnost gibanja (koordinacija gibanja celega telesa, rok in nog), ravnotežje.• Usvajanje osnovnih gibalnih konceptov: zavedanje prostora (kje se telo giblje), načina (kako se telo giblje), spoznavanje različnih položajev in odnosov med deli lastnega telesa, med predmeti in ljudmi, med ljudmi.• Iskanje lastne poti pri reševanju gibalnih problemov.
Jezik	• Otrok se izraža s kretnjami in gibi telesa.• Otrok prepozna, uživa in se zabava v nesmiselnih zgodbah, rimah, različnih glasovnih in besednih igrar, šalah ter pri tem doživlja zvočnost in ritem.• Otrok se uči samostojno pripovedovati.

- Otrok se ustvarjalno izraža v jeziku.
- Umetnost
- Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti.
 - Razvijanje prostorskih, časovnih, vizualnih, slušnih in telesnih predstav ter predstav o umetnosti, komunikaciji, sebi in drugih.
 - Doživljanje in spoznavanje umetniških jezikov in njihovih izraznih lastnosti.
 - Razvijanje sposobnosti izražanja istih doživetij v različnih umetniških jezikih, plesnem, dramskem, likovnem, glasbenem, filmskem idr.
- Družba
- Otrok spozna, kako je zgrajena družba, in se seznaja z različnimi funkcijami bližnjega družbenega okolja, s poklici, delovnimi, kulturnimi okolji itn., spozna razne in različne praznike in običaje.
 - Otrok spozna značilnosti okolja, ki so pomembne za lokalno skupnost, npr. reka ali gora v bližini, pokrajinski muzej, arheološke izkopanine, pozneje pa tudi značilnosti širšega okolja.
 - Otrok dojema trajanje časa in pridobivajo izkušnje o hitrosti spreminjanja in zgodovinskih spremembah.
- Narava
- Otrok spozna, kaj gibanje povzroči in kaj gibanje vzdržuje.
 - Otrok odkriva in spozna lastnosti zvoka, njegovo nastajanje in potovanje.
- Matematika
- Otrok spozna odnos med vzrokom in posledico.
 - Otrok rabi izraze za opisovanje položaja predmetov (na, v, pred, pod, za, spredaj, zadaj, zgoraj, spodaj, levo, desno) in se nauči orientacije v prostoru.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

1. OBISK MESTNEGA MUZEJA (28. 3. 2018)

- Spoznali smo zgodbo srednjeveške Ljubljane skozi oči dveh lutk (vitez in čevljar)
- Delavnica – izdelovanje mošnjičkov v čevljarski delavnici
- Gibalno sodelovanje in ustvarjanje ob ogledu muzeja

2. LIKOVNA DELAVNICA Z NUŠO IN ŠTUDENTKAMI (29. 3. 2018)

- Ustvarjanje načrtov srednjeveških stavb (vodnjak, obzidje, grad) – delo v skupinah

- Ustvarjanje srednjeveških stavb iz škatel po načrtu
- Risanje lastnih grbov na večji format (flomaster)

3. NADALJEVANJE DELAVNICE S SNEMALCI (30. 3. 2018)

- Barvanje grbov (tempera)
- Sestavljanje iz škatel v veliki skupini (srednjeveška tematika)

4. PLESNO USTVARJANJE Z URŠKO RUPNIK – plesalka (19. 4. 2018)

- Kinestetično zaznavanje telesa
- Izrazni ples ob glasbeni spodbudi

5. LIKOVNA DELAVNICA Z NUŠO (20. 4. 2018)

- Risanje vitezov na paus papir
- Senčne lutke (grafoskop, paravan)
- Ustvarjanje zgodb v parih, manjših skupinah – domišljajske zgodbe, smešnice, ...

6. DELAVNICE S ŠTUDENTKAMI (7. 5. 2018) – priprave študentk v prilogi

Tema: vodnjaki

Otroci so v različnih delih ure različno razporejeni: samostojno, v parih in manjših skupinah.

Tri delavnice bodo povezane ena z drugo in se nadgrajevale. Otroci s telesom uprizarjajo:

1. Padanje vode na tla in pronicanje skozi zemljo do podtalnice. Gibanje vode v vedrih ob različnih dotikih z roko (mešanje, pljuskanje, zajemanje, ...) ==> Čiščenje vode skozi kamenje in pritekanje do vodnjakov.
2. Gradimo vodnjake in uprizarjamo črpanje vode iz vodnjaka.
3. Prenašanje vode v vedrih do doma (polna vedra, prazna vedra).

7. DELAVNICE V MESTNEM MUZEJU (11. 5. 2018) (snemalna ekipa)

Delavnice so razdeljene na tri dele po celotnem Mestnem muzeju Ljubljana. Otroci so pomešani v skupine skupaj s 4.r OŠ Trnovo (medgeneracijsko povezovanje) in prehajajo iz delavnice na delavnico.

- Urša (plesni gib): ustvarjanje s telesom ob razstavi v muzeju;
- Nuša (likovno izražanje): dopolnjevanje slike, ki nastaja. Risanje z ogljem na ogromen format;
- Lado (glasbena delavnica): Srednjeveški piskači.

8. PLESNO-GIBALNE DELAVNICE V MESTU (11. 5. 2018) (snemalna ekipa)

Lokacija: Vodnjak pri Starem trgu

Skupaj s študentkami naredimo spodbudo in zgodbo za gibanje in uprizorjanje treh tematik vezanih na vodnjak. Prenesemo delavnice iz vrtca v zunanje okolje.

1. Gibanje kapljic in pronicanje skozi zemljo do podtalnice ter čiščenje vode.
2. Gradimo vodnjak in črpamo vodo iz vodnjaka.
3. Prenašanje vode v vedrih do doma.

9. ZAKLJUČNA PRODUKCIJA (7. 6. 2018): Zaključna prireditev, predstavitev filma za starše bo v Španskih borcih.

»ZAKAJ JE PODOBA ZMAJA NA LJUBLJANSKEM GRBU?«

Skupina: **ZVEZDICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *petek, 2. marec 2018–petek, 2. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- **voščena tablica**

Ču-Čuja zanima, zakaj je ravno podoba zmaja na ljubljanskem grbu.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- »Zakaj je zmaj na ljubljanskem grbu?«
- »Kaj je to (voščena tablica)?«

Cilji

- Jezik
- Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).

- Otrok razvija zmožnost, odzivati se na neverbalno izražanje želj in predlogov drugih.
- Otrok doživlja in spozna verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.
- Otrok spozna besedo, knjigo kot vir informacij.

- Družba
- Vživljanje otroka v lutko.
 - Otrok spozna NUK, njen pomen, funkcijo.
 - Motivacija za nadaljnje delo.

- Matematika
- Otrok preverja smiselnost dobljene rešitve problema.
 - Spodbujanje logičnega mišljenja.
 - Otrok postavlja hipoteze in jih preverja.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod–podkrepljeno s fotografijami)

- OTROK: aktivno sodeluje v komunikaciji z lutko, podaja svoje ideje, spremlja, opazuje, posluša
- METODE: pogovor, animacija lutke
- VSEBINA: Ču-Ču nam prinese pokazat, kaj je dobil v NUK-u:

Ko je Ču-Ču ves premražen prispel v vrtec, nam je prinesel pokazat knjigo, ki so mu jo posodili, poleg pa je imel nek poseben zvezek, ki smo si ga ogledali, povohali, potipali in začeli ugotavljat, kaj to je?

Anekdotski zapis

Kaj je to voščena tablica?

- »Poseben star zvezek.«
- »Ja, to je starinski zvezek iz starinske šole.«
- »Včasih so to imeli praljudje.«
- »To je zaklad gusarjev, med njimi je bila tudi gusarka Daša, saj tam piše D..A..Š...A.«
- »To so včasih imeli knjižničarji.«
- »S tem so brali, saj so bili butasti.«
- »Jaaa, vosek so uporabljali namesto zvezkov saj so bili v čudnih šolah.«
- »Ne, oni so iz medu naredili vosek, počakali, da se strdi in potem so pisali nanj.«

Analiza, refleksija

Ko je ČU-ČU prispel v igralnico so se otroci umirili, saj jih je zanimalo, kaj je prinesel? Zakaj ima s seboj zvezek in to lesen?

Z zanimanjem so vohali, tipali, brali, kaj piše na tablici ... Odgovori so bili različni, prišli smo celo do ugotovitve, ki nas je vodila od medu do voska.

»RAZISKUJEMO, KAKO SE OHRANJAJO ZGODBE«

Skupina: **PALČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *petek, 23. marec 2018–torek, 17. april 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

Ču-Ču je presrečen in navdušen nad izdelki otrok, ampak ob vsej poplavi idej za simbol Zmajevega mesta mu ne da miru vprašanje: zakaj ima mesto Ljubljana za svoj simbol prav zmaja? Otroci se zato vneto poglabijo v preteklost mesta Ljubljane. Kmalu ugotovijo, da je ljubljanski simbol prav tisti zmaj, ki ga je pri nas premagal grški junak Jazon, ko je priplul po Ljubljani s svojimi Argonavti. Ampak to je bilo pred mnogimi leti, pravzaprav tisočletji. Kako se je torej ohranila zgodba o tem junaškem dejanju?

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako se ohranjajo zgodbe?

Cilji

Gibanje	• Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.
Jezik	• Otrok razvija jezik na vseh jezikovnih ravneh (od glasoslovne in oblikoslovne do skladenjske in pomenoslovne).• Otrok razvija pred bralne in pred pisalne sposobnosti in spretnosti.• Otrok se uči samostojno pripovedovati.• Otrok razvija jezikovno zmožnost v različnih funkcijah ob vsakodnevnih dejavnostih.• Otrok utemelji ter se besedno izraža in oblikuje mnenje o svojem likovnem izdelku.

- Otrok nastavlja vsebino svojega likovnega zapisa, jo ubesedi skozi smiselno zgodbo.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- Risanje s kredo na temno podlago, oblikovanje zgodbe na podlagi narisane vsebine.
- Oblikovanje sporočila na voščeno tablico.
- Zgodba o sidru – nastanek mesta Ljubljana; otroci ob fotografijah v knjigi pripovedujejo zgodbo, ki se sicer nanaša na nastanek mesta Ljubljana.
- Oblikovanje lastne zgodbe na različne podlage – poletna, moka, kinetični pesek, dekorativni droben pesek.

Analiza, refleksija

Z otroki smo pri tokratni dejavnosti izvedli nekaj tem, ob katerih so otroci izražali svoje likovne sposobnosti in spretnosti ter hkrati razvijali jezikovne komponente pripovedovanja v stavkih, smiselnem zaporedju, oblikovanju njim lastne zgodbe. Pri mlajših otrocih je bilo meni kot strokovnemu spremljevalcu zelo pomembno, da sem v likovnem izdelku lahko prepoznala otrokovo simboliko, ki jo je sam kasneje tudi poimenoval. Od starejših otrok sem že pričakovala smiselno zgodbo glede na ustvarjen zapis. Otrokom je bilo to sprva težko in so nekateri potrebovali kar precej govornih spodbud v obliki vprašanj, podvprašanj. Presenetili sta dve deklici, kar je bilo sicer pričakovano, saj imata ogromno pred dispozicij na področju knjig, poznavanja otroške literature in sta tako tudi lažje oblikovale stavke in smiselne zgodbe. Del dejavnosti se je navezoval na otrokovo prosto ustvarjanje, kjer so z zgodbami presenetili predvsem svoje starše, v drugem delu pa sem neposredno želela dobiti tudi povratno informacijo o poznavanju vsebine druge etape, poznavanju Jazona in njegovega bojevanja. Otroci kljub zahtevnosti tematike in razumevanju prebiranja antičnih pripovedk zelo dobro razumejo zgodbo o Jazonu in so jo v manjših skupinah, parih tudi smiselno upodobili v voščene tablice ter kasneje ubesedili.

Za konec bom uporabila tudi slikanico Zgodba o sidru, ki na slikovit način prikazuje nastanek mesta Ljubljana. Otroke bom v manjših skupinah pri njihovem opisovanju fotografij, slik posnela z diktafonom, da se bodo lahko kasneje tudi poslušali.

Otrokom sva pripravil različne podlage – polenta, moka, dekorativni fini pesek, kinetični pesek, da so imeli otroci možnost ustvarjati različne zgodbe, predstaviti svoja doživetja med vikendom, jih komentirati, ob sliki pripovedovati. Dejavnosti so jim bile na voljo tudi v popoldanskem času. Obenem pa so imeli otroci možnost urediti se v razvijanju fine motorike.

»**PISAVA - SREDSTVO, KI OMOGOČA SHRANJEVANJE**

IN ŠIRJENJE PODATKOV«

Skupina: **PALČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 27. marec 2018–petek, 30. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

Z otroki smo izdelali voščene tablice ter raziskovali, kako se ohranjajo zgodbe. Ker so otroci spoznali, da so pred mnogimi leti uporabljali tudi slikovne zapise, da so lahko predali sporočilo naprej, bomo te nadgradili tudi z zakovnim zapisom. V dopoldanskem času opazim, da na eni od voščenih tablic nekaj piše. Otroke povprašam, kdo se je s tem igral, saj smo sklenili predhodno dogovor, da na tablice še ne rišemo. Otroci seveda o tem nič ne vedo, saj sem to sama predhodno napisala. Lotimo se odkrivanja napisanega, mogoče tako odkrijemo lastnika oziroma izvemo, kaj je nekdo želel napisati in nam sporočiti.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako se ohranjajo zgodbe?
- Kakšni znaki so to?
- Kaj je zapisano, narisano?

Cilji

Gibanje	• Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.
Jezik	• Otrok razvija pred bralne in pred pisalne sposobnosti in spretnosti.
	• Otrok prepozna vsebino zapisanega z njemu sprva neznanimi znaki.
	• Otrok spozna in primerja znake z grško in slovensko abecedo.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- Podajanje hipotez
- Oblikovanje skupnega zapisa, primerjanje med grško in slovensko abecedo
- Oblikovanje jezikovne kartoteke – zapis svojega imena
- Oblikovanje jezikovnega kotička – slikovni zapis slovenske, grške abecede, fotografije na posamezni glas

Analiza, refleksija

Z otroki smo podrobno pregledali voščeno tablico, na kateri je bilo nekaj napisano. Otroci so sicer nekaj znakov prepoznali, saj so menili, da jih poznajo in so enaki naši, slovenski abecedi. Nekaj otrok pa je predlagalo, da to niso naše črke, temveč neke besede, znaki. Podala sem jim nekaj abeced, med njimi tudi grško, za katero so otroci ugotovili, da so si znaki podobni. Nato smo z najstarejšimi otroki prepoznavali znake, zapisali na papir podobnosti ter tako ugotovili, da na tablici piše Jazon. Seveda, tablico je ob knjigi pustil Jazon. Za otroke je bila to dodatna spodbuda, motivacija in hkrati tudi potrditev, da imajo na svoji poti zopet Jazona.

»KDO JE JAZON?

KDO SO ARGONAVTI?»

Skupina: **SONČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 6. marec 2018–torek, 6. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Druga etapa projekta (knjiga in drama)

Ču-Ču nam je iz NUK-a prinesel knjigo, v kateri naj bi bila zapisana zgodba o tem, zakaj je ravno zmaj na ljubljanskem grbu.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- »Zakaj je zmaj na grbu (simbol) mesta Ljubljane?»

Cilji

Jezik	• Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).• Ob poslušanju in pripovedovanju pravljic ter drugih literarnih del razvija zmožnost domišljajske rabe jezika; spoznava moralno-etične dimenzije; s književno osebo se identificira ter doživlja književno dogajanje.• Otrok razvija jezik na vseh jezikovnih ravneh (od glasoslovne in oblikoslovne do skladenjske in pomenoslovne).• Otrok doživlja in spoznava verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.

- Otrok razvija sposobnost miselnega in čustvenega sodelovanja v literarnem svetu.
- Otrok spozna besedo, knjigo kot vir informacij.
- Bogatenje besednega zaklada.

- Družba
- Otrok spozna značilnosti okolja, ki so pomembne za lokalno skupnost, npr. reka ali gora v bližini, pokrajinski muzej, arheološke izkopanine, pozneje pa tudi značilnosti širšega okolja.
 - Otrok dojema trajanje časa in pridobivajo izkušnje o hitrosti spreminjanja in zgodovinskih spremembah.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- OTROK: posluša, gleda, spremlja, aktivno sodeluje v pogovoru;
- METODE: branje, poslušanje, ogled posnetka;
- VSEBINA: Preberemo si povzetek oz. kratko zgodbo o tem, zakaj je zmaj simbol Ljubljane (zgodba o Jazonu in argonavtih) in si o tem pogledamo tudi krajši otroški filmček; sledi pogovor o slišnem/videnem.

Analiza, refleksija

- Otroke je zgodba zelo pritegnila (ker se je junak boril s pošastjo in jo premagal) in so si posledično zelo dobro zapomnili tudi podrobnosti;
- od tu bomo naprej nadaljevali raziskovanje, zakaj voščena tablica, kakšno povezavo ima z Jazonom ... za zdaj o tem še ne vemo nič.

»JAZON IN ARGONAVTI«

Skupina: **MAČEK MURI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 27. februar 2018–četrtek, 01. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

Ču-Ču nam je iz NUK-a prinesel knjigo, v kateri naj bi bila zapisana zgodba o tem, zakaj je ravno zmaj na ljubljanskem grbu.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Zakaj je ravno zmaj simbol Ljubljane?

Cilji

Družba	• Otrok spoznava različnost v najrazličnejših kontekstih in dobi konkretne izkušnje o dojemanju iste stvari, dogodka, pojava itn. iz različnih perspektiv ter ob iskanju različnih rešitev in odgovorov. • Otrok dojema trajanje časa in pridobivajo izkušnje o hitrosti spreminjanja in zgodovinskih spremembah. • Ustvarjanje dobrih motivacijskih pogojev za nadaljnja raziskovanja. • Otrok uzavesti in utrjuje občutek lastne vrednosti. • Ohraniti radovednost otrok in trajen interes za znanje. • Oblikovati sposobnosti, ki so potrebne za samostojno reševanje problemov.
Narava	• Otrok spoznava različne načine zbiranja, shranjevanja in prenosa informacij.
Matematika	• Otrok se seznanja z verjetnostjo dogodkov in rabi izraze za opisovanje verjetnosti dogodka. • Otrok išče, zaznava in uporablja različne možnosti rešitve problema.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

1. Ču-Ču nas obišče v igralnici in nam postavi vprašanje, zakaj je ravno zmaj simbol Ljubljane?
2. Postavljanje hipotez, rešitev, zbiranje idej.
3. Brskanje po Googlu.
4. Ogled risank o Jazonu na YouTube.

5. Deček predstavi legendo o Jazonu iz knjige Miti in legende.
6. Izdelava plakata o Jazonu.
7. Ogled videa o obisku Ču-Čuja v knjižnici (NUK)

Anekdotski zapis

Pogovor: 27. 2. 2018

- T: »Zmaji so ene vrste dinosavri.«
- Ču-Ču: »Jaz nisem dinosaver!« (je malo užaljen)
- Vsi: »No sej nisi dinosaver, ti si zmaj.«
- Ču-Ču otroke vpraša, zakaj je ravno zmaj simbol Ljubljane. To ga seveda zelo zanima, saj je on tudi zmaj in ne dinosaver!
- A: »Zato, ker je tam pokopan zmaj, v reki Ljubljani.«
- D: »Zato, ker je zmaj napadal Ljubljano.«

- Ž: »V črni luknji je živel zmaj Lakotaj. Zmajevka je šla po hrano pa jo en vitez na konju zabode v srce – Sv. Jurij.«
- Vzgojiteljica: »Ampak, ali mi vemo ali si je pisatelj Zmaja Lakotaja morda to zgodbo izmislil ali je resnična?«
- A: »Moj dedek Milko je napisal nekaj pravljic.«
- M: »Kaj pa če v piramidi živi?«
- N: »Tam na ljubljanskem gradu je zakopan zmaj.«
- L: »Ker je zmaj napadel grad.« T: »In zdaj je kip na mostu.«
- Vzgojiteljica: »Lahko pa pišemo pismo pisatelju in ga vprašamo, ali si je to zgodbo izmislil ali je resnična. Če je pisatelj še živ seveda.«
- T: »Lahko, da so črno luknjo že zakopali.«
- J: »Živel so takrat, ko so bili vitezi.«
- T: »Enkrat sem šel gledat grad od vitezov.«
- Vzgojiteljica: »Tudi župan bi moral vedeti, zakaj je zmaj simbol Ljubljane ...«

»KAKO SO JAZON IN ARGONAVTI PRIŠLI V LJUBLJANO?«

Skupina: **PALČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 5. marec 2018–petek, 16. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

Zmajčka Ču-Čuja zanima, zakaj ima Ljubljana vsepovsod toliko zmajev? Otroci njegovo vprašanje navežejo na zgodovinski nastanek mesta Ljubljana, ki povezuje Jazon in Argonavte.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako je Jazon prišel v Ljubljano?
- Zakaj ima Ljubljana vsepovsod toliko zmajev?

Cilji

Jezik

- Otrok spoznava besedo, knjigo kot vir informacij.
- Otrok razvija sposobnost domišljjskega sooblikovanja in doživljanja literarnega sveta (predvsem podobo književne osebe in dogajalnega prostora).

- Otrok spozna vsebino antičnih pripovedk, jih razume in pogloblja razumevanje.
- Umetnost
- Otrok se ustvarjalno izraža – sam pripravi pobarvanko, uporaba krede za ozadje.
 - Otrok spozna vsebino avdio-video vsebin, jih pogloblja.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- prebiranje antične pripovedke – Jazon in Argonavti
- likovno ustvarjanje Jazona, uporaba tuša, vodenih barvic in kred
- sinhronizirana risanka Jazon in Argonavti
- likovno ustvarjanje Jazona in njegove zgodbe v paru z voščenkami

Anekdotski zapis

Sporočilo staršem, torek, 20. 3. 2018

Pozdravljeni,

kot ste lahko že ugotovili, se je zgodba o Jazonu, njegovi ladji ter Argonavtih tudi naših Palčkov močno dotaknila. V tem času v vrtcu še vedno skrbno prebiramo antične pripovedke, se urimo v vedenju o vosku in njegovih lastnostih (segrevanje, hlajenje ...), Jazonovo zgodbo umetniško ustvarjamo v parih, manjših skupinah.

Predvidevava, da otroci o tovrstnih dejavnostih pripovedujejo tudi doma, saj se jim je zgodba o Jazonu res usedla. Nama lahko v nekaj stavkih to videnje posredujete. Namreč le s povratno informacijo lahko naše dejavnosti, skupno raziskovanje še dodatno obogatimo.

Sporočili staršev:

Spoštovani!

T. pravi...

Mami!!!

Agronavti so črni ... pa rep od zmaja so vidl. Glavo je imel v vodi. Pa je pršu vn iz vode in hotel pojesti agronavte.

Pa proti Grčiji so pluli ... No več pa ne vem.

(mamica T.)

Spoštovani!

Z. nam je danes zelo detajlno pripovedovala vso zgodbo – o tem, da je Jazon junak, ki je ukradel zlato runo od zlatega ovna nekemu kralju, da so mu Argonavti zgradili zelo trdno ladjo in so potem z njim pluli po močvirju in po črni reki, o dveh mamica – eni zlobni in eni prijazni in o dveh otrocih, ki ju je odnesel ptič, o tem, da je deklica padla v vodo in se reka zato zdaj imenuje po njej, in o tem, da je deček srečno prispel do cilja.

(mamica Z.)

Analiza, refleksija

Z otroki smo pričeli spoznavati Antične pripovedke – Jazon in Argonavti. Presenetilo me je dejstvo, da otroci kljub zahtevnosti pripovedk le-te razumejo, izražajo željo po ponovnem prebiranju, doma o tem ogromno pripovedujejo. Za prebiranje pripovedk sem tudi sama potrebovala dodatno pripravo. Morala sem jih predhodno prebrati, da sem poglobila svoje razumevanje in jih tako tudi otrokom lažje predočila.

Odločili smo se za likovno ustvarjanje ter pri tem uporabili nam še nekoliko neznane tehnike in materiale. Otroci so sprva s tušem narisali Jazona. Presenetilo me je njihovo razumevanje in poznavanje te zgodovinske osebnosti. Natančno so ga vedeli opisati, predstaviti svojim prijateljem. Z vodenimi barvicami so pobarvali njegovo notranjost, nato pa s kredami izdelali barvno ozadje.

Ob vsem tem smo si ogledali tudi sinhronizirano risanko, ki je otrokom še dodatno predstavila vsebino zgodovinskega dogajanja in ozadja. Otroci močno izražajo željo po poglobljanju tovrstnih vsebin, zato bomo pripovedke še vsakodnevno prebirali, izdali pa bomo tudi skupinsko sliko Jazon in Argonavtov. Katere tehnike bomo uporabili, pa bodo hipoteze podali otroci.

Ker se je vsebina zgodbe o Jazonu in argonavtih otrok tako močno dotaknila, sem se odločila, da jim mimogrede ponudim dejavnost, ki se bo izvajala v naključno izbranih parih. V dejavnostih se bodo otroci urili ne samo v poznavanju in poustvarjanju vsebine zgodbe, temveč tudi v sodelovanju s svojim naključno izbranim prijateljem. Kot sem ugotovila je bila ideja prava. Otroci so drug drugega spodbujali, motivirali, se dogovarjali in tovrstne dejavnosti bomo seveda ponovili tudi pri drugih temah.

»DRAMATIZACIJA - IGRAMO SE JAZONA IN ARGONAVTE«

Skupina: **ROŽICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *sreda, 28. februar 2018–sreda, 28. februar 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Ljubljanski zmaj na grbu
- Legenda o Jazonu

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako bi odigrali zgodbo o Jazonu?

Cilji

Umetnost	• Negovanje in razvijanje individualnih ustvarjalnih potencialov v fazah doživljanja, zamišljanja, izražanja, komuniciranja in uveljavljanja na področju umetniških dejavnosti.• Razvijanje sposobnosti izražanja istih doživetij v različnih umetniških jezikih, plesnem, dramskem, likovnem, glasbenem, filmskem idr.• Spodbujanje splošne ustvarjalnosti pri pripravi, organizaciji in uporabi sredstev in prostora.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- Odločitev za vlogo iz legende, ki jo želi odigrati.
- Sodelovanje z ostalimi otroki pri pripravi prostora in rekvizitov.
- Soustvarjanje – dramatizacija legende o Jazonu in Argonavtih.

»ČEMU SLUŽI VOŠČENA TABLICA IN IZ ČESA JE?«

Skupina: **SONČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 12. marec 2018 – ponedeljek, 12. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Druga etapa projekta – knjiga in drama

Ču-Ču nam prinese uganko o tem, kaj je tista stvar, ki jo je dobil poleg knjige v NUK-u.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- »Kaj je voščena tablica?«

Cilji

Jezik	• Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).• Otrok prepozna, uživa in se zabava v nesmiselnih zgodbah, rimah, različnih glasovnih in besednih igrach, šalah ter pri tem doživlja zvočnost in ritem.• Otrok spozna besedo, knjigo kot vir informacij.• Bogatenje besednega zaklada.
Družba	• Otrok dojema trajanje časa in pridobivajo izkušnje o hitrosti spreminjanja in zgodovinskih spremembah.• Otrok spozna zgodovino in razvoj zapisovanja (voščene tablice kot enega od prvih načinov).

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- OTROK: aktivno sodeluje v pogovoru z lutko, podaja svoje ideje, išče rešitev, posluša, opazuje
- METODE: lutkovna animacija, pogovor, ogled posnetkov
- VSEBINA: Ču-Ču v vrtec pride z uganko za otroke, katere rešitev bi nam pomagala razvozlati, kaj je stvar, ki jo je dobil zraven knjige v NUK-u, oz. kaj je v njej. Ugotovimo le, kaj to je, potem pa moramo sami raziskovati naprej, čemu to služi, zakaj se uporablja itd. Da bi ugotovili, si na internetu pogledamo slike, preberemo, posnetke ...

❖ UGANKA:

*Ko sonca več ni
in elektrika zataji ali
dostopa do nje ni,*

mene prižgi!

Kdo sem? Iz česa sem?

Analiza, refleksija

- Uganko so otroci takoj rešili, brez težav so vedeli, da gre za svečo in vosek.
- Tako smo lahko hitro nadaljevali z raziskovanjem, otroke so zanimale voščene tablice - Sami so predlagali, da pogledamo na internet.
- Z zanimanjem so gledali, kako sami lahko naredimo voščene tablice in so predlagali, da si jih tudi mi naredimo – iztočnica za naprej, saj jih bomo res tudi sami naredili.
- Zanimiva se jim je zdela zlasti primerjava voščenih tablic z današnjimi tabličnimi računalniki (ker imajo z njimi izkušnje in jih radi uporabljajo).

»KAKO SE PIŠE/RIŠE NA VOŠČENE TABLICE – UPORABA V PRETEKLOSTI«

Skupina: **SONČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 20. marec 2018–torek, 20. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Druga etapa projekta (knjiga in drama)

Izdelali smo voščene tablice, zdaj jih moramo le še preizkusiti ...

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- »Kako pisati na voščene tablice? Kako pobrisati napisano?«

Cilji

Jezik	• Otrok razvija pred bralne in pred pisalne sposobnosti in spretnosti.• Otrok spoznava črke in prepozna črke svojega imena.
Umetnost	• Doživljanje umetnosti kot del družabnega in kulturnega življenja.• Uporaba in razvijanje spretnosti; spoznavanje, raziskovanje, eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi (materiali, predmeti, tehnikami) in njihovimi izraznimi lastnostmi.

- Družba
- Otrok spoznava zgodovino in razvoj zapisovanja (voščene tablice kot enega od prvih načinov).
- Narava
- Otrok odkriva in spoznava lastnosti teles (predmetov).
 - Otrok prepozna in uporablja tehnične predmete in procese, spoznava njihov namen in pomen ter v igri ponazarja njihovo delovanje.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- OTROK: preizkuša risanje/pisanje na voščeno tablico; predvideva, podaja ideje in hipoteze
- METODE: risanje/pisanje, pogovor (podajanje in preverjanje hipotez)
- VSEBINA: Vsak otrok preizkusi, kako so včasih pisali na voščene tablice (z zobotrebcem/leseno palčko pišejo/rišejo po vosku). Ugotavljamo, kako bi lahko to zbrisali in pripravili tablico za nove risbe/zapise. Ideje otrok preverjamo, dokler ne pridemo do rešitve.

**PISANJE NANJE NAM JE KAR
ŠLO ...**

KAKO PA IZBRISATI NAPISANO?

Analiza, refleksija

- Zelo radi so preizkušali in se igrali z voščenimi tablicami. Ugotavljali so, da gre s špičastimi oz. ostrimi paličicami lažje, s topimi (od sladoleda) pa so "brisali" za seboj, kolikor se je dalo.
- Motilo jih je, ker niso mogli čisto pobrisati, zato so se kasneje večinoma igrali z voskom in palčkami.
- Nekateri so si kasneje še sami postregli tablice in sami želeli preizkušati pisanje/risanje nanje, drugim je bilo "dolgočasno", imajo raje druge stvari za pisat in risat.
- Ugotavljali smo, kako bi lahko narisano zbrisali – posnemali so, kar smo videli na posnetku, ko so s posebnimi bolj ploščatimi palčkami poskusili brisati, a ni šlo; druge rešitve/predloga niso našli.

»ZGODOVINA ZAPISOVANJA«

»KAKO SE JE RAZVIJALO ZAPISOVANJE, PISANJE?«

Skupina: **SONČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *sreda, 21. marec 2018–četrtek, 22. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Druga etapa projekta (knjiga, drama)

Voščene tablice kot ena prvih oblik/načinov zapisovanja.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako se je razvijalo zapisovanje, pisanje?

Cilji

Jezik	• Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).• Otrok razvija jezikovno zmožnost v različnih funkcijah in položajih ob vsakodnevnih dejavnostih in v različnih socialnih situacijah.• Otrok spozna besedo, knjigo kot vir informacij.• Bogatenje besednega zaklada.• Otrok spozna simbole kot način komunikacije (kaj nam simboli oz. znaki sporočajo).
Družba	• Otrok dojema trajanje časa in pridobiva izkušnje o hitrosti spreminjanja in zgodovinskih spremembah.• Otrok spozna zgodovino in razvoj zapisovanja (voščene tablice kot enega od prvih načinov).

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- OTROK: posluša, gleda/opazuje, aktivno sodeluje v pogovoru
- METODE: branje, ogled slik in posnetkov, pogovor
- VSEBINA: preko knjig, slik in posnetkov spoznavamo zgodovino zapisovanja, pisave, pisanja, nastanka in razvoja knjig

»KAJ JE ZAPISANO NA TABLICI? KDO JE TO ZAPISAL?«

»RAZISKUJEMO ZGODOVINO PISAVE«

Skupina: **MAČEK MURI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *četrtek, 15. marec 2018–petek, 23. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Današnja dejavnost bo povezovalni element med voščeno tablico, ki jo je Ču-Ču prinesel iz NUK-a in raziskovanjem pisav.

Ču-Ču prinese spet en del tablice z namenom, da skušamo ugotoviti, kaj je na njej zapisano. Pove, da je bila ta lesena reč včeraj na sončku in da se je površina kar malo izravnila. Le tole sonček ni uspel stopiti. Nato nam pokaže ... (zapišemo komentarje otrok).

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kaj je zapisano na tablici iz NUK-a?

Cilji

Jezik	• Otrok razvija jezik na vseh jezikovnih ravninah (od glasoslovne in oblikoslovne do skladenske in pomenoslovne). • Otrok razvija pred bralne in pred pisalne sposobnosti in spretnosti. • Otrok spoznava besedo, knjigo kot vir informacij. • Otrok ob knjigi doživlja ugodje, veselje, zabavo, povezuje estetsko in fizično ugodje ter pridobiva pozitivni odnos do literature.
Družba	• Ustvarjanje dobrih motivacijskih pogojev za nadaljnja raziskovanja.
Matematika	• Otrok rabi simbole, s simboli zapisuje dogodke in opisuje stanje.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- Ču-Ču nas obišče v igralnici
- uvod: Aplikat – orodja za pisanje skozi zgodovino.

S pomočjo več sistemov pisav (natisnjenih: hebrejski, japonski, grški, latinski, klinopis, ...) otroci skušajo najti ustrezne znake, ki jih vsebuje napis na tablici. Sproti pišemo ustrezne črke nad napis in na koncu preberemo rešitev, ki se glasi: Jazon, Drakos.

Anekdotski zapis

Zapis komentarjev otrok z dne 15. 3. 2018

- Ču-Ču: »Kje ste bili vsi včeraj? Po celem vrtcu sem vas iskal, še na igrišče sem šel pogledat, pa vas nikjer ni bilo!«
- Otroci: »Včeraj je bila stavka in nismo bili v vrtcu.«
- Ču-Ču: »Ko sem prišel potem na igrišče in nikogar ni bilo tam, sem videl in čutil samo topel sonček. Kar usedel sem se na klopco in se malo posončil. In veste, kaj se je potem

zgodilo? Nisem se sončil samo jaz, sončila se je tudi tale lesena reč in postala čisto mehka tukaj na vrhu. Ko sem prišel spet v vrtec, je bila spet trdna. Ampak ni bila več taka kot prej. Prej je bilo vse počekano in zdrsano, sedaj pa se vidijo nekakšni znaki. Ali bi vi to meni prebrali ali povedali, kaj ti znaki pomenijo?»

- D: »To so črke.«
- G: »Črke pa številke.«
- D: »Tisto belo je izginilo, tisto razpokano.«
- Ž: »Tisto belo je čuvalo napis.«
- E: »Mogoče so tako včasih rekli dober dan.«
- Med prepisovanjem/prerisovanjem znakov Ž in D ugibata, kaj piše: »iao35s, vpk«
- Ž: »To je 3 in 5 let.«
- L: »Jaz sem bil 5 let nazaj.«
- V: »ie3ov, iok«
- D: »5 in 3, 15 let nazaj. Piše, da 5 let nazaj. Je število pa da je to to.«
- J: »To piše, da nekje je skrit zemljevid od zaklada.«
- L: »Jaz pa mislim, da je to 5 let nazaj, pa da je to nekaj povezano s čem ne vem, mogoče z ljubljanskim zmajem ...«

»SIMBOLNO ZAPISUJEMO ZGODBE O ZMAJIH«

Skupina: **RIBICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 05. marec 2018–petek, 13. april 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Zgodba o ljubljanskem zmaju

Ču-Ču nam je le prinesel knjigo in tablico, ki jo je dobil v knjižnici. Skupaj z njim smo ugotovili, da je knjiga zelo debela in bomo potrebovali nekaj časa, da najdemo pravo zgodbo o ljubljanskem zmaju. Zato nam je Ču-Ču pustil knjigo in tablico ter se čez par dni vrnil.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kakšna je zgodba o ljubljanskem zmaju?
- Kaj pomeni tablica, ki je bila poleg knjige?

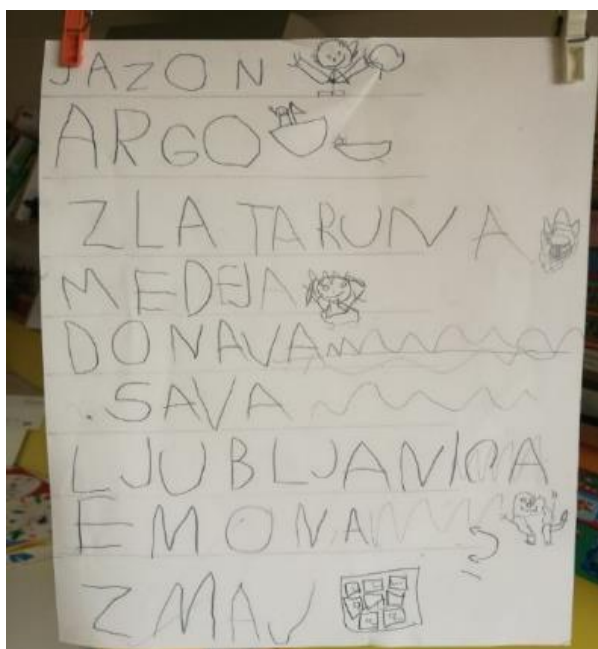
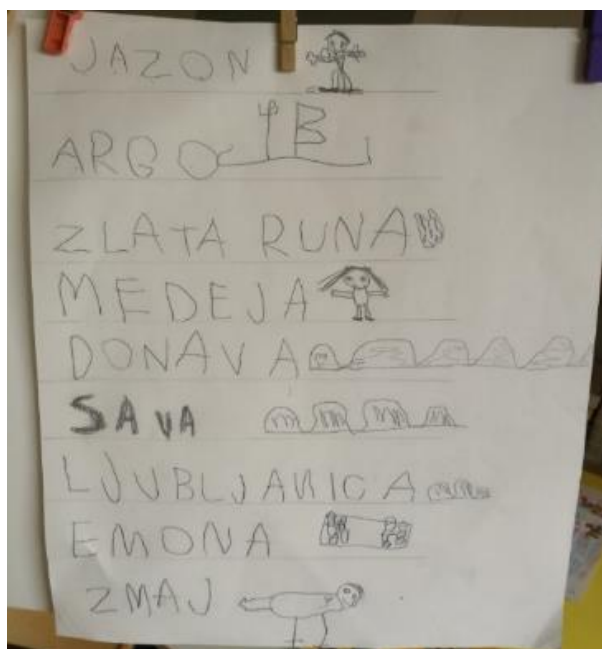
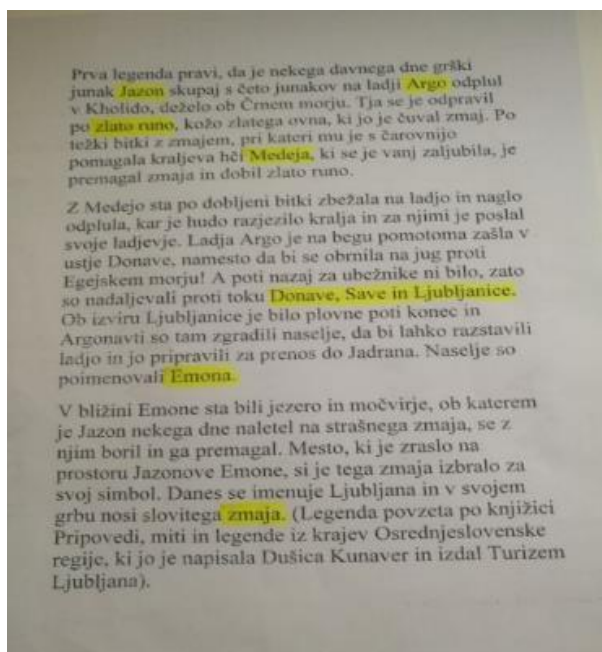
Cilji

Gibanje	• Razvijanje koordinacije oziroma skladnost gibanja (koordinacija gibanja celega telesa, rok in nog), ravnotežje. • Iskanje lastne poti pri reševanju gibalnih problemov. • Spoznavanje pomena sodelovanja v igralni skupini, medsebojne pomoči in "športnega obnašanja".
Jezik	• Ob poslušanju in pripovedovanju pravljic ter drugih literarnih del razvija zmožnost domišljajske rabe jezika; spoznava moralno-etične dimenzije; s književno osebo se identificira ter doživlja književno dogajanje. • Otrok razvija pred bralne in pred pisalne sposobnosti in spretnosti. • Otrok spoznava besedo, knjigo kot vir informacij. • Otrok se uči samostojno pripovedovati. • Otrok razvija sposobnost rabe jezika v povezavi z mišljenjem pri oblikovanju pred pojmovnih struktur (število, količina, teža, prostor, čas), pri medosebnih odnosih. • Otrok postavlja hipoteze.
Umetnost	• Razvijanje umetniške predstavljalnosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem. • Razvijanje sposobnosti izražanja istih doživetij v različnih umetniških jezikih, plesnem, dramskem, likovnem, glasbenem, filmskem idr. • Uporaba in razvijanje spretnosti; spoznavanje, raziskovanje, eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi (telesom, glasom, materiali, predmeti, instrumenti, tehnikami in tehnologijami) in njihovimi izraznimi lastnostmi.
Družba	• Otrok spoznava zgodovinske spremembe svojega kraja.
Narava	• Otrok razvija predstavo o tem, kdaj se je kaj zgodilo in o zaporedju dogodkov. • Otrok spoznava različne načine zbiranja, shranjevanja in prenosa informacij.

Matematika • Otrok rabi simbole, s simboli zapisuje dogodke in opisuje stanje.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

1. Postavljanje hipotez o tablici – Otroci tablico predhodno pretipajo, si jo ogledujejo, o njej se pogovarjajo z drugimi, ...
 2. Najdemo pravo zgodbo in jo preberemo, obnavljamo.
 3. Z otroki poiščemo pomembne člene zgodbe in jih zapišemo: Jazon, Argo, zlata runa, Medeja, Donava, Sava, Ljubljana, Emona, zmaj.
 4. Prepis črk (lesene črke postavimo na mizo, otroci prepišejo besede na list)
 5. ČU-ČU spozna zgodbo: Otroci zgodbo pripovedujejo Ču-Čuju po svojem spominu.
 6. Ogled slikovitega videoposnetka potovanja Jazona in argonavtov proti Emoni: <https://www.youtube.com/watch?v=zIJ0nfGLEjY>.
 7. Risanje simbolov za pomembne dele zgodbe ob predhodno (3.) zapisane besede.
 8. Sestavljanje zgodbe v slikopis (delo v skupinah).
 9. Gibalno uprizorjanje delov zgodbe s telesi (delo v skupinah).
- Otroci ob glasbeni spodbudi in poznavanju dela zgodbe gibalno prikažejo zgodbo.
- Glasbena podlaga: <https://www.youtube.com/watch?v=DEeAN471boQ>.
- Razdelitev v 4 skupine.
10. ZGODBA O LJUBLJANSKEM ZMAJU GIBALNE NALOGE – hospitacija
 11. IZDELAVA VOŠČENIH TABLIC – lesen ploščice in deščice zlepimo, vlivanje voska (delo odraslega, otrok opazuje spremembe pri vosku), tipanje voska, ko je strjen, vonjanje.
 12. ZAPISOVANJE V VOŠČENE TABLICE (iskanje materiala za zapis, preizkušanje pisanja v vosek).

Anekdotski zapis

1. To je: lepilo, les in lepilo; maslo; trdo lepilo, kazalnik za knjigo; nekaj grobega je, zmrznjeno vroče lepilo; diši po lavandi; trdna mast; stopljen kamen; po medu diši; na to so nekaj risali; črke vidim gor, popisano je; leseno je okoli; deska za rezat; deska za risanje; pisali in risali so s palčkami.

Nato pa je ena deklica dobila preblisk in rekla: »V starih časih so tako pisali s palčkami.«

2. Otroci so dnevno spraševali, ali sem že našla zgodbo o ljubljanskem zmaju in nekega dne sem rekla, da sem jo našla ter jim prebrala skrajšano verzijo zgodbe.

Pravljico smo večkrat prebrali, se o njej pogovarjali, jo razčlenili na dele in poiskali pomembne dele zgodbe.

Ko smo našli zgodbo, so otroci komaj čakali, da zgodbo povedo Ču-Čuju.

3. Otroci so Ču-Čuju zgodbo pripovedovali v delih, tisto kar so se spomnili. Zato Ču-Ču najprej ni razumel, kaj mu želijo povedati. Sestavljal je zgodbo in naredil pravo zmešnjavo, kar je bilo za otroke zabavno. Hkrati pa so zelo razmišljali, kaj je prav, kaj narobe, kakšen je vrstni red. Na koncu so zgodbo le sestavili v celoto in Ču-Ču je rekel: »To zgodbo bi si jaz zelo želel imeti, vendar ne znam brati teh vaših črk.«

Predlog otrok: »Potem pa ti bomo zgodbo narisali.« --> MOTIVACIJA ZA SIMBOLNI ZAPIS (dejavnost 5.).

Analiza, refleksija

Zelo zanimivo je bilo poigravanje s Ču-Čujem pri dejavnosti, pri kateri so otroci morali Ču-Čuju predstaviti zgodbo o ljubljanskem zmaju. Strokovni delavci smo želeli, da otroci sami pripovedujejo zgodbo, da lahko vidimo njihovo sodelovanje, prepoznavanje sledenja zgodbe. Da so otroci lahko prišli do te stopnje, smo z njimi zgodbo večkrat prebrali (kot že zapisano), se o njej pogovarjali, razdelili na dele, zapisali na list pomembne člene in tako pri otrocih dosegli, da so zgodbo dobro poznali, jo ponotranjili.

Da nam je to uspelo, smo opazili pri komunikaciji s Ču-Čujem, ko so mu otroci pripovedovali delčke zgodbe. Med seboj so se popravljali – npr.: »Ta del, o katerem govoriš, je bil kasneje.« ali pa: »Ne ne, najprej se je zgodilo nekaj drugega.« Tako so otroci na koncu suvereno pripeljali zgodbo do konca.

Načrtovali smo, da bomo z otroki zgodbo simbolno tudi zapisali in otroci so ob Ču-Čujevi želji, da bi zgodbo imel, kot iz stopa predlagali simbolni zapis le te. Priznam, da me je njihova hitra reakcija vseeno malo presenetila. Tako je naša dejavnost lahko lepo sledila naprej.

Ob samem simbolnem zapisu zgodbe pa je razvidna močna motivacija otrok, saj so njihove risbe izredno natančne in dokončane.

»USTVARIMO SI LASTNO KNJIGO – O ZMAJEVEM MESTU«

Skupina: **RIBICE, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 03. april 2018–petek, 11. maj 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Izdelava knjige o Zmajevem mestu

Ču-Ču si močno želi imeti knjigo o Zmajevem mestu, ki jo bo lahko nesel domov. S tem bodo za svoje Zmajevo mesto za naslednje generacije zmajev imeli spomin, ki ga bodo hranili ter prenašali iz roda v rod.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kakšen izgled bo imela knjiga za Ču-Čuja?
- Kaj vse mora vsebovati knjiga?

Cilji

Gibanje	• Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.
Jezik	• Otrok razvija pred bralne in pred pisalne sposobnosti in spretnosti. • Otrok spoznava besedo, knjigo kot vir informacij. • Otrok razvija sposobnost domišljjskega sooblikovanja in doživljanja literarnega sveta (predvsem podobo književne osebe in dogajalnega prostora). • Otrok postavlja hipoteze.
Umetnost	• Negovanje, spodbujanje in razvijanje čutnega doživljanja z usmerjanjem povečane pozornosti v občutenje telesa, tipanje, opazovanje in poslušanje sebe ter izbranih virov iz okolja. • Doživljanje in spoznavanje komunikacije z in o likovnih, glasbenih, plesnih, dramskih, filmskih, televizijskih delih. • Spodbujanje splošne ustvarjalnosti pri pripravi, organizaciji in uporabi sredstev in prostora.
Narava	• Otrok odkriva in spoznava, kako se snovi mešajo in kako se pri tem spreminjajo lastnosti (voda in papir).

- Otrok spoznava različne načine zbiranja, shranjevanja in prenosa informacij.

- Matematika
- Otrok rabi simbole, s simboli zapisuje dogodke in opisuje stanje.
 - Otrok rabi izraze za opisovanje položaja predmetov (na, v, pred, pod, za, spredaj, zadaj, zgoraj, spodaj, levo, desno) in se nauči orientacije v prostoru.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

1. Ogled videoposnetka: NASTANEK PAPIRJA

- Izdelava lastnega papirja: trganje brisač v vodo, namakanje papirja v vodi, izdelava pulpe do papirja

2. Obisk ilustratorke: KAKO NASTANE ILUSTRACIJA V KNJIGI

3. NAČRT IZDELAVE KNJIGE: Kaj vse bo vsebovala knjiga o Zmajevega mesta?

4. Zapis ABECEDNE za Ču-Čuja

- Zapis črke in ob črki narišemo simbol, ki se prične na to črko. npr. A avto

5. Risanje gradov za zemljevid mesta

6. Simbolni zapis LASTNOSTI ZMAJEV

7. Simbolni zapis: LASTNOSTI GRADOV

8. Simbolni zapis: ZGODBA O ZMAJČKU ČU-ČUJU, KI JE ODŠEL V LJUBLJANO

9. Ustvarjanje zemljevida po fotografiji, ki nam jo je dal Ču-Ču.

- Zemljevid Zmajevega mesta smo naredili iz naših narisanih gradov in zraven narisali kar je bilo treba (trg, ceste, obzidje, ...).

10. Platnice za knjigo:

- izbor materiala,
- izbor barve papirja,
- zapis naslova knjige.

Anekdotski zapis

Ideje otrok

- »Ču-Ču ne zna brat, zato mu moramo najprej narediti abecedo, da se nauči črk.«
- »Knjiga more bit narisana, da bodo vsi razumeli.«

Izjave otrok:

- »Zemljevid mesta lahko naredimo samo, če nam Ču-Ču pove, kako zgleda njegovo mesto.«
- »Zdaj lahko samo vsak nariše en grad in potem sestavimo mesto.«
- »Mali zmaji ne bruhajo ognja.«
- »Mali zmaji ne letijo.«
- »Nimajo oken in vrat.«
- »Nekateri gradovi so porušeni.«
- »Tudi streh nimajo.«

Ču-Ču nam je prinesel fotografijo svojega mesta in otroci so takoj rekli, da zdaj lahko naredimo v knjigo mesto, ker imamo sliko.

Analiza, refleksija

Kakšen bo izgled knjige in kaj vse bo v knjigi je bilo tisto, kar smo vedeli šele na koncu oz. proti koncu etape. Predvsem je bila vsebina tista, s katero smo imeli veliko dela. Otroci so tako veliki, da je morala biti vsebina zelo osmišljena in smiselna glede na pričakovanja in želje našega Ču-Čuja.

V naši skupini so otroci izredno močni na področju idej glede simbolnega zapisa, kar je posledica najinega konstantnega dela na tem področju. Simbolne zapise namreč uporabljamo

skozi celo leto za različna področja in dejavnosti. Na izdelano knjigo so bili otroci zelo ponosni, saj je bila velika in v njej je vsak otrok našel kar nekaj svojih prispevkov.

»**RAZISKUJEMO, KAKO NASTANEJO KNJIGE**«

»**IZDELAMO SI LASTNO KNJIGO**«

Skupina: **PALČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *četrtek, 05. april 2018–četrtek, 26. april 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

Kako se je torej ohranila zgodba o tem junaškem dejanju? Jazon je namreč v Ljubljani pozabil voščeno tablico z nerazumljivimi znaki. Podobni so našim črkam, zato so otroci rešitev poiskali s pomočjo knjig, muzejev in arheoloških otokov v mestnem jedru. Ugotovili so, da so se vse zgodbe o Ljubljani ohranile s pomočjo pisane besede in knjig. Ču-Ču je bil malce žalosten, kajti o njegovem mestu ne govori nobena zgodba v nobeni knjigi. Otroci so ga zato sklenili razveseliti tako, da so si izmislili posebno zgodbo za Zmajevo mesto. Da pa se ne bi pozabila, so jo zapisali v knjigi, ki so jo izdelali sami.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako nastanejo knjige?
- Kaj potrebujemo za nastanek svoje knjige?

Cilji

Jezik	• Otrok razvija jezikovno zmožnost v različnih funkcijah ob vsakodnevnih dejavnostih.• Otrok podaja hipoteze, ideje in nadgrajuje svoja spoznanja.
Narava	• Otrok se seznanja in po svojih močeh aktivno sodeluje pri ročni izdelavi papirja.• Otrok osvaja postopek izdelave papirja.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- Podajanje hipotez in idej otrok.
- Ogled videoposnetka o nastanku knjige na youtube.com.
- Načrt izdelave naše lastne knjige.
- Kako nastane papir ter izdelava papirja.

Anekdotski zapis

Kako bi naredili svojo knjigo, knjigo Palčkov?

- J: »Iz papirja, iz trdega papirja.«
- A: »Doma imam karton v tulcih.«
- G: »Zavezala bi jo z nitko, z rumeno nitko.«
- Z: »Moja sestra ima ploščo za knjigo.«
- T: »Ene trde liste imam doma, na katere bom narisala z voskom in prinesla.«
- A: »Napisal in narisal bi na navadne liste, naredim luknje in bi bila knjiga.«
- R: »Z vrvico zvezal, zelena in rdeča barva.«
- M: »Dve škatlici in liste vmes.«
- R: »Z modro barvo.«
- P: »Iz vseh listov in bi jih kopirala.«
- A: »Iz trdega papirja, ki ga strdim.«
- Vzgojiteljica: »Kako pa naredimo papir?«
- A: »Poglejmo na internet!«

SPOROČILO ZA STARŠE, četrtek 5. 4. 2018

V današnjem dopoldnevu smo začeli s prebiranjem knjige Čukec Nukec – Zgodbe o malem čuku, ki živi v Nuku. Najprej smo se z otroki pogovorili, kaj je pravzaprav NUK, saj jim kratica ni bila toliko poznana kot so svoje jezike lomili v izgovorjavi njenega pomena. Prebrali smo zgodbo Police polne knjig in drugih reči ter skupaj s Čukcem, arhitektom Plečnikom spoznavali vsebino polic naše knjižnice (rokopisne zbirke, glasbene zbirke). Obenem smo nadaljevali s pogovorom, kako sploh nastanejo knjige, si ogledali videoposnetek tiskanja knjig ter se srečali z novimi pojmi (nekateri osvežili) kot so: tiskarna, knjigarna, knjižnica. Skupaj z otroki smo prišli do ideje (midve sva jo napovedali, otroci pa dopolnili brez predhodnega dogovora), da bi tudi mi lahko izdelali, napisali SVOJO PRVO KNJIGO.

Ja, slišati je zelo enostavno, a kako bi knjigo izdelali in pripravili?

Na kanalu You Tube smo si pogledali postopek izdelave papirja in se tega takoj lotili. Jutri z dejavnostjo nadaljujemo.

V kolikor ima doma kdo sito in bi nam ga lahko posodil, naj ga otroci jutri prinesejo v vrtec.

V vednost pa tudi, da so otroci predlagali, da bodo doma ustvarjali na raznolik papir. Tovrstne izdelke, pesmi, risbe naj prinesejo v vrtec, da jih bomo lahko dodali v našo skupno, končno knjigo.

V pomoč so jim seveda lahko tudi starejši bratci, sestre, pa tudi vi, dragi starši.

Prijazen pozdrav,

M., G. in Palčki

Analiza, refleksija

Za uvodno motivacijo sem vzela knjigo Čukec Nukec – Zgodbe o malem čuku, ki živi v Nuku (Police polne knjig), ki smo jo z otroki prebrali ter obenem obnovili vsebino Ljubljane, spoznali nova pojma Rokopisna ter Glasbena zbirka (kaj vse hranijo). Otroke je zgodba izjemno pritegnila, zato smo pogovor nadaljevali v smeri, kako sploh knjige nastanejo, kje nastanejo, kako se ohranjajo, kje jih tiskajo. Otroci so veliko informacij že imeli, nekaj pa so jih prejeli preko videoposnetka *Kako nastanejo knjige na YouTube.com*. Podali so idejo, da sami izdelamo knjigo, ob pogovoru, kako knjige nastanejo in kako bi jo naredili pa predlagali, da na internetu pogledamo, kako nastane papir (anekdotski zapis). Ko smo si pogledali kako nastane papir, so otroci že samoiniciativno predlagali postopek izdelave, se dogovarjali, kdo bo kaj prinesel in kako bo kdo sodeloval. Lotili smo se izdelave papirja. Otroci so v skupinah trgali papir na manjše koščke. Ob tem so razvijali tudi fino motoriko, sodelovali v manjših skupinah ter se med seboj smiselno dopolnjevali.

Današnji ponedeljek, 9. 4. 2018, smo izkoristili, da smo nadaljevali z izdelavo ročnega papirja. Otroci so v vrtec že prinašali raznolika sita, sama sem prinesla mešalnik, z otroki pa smo nadaljevali postopek. V vedro z natrganimi listki smo dodali vodo. Tu so pomagali otroci, da so v parih v vrču prinašali vodo. Nato smo skupaj premešali ter zmes postavili na polico, da naslednji dan nadaljujemo. Ena od mamic nam je prijazno prinesla prtičke z motivom zmaja in gradov. Odločili smo se, da jih uporabimo za naslovnico naše knjige. S pomočjo kaširanja jih bomo uporabili na valoviti lepenki.

V torek, 10. 4. 2018, smo pulpo, ki smo jo predhodno pripravili, odcedili in v mešalniku zmešali, nato pa spustili skozi sito, da je odtekla odvečna voda. Otroci imajo ogromno zanimanja, vsi bi delali vse takoj, enostavno ne zmorejo počakati, da pridejo na vrsto, saj jih delo in nastali produkt tako pritegneta. Menjali so vloge. Nekateri so pulpo spuščali skozi sipo in cedilo, drugi tlačili, da je še dodatno odtekla voda, tretji z valjarjem razporedili pulpo po

pladnju. Sedaj bomo opazovali, kaj se s pulpo zgodi. Ko se je pulpa čez nekaj dni posušila so otroci lahko videli, da je nastal sicer nekoliko trši papir, ki ga bomo uporabili za našo knjigo.

Za oddelčno knjigo smo z otroki določili področja v knjigi, otroci lepijo svoje fotografije, jih komentirajo, s pomočnico vzgojiteljice pa sugerirava pri postavitvi in oblikovanju knjige v smiselno celoto.

»IZDELAMO KNJIGO ZA ČU-ČUJA -

V NJEJ BODO ZABELEŽENE VSE NAŠE SKUPNE DOGODIVŠČINE«

Skupina: **SONČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 09. april 2018–petek, 13. april 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Druga etapa projekta (knjiga in predstava)

Ču-Ču želi svojo knjigo.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako se izdelava knjiga?
- Kako bomo naredili svojo knjigo za Ču-Čuja, kaj vse bo vsebovala?
- Kako sami naredimo papir?

Cilji

Jezik

- Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).
- Otrok razvija jezik na vseh jezikovnih ravneh (od glasoslovne in oblikoslovne do skladenjske in pomenoslovne).
- Otrok razvija pred bralne in pred pisalne sposobnosti in spretnosti.
- Otrok razvija sposobnost miselnega in čustvenega sodelovanja v literarnem svetu.
- Otrok spoznava besedo, knjigo kot vir informacij.
- Otrok ob knjigi doživlja ugodje, veselje, zabavo, povezuje estetsko in fizično ugodje ter pridobiva pozitivni odnos do literature.
- Bogatenje besednega zaklada.

- Otrok spozna simbole kot način komunikacije (kaj nam simboli oz. znaki sporočajo).
 - Otrok spozna črke in prepozna črke svojega imena.
- Umetnost
- Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti.
 - Spodbujanje doživljanja, izražanja in veselja do lepote.
 - Doživljanje umetnosti kot del družabnega in kulturnega življenja.
 - Razvijanje umetniške predstavljalnosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem.
 - Negovanje in razvijanje individualnih ustvarjalnih potencialov v fazah doživljanja, zamišljanja, izražanja, komuniciranja in uveljavljanja na področju umetniških dejavnosti.
 - Razvijanje sposobnosti umetniškega izražanja čutnega, čustvenega, miselnega, estetskega in vrednostnega doživljanja.
 - Uporaba in razvijanje spretnosti; spoznavanje, raziskovanje, eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi (materiali, predmeti, tehnikami) in njihovimi izraznimi lastnostmi.
 - Spodbujanje domišljije.
- Narava
- Otrok se uri v različnih tehničnih opravilih in razvija tehnično ustvarjalnost.
 - Otrok spozna delovni proces in razvija primeren odnos do dela in organizacijske sposobnosti.
 - Spozna in sam preizkusi postopek izdelave papirja.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- OTROK: podaja svoje ideje, likovno ustvarja, aktivno sodeluje pri izdelavi knjige, sledi navodilom, gleda posnetke, izdelava svoj papir
- METODE: likovno ustvarjanje, izdelava papirja in knjige, pogovor
- VSEBINA: Ču-Ču si zaželi svojo knjigo, v kateri bi bile zabeležene vse naše skupne dogodivščine, kaj vse smo skupaj doživeli, raziskovali, spoznali, kaj vse smo delali in izdelali (slike, zgodbe, himne, grbi, fotografije, igre ...), da bi lahko imel spomin in bi o vsem tem pripovedoval, bral, pokazal svojim prijateljem in sorodnikom, naslednikom.

Kako se bomo tega lotili? Mu lahko pomagamo? Ali bomo znali narediti svojo knjigo?

Kaj vse bomo vključili vanjo? Kako?

	PRIPRAVA PULPE ZA IZDELAVO PAPIRJA:
STAR PAPIR NATRGAMO NA KOŠČKE IN GA NAMOČIMO V VODO.	
NAMOČEN PAPIR DOBRO ODCEDIMO ...	

**... IN GA ZMIKSAMO TER
DODAMO MALO BARVE.**

**POTEM GA ENAKOMERNO
PORAZDELIMO PO VPOJNI
PODLAGI ...**

**IZBIRANJE MATERIALA ZA
VSEBINO KNJIGE:**

**... IN GA PUSTIMO, DA SE
DOBRO POSUŠI.**

Analiza, refleksija

- Najbolj jih je pritegnilo in najbolj so bili ter želeli biti aktivni pri izdelavi papirja.
- Tudi od doma so z veseljem prinašali izdelke, ki so jih ustvarili skupaj s starši – to je motiviralo tudi ostale otroke.

»PRIPRAVLJAMO SE NA NASTOP V FESTIVALNI DVORANI«

Skupina: **PALČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 07. maj 2018–četrtek, 17. maj 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Ču-Čuju predamo knjigo za Zmajevu deželo

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- končna priprava knjige za zmajčka Ču-Ču
- vaja za pevski nastop v zboru "Cicipevčki" – *Mačke in psi, Kje živi pravljica*
- pevska vaja za himno oddelka – Ču-Čuja imamo radi
- generalka končne prireditve

Anekdotski zapis

Kaj vam je bilo najbolj všeč?

- J: »Ko smo peli in smo potem dobili lizike.«
- T: »Najbolj mi je bilo všeč, ko smo peli in jedli piškote.«
- A: »Ko smo dobili lizike in smo šli k staršem.«
- R: »Ko smo peli mačke in psi.«
- T: »Da smo peli mačke in psi in pili sok.«
- E: »Všeč mi je bilo, da sem pela mačke in psi.«
- M: »Ko smo peli našo himno in ko so pele vzgojiteljice.«
- R: »Ko smo peli himno.«
- P: »Ko smo peli vse pesmice.«
- I: »Ko smo peli vse pesmice in pogostitev, ki smo jo dobili.«
- T: »Da smo peli pesmice.«
- J: »Ko smo peli mačke in psi.«
- T: »Ko je dojenček reku tata.«
- I: »Jaz nisem tvoj tata.«

Kaj so vam rekli vaši starši?

- T: »Mami mi je rekla, da je ponosna in da sem lepo pela.«

- E: »Da sem lepo pela.«
- I: »Da sem bila pridna.«
- T: »Porka madorka, k sem pel.«

»POJEMO V PEVSKEM ZBORU - OB SPREMLJAVI KLAVIRJA«

Skupina: **PALČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 10. april 2018–četrtek, 17. maj 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Zaključna prireditev druge etape – sodelovanje v otrok v pevskem zborčku

V okviru druge etape bomo ob zaključku pripravil prireditev, ki bo obsegala pevski festival (igro, ples, petje), kjer bomo staršem predstavili naše delo – izdelava oddelčne knjige. Na prireditvi bodo otroci sodelovali v okviru svojega oddelka (himna za Zmajčka Ču-Ču) ter v okviru pevskega zborčka, ki ga bodo sestavljali oddelki združeni po aktivih. Otroci bodo ob spremljavi klavirja prepevali enoglasne otroške pesmi.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kaj je pevski zbor?

Otrok aktivno sodeluje v pevskem zboru, sestavljenem za namen zaključne prireditve.

Cilji

Umetnost	• Otrok sodeluje pri prepevanju otroških pesmi ter utrjuje nove.• Otrok pripeva in prepeva enoglasno otroško pesem ob spremljavi klavirja.• Otrok izvaja upevalne vaje, se seznanja z svojim pevskim aparatom.• Otrok sodeluje v pevskem zboru, je aktivno udeležen na pevski vaji.
Družba	• Otrok opazuje dogajanje okoli sebe.• Otrok sodeluje pri skupinskih dejavnostih, je aktivno vključen.• Otrok sodeluje v skupini, je pozoren na svoje sovrstnike.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

10. 5. 2018: vaje za upevanja glasovnega aparata – napihamo balon, ki kasneje počí; mrmranje na enem tonu (poslušanje svojega soseda); osvajanje novih pojmov – PEVSKI ZBOR, DIRIGENT, ZBOROVODJA, INTONACIJA, osvajanje novih kretenj, prepoznavanje dirigentovih kretenj – VZMAH, ODMAH, prepevanje enoglasne otroške pesmi ČUK SE JE OŽENIL, MOJSTER JAKA (Canon)

16. 4.–20. 4. 2018: v tem tednu smo imeli pevsko vajo dvakrat. Z otroki smo utrjevali že spoznane pojme, kretnje dirigenta ter prepevali pesmice, ki jih bomo zapeli v Festivalni dvorani. Otroci že sledijo dirigentu ter so usmerjeni v igranje pianina. Na zadnji pevski vaji smo tudi že nakazale zborovsko postavitve na odru ter prihod na oder in odhod z odra.

Analiza, refleksija

10. 5. 2018

V uvodnem delu smo najprej otrokom predstavile osnovne pojme, ki jih morajo poznati in so potrebni za dobro delovanje skupine. Treba bo postaviti nekaj jasnih pravil, da bodo otroci (120 otrok) lahko sodelovali in bili tudi na prireditvi aktivno udeleženi. Z vzgojiteljico Renato sva jim predstavili osnovne pojme, dirigentove kretnje, nato pa smo ob spremljavi klavirja zapeli enoglasni otroški pesmi *Mojster Jaka* ter *Čuk se je oženil*. Ob petju sva z Renato sistematično vpeljevali dogovore, ki smo jih predhodno spoznali. Priznam, da so me otroci presenetili in sem v vlogi zborovodje zelo uživala. Vse te iskrive očke, ki so vneto čakale na moje prve vzmahe in odmahe. Za prihodnjo pevsko vajo se moram temeljito pripraviti, da bomo z otroki sistematično osvajali osnovne pevske vzorce, upevalne vaje.

Otroci se z veseljem udeležujejo pevskih vaj, skozi posamezno vajo pa je že opazen napredek. Treba je poenotiti delo pianista in zborovodje, da pianist dobro pozna vsebino svojega dela, ki ga mora odigrati. Otrokom je težko prepevati ob spremljavi klavirske spremljave, ki jo je danes vzgojiteljica Renata igrala prvič, a se bo utrdilo skozi čas in vajo.

Vseskozi ugotavljam, kako pomembno je, da si pri delu z otroki jasen in korekten, predvsem trenutno, ko svojo vlogo usmerim v delo zborovodje. Moje kretnje in mimika morajo biti jasne in vedno enake. Otroci z veseljem prepevajo pesmi, po pripovedovanju vzgojiteljev tudi v dopoldanskem času, v času rutinskih dejavnosti. Določili smo že posamezne segmente prepevanja, razdelili vloge ter postavili okvirno postavitev na odru. Delo mora biti zelo jasno in jedrnato ter tako, da v čim krajšem času z otroki potegnemo največ.

OTROCI I. STAROSTNEGA OBDOBJA (OD 1 DO 3 LETA):

Kako so knjigo odkrivali in raziskovali najmlajši otroci?

»VIDEO KLIC IZ NUK-A«

Skupina: **GUMBKI, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *sreda, 28. februar 2018–četrtek, 08. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Ču-Čujevo vprašanje Zakaj je v grbu Ljubljane zmaj?

Kje najti odgovor?

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kje bi lahko našli zapis o tem, zakaj ima Ljubljana v grbu zmaja?

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- predpriprava in obnovitev o grbu Ljubljane
- pogovor o tem, kje najti informacijo zakaj
- video klic iz NUK-a
- knjiga in voščena ploščica

»IGRAMO SE S ČRTAMI«

Skupina: **SOVICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *četrtek, 01. marec 2018–petek, 09. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Ču-Ču se sprehaja po nalepljeni črti v igralnici

Ču-Ču se sprehaja po nalepljeni črti v igralnici in sprašuje otroke, kako se lahko igrajo na črti, kakšne oblike je, kako jo lahko skupaj raziščejo.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kakšne vrste črt poznamo?
- Kakšne oblike so različne vrste črt/linij?
- Kako lahko raziskujemo različne črte?

Cilji

Gibanje	• Razvijanje koordinacije oziroma skladnost gibanja (koordinacija gibanja celega telesa, rok in nog), ravnotežje. • Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike. • Sproščeno izvajanje naravnih oblik gibanja (hoja, tek, skoki, poskoki, valjanje, plezanje, plazenje itn.). • Iskanje lastne poti pri reševanju gibalnih problemov.
Umetnost	• Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti.
Družba	• Otrok spozna, da morajo vsi ljudje v določeni družbi pomagati in sodelovati, da bi lahko ta delovala ter omogočila preživetje, dobro počutje in udobje. • Otrok spozna različnost v najrazličnejših kontekstih in dobi konkretne izkušnje o dojemanju iste stvari, dogodka, pojava itn. iz različnih perspektiv ter ob iskanju različnih rešitev in odgovorov. • Otrok ima možnost kritičnega vrednotenja komercialnih vplivov, modnih trendov itn. in se seznanja z možnostmi kritičnega vedenja. • Otrok razvija smisel za življenje v drugega in medsebojno pomoč.
Narava	• Otrok odkriva in spozna lastnosti teles (predmetov). • Otrok odkriva in spozna lastnosti vode in drugih tekočin, mivke in drugih snovi ter zmesi in jih med seboj primerja.
Matematika	• Otrok klasificira in razvršča.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- Otrok hodi/teče/poskakuje/hodi z eno nogo/skače z eno nogo po različnih vrstah črt.
- Otrok hodi po čutnih poteh iz naravnih materialov, ki ponazarjajo različne oblike črt.
- Otrok postavlja zamaške in druge različne materiale po različnih črtah.

- Otrok nalepi/odlepi zamaške po različnih oblikah črt.
- Otrok ustvarja različne črte z risanjem.
- Otrok vidi in spoznava različne oblike in debeline črt.
- Otrok riše črte z različnimi pripomočki: oglje, krede, svinčnik, barvice, voščenke, ipd.
- Otrok lepi različne oblike in barve črt na podlago.
- Otrok vozi avtomobile, vlake in sprehaja živali po črtah.
- Otrok sestavlja različne oblike, like iz črt.
- Otrok obeša različne črte s kljukicami na vrv.
- Otrok s paličicami in črtami iz papirja sestavlja različne oblike na podlago.

Anekdotski zapis

Otroci so najraje posnemali hojo in tek po črtah in vozili vlake in avtomobile po črtah, poskušali so skakati, poskakovati.

Analiza, refleksija

Poleg teka po črtah so otroci z veseljem sodelovali pri dejavnostih risanja črt z različnimi pripomočki, predvsem jim je bilo všeč oglje, saj za sabo pušča močno črno sled, ki so jo otroci nato zabrisali z rokami. Pri dejavnostih s črtami so radi sodelovali vsi otroci. Menim, da so bile dejavnosti resnično pestro zastavljene in zanimive za otroke, saj sva jim črte še večkrat ponudili v različnih oblikah za igranje in so vsakič z zanimanjem pristopili k aktivnostim. Verjetno so bile nekatere dejavnosti s črtami glede na razvojno stopnjo otrok prezahtevne – npr. pripenjanje črt s kljukicami na vrv. Vseeno so otroci pristopili k dejavnostim in se trudili odpreti kljukico ali pa so jo podajali nama, naj jo odpreva. Dobro je bilo tudi, da smo povezali dejavnosti črt s prihajajočo pomladjo.

»USTVARIMO SI KNJIŽNI KOTIČEK«

Skupina: **PANDICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 19. februar 2018–petek, 23. februar 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Material 2. etape – knjiga

Ču-Ču želi pripovedovati zgodbe o Zmajevem mestu. Pri pripovedovanju mu želimo ustvariti prijetno vzdušje.

Raziskovalno vprašanje

- Kako lahko ustvarimo knjižni kotiček?

Cilji

Gibanje	• Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.
Umetnost	• Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti.
• Doživljanje umetnosti kot del družabnega in kulturnega življenja.
• Razvijanje umetniške predstavljalnosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- barvanje rdeče zmajčka
- lepljenje vate na papir, da ustvarimo oblak

»PISALNA SLED – KAKO NASTANE?«

Skupina: **GUMBKI, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *četrtek, 15. marec 2018–petek, 23. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- voščena tablica in različni materiali za zapis

Ustvariti knjigo oz. zapis zgodbe, ki jo živi Ču-Ču pri nas.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Na kakšen način ohraniti, zapisati zgodbo?

Cilji

Jezik	• Otrok razvija jezik na vseh jezikovnih ravneh (od glasoslovne in oblikoslovne do skladenjske in pomenoslovne).
• Otrok razvija pred bralne in pred pisalne sposobnosti in spretnosti.
• Spoznavanje črk kot možnost zapisa in začetnih glasov (črkovna stavnica). |
|-------|---|

- Umetnost
- Razvijanje umetniške predstavljalnosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem.
 - Negovanje, spodbujanje in razvijanje čutnega doživljanja z usmerjanjem povečane pozornosti v občutenje telesa, tipanje, opazovanje in poslušanje sebe ter izbranih virov iz okolja.
- Matematika
- Otrok rabi simbole, s simboli zapisuje dogodke in opisuje stanje.
 - Otrok klasificira in razvršča.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- Razgovor s Ču-čujem o tem, kako ohraniti oz. zapisati njegovo zgodbo.
- Črkovna stavnica.
- Zapisi na različne materiale z različnimi pripomočki:
 - ❖ voščena tablica in žebelj,
 - ❖ v glino s palčko,
 - ❖ na temno podlago s kredo, na svetlo podlago z ogljem,
 - ❖ jogurtovi pokrovčki in kemični svinčnik,
 - ❖ moka na temni podlagi,
 - ❖ barva in vejice smreke,
 - ❖ lepilo in pesek, mivka.

»ZMAJČKOVA NAJLJUBŠA KNJIGA«

Skupina: **METULJČKI, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *sreda, 04. april 2018–sreda, 04. april 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

Izhodišče dejavnosti je knjiga, ki jo Ču-Ču prinese v igralnico. Malo neroden vstopi v igralnico, kjer ga otroci že čakajo na sredini. V roki drži knjigo. Otrokom pove, da je to njegova najljubša knjiga, ki mu jo je mamica pogost brala. Ker Ču-Ču še ne bere dobro, se Tina ponudi in zgodbico prebere namesto njega .

Cilji

Jezik

- Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).
- Ob poslušanju in pripovedovanju pravljic ter drugih literarnih del razvija zmožnost domišljajske rabe jezika; spoznava moralno-etične dimenzije; s književno osebo se identificira ter doživlja književno dogajanje.
- Otrok spoznava besedo, knjigo kot vir informacij.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- VIDIK OTROKA: Otroci pozorno sledijo vsebini zgodbe, navajajo se na poslušanje, bogatijo besedni zaklad.
- VIDIK VSEBINE: Sama dejavnost se nanaša na knjigo, ki jo bomo naredili za zmajčka.
- VIDIK METODE: pripovedovanja.

Analiza, refleksija

Vsebina se je nanašala na razvoj, starost otrok, saj v tem obdobju postajajo izredno uporniški in trmasti. Zmajček iz zgodbe dobi prijatelja Trmico, ki ga zelo dobro poučuje in nagovarja, da nečesa ne naredi. Zmajček pa ga ves čas posnema. Na koncu zmajček spozna, da Trmica ni ravno najboljši prijatelj, zato si poišče drugega prijatelja. Z otroki smo si po končanem pripovedovanju knjigo tudi ogledali in Ču-Ču nam jo je za nekaj dni posodil. S tem zmajček otrokom sporoča, kako je lepo, če nekaj, kar imamo, posodimo tudi drugim. Naslednje sporočilo, ki sem ga želela prenesti otrokom, se nanaša na lep odnos do knjige, otrokom sem namreč povedala, da sem v knjižnici opazila strgane, polite knjige, celo umazane s hrano in zgrizene od kužkov in jih podučila, da je treba s knjigami ravnati spoštljivo.

Ču-Ču otroke še nagovori, naj tudi oni prinesejo v vrtec najljubšo knjigo. S Tino sva se odločili, da tega še ne bova takoj prenesli staršem in bova počakali, če bodo otroci sami od sebe prinesli knjigo, saj jih pogosto nosijo. Za naslednji dan sem poiskala knjige, ki otrokom običajno niso blizu: kuharske knjige, knjige o peki tort in pizze, knjige o rastlinah, knjige o znamenitostih celega sveta. Med njimi pa nisem našla knjige o zemljevidih in notnih zapisih.

»GRŠKE PRIPOVEDKE IN POVOŠČENA TABLICA«

Skupina: **METULJČKI, I. starostno obdobje**

Čas priprave: **torek, 13. marec 2018–petek, 16. marec 2018**

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

Izhodišče dejavnosti je raziskovalno vprašanje: Kje je zapisana zgodba o Jazonu in Argonavtih?

- Kje je napisan mit o Jazonu in Argonavtih?
- Kaj je to (povoščena tablica)?

Cilji

Jezik

- Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).
- Otrok doživlja in spoznava verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- **VIDIK OTROKA:** Otrok spoznava pripovedovanje mitov na različne načine (preko slik).
- **VIDIK VSEBINE:** Sama vsebina se nanaša na raziskovalno vprašanje.
- **VIDIK METODE:** Pripovedovanja.

Analiza, refleksija

Izhodišče današnje dejavnosti je bila knjiga o grških mitoloških pravljicah, v kateri je tudi mit o Jazonu in Argonavtih. Vzgojiteljica Z. pripelje otroke in nam skupaj pove mit. Ker je vsebina zgodbe zelo dolga, jo Zorica zelo skrajša. Za lažjo predstavo pa pripravi tudi slike.

JAZON IN ARGONAVTI

- Slika – Jazon je bil grški vojak in junak. Njegov oče je bil kralj, želel mu je predati krono, vendar mu je krono ukradel hudobni stric PELIAS.
- Slika – stric PELIAS reče Jazonu: »Dobil boš krono nazaj, ko mi boš prinesel zlato runo.«
- Slika – JAZON žalosten ima zelo težko in nemogočo nalogo. Ker je bil JAZON dober, je imel tudi dobro srce. Nekoč je pomagal starki čez potok. Nesel jo je. Izgubil je svojo sandalo v potoku.
- Slika – Ko je starko odložil na tla, se je spremenila v prekrasno žensko HERO, boginjo, kraljico vseh bogov. Njen mož je bil ZEUS. HERA mu je obljubila pomoč pri iskanju ZLATEGA RUNA.
- Slika – Priskrbela mu je zemljevid, ker JAZON ni vedel, kam mora po zlato runo. Runo se je nahajalo v bajeslovni deželi KOLHIDI (današnja Soča).
- Slika – Ampak, kako priti do KOLHIDE po širnem morju? HERIN, graditelj ladij, je zgradil ladjo ARGO.
- Slika – Ladja je imela veliko vesel, preveč za JAZONA. Pomagali so mu prijatelji, ki so se imenovali ARGONAVTI. Eden od argonavtov je bil slavni pevec, ORFEJ.
- Slika – Argonavti so pluli po vihnem morju, mimo skalnega otoka SIREN. To so bila lepa dekleta, ki so s čudovitim petjem zvabila mornarje tako, da so razbili svoje ladje na skalnatih čerch. Ko so ARGONAVTI pripluli v bližino otoka siren, je tudi ORFEJ začel peti na ves glas in igrati na LIRO. S tem je preglasil sirene in ARGONAVTI so brez nezgode pluli mimo njihovega otoka.
- Slika – A čakala jih je še ena nevarnost. Pred njimi sta dve skalni steni SIMPLEGADI treskali skupaj in narazen kot dve ogromni dlani. Iz morja pa se je tedaj dvignil gospodar valov POZEJDON, ki je velik kot gora držal SIMPLEGADI narazen toliko časa, da je ARGO, ladja, lahko varno plula med njima.

- Slika – Tako so Argonavti naposled srečno prispeli v deželo KOLHIDO. Kralj AJET se je tega prestrašil. Spomnil se je prerokbe, naj se varuje človeka z eno sandalo. To je bil JAZON.
- JAZON ga prosi za zlato runo.
- Slika – Kralj AJET naloži JAZONU nalogo, da premaga dva bronasta bika, ki bruha ogenj. JAZON je bil ponovno postavljen pred TEŽKO, NEMOGOČO nalogo.
- Slika – JAZONA je opazila princesa MEDEJA, in ker je bil JAZON zelo čeden, lep fant, mu je sklenila pomagati. Zmešala mu je čudežno kremo, s katero se je JAZON namazal, da bi ga ščitila pred ogromnim bronastim bikom.
- Slika – JAZON se je zato lahko spopadel s strašnima bikoma in ju tudi premagal. Varovala ga je MEDEJINA krema.
- Slika – Kralj AJET je bil jezen, saj je vedel, da je JAZON lahko premagal bronasta bika samo z MEDEJINO pomočjo. Zato JAZONU ni izročil runa, kot mu je obljubil, ampak ga je poslal, naj se kar sam spopade z zmajem, ki ga je čuval.
- Slika – JAZON se zmaja loti pogumno s svojo sulico, a bolj slabo opravi. Ponovno mu pomaga MEDEJA, ki ORFEJEVO liro začara tako, da njena glasba uspava zmaja. Spečega zmaja JAZON brez težav premaga. Z MEDEJO odjadrata skupaj v GRČIJO.

To se je zgodilo na naših tleh in sedaj veste, zakaj ima LJUBLJANA v spomin na to junaško dejanje na grbu zmaja.

Analiza:

Vzgojiteljica Z. je tako doživeto pripovedovala vsebino, da jo je bilo veselje poslušati. Njeni otroci so že slišali vsebino zgodbe, medtem ko so jo naši otroci poslušali prvič. Nekaj časa so sicer sledili vsebini zgodbe, sčasoma pa so postali nemirni. Ker so bile tega dne vse voščene tablice v drugih oddelkih, jih nisem mogla pokazati otrokom. To bom naredila drugi dan. Sem se pa vseeno odločila, da bom tudi sama otrokom še enkrat posredovala vsebino. Tokrat je bilo lažje, čeprav menim, da je ta zgodba za naše otroke pretežka. Otroci postanejo po nekem času nemirni, odidejo od dejavnosti. Otroke sem kar najboljše motivirala, pa vseeno mit nisem povedala v celoti. Zaradi prerivanja je v igralnici postal nemir, tudi jok. Vzdušje v igralnici se je spremenilo, ko smo za konec risali zmaja iz zgodbe, ki bruha ogenj. Otroci so dobili velike

pole papirja, čopiče in se prepustili domišljiji. Ko sem gledala slike, sem prepoznala zgolj gibanje, ki je bilo prisotno pri čisto vseh otrocih. Nisem prepoznala ne zmajev in ne ognja, saj so otroci še majhni.

V petek pa smo končno dobili tablico, ki jo je v igralnico prinesel Ču-Ču. V igralnici je bil nered, glasno pogovarjanje pa je zmajčka tako zmotilo, da je odšel ven. Čez nekaj časa se je ponovno vrnil s tablico.

Komunikacija v skupini, ko se Ču-Ču vrne:

- Ču-Ču: »Nekaj sem vam prinesel.« Pokaže tablico: »To sem dobil zadnjič v knjižnici, ko sem iskal knjigo, pa sploh ne vem kaj to je?«
- Otroci odgovarjajo: »Knjiga, slika ...«
- Ču-Ču: »Nekam čudna je za knjigo, čeprav je nekaj narisano.«

Zmajček z roko potipa tablico in povabi otroke, da tudi oni poskusijo.

Zmajček se domisli, da je to mogoče hrana, zato v tablico ugrizne. Samo zob ga zaboli. Otroci ga tako kot po navadi posnemajo. V skupini je ponovno prišlo do prerivanja, saj so vsi želeli poskusiti, a se z njimi ni dalo nič dogovoriti. Ču-Ču spozna, da se z otroki ne bo nič dogovoril, zato počasi zapusti igralnico. Čisto na koncu jih povabi, da naredijo tudi sami tablico in pri tem koga prosijo za pomoč. Nekdo je predlagal hišnika F.

Teden bomo začeli z oblikovanjem tablic, ki nam jih bo prinesel F. Če bo imel čas, jih bo z nami tudi dokončal.

»IZDELAMO SI SVOJO TABLICO«

Skupina: **METULJČKI, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 19. marec 2018–ponedeljek, 19. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Izhodišče dejavnosti je priprava povoščene tablice.
- Otroci spoznavajo različne načine zapisovanja in risanja.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- »Kaj je to?« sem jih vprašala.
- L: »Postelja.«
- G: »Palice.«
- A: »Knjiga.«
- A: »Knjiga.«
- J: »Za mamico.«

Cilji

Umetnost

- Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti.
- Uporaba in razvijanje spretnosti; spoznavanje, raziskovanje, eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi (telesom, glasom, materiali, predmeti, instrumenti, tehnikami in tehnologijami) in njihovimi izraznimi lastnostmi.

- Spodbujanje splošne ustvarjalnosti pri pripravi, organizaciji in uporabi sredstev in prostora.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- VIDIK OTROKA: Otrok se igra, raziskuje, spozna in izdeluje tablico.
- VIDIK VSEBINE: Vsebina se nanaša na raziskovanje zapisovanja včasih.
- VIDIK METODE: Igra, lastna aktivnost.

Analiza, refleksija

Izhodišče dejavnosti je raziskovanje povoščene tablice. V igralnico prinesem različno velike lesene plošče in letvice. Otroke povabim k sebi, tako da jih vsi vidijo. Povem jim, da mi je to dal Ču-Ču in rekel, da sigurno vemo, kaj je to. Otroci so se lesenih plošč razveselili in jih gledali, tipali, opazovali, primerjali in nanje polagali tudi letvice.

Otrokom sem nekoliko osvežila spomin in jih spomnila na Ču-Čuja, ki je ravno tako nekaj prinesel v igralnico, le da je bilo tam še nekaj.

Deklica reče: »Slikico. Pisali smo.«

Izzovem pomočnico Tino, ki pove, da je imel leseno ploščo in čebelji vosek, na katerega smo res pisali. S Tino otroke razdeliva v pare in jih pustiva, da se igrajo s tem materialom. Pozorni sva le, da se kdo z letvico ne poškoduje. Otroke izzovem z vprašanjem, kako lahko te letvice damo gor. Takoj so odgovorili, z lepilom. Tina in jaz sva otrokom ponudili lepilo, lepilni trak. Začela se je igra. Nisva mogli tako hitro trgati lepilni trak kot so to oni hitro lepili. Z lepilnim trakom so ovijali letvice, le nekateri so lepili letvico s ploščo. Ker smo skupaj ugotovili, da ta lepilni trak ne drži, smo jih res zlepili z močnim lepilom. Vsaka od naju je izbrala par, s katerim

sva skupaj naredili sliko, knjigo. Med tem časom pa so ostali otroci še vedno lepili z lepilnim trakom. Naredili smo pet tablic in jih dali sušiti. V nadaljevanju bomo vlivali vosek na plošče. To dejavnost sva hoteli izpeljati jutri, ker pa voska še ni, bomo to opravili ko pride. Zelo zanimiva dejavnost, ki je res pritegnila vse otroke.

»USTVARJAMO NA RAZLIČNE MATERIALE - IN SPOZNAVAMO ČRKE«

Skupina: **METULJČKI, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 26. marec 2018–petek, 30. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

Izhodišče dejavnosti je bilo ustvarjanje slik na različne materiale, spoznavanje različnih tehnik in prepoznavanje črk.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Ali lahko rišemo tudi na druge materiale: glina, testo ... ?

Cilji

Umetnost	• Uporaba in razvijanje spretnosti; spoznavanje, raziskovanje, eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi (telesom, glasom, materiali, predmeti, instrumenti, tehnikami in tehnologijami) in njihovimi izraznimi lastnostmi.• Spodbujanje splošne ustvarjalnosti pri pripravi, organizaciji in uporabi sredstev in prostora.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- VIDIK OTROKA: Otrok se igra, raziskuje, spoznava, prepoznava, poimenuje ...
- VIDIK VSEBINE: Otroci spoznavajo različne materiale, tehnike, črke.
- VIDIK METODE: Igra, lastna aktivnost.

Analiza, refleksija

Dejavnost, ki se je odvijala ta dan, se je nanašala na pisave. Zagotovo je otrokom te starosti to težko, vendar smo to izpeljali preko igre. »Kaj je to?« sem vprašala otroke? In deklica je takoj rekla, da so črke. »Kje pa črke najdemo?« je bilo naslednje vprašanje, na katerega je odgovorila, da v knjigi. Deklici A. in J. sta sicer najstarejši med otroki, ampak tudi izredno bistri. Pogosto sta najbolj zanesljivi pri vsaki dejavnosti. Zelo veliko vesta. Otroke sem spodbudila, naj vsak prinese eno knjigo, nato pa smo v njih poiskali črke. V nekaterih so bile črke velike, v drugih pa male. Potem pa se je začela odvijati igra s črkami. Najprej smo črke razporedili po prostoru in jih samo gledali, otroci pa so me spraševali, za katero črko gre. Poleg črke sem poimenovala tudi predmet, ki se začne na izbrano črko. Nato smo začeli sestavljati imena otrok. Nastal je problem, ko dveh črk ni bilo, saj sem jih očitno po pomoti preskočila. Tega nismo napisali. Črke sem plastificirala, tako da jih imamo za dolgo časa, zato sem bila pozorna, da jih niso raznašali po igralnici. Igro s črkami bomo izvajali pogosto, priložnostno. V ta namen bom pripravila tudi slike igrač, rastlin, živali, za katere bomo sestavljali imena. Pri tej dejavnosti, ki je bila kar težka za male, so na koncu ostale samo tri deklice. Poleg igre s črkami smo se igrali tudi z našo abecedo, ki smo jo večkrat sestavili. Abeceda je narejena tako, da ima poleg črke tudi sliko predmeta, ki se začne na to črko. Igra z abecedo je potekala zelo umirjeno, saj nas je bilo malo, vsi otroci so bili slišani in videni, kar je pogosto; ko pa smo vsi pa je to nemogoče. V tem delu, ko je potekala igra, je Tina ustvarjala z glino.

Zelo rada bi ustvarila in izpeljala igro tako, da bi otroci prehajali v igralnici iz dejavnosti v dejavnost. To pomeni, da bi nekaj časa ustvarjali v enem kotičku in se po končani igri zamenjali. Običajno je namreč tako, da hočejo vsi nekaj početi, a ne razumejo navodil. Tekom leta bom to večkrat izvajala.

»PROUČUJEMO ZGODOVINO RISANJA IN PISANJA«

Skupina: **METULJČKI, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 17. april 2018–torek, 17. april 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

Izhodišče dejavnosti je bila knjiga. Ob tem ko smo jih na hitro pogledali, sem otrokom postavila raziskovalno vprašanje: Kam so risali nekoč, ko še niso poznali papirja?

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

Na raziskovalno vprašanje, kam so včasih risali, otroci niso podajali izjav, saj je to za njih še pretežko, smo si pa ogledali slike.

Cilji

Jezik	• Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).• Otrok doživlja in spoznava verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.• Otrok se uči samostojno pripovedovati.
Umetnost	• Doživljanje in spoznavanje umetniških del.• Uporaba in razvijanje spretnosti; spoznavanje, raziskovanje, eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi (telesom, glasom, materiali, predmeti, instrumenti, tehnikami in tehnologijami) in njihovimi izraznimi lastnostmi.• Spodbujanje splošne ustvarjalnosti pri pripravi, organizaciji in uporabi sredstev in prostora.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- VIDIK OTROKA: Otrok odkriva, gleda, opazuje, spoznava ...
- VIDIK VSEBINE: Vsebina se nanaša na risanje in pisanje v zgodovini.
- VIDIK METODE: pogovora.

Analiza, refleksija

Izhodišče dejavnosti je bila knjiga. Ob tem ko smo jih na hitro pogledali, sem otrokom postavila raziskovalno vprašanje: »Kam so risali nekoč, ko še niso poznali papirja?«

Otrokom je bilo to vprašanje zelo težko, niso podali nobenih izjav, kar sva s Tino tudi pričakovali. Pripravila sem velike slike, ki sem jih poiskala na internetu, da sem tako ob kratkem komentarju otrokom lažje približala zgodovino slikanja, pisanja. Prve slike so se nanašale na čas, ko so slikali še v jamah. Pogledali smo si kar nekaj slik, ki nazorno prikazujejo, kaj so risali in s čim. Neodvisno od tega, da sem pripravila veliko materiala, so bili nekateri otroci izredno nemirni, saj so se ves čas prerivali, tako da nihče ni nič videl. Veliko časa smo porabili za umirjanje, zato sem hitreje kot sem načrtovala otrokom pokazala in predstavila slike. Za nameček pa nas je zmotil še telefonski klic. Ker je bila dejavnost ponesrečena, sem sklenila, da si bomo slike pogledali po skupinicah, nekaj pred zajtrkom, nekaj med igro po želji. Sama dejavnost nas je popeljala do aktualnega časa, ko na veliko porabljamo papir in s tem uničujemo gozd. Otrokom sem povedala, da je papir iz lesa, da je potrebno veliko dreves požagati, da delamo iz njega papir. V ta namen sva s T. pripravili dejavnosti, ki si bodo sledile: izdelovanje papirja v vseh fazah in oblikovanje plakata o papirju. Zbirali bova vzorce papirja in skupaj jih bomo nalepili na velik papir.

»RAZISKUJEMO SENZORNO GRAJSKO OBZIDJE«

Skupina: **SOVICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 12. marec 2018–petek, 23. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Ču-Ču v igralnico privleče taktilno grajsko obzidje, sestavljeno iz škatel in prosi otroke za pomoč pri raziskovanju in igri z njim.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako lahko raziskujemo senzorno grajsko obzidje?

Cilji

Gibanje

- Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.

Jezik

- Otrok razvija pred bralne in pred pisalne sposobnosti in spretnosti.

Družba • Otrok razvija smisel za vživljanje v drugega in medsebojno pomoč.

Narava • Otrok odkriva in spoznava lastnosti teles (predmetov).

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- Otrok vleče vezalke ven in notri po škatli.
- Otrok zapira in odpira zadrge na škatli.
- Otrok vstavlja tablice iz plute (na njih so različne oblike črt sestavljene iz pistacijevih luščin) v škatlo.
- Otrok meče kamenčke v tulce na škatli.
- Otrok vstavlja palčke in tulce v posode na škatli.
- Otrok vleče trakove iz blaga skozi lončke na grajskem obzidju.

Anekdotski zapis

Otroci nama nosijo pripomočke grajskega obzidja in jih poimenujejo – tisti, ki že govorijo: kamenčki, škatlica.

Analiza, refleksija

K ponujenem senzornem grajskem obzidju iz škatel so otroci hitro pristopili in začeli z aktivnostmi. Posodo s tulci in paličicami za vstavljanje so takoj strgali iz obzidja. Delovanje vlečenja vezalk po škatli so hitro ugotovili in se močno trudili vleči vezalko. Enako velik izziv jim je predstavljalo vlečenje trakov iz blaga po ločkih. Zagotovo so na grajskem senzornem obzidju manjkali svetlobni in glasovni efekti, ki bi dodatno pritegnili otroke. Tako da morava biti pri načrtovanju podobnih dejavnosti pozorni še na zvočno-svetlobne efekte. Zadrge otrok niso posebno zanimale. Otroci so v škatle radi lezli in se igrali v njih. Senzorno grajsko obzidje sva jim večkrat ponudili in vedno znova jih je pritegnilo. Kamenčke, ki sva jih uporabili, pa bi morali biti večji, saj jih je najmlajši deček še vedno dajal v usta.

»USTVARJAMO NARAVNE BARVE IN Z NJIMI RIŠEMO NA RAZLIČNE PODLAGE«

Skupina: **SOVICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 26. marec 2018–petek, 06. april 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Ču-Ču v igralnico prinese del opeke in prosi otroke za pomoč pri izdelavi naravne barve iz opeke.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako lahko izdelamo naravno barvo iz opeke?
- Na katere podlage lahko rišemo in ustvarjamo različne črte?
- S čim vse lahko rišemo na različne podlage?
- Kako lahko rišemo na različne podlage?
- Kako lahko likovno ustvarjamo različne oblike črt?
- Kako lahko rišemo horizontalno (na mizi, na tleh), kako vertikalno (na steno)?

Cilji

Gibanje	• Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.
Jezik	• Otrok razvija pred bralne in pred pisalne sposobnosti in spretnosti.
Umetnost	• Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti.
• Negovanje in razvijanje individualnih ustvarjalnih potencialov v fazah doživljanja, zamišljanja, izražanja, komuniciranja in uveljavljanja na področju umetniških dejavnosti.
• Negovanje, spodbujanje in razvijanje čutnega doživljanja z usmerjanjem povečane pozornosti v občutenje telesa, tipanje, opazovanje in poslušanje sebe ter izbranih virov iz okolja.
Družba	• Otrok razvija smisel za vživljanje v drugega in medsebojno pomoč.
Narava	• Otrok odkriva in spoznava lastnosti teles (predmetov).
• Otrok odkriva in spoznava lastnosti vode in drugih tekočin, mivke in drugih snovi ter zmesi in jih med seboj primerja.
• Otrok prepozna in uporablja tehnične predmete in procese, spozna njihov namen in pomen ter v igri ponazarja njihovo delovanje.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- Otrok pomaga pri izdelavi naravne barve iz opeke in tako spoznava lastnosti opeke in opazuje, kako drobimo opeko na delce, kaj se pri tem dogaja.

- Otrok likovno ustvarja z naravno barvo iz opeke z uporabo čopičev.
- Otrok riše s kredo, navadnim svinčnikom in ogljem na različne podlage.
- Otrok riše na velik papir na tleh z barvicami in voščenkami ter flumastri (horizontalno).
- Otrok likovno ustvarja odtise s paličicami za ušesa na samoglasnike.
- Otrok riše s paličico za ušesa na steno pritrjeno senzorno vrečko napolnjeno z barvo (vertikalno).
- Otrok manipulira z domačim plastelinom in slanim testom.
- Otrok ustvarja oblike (polžke, kače in kroglice) iz testa in plastelina.
- Otrok na razvaljano površino plastelina in slanega testa s paličicami riše, spoznava in odkriva odtise paličic v testu in plastelinu.

Anekdotski zapis

Otroci, ki govorijo, poimenujejo nekatere pripomočke: barvice, flumastre, svinčniki, ... Najbolj so veseli druženja s Ču-Čujem.

Analiza, refleksija

Otroke je poleg likovnega ustvarjanja, ki jih vedno znova in znova pritegne, pritegnilo razbijanje opeke. To so res radi počeli z dolgo koncentracijo. Ko je prišel Ču-Ču, jih je dejavnost še dodatno pritegnila in tiskanje z gobico so radi ponavljali. Vsi so sodelovali tudi pri dejavnosti s slanim testom in plastelinom, kar z veseljem dolgo počnejo. Nekatere začne nato motiti občutek plastelina ali testa na rokah, ki se lepi.

»NAREDILI BOMO KNJIGO ZA ČU-ČUJA«

Skupina: **PANDICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 02. april 2018–petek, 27. april 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Kako nastaja knjiga?

Ču-Čuju želimo ustvariti knjigo, ki jo bo lahko odnesel v Zmajevo mesto.

Raziskovalno vprašanje

- Kako lahko ustvarimo knjigo za Zmajevo mesto?

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- barvanje z naravnimi čopiči,
- barvanje s prsti,
- lepljenje simbolov in pokrovčkov za odpiranje,
- lepljenje nalepk,
- barvanje, risanje z voščenkami,
- lepljenje filca,
- lepljenje geometrijskih likov.

»NAREDILI BOMO PRAVI FILM – ZA ČU-ČUJEV FESTIVAL«

Skupina: **PANDICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *četrtek, 03. maj 2018–ponedeljek, 14. maj 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Priprava na Ču-Čujev festival

Ču-Čuju želimo posneti film, kako nastaja knjiga za Zmajevo mesto.

Raziskovalno vprašanje

- Kako lahko naredimo film o nastajanju knjige za Zmajevo mesto?

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- igra z odpiranjem pokrovčkov,
- prepoznavanje simbolov, poimenovanje,
- odpiranje in zapiranje pokrovčkov, vstavljanje,
- odpiranje in zapiranje zadrg,
- razvrščanje geometrijskih likov.

»IGRAMO SE S SENZORNO KNJIGO - NAREDIMO TUDI SVOJO«

Skupina: **SOVICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 09. april 2018–petek, 27. april 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Ču-Ču otroke prosi za pomoč pri ustvarjanju zgodbe Zmajevega mesta.

Ču-Ču v Zmajevem mestu nima svoje zgodbe, a si jo zelo želi. Tako otroke prosi, da mu priskočijo na pomoč pri izdelavi. Prinese jim nekaj materialov, iz katerih bi lahko skupaj izdelali senzorno knjigo – kosmate žičke, like iz filca, zamaške, paličice, lepenko, ipd.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako lahko ustvarimo senzorno knjigo?
- Iz katerih materialov lahko izdelamo senzorno knjigo?
- Kako se lahko igramo s senzorno knjigo?

Cilji

Gibanje	• Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.
Jezik	• Otrok razvija pred bralne in pred pisalne sposobnosti in spretnosti. • Otrok spoznava poimenovanje likov in števil.
Umetnost	• Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti. • Razvijanje umetniške predstavljalnosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem.
Družba	• Otrok razvija smisel za življenje v drugega in medsebojno pomoč.
Narava	• Otrok prepozna in uporablja tehnične predmete in procese, spoznava njihov namen in pomen ter v igri ponazarja njihovo delovanje.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- Otrok spoznava materiale, iz katerih bo senzorna knjiga.
- Otrok se igra in manipulira z materiali, iz katerih bo senzorna knjiga (zamaški, paličice, filc, lepenka, kosmate žičke, ipd.).

- Otrok odkriva didaktične igre v senzorni knjigi – vstavljanje, taktilnost materialov, lepljenje likov z ježki.
- Otrok pomaga pri izdelavi senzorne knjige – barvanje listov senzorne knjige, lepljenje materialov senzorne knjige.
- Otrok se igra in manipulira ter raziskuje senzorno knjigo.

Anekdotski zapis

Deček pove, da Ču-Ču potrebuje senzorno knjigo. Tako se odpravimo na pot raziskovanja materialov senzorne knjige in sestavljanja le te.

Analiza, refleksija

Otroci radi manipulirajo predvsem z materialom za senzorno knjigo in se z njo igrajo. Posnemali so naju še pri listanju, odpiranju in zapiranju knjige, kar se jim je zdelo zelo zabavno. Radi sodelujejo tudi pri sestavljanju strani v senzorni knjigi in prinašajo posamezne strani, ki jih sestavimo v celoto. Ob obisku Ču-Čuja mu hitijo kazati različne materiale, ki so v senzorni knjigi – grbi in črke. Mislim, da je bila dejavnost dobro zastavljena in uporabljeni raznoliki materiali, ki so otrokom omogočali pestrost raziskovanja.

»KAKO SE NAREDI PAPIR?«

Skupina: **METULJČKI, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *sreda, 18. april 2018–torek, 24. april 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

Izhodišče dejavnosti je bilo smiselno nadaljevanje včerajšnje, ko smo si na hitro ogledali zgodovino risanja in pisanja. Raziskovalno vprašanje: kako naredimo papir, je bilo za otroke pretežko, zato smo se lotili izdelovanja papirja po fazah.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako naredimo papir?
- A: »Skuhamo ga.«
- J: »Skuhamo ga.«
- J: »Moj oči bo povedu.«
- M: »Ne vem.«

Cilji

Umetnost

- Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti.
- Uporaba in razvijanje spretnosti; spoznavanje, raziskovanje, eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi (telesom, glasom, materiali, predmeti, instrumenti, tehnikami in tehnologijami) in njihovimi izraznimi lastnostmi.
- Spodbujanje splošne ustvarjalnosti pri pripravi, organizaciji in uporabi sredstev in prostora.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- VIDIK OTROKA: Otrok opazuje, raziskuje, tipa, se igra ...
- VIDIK VSEBINE: Sama vsebina se navezuje na knjigo.
- VIDIK METODE: Lastne aktivnosti in igre.

Analiza, refleksija

Izhodišče dejavnosti je bilo smiselno nadaljevanje predhodne, ko smo si na hitro ogledali zgodovino risanja in pisanja. Raziskovalno vprašanje: kako naredimo papir, je bilo za otroke pretežko, zato smo se lotili izdelovanja papirja po fazah. Pri prvi fazi smo trgali papirnate brisače v vedro. Začetek je bil zelo obetaven. Najprej smo se razdelili v dve skupini, vsaka skupina je dobila svoje vedro, papirnate brisače. Samo trganje papirnatih brisač ni bilo preprosto, mogoče težje kot časopisni papir. Na samem začetku so otroci papirnate brisačke trgali zelo na drobno, potem pa so bile čedalje večje. S T. sva jih vseskozi nagovarjali, da ne smejo biti prevelike, saj papir potem ne bo lep. Ko so kose metali v posode, sva jih medve ven. Nato je sledilo najbolj zanimivo opravilo. Zalivanje mase z vodo in mešanje. Preselili smo se do umivalnikov, da smo bili bližje vodi. Otrokom sva ponudili lončke, v katere so nalivali vodo in jo zlivali v vedro. S krpami sva zaščitili tla, da ni kdo padel. Ko smo ta del zaključili, so otroci mešali. Vsi so dobili možnost mešanja z leseno žlico. Za dan dva bomo pustili maso, potem pa jo bomo zmleli, z mešalnim aparatom, malo pa tudi z rokami.

V četrtek smo si najprej pogledali, kaj je nastalo iz naše mase. Rekli so, da ima vodo. Ponovno smo mešali z leseno žlico, vendar so se videli veliki kosi brisačk. Na vprašanje, kako bi te koščke naredili majhne, je deklica odgovorila, da vzamemo nož, njena sestra pa je omenila škarje. Pohvalila sem ju, vendar bi predolgo trajalo, da bi toliko mase razrezali, saj bi bilo vse mokro in bi lahko potem padli. Pokažem jim palični mešalnik. Otrokom povem za kaj se uporablja: za juhe, krompir, za omake ... Čisto vsak otrok se je preizkusil v mešanju. V prvem vedru je bilo manj mase in se je zato lepo zmlela, medtem ko smo v drugem mleli premalo globoko pa še papir se je ovijal okoli noža. Maso smo pustili stati še en dan. Naslednji dan sem vzela nizko plastično korito, v katerega sem stresla maso in smo jo gnetli, trgali, mečkali, delali kepe. S Tino sva pustili otroke, da so uživali v igri z maso. Potem pa smo vzeli sita, maso pustili, da se izteče, nekaj pa smo jo ročno iztisnili, razporedili po blagu, jo prekrili s papirjem, obtežili in jo položili na okno. Bomo videli, kaj bo v ponedeljek.

»NAJDEMO PISMO – NAMENJENO JE ČU-ČUJU«

Skupina: **SOVICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *sreda, 30. maj 2018–torek, 05. junij 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Najdeno pismo namenjeno Ču-Čuju

Na tleh najdemo pismo in ugotovimo, da je namenjeno Ču-Čuju – kaj pomenijo simboli v pismu in kako lahko Ču-Čuju pomagamo?

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kaj pomenijo slikovni simboli v Ču-Čujevem pismu?

Cilji

Jezik	• Otrok doživlja in spoznava verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.• Otrok spoznava poimenovanje slikovnih simbolov.
Družba	• Otrok spoznava, da vsi, odrasli in otroci, pripadajo družbi in so pomembni.• Otrok ima možnost razvijati sposobnosti in načine za vzpostavljanje, vzdrževanje in uživanje v prijateljskih odnosih z enim ali več otroki (kar vključuje reševanje problemov, pogajanje in dogovarjanje, razumevanje in

sprejemanje stališč, vedenja in občutij drugih, menjavanje vlog, vljudnost v medsebojnem komuniciranju itn.).

- Otrok razvija smisel za uživanje v drugega in medsebojno pomoč.

Narava • Otrok spoznava različne načine zbiranja, shranjevanja in prenosa informacij.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- Otrok uživa v obisku Ču-Čuja in druženja z njim, ga stiska in objema.
- Otrok prepozna slikovne simbole v pismu.

Anekdotski zapis

Otroci, ki že govorijo poimenujejo lažje simbolne slike v pismu – polž. ipd. Nato z veseljem ponavljajo, da potrebujemo igro in zabavo – predvsem jim je všeč beseda zabava, zato jo ponavljajo.

Analiza, refleksija

Ču-Ču je takoj pridobil pozornost otrok in deček A. mu je nemudoma prinesel pismo, ki smo ga našli na tleh. Deček J. ga je začel odpirati. Pomagali so mu še ostali otroci. Nato smo skupaj pogledali slikovne simbole. Otroci so lažje prepoznavali in poimenovali simbole. S Ču-Čujem kot dobrim motivatorjem so imeli dolgo koncentracijo pregledovanja pisma. Na pismo in posamezne simbole so kazali s prstki in začudeno gledali, kaj sedaj Ču-Ču potrebuje in kako mu lahko pomagamo. Ob prebranem pismu so vzklikali igra in zabava. Besedi sta se jim vtisnili v spomin in tako smo se odločili, da priredimo Ču-Čuju igro in zabavo skozi gibanje.

»POVABILO NA ČU-ČUJEV FESTIVAL«

Skupina: **SOVICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *četrtek, 26. april 2018–petek, 18. maj 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Ču-Ču otroke povabi na svoj festival

Ču-Ču otroke povabi na festival in jih prosi, naj mu kaj zapojejo in zaplešejo.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako lahko priredimo Ču-Čuju festival?

Cilji

Gibanje	• Usvajanje osnovnih prvin ljudskih rajalnih in drugih plesnih iger.• Spoznavanje pomena sodelovanja v igralni skupini, medsebojne pomoči in "športnega obnašanja".
Jezik	• Otrok razvija jezikovno zmožnost v različnih funkcijah in položajih ob vsakodnevnih dejavnostih in v različnih socialnih situacijah.• Ob poslušanju in pripovedovanju pravljic ter drugih literarnih del razvija zmožnost domišljjske rabe jezika; spozna moralno-etične dimenzije; s književno osebo se identificira ter doživlja književno dogajanje.• Otrok doživlja in spozna verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.• Otrok razvija pred bralne in pred pisalne sposobnosti in spretnosti.• Otrok se ustvarjalno izraža v jeziku.
Umetnost	• Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti.• Razvijanje umetniške predstavljalnosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem.• Razvijanje sposobnosti izražanja istih doživetij v različnih umetniških jezikih, plesnem, dramskem, likovnem, glasbenem, filmskem idr.• Uporaba in razvijanje spretnosti; spoznavanje, raziskovanje, eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi (telesom, glasom, materiali, predmeti, instrumenti, tehnikami in tehnologijami) in njihovimi izraznimi lastnostmi.• Spodbujanje splošne ustvarjalnosti pri pripravi, organizaciji in uporabi sredstev in prostora.
Družba	• Otrok dobiva konkretne izkušnje o demokratičnih načelih, na katerih temelji sodobna družba.

- Otrok ima možnost kritičnega vrednotenja komercialnih vplivov, modnih trendov itn. in se seznanja z možnostmi kritičnega vedenja.
- Otrok se seznanja z varnim vedenjem in se nauči živeti in ravnati varno v različnih okoljih: doma, v prometu, v vrtcu, v prostem času, pri igri, športu, obiskih v galerijah, družabnih srečanjih, zabavah itn.
- Otrok razvija smisel za vživljanje v drugega in medsebojno pomoč.

Narava

- Otrok spoznava delovni proces in razvija primeren odnos do dela in organizacijske sposobnosti.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- Otrok se igra s senzorno knjigo in ponosno Ču-Čuju kaže svoje izdelke, materiale.
- Otrok pleše in poje za Ču-Čujev festival.
- Otrok uživa v nastopanju, petju, plesu, svobodnem izražanju, v gibanju.
- Otrok sodeluje in uživa ob sodelovanju, nastopanju na predstavi, ob ustvarjanju za Ču-Čuja.

Anekdotski zapis

Otroci so iz srca veseli Ču-Čujevega obiska, ko jih hvali, kako dobri pevci in plesalci so, se veseli in pleše z njimi, oni ga objemajo in se veselijo z njim.

Analiza, refleksija

Vsi otroci so radi sodelovali ob igri s senzorno knjigo ter plesu in petju za Ču-Čuja. Z zanimanjem so opazovali in poskušali oponašati najino gibanje ob pesmih, ploskali so in bili razigrani ob nastopanju.

»POTUJEMO V ZMAJEVO DEŽELO - DOMIŠLJIJSKO POPOTOVANJE«

Skupina: **GOSENICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *četrtek, 8. marec 2018 – četrtek, 8. marec 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče

- Ustvariti dinamično igro, pri kateri bi z otroki prepoznavali simbole z uporabo čutil v povezavi s čudenjem in presenečenji.

- Domišljijско popotovanje po zmajevem mestu s presenečenji, z uporabo čutil in s prepoznavanjem simbolov.

Cilji

- Družba
- Otrok se igra in domišljijско potuje po zmajevem mestu, prepozna predmete s čutili, se čudi, ustvarja, se igra in uživa.
 - Otrok v igri upošteva navodila in sodeluje v odnosu s soigralci.

Med področno povezovanje: jezik, gibanje, umetnost (ples, glasba, petje), matematika (oblike, barve, vrtenje, sejanje), narava (seme, rože, živali).

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

Ču-Ču otrokom pripoveduje, kaj se mu je sanjalo; vozil se je z vlakom po Zmajevem mestu (to mesto ni bilo njegovo in je bilo čisto drugačno). Na vlaku se je slišalo prepevanje otrok, vlak se je večkrat ustavil in na vsaki postaji se je nekaj zgodilo, nekje je pihal veter, videl je veliko živali, nekje so plesali, pili kavo, nekaj se je vrtelo, nekaj je bilo robato. Ko je zapiskal vlak, je Ču-Ču hitro vstopil nanj in se peljal do naslednje postaje (dogajanja), na koncu pa se Ču-Ču spomni samo to, da je bilo na zadnji postaji nekaj za mamico, a ne ve kaj?

Po tem pripovedovanju Ču-Ču povabi otroke na sanjsko popotovanje. »Jaz sem utrujen, grem počivat, vi pa zaprite oči in morda se bo tudi vam zgodilo to, kar se je zgodilo meni. Umirite se in zaprite oči, ko zapiska vlak vstopite, pa lepo domišljijско potovanje.

Ču-Ču odide in se kasneje vrne, zanima ga, kaj se jim je zgodilo.

Vloga otroka: Otrok se igra, sodeluje v skupni igri, domišljijско potuje, poje, prepozna, ugiba, zaznava s čutili, gibalno uprizarja, sledi navodilom, uporablja različne predmete, se čudi, je presenečen in se spontano igra. Komunicira z lutko in s soigralci, išče rešitve, sledi poteku igre.

Vloga vzgojiteljice: Pripravim različen material in pripomočke, kar bo kot presenečenje na posameznih postajah. Animiram lutko, komuniciram z otroki in pomočnico, vodim potek igre. Pripravim prostor. Poskrbim, da je otrokom ob dejavnosti prijetno, jih po potrebi motiviram, se z njimi pogovarjam in se z njimi igram. Otroke ob igri spodbujam k razmišljanju in k iskanju rešitev.

Vloga pomočnice: Pomaga pri pripravi prostora, materiala (šivanje kril, risanje simbolov). Se pred zaposlitvijo z otroki igra in želi povedati zgodbo. Komunicira z lutko in spodbuja otroke. Postavlja igralne postaje, zastavlja vprašanja, odkriva in sodeluje v igri. Spušča glasovne znake (odhod vlaka). Otrokom priskoči na pomoč in se z njimi igra. Popoldne poskrbi, da se igra raziskovanja in ustvarjanja s tem materialom nadaljuje.

ZAKLJUČEK DRUGE ETAPE

Drugo etapo smo skozi etapo odkrivanja, kako se ohranjajo zgodbe, in ustvarjene Ču-Čujeve knjige z zgodbo (napisana/ilustrirana) zaključili s povabilom Ču-Čuja na glasbeno-gledališko predstavo o Zmajevem mestu v Festivalno dvorano. Mlajši otroci so predstavo o zgodbi o Zmajevem mestu odigrali in odpeli v CSK (Center slovanskih kultur), v bližini vrtca.

EVALVACIJA, REFLEKSIJA DRUGE ETAPE

Po zaključku odkrivanja in ustvarjanja simbolov za Ču-Čujevo Zmajevo mesto in skupni predstavitvi grbov posameznih skupin in himne Zmajevega mesta, smo z željo in namenom, da bi otroci skozi didaktično zgodbo odkrivali, razumevali in dojeli, kako se ohranjajo zgodbe, vstopili v drugo etapo. Tako kot se je Jazon s svojimi možmi odpravil na drzen pohod, smo se tudi mi z našim prijateljem zmajčkom Ču-Čujem podali na pot raziskovanja, odkrivanja in spoznavanja. Njegov problem je postal naš izziv in raziskovanje z odkrivanjem nas je privedlo do starega mestnega jedra (nam še neznano preteklost). Radovednost, kako so se ohranjale zgodbe, nas je vodila v odkrivanje zgodb, ki presenečajo, ohranjajo dogodke in spomine. Preko njih se zrcalijo podobe življenja in navad nekega okolja. Spoznanje, da so zgodbe sredstvo za razumevanje sveta, da so pripomoček za sporazumevanje med ljudmi in da zapisi ohranjajo zgodbe, nas je vodilo v raziskovanje nastanka knjige. Z namenom, da bi lahko Ču-Ču svoja doživetja vtisnil v spomin in jih ponesel tudi v Zmajevo mesto, smo zanj ustvarili lastno »Knjigo zapisov otrok Vrtca Trnovo«. Vanjo smo po svoje (s simboli) zapisali besede, misli in dejanja, skupna doživetja, zgodbe, ki so nas navdihovale (te so hkrati predstavljale uvid v preteklost in sedanost) pa tudi na ustvarjene himne nismo pozabili. Da bi s knjigo presenetili Ču-Čuja, smo ga, skupaj s starši, povabili na glasbeno-gledališko predstavo o Zmajevega mestu, na velik oder v Festivalno dvorano (zaključek druge etape). Na pravih odrskih deskah so otroci samozavestno prikazali svoja ustvarjanja, svoje himne – z glasbeno podlago – in svoje pesnitve v resnični, veliki knjigi ponosno predali svojemu dobremu prijatelju Ču-Čuju. S svojimi vrlinami, pevskim in igralskim znanjem so očarali in navdušili ne le Ču-Čuja, temveč prav vsakega navzočega v dvorani.

Starejši otroci so se v drugo etapo in reševanja nove zagate našega zmajčka podali ob spraševanju, zakaj je prav zmaj simbol Ljubljane. Nekateri so tovrstno vsebino povezali z Ljubljanskim gradom, drugi z Zmajskim mostom, s samim mestom Ljubljana, ko pa so ugotovili, da je simbol zmaj povezan s sv. Jurijem in grškim junakom Jazonom, so pričeli z raziskovanjem v tej smeri.

Legenda o Jazonu in argonavtih

Izvor ljubljanskega zmaja najdemo v legendi o Jazonu in argonavtih. Jazon je bil grški junak, ki je s svojimi Argonavti kralju ob Črnem morju ukradel zlato runo. Pred zasledovalci so na svoji ladji Argo bežali in namesto v Egejsko morje zašli v ustje reke Donave. Tako so pripluli

po Savi do Ljubljanice. Ker je bila zima, so se blizu izvira Ljubljanice odločili prezimiti. Pri Ljubljani so naleteli na veliko jezero in barje, kjer je živel grozna močvirska pošast. To pošast – zmaja – je Jazon v boju junaško ubil. Jazon naj bi bil tako prvi Ljubljančan.

Zmaj iz legende o sv. Juriju

Poleg legende o Jazonu se zmaj pojavlja tudi v zgodbi o svetniku sv. Juriju, katerega poznamo kot zavetnika grajske kapele. Sveti Jurij je na freskah pogosto upodobljen, ko jezdi zmaja ali pa ga ubije s kopjem. Zmaj simbolizira staro vero prednikov, katero krščanstvo premaga. Druga različica zgodbe pa pojasnjuje, da se je zmaj razvil iz podobe na srednjeveškem grbu mesta. Zmaj je kot del grba ostal prisoten na številnih stavbah, na mestni zastavi, na pročeljih ipd.

Ker imamo v Ljubljani eno najstarejših knjižnic – NUK, ki hrani prek milijon izvodov čisto vseh revij, časopisov, atlasov, enciklopedij in knjig, so se otroci po odgovor namenili kar tja. Tam so gotovo knjige in zgodbe o nastanku mest, zagotovo tam vedo, zakaj ima Ljubljana zmaja v grbu in ne kakšne druge živali, npr. muce ali kužka. Ravno v tistem času pa temperature niso bile primerne za sprehajanje po mestu, zato se je Ču-Ču v NUK odpravi kar sam. Prosil je hišnika Roka, da ga odpelje tja. S seboj sta vzela telefon, preko katerega so na projektorju v zbornici otroci lahko spremljali, kako je Ču-Ču zakorakal v knjižnico in s pomočjo prijaznega knjižničarja poiskal knjigo z zgodbo o zmajih. V knjižnici je bilo ogromno knjig. Ustrežljivi knjižničar je pojasnil, da shranjujejo tri milijone knjig, to je približno toliko, da bi z njimi pokrili cesto od Ljubljane do Kranja. S skupnimi močmi sta našla zajetno knjigo, na kateri je pisalo: »Najlepše antične pripovedke«, poleg pa še nekaj lesenega, zelo stari knjigi podobnega. Ko se je Ču-Ču premražen vrnil v vrtec, otrokom ni znal razložiti, kaj je leseni predmet, ki si ga je, skupaj s knjigo, sposodil. Otroci so si starinski zvezek iz starinske šole, zaklad gusarjev oz. nekaj kar so verjetno imeli praljudje (tako so poimenovali leseno stvar) ogledovali, vohali, ga tipali in ugotavljali, kaj to je?

Leseni predmet, ki je otrokom »dišal« po medu in v kateremu je bilo nekaj začrtano, zapisano, narisano, jih je usmeril v preteklost. Zanimalo jih je, kako to, da še danes vemo za starodavne dogodke in zakaj in kako so v starih časih pisali na kamen. Razmišljali so: »Ko so takrat ljudje to zapisali, so knjige skrili in tako lahko še danes vemo za stvari, ki so se takrat dogajale«. »Verjetno je to tak list iz starih časov, ko so imeli zraven še pisalni nožek pa so pisali, ko je bil list poln, pa so novega izumili; takšnega kot je ta, ki ga je prinesel Ču-Ču«. »To stvar so pred vojno, da bi knjigo zaščitili, nekam spravili, da je ne bi nobeden našel, potem pa so eni, ki iščejo, to našli in dali v najstarejšo knjižnico«. »Mogoče so stari ljudje to napisali na kamen, potem pa so to zakopali, da mi to najdemo«. »To je načrt, kako je Jazon premagal zmaja. Mogoče je to tak papir, na katerega so včasih pisali in risali. Maš nekaj ostrega in pišeš po tem«. Neumorno so spraševali in postavljali hipoteze o dogodkih iz preteklosti. Kako točne so bile njihove domneve, so preverjali v manjših skupinah ali na skupnih refleksijah. Nastale so čudovite zgodbe, risbe, slike in še kaj:

Skozi različne dejavnosti, raziskovanje in odkrivanje različnih pisav in zgodb skozi zgodovino, so otroci spoznali, da so se vse zgodbe o Ljubljani ohranile s pomočjo pisane besede in knjig. Ko je Ču-Ču odkril, da so že v Jazonovem času ljudje igrali v predstavah, v katerih so nastopali zmaji, je otroke poprosil, da bi zanj odigrali takšno igro, o kateri bi pripovedoval prijateljem v svojem Zmajevem mestu. Idejo so otroci nemudoma sprejeli, a najprej je bilo treba ustvariti zgodbo; zgodbo za Zmajevo mesto, in jo, da se ne bi pozabila, zapisati v knjigo. Vsaka skupina se je izziva lotila na sebi lasten način, vsi pa so k ustvarjanju zadane naloge pristopili zavzeto, z žarom »raziskovalcev«. Med igro, soustvarjanjem zgodbe, izdelavo knjige in zapisov vanjo so otroci povezovali pridobljene izkušnje, jih prepletali z domišljijo, se učili socialnih veščin in razvijali jezik na vseh jezikovnih ravneh (od glasoslovne in oblikoslovne do skladenjske in pomenoslovne). Ob ustvarjanju so uživali, se zabavali, bili samoiniciativni in vztrajni, pri reševanju nastalih težav oz. izzivov pa kritični, fleksibilni, originalni, energični in pogumni. Na zaključku etape so z zgodbo o Zmajevem mestu in odigrano pevsko-gledališko predstavo, na pravem, velikem odru v Festivalni dvorani, presenetili ne le Ču-Čuja, temveč tudi svoje starše oz. vse povabljene. Nastop je bil več kot odličen in otroci so si prislužili velik aplavz.

Pot do uresničitve zamisli, ustvariti skupno zgodbo in jo odigrati pred številčnim občinstvom, je terjala temeljite priprave, otrokom pa ponudila vrsto novih izkušenj in znanj; pridobili so nove igralske in pevske izkušnje, izkušnje javnega nastopanja, izkušnje z orientacijo v dvorani, na odru, soočili so se z igralskimi tehnikami, uprizarjanjem, s kamero idr. Starši so prireditev navdušeno in ponosno spremljali, naslednje dni pa ob posredovanju pohval, skupaj z nami podoživljali dogajanja na odru.

Mlajši otroci so v drugo etapo projekta vstopili ob odkrivanju skrivnostnega predmeta, ki jim ga je prinesel Ču-Ču (voščena tablica). Raziskovanje knjige oz. raziskovalnega vprašanja, kako se ohranjajo knjige in zakaj so zapisane, so se lotili z rokovanjem osmišljenih materialov (voščena tablica, vosek, knjige) v bogatem učnem okolju, ki so ga oblikovale in opremile vzgojiteljice skupaj s starši. Ti so otroke spodbujali k raziskovanju in spoznavanju materialov, pridobivanju besednega zaklada, poslušanju in pripovedovanju (od preprostih zgodbic do zgodovinskih zgodbic), spoznavanju različnih junakov, dogodivščin, odkrivanju pisnega jezika (kako nastane pisalna sled), književnosti (knjiga za Ču-Čuja, drama, predstava) idr. Ob igrah v različnih laboratorijih za ustvarjanje (knjižni, pisalni, senzomotorni nestrukturirani materiali, senzorne knjige, senzorno grajsko obzidje), ki so ponujali številne možnosti za radovednost, opazovanje, tipanje, primerjanje, zaznavanje, grajenje ipd., so razvijali govor, izražali svoje ideje, domišljijo, ustvarjalnost in talente. Razvijali so socialne odnose, »brali« in si izmišljali svoje zgodbe, jih tudi uglasbili in likovno ali gibalno uprizorili; prebujali so ljubezen do zgodb

ter zbran in naklonjen odnos do knjig. Pomembna spodbuda in opora pri tem je bil Ču-Ču (pedagoška lutka), ki je predstavljal njihovega prijatelja, motivatorja in tolažnika. Ob koncu etape so se mu »zahvalili« in ga presenetili z nastopom na pevsko-gledališki predstavi o Zmajevem mestu, na odru v dvorani CSK. S svojimi talenti so, v miru in zbranosti na odru, presenetili tudi svoje srečne starše, bratce in sestre, katerih navdušenja in izrazov na obrazih se ne da opisati. Prav tako ne vzdusja, ko je skupaj z otroki pela prav vsa dvorana; prav do zadnjih vrst.

Strokovni delavci smo v drugo etapo vstopili v iskanju pristopov in načinov dela, ki bi našim predšolskim otrokom v vrtcu omogočili optimalen razvoj jezikovnih zmožnosti in spretnosti, zmožnosti tvorjenja in razumevanja besedil v različnih govornih položajih in za različne potrebe. Pri reševanju Ču-Čujevega izziva smo kot sredstvo, material za spodbujanje otrokovega govornega razvoja, izbrali knjigo. Knjige so most do spoznavanja drugih in drugačnih ljudi, pa tudi do vseh znanstvenih disciplin. So torej most do znanja. Ob odkrivanju in raziskovanju knjige, smo posebno pozornost namenjali spodbujanju otrokove govorne komunikacije in njegovemu besednemu zakladu, metajezikovnim sposobnostim otroka (splošne zakonitosti branja in pisanja, glasovno zavedanje, prepoznavanje črk). Rešitve smo iskali skupaj z otroki, predvsem iz svojih izkušenj vsakdanjega življenja, iskali smo pomoč pri starših, pa tudi v širši okolici. Svoja znanja smo s pridom uporabili ne le v svojih matičnih skupinah, ampak tudi pri prehajanju med ostalimi igralnicami. S prehajanjem smo otrokom razširili možnost izbire dejavnosti, možnost izbire odraslega ter možnost izbire sovrstnikov pri dejavnostih – glede na lastni interes, želje in potrebe otrok. Prehajanje iz igralnice v igralnico je spodbujalo k novim pristopom, drugačnim načinom dela, raznovrstnim interakcijam in različnosti komunikacijskih stilov. Velik poudarek smo namenili opazovanju otrok, njihovem ustvarjalnemu in učnemu procesu, njihovi domišljiji, reakcijam, dokumentiranju ter skupnemu interpretiranju, ki je bilo izhodišče za nadaljnje korake. Drugo etapo smo zaključili s spoznanjem, da so otroci ob raziskovanju knjige, spoznavali in razumevali osnovne življenjske vrednote (prijateljstvo, ljubezen, iskrenost, poštenost, radodarnost, tolerantnost idr.), splošna socialna pravila v družbi, razvijali domišljijo in motivacijo do branja, spoznavali strukturo besedila, bogatili besedni zaklad, usvajali in razumevali nove besede, jih sprejemali in uporabljali v svoji komunikaciji ter širili svoje besedišče. Vsebina je bila obširna, konkretna, raznolika in bogato interpretativna. Nudila je možnost številnih osebnih izkušenj, pomembnih za otroke – za konstruktivno reševanje izziva, za raziskovanje, odkrivanje in ustvarjanje, tako med otroki kot nami zaposlenimi. Poseben izziv je bila priprava festivala ustvarjanja knjige otrok našega

vrta, ki je predstavljala unikatno obliko celovitega ustvarjalnega učenja najmlajših ob podpori strokovnih delavcev in bila predstavljena vabljenim staršem. V želji predati to posebno knjigo našemu prijatelju Ču-Čuju na pravem, velikem odru, razveseliti otroke in presenetiti starše, je bilo predstavitev treba tehnično zasnovati in jo dodelati do potankosti; narediti načrt in zapis scenarija, preveriti velikost odra, zaodrja, prostora za gledalce, tehnične zmožnosti in še veliko več. Ni bil lahek zalogaj, a z usklajenostjo in uigranostjo tako odraslih kot otrok, nam je na odru, z refleksijo dela, ki so jo ob glasbeni podlagi spontano predstavljali otroci sami več kot uro, uspelo Ču-Čuju predati vse ustvarjene pesnitve in himnarico – knjigo vseh himn; ki je dobesedno padla pred naše oči kot dar našemu Ču-Čuju.

Starši so skozi celotno etapo izkazovali zanimanje in interes za to, kar počnemo. Odzivali so se na povabila k ustvarjanju druge etape in skupaj z nami skrbeli za kakovost dela in življenja v vrtcu. Razveselili so se Ču-Čujevega povabila v Festivalno dvorano, predstavo pa doživeli kot nepozabno izkušnjo. Iz oči prav vsakega so sijali veselje, radost in ponos.

Na kakšen način pa je otrokom uspelo obuditi Zmajevo mesto, vanj vnesti življenjsko radost in energijo duha sodelovanja in druženja, kako se je odvila in zaključila Ču-Ču jeva zgodba oz. naša didaktična zgodba, naš celoletni projekt, opisujemo v tretji etapi.

TRETJA ETAPA

»PRIPRAVA UNIKATNIH/BUTIČNIH ŠPORTNIH IGER«

Kako oživeti Ču-Čujevo mesto? – tretji zaplet

(april–junij 2018)

Zaplet (iz literarne zgodbe):

Ču-Ču je v predstavi tako zelo užival, da mu je bilo res žal, da pri nas ni več ne živih zmajev in ne junakov kot je Jazon. Ugotovitev, da je bil med Argonavti tudi Herakles, ki je pripravil prve olimpijske igre, na katere so se tekmovalci pripravljali skupaj in katere po več tisoč letih prirejamo še danes ter prispelo pismo, v katerem je Ču-Ču izvedel, da zmaji v Zmajevem mestu iščejo nekaj, kar bi jih povezalo, združilo in hkrati zabavalo, je tako Ču-Čuja kot otroke vodila v razmislek, da je morda prav olimpijski, sodelovalni duh tisti, ki bi lahko povezal, združil in hkrati razvedril prebivalce Zmajevega mesta. Da bi tudi Zmajevo mesto zaživel tako, kot živi naše mesto Ljubljana, polno življenjske radosti in energije, so si otroci zamislili in izmislili svoje gibalno-športne igre, na katere so konec šolskega leta povabili svoje babice in dedke. Prepričani so bili, da so prav oni tisti, ki lahko Ču-Čuju, ob pomoči otrok, pomagajo pričarati sodelovalno-družabno vzdušje, ki ga bo ponesel daleč v Zmajevo mesto.

KAKO SMO NAČRTOVALI IN IZVEDLI TRETJO ETAPO?

Z zaključkom druge etape, predstavitev knjige z zgodbo (napisana/ilustrirana) in glasbeno-gledališko predstavo o Zmajevem mestu, smo vstopili v tretjo, zadnjo etapo naše akcijsko-raziskovalne zgodbe. V etapo, katere glavni izziv je bil odkriti, kako oživeti Ču-Čujevo mesto.

S procesom odkrivanja smo pričeli, ko je naš hišnik Franci iz pošte prinesel zanimivo pismo. Pismo je bilo naslovljeno na Ču-Čuja in je prišlo iz daljne Dakije. V njem je s posebnimi znaki »pisalo«:

»Dragi Ču-Ču! V Zmajevem mestu se počasi prebuja pomlad.

Nam zmajem pa zelo manjka nekaj, kar bi nas združilo, povezalo in zabavalo. Sprašujemo se, ali tam, kjer si ti, obstaja nekaj, kar z igro povezuje vse ljudi na zemlji.«

Različna razmišljanja o tem, kaj neki bi lahko to bilo, kar z igro povezuje vse ljudi, so nas po korakih vodila do prvih olimpijskih iger, ki jih je po eni od legend ustanovil Heraklejs, eden izmed Argonavtov. Radovednost, zakaj so bile te igre tako pomembne, da jih po več tisoč letih prirejamo še danes, nas je vodila v raziskovanje zgodovine, nastanka olimpijskih iger. Na njih so Grki posvojili filozofijo skupnega druženja (ideal o enovitem razvoju telesa, volje in duha – zdrav duh v zdravem telesu). Spoznanje, da lahko z igrami in druženjem ustvarimo harmonijo, ki omogoča življenjsko radost, in ideja, da so prav duh sodelovanja in druženja morda tisti, ki lahko tudi Ču-Čujevemu mestu pomagajo, da bo zaživelo tako kot živi naše mesto Ljubljana, so nas spodbudila k pripravi svojiskih gibalno-športnih iger.

Po vzoru olimpijskih iger, smo se gibalno-športnih iger lotili na svojstven način. Strokovni delavci smo razmišljali in medsebojno utemeljevali, kaj pri načrtovanju skupnih iger upoštevati, da bo otrok skozi etapo dojel vrednost gibanja, športa; njegovo pomembnost v našem življenju in gojil ekipno (so)delo(vanje). Spraševali smo se: Kako skozi zgodbo in zadnjo etapo organizirati tako zanimiv in privlačen pedagoški oder, odprt učni prostor, da bo otrok lahko skozi igro in gibanje, odkrival in razvijal različne sposobnosti in zmogljivosti, pridobival zanimive in trajne izkušnje ter jih vgradili v miselno shemo? Katere pripomočke in orodja mu v odprtem laboratoriju, v scenariju učenja, ponuditi, da bo s svojo domišljijo, radovednostjo in ustvarjalnostjo sooblikoval učni proces? Kako ustvarjati priložnosti, da bo lahko svobodno preizkušal lastne poti in načine pri zaznavanju in odkrivanju lastnega telesa, pri iskanju novih gibalnih vzorcev, reševanju različnih gibalnih problemov pa tudi vrednot, ki izkazujejo

olimpijske vrednote: prizadevanje za odličnost, izkazovanje spoštovanja in praznovanje prijateljstva; in jih tudi preverjal? Da bo predhodna znanja nadgrajeval z boljšimi idejami. Da bo skozi pedagoško igro doživljal in razvijal spoštovanje ter upošteval različnosti, iskal medsebojne dogovore, odločitve, spoštoval določene dogovorjene znake oz. pravila, se učil prenašati poraze, bil pozitivno naravnan, iznajdljiv, se zavedal samega sebe, razvijal in oblikoval lastno identiteto, samospoštovanje idr.

Takšni in podobni izzivi so nas skozi akcijsko raziskovanje, izkustveno učenje in odkrivanje vodili do končnega spoznanja, ki se je izrazilo na športnem dogodku, konec šolskega leta. Ob povezovanju športa, vzgoje in kulture ter drugih področij dejavnosti, smo v stilu olimpijskih iger in vrednot, v športnem in sodelovalnem duhu, skupaj s starši, babicami in dedki spoznali, da je prav duh sodelovanja in druženja tisti, ki lahko prebivalce Zmajevega mesta poveže, jih združi in hkrati zabava. Na ta način bo tudi Zmajevo mesto gotovo lahko zaživel tako kot živi naš vrtec in naše mesto Ljubljana.

V duhu sodelovanja in prijateljstva smo se poslovili od Ču-Čuja in ga pospremili v njegovo Zmajevo mesto; z željo, da pridobljeno znanje, spretnosti in navdušenost, ostanejo tako v otrocih, zaposlenih, starših kot tudi v našem zmajčku – kot nek zaklad – za zmeraj.

PRIMERI DEJAVNOSTI POSAMEZNIH SKUPIN

Skupni cilj TRETJE ETAPE v vseh skupinah je bil priprava unikatnih/športnih iger in pospremiti Ču-Čuja v Zmajevo mesto.

(april 2018–junij 2018)

KAKO OŽIVETI ČU-ČUJEVO MESTO?

Material raziskovanja v tretji etapi : **OLIMPIJSKE IGRE**

ŠPORTNE IGRE – v olimpijskem duhu »Važno je sodelovati«

Raziskovalno vprašanje, izziv pedagoških delavcev TRETJE ETAPE: Kako oz. na kakšen način ustvariti takšne športne igre, da se bo športni duh oz. življenjska radost prenesla v Zmajevo mesto, da bo otrok razumel pomen gibanja, športa, njegovo pomembnost v našem življenju?

Cilj so otroci uresničevali na različne, unikatne in lastne načine:

OTROCI II. STAROSTNEGA OBDOBJA (3 DO 6 LET):

»ČU-ČU DOBI PISMO IZ ZMAJEVEGA MESTA«

Skupina: **PALČKI in SONČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *petek, 1. junij 2018–petek, 1. junij 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Tretja etapa projekta – olimpijske igre

Ču-Ču prejme slikovno pismo od svojih domačih in prijateljev iz Zmajeve dežele.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- »Kaj povezuje ljudi različnih dežel, vnaša radost, veselje in je hkrati zabavno, razgibano?«

Cilji

Jezik	• Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost). • Otrok razvija jezikovno zmožnost v različnih funkcijah in položajih ob vsakodnevnih dejavnostih in v različnih socialnih situacijah. • Otrok razvija jezik na vseh jezikovnih ravninah (od glasoslovne in oblikoslovne do skladenjske in pomenoslovne). • Otrok doživlja in spoznava verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov. • Otrok se uči brati slikopis. • Bogatenje besednega zaklada. • Otrok spoznava simbole kot način komunikacije (kaj nam simboli oz. znaki sporočajo).
Družba	• Otrok se seznaja z različnimi načini komuniciranja in prenosa informacij (pošta). • Vživljanje otroka v lutko. • Motivacija za nadaljnje delo in raziskovanje.
Matematika	• Otrok išče, zaznava in uporablja različne možnosti rešitve problema. • Spodbujanje logičnega mišljenja. • Otrok se uči brati simbole.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- OTROK: aktivno sodeluje v komunikaciji z lutko, spremlja, podaja svoje ideje, išče rešitve.
- METODE: lutkovna animacija, pogovor, branje slikopisa.
- VSEBINA: Ču-Ču dobi pismo od svojih domačih in prijateljev iz Zmajeve dežele, v katerem mu sporočajo, da želijo nekaj, kar bi k njim vneslo več življenja in radosti, nekaj, kar bi jih povežalo med seboj, razveselilo in razvedrilo, vneslo akcijo, gibanje ...

Analiza, refleksija

Ugotavljamo, da je bilo preveč otrok hkrati na enem mestu, poleg tega pa smo ravno prišli iz lutkovnega gledališča in otroci niso bili pripravljeni, da se karkoli dogaja. Zato je bilo vsaj za naše otroke vse skupaj preveč zmedeno, niso dobro slišali in razumeli, zakaj gre (šlo je mimo njih). Zaradi dane situacije, je naslednji dan prišel Ču-Ču s pismom v skupino in smo v miru vse ponovili, prebrali, se pogovorili.

»RAZISKUJEMO POMEN OLIMPIJSKIH IGER«

Skupina: **SONČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *četrtek, 31. maj 2018–četrtek, 31. maj 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Tretja etapa projekta – olimpijske igre

Skušamo najti rešitev na problem v Ču-Čujevem pismu.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- »Kaj je tisto, kar preko igre povezuje, združuje in zabava ljudi različnih dežel?«
- »Kaj so olimpijske igre?«
-

Cilji

Jezik

- Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).
- Otrok razvija jezikovno zmožnost v različnih funkcijah in položajih ob vsakodnevnih dejavnostih in v različnih socialnih situacijah.
- Otrok doživlja in spoznava verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.
- Otrok spoznava besedo, knjigo kot vir informacij.

Družba

- Otrok se postopoma seznaja s širšo družbo in kulturo.
- Otrok se seznaja z zgodovino, pomenov in vsebino olimpijskih iger.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- OTROK: aktivno sodeluje v pogovoru, posluša, opazuje
- METODE: pogovor, ogled posnetkov in slik, prebiranje pisnega gradiva
- VSEBINA: spoznavamo, kaj so olimpijske igre, njihovo zgodovino, pomen ...

Analiza, refleksija

- Ob branju pisma smo velik poudarek namenili igri, in sicer na način, da iščejo nekaj, kar bi z igro združilo ljudi/zmaje.
- Na ta način smo otrokom malo olajšali delo in zaradi pomanjkanja časa hitreje prišli do rešitve.

- Otroci so sicer imeli nekaj idej, nekateri so se spomnili na olimpijske igre, ampak niso znali povedati in so le naštevati športne panoge.
- Le en od otrok je omenil prav olimpijske igre in od tu naprej smo peljali raziskovanje otrok.

»S STARŠI PRIPRAVIMO GIBALNO – ŠPORTNE IGRE, MINI OLIMPIJADO«

Skupina: **SONČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 04. junij 2018 – ponedeljek, 04. junij 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Tretja etapa letnega projekta (gibalno-športni program Mali sonček)

Priprava športno-gibalnih iger za Ču-Čuja in Mini olimpijade s starši za Mali sonček ...

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- »Katere/kakšne igre vključiti v olimpijado?«

Cilji

Gibanje	• Razvijanje koordinacije oziroma skladnost gibanja (koordinacija gibanja celega telesa, rok in nog), ravnotežje.• Razvijanje moči, natančnosti, hitrosti in gibljivosti, vztrajnosti.• Sproščeno izvajanje naravnih oblik gibanja (hoja, tek, skoki, poskoki, valjanje, plezanje, plazenje itn.).• Spoznavanje in izvajanje različnih elementarnih gibalnih iger.• Iskanje lastne poti pri reševanju gibalnih problemov.• Uvajanje otrok v igre, kjer je treba upoštevati pravila.• Spoznavanje pomena sodelovanja v igralni skupini, medsebojne pomoči in "športnega obnašanja".• Spoznavanje osnovnih varnostnih ukrepov, ki so potrebni pri izvajanju gibalnih dejavnosti, ter ozaveščanje skrbi za lastno varnost in varnost drugih.• Doživljanje ugodja v gibanju.

- Družba
- Otrok se seznanja z varnim vedenjem in se nauči živeti in ravnati varno v različnih okoljih: doma, v prometu, v vrtcu, v prostem času, pri igri, športu, obiskih v galerijah, družabnih srečanjih, zabavah itn.
 - Krepitev in vzpodbujanje pozitivnih (prijateljskih) odnosov med otroki.
 - Krepitev samozavesti in samopodobe.
 - Boljše medsebojno spoznavanje.
 - Spodbujanje medsebojnega sodelovanja in dogovarjanja, iskanja kompromisov in skupnih rešitev.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- OTROK: sodeluje, se igre, razgibava, sledi navodilom
- METODE: igra, gibanje, pogovor
- VSEBINA: na zaključnem srečanju s starši pripravimo športne igre, v katerih sodelujejo tako otroci kot starši, in sicer: prenašanje balona v paru brez uporabe rok, račja hoja v skupini in potovanje obroča po sklenjenem krogu.

Analiza, refleksija

- Opaziti je bilo mogoče, da so imeli starši več treme kot otroci, saj niso vedeli, kaj bodo morali delati.
- Ko smo začeli, so se opogumili in iz igre v igro jih je sodelovalo več, spodbudili so jih otroci in navodilo, da morajo sodelovati v parih – otrok – starš.
- Zelo dobro so sodelovali in se hitro znašli.
- Dobro in skladno sodelovanje smo opazili zlasti pri zadnji igri z obročem, kjer smo sodelovali prav vsi in se povezali (tudi na simbolni ravni).
- Nihče ni bil obremenjen z (ne)uspehom, saj smo igre zastavili in izvedli tako, da nismo tekmovali, ampak je bil poudarek na sodelovanju in zabavi.

»RAZISKUJEMO ZGODOVINO OLIMPIJSKIH IGER«

Skupina: **SONČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 4. junij 2018 – petek, 8. junij 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Tretja etapa projekta – olimpijske igre

Skušamo najti rešitev za problem v Ču-Čujevem pismu ...

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- »Kaj je tisto, kar preko igre povezuje, združuje in zabava ljudi različnih dežel?«
- »Kaj so olimpijske igre?«

Cilji

Jezik	• Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost). • Otrok razvija jezikovno zmožnost v različnih funkcijah in položajih ob vsakodnevnih dejavnostih in v različnih socialnih situacijah. • Otrok doživlja in spozna verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov. • Otrok spozna besedo, knjigo kot vir informacij.
Umetnost	• Spodbujanje radovednosti in veselja do umetniških dejavnosti, umetnosti in različnosti. • Doživljanje umetnosti kot del družabnega in kulturnega življenja. • Razvijanje umetniške predstavljalnosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem. • Razvijanje prostorskih, časovnih, vizualnih, slušnih in telesnih predstav ter predstav o umetnosti, komunikaciji, sebi in drugih. • Razvijanje sposobnosti umetniškega izražanja miselnega doživljanja. • Uporaba in razvijanje spretnosti; spoznavanje, raziskovanje, eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi (materiali, predmeti, tehnikami) in njihovimi izraznimi lastnostmi.
Družba	• Otrok se postopoma seznaja s širšo družbo in kulturo. • Otrok se seznaja z zgodovino, pomenov in vsebino olimpijskih iger.
Matematika	• Otrok išče, zaznava in uporablja različne možnosti rešitve problema.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- OTROK: aktivno sodeluje v pogovoru, posluša, opazuje, podaja svoje ideje, likovno ustvarja

- METODE: pogovor, ogled posnetkov in slik, prebiranje pisnega gradiva, likovno ustvarjanje
- VSEBINA: spoznavamo, kaj so olimpijske igre, njihovo zgodovino, pomen; iščemo ideje, katere igre bi Ču-Čuju pripravili mi; narišemo različne športne igre, naredimo plakat ...

Analiza, refleksija

Ker smo bili na tesno s časom, smo morali to temo predelati zelo na hitro. Otroci so temo raziskovanja spoznavali v glavnem preko posnetkov in zapisov, nekaj so, zlasti fantje, že vedeli. Pri spoznavanju sva jim bile v veliko pomoč in jih v raziskovanju usmerjali, kolikor se je le dalo. Trudili sva se, da vključiva vse njihove ideje. Tema raziskovanja je sicer tako široka in zanimiva, da bi jo lahko obravnavali več mesecev.

»BABICE IN DEDKI NAM POMAGAJO USTVARITI SODELOVALNI DUH« (ZAKLJUČEK PROJEKTA)

Skupina: **PALČKI, II. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 19. junij 2018 – torek, 19. junij 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Športno dopoldne s starimi starši

Drage babice in dedki!

Dobrodošli v našem vrtcu!

Veseli smo, da ste danes z nami, saj je za nas danes pomemben dan.

Verjetno poznate našega prijatelja, zmajčka Ču-Čuja! Nedavno je v pismu izvedel, da zmaji v Zmajevem mestu iščejo nekaj, kar bi jih povezalo, združilo in hkrati zabavalo. V svojem mestu namreč pogrešajo olimpijski, sodelovalni duh, o katerem vi prav gotovo veliko veste.

Zato smo resnično veseli, da boste z nami na Športnih igrah Vrtca Trnovo. Skupaj se bomo zelo zabavali!

Hkrati pa bomo pričarali družabno vzdušje, ki ga bo zmajček Ču-Ču ponesel v svojo deželo.

SKUPAJ NAM BO LEPO!

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kaj Zmajček Ču-Ču išče pri nas, da bo odnesel v Zmajevo mesto?

Cilji

Gibanje	• Uvajanje otrok v igre, pri katerih je treba upoštevati pravila.• Spoznavanje pomena sodelovanja v igralni skupini, medsebojne pomoči in "športnega obnašanja".• Spoznavanje različnih športnih orodij in pripomočkov, njihovo poimenovanje in uporabo.• Spoznavanje oblačil in obutev, ki so primerne za gibalne dejavnosti.• Spoznavanje vloge narave in čistega okolja v povezavi z gibanjem v naravi.• Spoznavanje osnovnih varnostnih ukrepov, ki so potrebni pri izvajanju gibalnih dejavnosti, ter ozaveščanje skrbi za lastno varnost in varnost drugih.
Družba	• Otrok opazuje dogajanje okoli sebe.• Otrok sodeluje pri skupinskih dejavnostih, je aktivno vključen.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

Športno dopoldne z starimi starši, dedki, babicami, nonami na vrtčevskem igrišču. Stare starše dopoldan nagovorimo in nato se odvijajo športne igre, ki jih otroci preizkušajo skupaj s starimi starši. Ob koncu Ču-Ču odide.

Analiza, refleksija

Vsaka skupina je pripravila eno igro, ki so si jo zamislili otroci sami. Dopoldne je bilo prežeto z dobro voljo, pozitivno energijo, smehom. Otroci so zelo uživali v prisotnosti dedkov in babic, bili so navdušeni nad njihovim obiskom v vrtcu. Stari starši pa ganjeni nad veseljem otrok, organizacijo dogodka in dopoldneva.

OTROCI I. STAROSTNEGA OBDOBJA (1 DO 3 LETA):

Kako so športne igre odkrivali in raziskovali najmlajši otroci?

»ČU-ČU PREJME PISMO«

Skupina: **METULJČKI, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 29. maj 2018 – četrtek, 31. maj 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Vstop v tretjo etapo

Izhodišče dejavnosti je bil vstop v tretjo etapo.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kaj piše v pismu?
- A: »Srček.«
- A: »Roka.«
- J: »Rožice, metuljčki.«
- J: »Zemljevid.«
- L: »Ču-Ču.«
- V: »Ta.«
- P: »Rožice in metuljčki.«

Cilji

Jezik

- Otrok v vsakdanji komunikaciji posluša jezik in je vključen v komunikacijske procese z otroki in odraslimi (neverbalna in verbalna komunikacija, kultura komunikacije, stili komunikacije, vljudnost).
- Otrok razvija jezik na vseh jezikovnih ravneh (od glasoslovne in oblikoslovne do skladenjske in pomenoslovne).
- Otrok doživlja in spozna verbalno komunikacijo kot vir ugodja, zabave in reševanja problemov.
- Otrok se uči samostojno pripovedovati.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja (z vidika otroka, vsebine in metod – podkrepljeno s fotografijami)

- VIDIK OTROKA: Otroci podajajo različne ideje, hipoteze, odgovore.
- VIDIK VSEBINE: Vstop v zadnjo etapo in raziskovalno vprašanje.
- VIDIK METODE: Pogovora

Analiza, refleksija

Sam vstop v tretjo etapo smo izvedli po traktih v zbornici, kjer smo si oddelki spodnjega nadstropja ogledali naš nastop v Centru slovanskih kultur, se družili ob prijetni glasbi in tako osmislili dogodek. Vzgojiteljica Klara je ob spremljavi kitare ustvarila prijetno vzdušje. Kmalu nas je obiskal zmajček, pohvali otroke za prekrasen nastop in druženje skupin.

Dialog med otroki in zmajčkom:

- Ču-Ču: »Zakaj pa smo danes tukaj?«
- S: »Da bomo peli pesmi.«
- Ču-Ču: »A tako kot na festivalu?«
- Otroci mu pričnejo naštevati pesmice in najstarejši zapojejo pesem o mačkah in psih.
- V zbornico vstopi hišnik Franci, ki nese nekaj v roki. Otrokom pove, da je bil na pošti in da je dobil pismo za Ču-Čuja.
- Ču-Ču ima težavo, ker ne ve, kaj je dobil.
- Otroci mu povedo, da je to pismo.
- Ču-Ču: »Kaj pa je notri?«
- S: »Resnično.«
- M: »Pesmica.«
- D: »Pismo.«

Ob pomoči odprejo pismo in vzamejo list, na katerem ne piše nič, v njem so samo slike.

- Ču-Ču: »Čudne črke so.«
- Klara: »To so simboli.«
- Ču-Ču: »Kaj pomeni srček?«

Otroci ugibajo.

Zmajček prosi otroke, da mu pomagajo razvozlati pismo. Predlaga, da pismo razvozla ravnateljica, če ona ne bo zmogla, ga bomo skupaj. Ču-Ču se poslovil od otrok in vsi skupaj se odpravimo v igralnice.

Naslednji dan smo se zbrali na naši blazini. Zanimalo naju je, kaj so včeraj doživeli.

- Jaz: »Kam smo šli?«
Otroci: »V zbornico.«
- Jaz: »Kaj je bilo v zbornici?«
Otroci: »Ču-Ču je bil.«
- Jaz: »Kaj se je zgodilo?«
A: »Dobil je pismo.«
- Jaz: »Kdo ga je prinesel?«
- A: »Hišnik.«

- Jaz: »Kdo je zmajčku poslal pismo?«
- A: »Poštar.«
- Jaz: »Pismo je iz Zmajeve dežele. Kdo živi tam?«
- J: »Ču-Ču.«
- Jaz: »Kaj pa v pismu piše?«
- A: »Srček.«
- A: »Roka.«
- J: »Rožice, metuljčki.«
- J: »Zemljevid.«
- L: »Zmaj Ču-Ču.«
- V: »Ta. Pokaže na zmajčka:«

Bolj ko smo se trudili prebrati, manj nam je šlo. Najprej smo samo opisovali slike, eno po eno, vendar nismo razbrali pomena. V tem delu bi jih morala vprašati, koga lahko vprašamo, vendar za poglobljeno raziskovanje nimamo časa. Verjetno bi otroci rekli očke in mamice, bratce ...

Pismo si otroci ogledujejo, ga vlečejo vsak po svoje, malo ga tudi namečkajo. S pomočnico ga plastificirava, da ne pride do nepotrebnih prigod.

Kako bomo pomagali zmajčku, če ne vemo, kaj piše? Predlagam, da malo premislimo in se jutri ponovno usedemo.

Naslednji dan ponovno tiščimo glave skupaj. Otrokom ne gre, zato se lotim branja, po vrsti, tako kot so slike. Prebrala sem vse slike, a je vsebina pisma čudna, nejasna. Pomočnica pove, da se je zelo potrudila in otrokom počasi prebere pismo. No, tokrat nam je nekoliko bolj jasno, smiselno, čeprav je v pismu nekaj besed, ki so zelo težke. Ugotavljam, da je pismo v celoti pretežko, da bi moralo poleg simbolov vsebovati še nekaj besedila.

- Jaz: »Kakšne igre pa lahko pripravimo za zmajčka?«
- J: »Nogomet.«
- A: »Spyder man, kocke.«
- G: »Skače po eni nogi.«
- V: »Meč.«
- Otrokom pomagava z idejami, igrami, ki smo se jih že igrali: Skakanje s konjički, hoja v zmajevih nogah ...
- I: »Mogoče Zmaj?«

- Jaz: »Kaj pa igra dan in noč?«
- Igrico se igramo in se ob njej strašno zabavamo.
- J. predlaga blazinice in da se na njih vrtimo. Tudi to poskusimo.
- Tina: »Skačemo z blazinicami.«
- Tina: »Z blazinico na glavi hodimo.«

Navrgli smo nekaj idej, nekoliko manj otroci, več pomočnica in jaz. Ob tem, ko smo izbirali igre in jih tudi izvajali, je zagotovo postalo otrokom bolj jasno, kaj sploh od njih hočemo.

Za naslednji teden s pomočnico načrtujeva še en nabor iger, ki jih predlagajo otroci, predvsem pa bomo izvajali program Mali sonček.

»S ČU-ČUJEM RAZISKUJEMO GIBALNI POLIGON«

Skupina: **PANDICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *ponedeljek, 04. junij 2018 – petek, 08. junij 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Priprava na športne igre

Po prejemu Ču-Čujevem pismu smo začeli raziskovati in pripravljati, kakšne gibalno-športne igre obstajajo.

Raziskovalno vprašanje

- Katere so gibalno-športne igre?
- Kakšne so gibalno-športne igre?

Cilji

- Gibanje
- Razvijanje koordinacije oziroma skladnost gibanja (koordinacija gibanja celega telesa, rok in nog), ravnotežje.
 - Razvijanje prstne spretnosti oziroma t. i. fine motorike.
 - Sproščeno izvajanje naravnih oblik gibanja (hoja, tek, skoki, poskoki, valjanje, plezanje, plazenje itn.).
 - Usvajanje osnovnih načinov gibanja z žogo.
 - Spoznavanje elementarnih iger ter športnih zvrsti, značilnih za naša in druga kulturna okolja v sedanjosti in preteklosti.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

Gibalni poligoni, sestavljeni iz različnih elementov:

- obroči,
- stožci,
- tobogani,
- žoge,
- tuneli,
- ovire iz elastike,
- hoja čez palice.

»Z BABICAMI IN DEDKI USTVARJAMO ČU-ČUJEVE ŠPORTNE IGRE« (ZAKLJUČEK PROJEKTA)

Skupina: **SOVICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *torek, 19. junij 2018 – petek, 29. junij 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče/izziv oz. problem

- Kako naučiti Ču-Čuja športnih iger?

Ču-Ču potrebuje znanje o prirejanju športno-gibalnih iger, da bi oživel Zmajev mesto in tamkajšnje zmaje naučil športne igre.

Raziskovalno vprašanje, hipoteze

- Kako uprizoriti športno-gibalne igre in oživeti Zmajev mesto?

Cilji

Gibanje	• Razvijanje koordinacije oziroma skladnost gibanja (koordinacija gibanja celega telesa, rok in nog), ravnotežje. • Povezovanje gibanja z elementi časa, ritma in prostora. • Sproščeno izvajanje naravnih oblik gibanja (hoja, tek, skoki, poskoki, valjanje, plezanje, plazenje itn.). • Usvajanje osnovnih načinov gibanja z žogo. • Iskanje lastne poti pri reševanju gibalnih problemov. • Uvajanje otrok v igre, kjer je treba upoštevati pravila.
Jezik	• Otrok se izraža s kretnjami in gibi telesa.
Umetnost	• Razvijanje umetniške predstavljalnosti in domišljije z zamišljanjem in ustvarjanjem. • Uporaba in razvijanje spretnosti; spoznavanje, raziskovanje, eksperimentiranje z umetniškimi sredstvi (telesom, glasom, materiali, predmeti, instrumenti, tehnikami in tehnologijami) in njihovimi izraznimi lastnostmi. • Spodbujanje splošne ustvarjalnosti pri pripravi, organizaciji in uporabi sredstev in prostora.
Družba	• Otrok spoznava, da morajo vsi ljudje v določeni družbi pomagati in sodelovati, da bi lahko ta delovala ter omogočila preživetje, dobro počutje in udobje. • Otrok spoznava, da vsi, odrasli in otroci, pripadajo družbi in so pomembni. • Otrok ima možnost razvijati sposobnosti in načine za vzpostavljanje, vzdrževanje in uživanje v prijateljskih odnosih z enim ali več otroki (kar vključuje reševanje problemov, pogajanje in dogovarjanje, razumevanje in sprejemanje stališč, vedenja in občutij drugih, menjavanje vlog, vljudnost v medsebojnem komuniciranju itn.).

- Otrok razvija smisel za vživljanje v drugega in medsebojno pomoč.
- Narava
- Otrok odkriva in spozna lastnosti teles (predmetov).
 - Otrok odkriva in spozna lastnosti vode in drugih tekočin, mivke in drugih snovi ter zmesi in jih med seboj primerja.
 - Otrok odkriva in spozna, kako se snovi mešajo in kako se pri tem spreminjajo lastnosti.
 - Otrok odkriva in spozna vodo v različnih pojavnih oblikah in spozna izhlapevanje tekočin, taljenje snega in ledu ter zmrzovanje vode.
 - Otrok se uri v različnih tehničnih opravilih in razvija tehnično ustvarjalnost.
- Matematika
- Otrok išče, zaznava in uporablja različne možnosti rešitve problema.
 - Otrok preverja smiselnost dobljene rešitve problema.

Dejavnosti raziskovanja in ustvarjanja

- Otrok se plazi v tunelu.
- Otrok se igra z vodo, jo pretaka, spozna njene lastnosti.
- Otrok prenaša žogice iz pene.
- Otrok uživa pod naravnim tušem in spozna od kje prihaja voda.
- Otrok preizkuša viseče elemente na terasi – vstavlja žogice različnih velikosti v pravilno odprtino, išče rešitve; manipulira z naravnimi materiali, ki visijo – blago.
- Otrok rešuje gibalni problem v pajkovi mreži.
- Otrok se igra z visečimi žogicami.
- Otrok preizkuša in občuti čutno pot in spozna materiale – pesek, mivka, voda, zemlja.

Anekdotski zapis

Otroci so zelo uživali v komunikaciji s svojimi starimi starši. Želeli so jim vse pokazati, veseli so bili Ču-Čuja. Starim staršem so Ču-Čuja in ostale igre kazali s prstki in komentirali: "lej, lej."

Analiza, refleksija

Druženje otrok s svojimi starimi starši je bil resnično izreden in pomemben dan. Otroci so jim lahko pokazali, kaj vse znajo in z njimi uživali v reševanju gibalnih problemov. Otroci so bili izredno domiselni in inovativni pri iskanju rešitev za gibalne probleme. Dobro je bilo, da smo športne igre izvajali z njimi še v naslednjih dneh, saj so ob večkratnem ponavljanju iger še vedno uživali. Najbolj so jih navdušile igre z vodo, kjer so imeli izredno dolgo koncentracijo.

»NA ŠPORTNIH IGRAH SE POSLOVIMO OD ČU-ČUJA«

Skupina: **SOVICE, I. starostno obdobje**

Čas priprave: *sreda, 30. maj 2018 – torek, 19. junij 2018*

PROCES IZVEDBE

Izhodišče:

- Priprava gibalno-športnih iger

Didaktične enote - vsebine

- A: Pismo za Ču-Čuja
- B: Gibanje – igra in zabava
- C: Ču-Čujeve športne igre

Raziskovalno vprašanje

- Kako oživeti Zmajevo mesto?

Področje kurikulum/TČD, Cilji

- Gibanje
- Družba
- Jezik
- Narava
- Matematika

Analiza:

Otroci so uživali v vseh oblikah gibanja, predvsem v igrah z vodo in posebnem dogodku – druženju z babicami in dedki. Počutili so se pomembne, saj so starim staršem pokazali, kako uživajo v igri. Ob odhodu Ču-Čuja so natančno spremljali njegov odhod in kazali z rokami nanj.

ZAKLJUČEK TRETJE ETAPE

Z namenom, da bi tudi Zmajevo mesto zaživel tako kot živi naše mesto Ljubljana, polno življenjske energije in radosti, smo se v tretji etapi izziva lotili z načrtovanjem priprave in izvedbe svojiskih gibalno-športnih iger. Te so predstavljale zaključek etape, zaključek celoletnega projekta in slovo od letošnje lutke. Na Ču-Čujev športni dogodek, dne 19. junija 2018, so otroci povabili svoje babice in dedke, saj so bili prepričani, da so prav oni tisti, ki lahko skupaj z njimi pomagajo pričarati sodelovalno-družabno vzdušje, ki ga bo zmajček ponesel daleč v Zmajevo mesto. S tem namenom so vse babice in dedki naših otrok prejeli prijazno povabilo:

Drage babice, dedki!

Se še spomnite našega prijatelja, zmajčka Ču-Čuja? Nedavno je v pismu izvedel, da zmaji v Zmajevem mestu iščejo nekaj, kar bi jih povezal, združilo in hkrati zabavalo. V svojem mestu namreč pogrešajo olimpijski, sodelovalni duh, o katerem vi prav gotovo veliko veste. Vabimo vas, da se udeležite športnih iger in nam pomagate pričarati sodelovalno-družabno vzdušje, ki ga bo zmajček Ču-Ču ponesel daleč v Zmajevo deželo.

Z veseljem vas pričakujemo v torek, 19. junija ob 10. uri na igrišču na Kolezijski.

Lep športni pozdrav,

Ču-Čuju je skupaj z otroki, vzgojitelji, starši, babicami, dedki ter drugimi prijaznimi ljudmi v Ljubljani končno uspelo odkriti, kako ponovno oživeti in vrniti življenjsko radost in energijo v Zmajevo mesto. Duh sodelovanja in druženja, ki se je skozi celo leto udeleževal v vrtcu, je tisti, ki bo tudi prebivalce Zmajevega mesta spet povezal, združil in hkrati zabaval. Srečen in pripravljen na odhod domov je vsakemu otroku pred slovesom, za poplačilo vloženega truda in kot spodbuda za naprej, podaril posebno priznanje: **»Priznanje za dobrosrčnost, sočutnost in pomoč Ču-Čuju in prebivalcem Zmajevega mesta«**. Pomahal je v slovo in se z »ognjenim avtom«, skupaj z bratcem Če-Če in sestrico Či-Či, odpeljal v Zmajevo mesto ...

EVALVACIJA, REFLEKSIJA TRETJE ETAPE

V tretji etapi so otroci raziskovali olimpijske simbole, odkrivali zgodovino nastanka olimpijskih iger (od kod/kdaj izvirajo, kaj pomeni simbol s krogi, kaj ti predstavljajo) in se spoznavali z različnimi športnimi zvrstmi. Ob iskanju najprimernejše športne igre, ki bi jo posredovali Ču-Čuju, so po vzoru olimpijskih vrednot, izumljali nove, svojske socialno-gibalne igre. Ustvarjanje novih, drugačnih iger, iger, ki so jih nadgradili z lastnimi idejami in svojo kreativnostjo, je ponujalo vrsto različnega gibanja, odkrivanja drugačnih pravil, ustvarjanja novih pojmov, spreminjanja in prilagajanja vsebin iger. Omogočalo je pridobivanje svojevrstnih raziskovalnih izkušenj, novih spretnosti in veščin, na vseh področjih. Ob ustvarjanju in preizkušanju novih, zanimivih iger so se otroci soočali z vrsto novih situacij, izzivov, se učili soočanja z drugimi mnenji, idejami, spoznavali svoje vrstnike na drugačen način in se ob tem učili strpnosti, tovarištva, obzirnosti, občutka za sodelovanje, idr. V gibalnih dejavnostih so presojali položaj smeri, razmerja do drugih, razvijali občutek za ritem in hitrost ter dojemali prostor in čas. Zaznavali in odkrivali so svoje telo, preizkušali, kaj telo zmore, doživljali veselje in ponos ob razvijajočih se sposobnostih in spretnostih ter gradili zaupanje vase.

Starejše otroke je raziskovalno vprašanje vodilo do odkritja, da je v času olimpijskih iger vedno vladal mir. Ni se smelo goljufati, tekmovalci pa so morali spoštovati pravila sodnikov, ki so se trudili biti zelo pravični. Navdušila jih je ideja olimpizma, ki je športno dejavnost povezal z družbeno; gibati se, sodelovati in se povezovati (zdrav duh v zdravem telesu). Nakazovali so, da česa takega ni v Zmajevega mesta, in da njihovim prebivalcem morda prav zato primanjkuje življenjske radosti in energije. Da bi tudi Zmajevo mesto postalo veselo in živahno, so si otroci, skupaj s Ču-Čujem in svojimi vzgojitelji zamislili in izmislili svojske gibalno-športne igre. Iz poznanih, enostavnih iger in naravnih oblik gibanja so postopoma prehajali na zahtevnejše oblike gibanja. Na lasten, njim izviren način so odkrivali, ustvarjali in preizkušali nove gibalne dejavnosti, ustvarjali različne športne pripomočke, razvijali igro v parih, v manjših skupinah, sestavljali različne ekipe in se medsebojno pomerili v novih športnih veščinah (ki so razvijale moč, hitrost, gibljivost, koordinacijo, ravnotežje, natančnost in vzdržljivost kot funkcionalno sposobnost). Ob novih gibalnih igrah in izzivih, ki so se prepletali z miselnimi, so se soočali in se učili drug od drugega, spoznavali in razumevali pomen skupinskih iger, ki temeljijo na določenih pravilih in socialnih dogovorih, ter drug drugega spodbujali k medsebojni pomoči in »športnemu obnašanju«. Povezovanja, medsebojna druženja in zabavna doživljanja so spodbujala k skupnim reševanjem nastalih gibalnih

problemov/izzivov, ustvarjanju novih idej, novih pravil za igre, razvijanju skupnega dialoga, empatije, potrpežljivosti, radovednosti, ustvarjalnega mišljenja, samostojnosti in socialnih veščin. Pridobljena znanja in izkušnje so uporabili ob koncu šolskega leta (19. junija 2018), na športni prireditvi, na katero so povabili svoje babice in dedke. Na vrtčevskem igrišču smo skupaj z otroki in njihovimi starimi starši s povezovanjem športa, vzgoje in kulture pričarali sodelovalno-družabno vzdušje. Prav takšno, ki ga bo zmajček Ču-Ču lahko ponesel daleč v svoje Zmajevo mesto. Ob veselem bodrenju babic in dedkov, njihovih spodbudah in podpori so otroci izkazovali olimpijske vrednote: prizadevanje za odličnost, izkazovanje spoštovanja in praznovanje prijateljstva. Skupaj so razvijali ideal o enovitem razvoju telesa, volje in duha (zdrav duh v zdravem telesu) in ustvarili prav takšno sodelovalno-družabno vzdušje kot ga Zmajevo mesto potrebuje. Na tekmovanju so vladala določena pravila vedenja, kjer se ne goljufa in kjer tekmovalci spoštujejo pravila sodnikov, ki se trudijo biti zelo pravični. Igre so bile zahtevne in hkrati zabavne, zato si je prav vsak športnik zaslužil velik aplavz in čestitke za odlično športno udejstvovanje.

Najmlajši otroci nov izziv »Kako oživeti zmajevo mesto?« pričeli z raziskovanjem osnovnega gibanja, vezanega na njihovo lastno telo (hoja, tek, poskoki, skoki, plazenje, lazenje, plezanje, dvigovanje, nošenje, valjanje, potiskanje, vlečenje, metanje, lovljenje). Z gibanjem so odkrivali in spoznavali svoje telo, raziskovali različne položaje in odnose med deli telesa ter preizkušali, kaj telo zmore. Pri tem so doživljali veselje in ponos ter gradili dobro samopodobo. Zanimivo je bilo opazovati njihove aktivnosti, »pogruntavščine«, njihovo iznajdljivost, ko so med gibanjem raziskovali nove in zanimive stvari. Posebej zanimivi so bili športni pripomočki (sprva ponujeni, kasneje so jih otroci sami ustvarjali). Ob igrah z njimi so združevali gibanje z matematiko, jezikom, umetnostjo, naravo in družbo; usvajali so količinske izraze, izraze za prostorska razmerja, časovna razmerja, druge protipomenske izraze, pri merjenju razdalje so se seznanjali z merskimi enotami, spoznavali so različne barve, oblike, površine, gibalne pesmice povezovali v plesno koreografijo, ipd.). Postopno so se pričeli spoznavati tudi z osnovami prvih različnih športnih zvrsti, ki so pripomogle k zavedanju lastnega telesa in sposobnostim upravljanja z njim (gibalne naloge za usvajanje osnovnih elementov različnih športnih zvrsti). Ob ustvarjanju svojiskih gibalnih iger so izražali svoje počutje (veselje, žalost, strah, vznemirjenje ipd.), raziskovali različne vrste gibanja, spoznavali sebe in vrstnike, se učili specifične terminologije, pravil iger, zavestnega nadzora položaja in gibanja telesa v prostoru, samostojnega delovanja, razmišljanja, in uspešnega reševanja problemov/izzivov. Pridobivali so na moči, hitrosti, gibljivosti, natančnosti in vzdržljivosti. Konec leta so tako kot starejši otroci

pripravili svoj športni dogodek, ki je prav tako potekal v stilu olimpijskih iger, olimpijskega duha in vrednot. Lepo in zanimivo je bilo opazovati njihove aktivnosti, »pogrontavščine« in njihovo iznajdljivost; ko so iskali poti za rešitev, izpeljavo zadane naloge, ko so uporabljali komunikacijske veščine, ko so se medsebojno dogovarjali (še posebej, ko so naleteli na problem). Po končanem tekmovanju so Ču-Čuja, skupaj s svojimi babicami in dedki, z rešitvijo njegovega izziva pospremili nazaj, v njegovo deželo.

Strokovni delavci smo v zadnji etapi sledili ciljem, ki smo si jih zadali na začetku etape – otrokom podati temelje za oblikovanje pozitivnega odnosa do gibanja in športa, v najširšem pomenu besede. Poleg vsakodnevnih gibalnih dejavnosti, različnih po vsebini (dejavnosti z žogo, športno dopoldne, gibalna minutka), trajanju (vadbena ura, gibalna minuta), času (vnaprej določene, priložnostne), vlogi otroka (spontane, vodene) in prostoru, smo opogumljali in usmerjali k vključevanju v različne gibalne dejavnosti. Z izvirnostjo in odprtostjo načrtovanih gibalnih in drugih vsebin, z ustvarjanjem pozitivnega, varnega in ustvarjalnega okolja smo se v nadaljevanju osredotočali na razvoj ustvarjalnosti, kreativnih zamisli in samostojno reševanje problemov pri otrocih (da bodo gradili svoje znanje, eksperimentirali, ustvarjali in iskali lastne poti pri reševanju gibalnih in drugih izzivov). V odprtem učnem okolju, ki smo ga z namenom raziskovanja znanih in odkrivanja novih, svojskih socialno-gibalnih iger načrtovali in kreirali skupaj strokovni delavci in starši, smo otrokom nudili podporo pri razvijanju njihovih lastnih idej, jih spodbujali k samostojnemu iskanju informacij, odgovorov in evalvaciji ter opazovali njihovo domišljijo, eksperimentiranje, njihove inovativne strategije reševanja problemov in njihov napredek. Veliko časa smo namenili samo-refleksivnemu razmisleku o tem, kako otroci uporabijo material, da pridejo do rešitev, kako zaznavajo in opazujejo svet okoli sebe, kako rešujejo praktične probleme, kako so v dejavnost čustveno in vedenjsko vpeti ipd.

Starši so ob spremljanju vzgojno-izobraževalnega procesa, skozi izvedbo naše pedagoške zgodbe in sodelovanje v njej, pridobivali uvid v proces učenja otrok, v otrokovo zadovoljstvo in razvojni napredek ter se veselili dosežkov skupaj z nami. Dobrodošla je bila njihova angažiranost pri zbiranju materiala, prinašanju različne literature, izdelkov vezanih na tretjo etapo idr. Skozi celoletni projekt smo s skupnimi močmi (otroci, starši, babice in dedki ter vsi zaposleni v Vrtcu Trnovo) Ču-Čuju uspešno pomagali rešiti njegov problem/izziv in ga ob koncu tretje etape (zaključku projekta), v duhu sodelovanja in prijateljstva, skupaj pospremili v njegovo Zmajevo mesto.

Nekaj posredovanih zahval, ki so nam jih namenile družine naših otrok:

Spoštovana gospa Antič,

upam, da veste, da imate med zaposlenimi dobre vile/vilinčke ali pa anjele, Matevževa babi je bila danes ob Ču-Čujevem slovesu navdušena nad dogodkom in Vašimi zaposlenimi, ki vem, da so z veliko truda, dobre volje, energije, tako kot že mnogokrat poskrbeli za naše malčke.

Seveda pa "orkester" brežhibno deluje v koordinaciji z vrhunsko dirigentko kot ste vi.

Hvala vam, ker je bil moj Matevž predšolsko obdobje med vami, jaz pa sleherni trenutek mirna z zaupanjem, da je v dobrih rokah..

M. M.

p.s.: pohvalo, prenesite seveda tudi hišnikoma, kuharicam in čistilkam in vaši upravi

Spoštovana gospa Elvira,

današnje slovo od Ču-čuja je bilo taaaaaako pristrčno, da je bilo celo babicam in dedkom žal, da je šel zmajči tako zgodaj na morje. Želimo mu, da se bo imel lepo. Spoštovani vzgojitelji, enkratni ste! Kaj vse ste pripravili našim otročkom! Igrišče vrtca je bilo vabljivo pisano otroško mestece, zgrajeno z ljubeznijo, veeeeeeeliko truda in domiselnosti. In kako radodarno ste nas še pogostili: s kavico, sadjem in sladkimi dobrotami. V imenu dedija in obeh babic se vam iz vsega srca zahvaljujemo za lepo dopoldne, ki smo ga preživeli z vami in seveda za vse dobro, kar ponujate našim vnučkom ob vsakdanjem delu v vrtcu. Celotni ekipi se zahvaljujemo za povabilo in vsem želimo lepe poletne mesece.

A.D.

Irena, Edita,

hvala vama za res lepo leto, ki je za nami.

Ko sva hčerko vpisovala v vrtec, nisem imel prevelikih pričakovanj, ker je v javnih ustanovah sistem praviloma rigiden in potem zavzeti ljudje dvigujejo kvaliteto kot vejo in znajo kljub sistemu namesto zaradi njega.

Tu je situacija nasprotna: sistem je očitno vzpodbuden, atmosfera je odlična, ljudje ste super in pretečete tisti angleški pregovorni dodatni kilometer. Drugače se ne da razložiti, da otrok zjutraj že na hodniku cepeta od navdušenja, noro veliko raznovrstnega ustvarjanja, skokovitega napredka otroka na vseh področjih, in da otroke učite sodelovanja in življenja v družbi (in tako daljnovidno skrbite, da bo trenutno rastoča sociopatija v družbi čez 15 let manjša)... Atmosfero starši vidimo že po tem, da vzgojitelji/ce pred prazniki okrašujete vrtec konkretno po koncu delovnega časa in se medtem še zabavate. Da ne omenjam kakšnih konkretno podaljšanih govorilnih ur.

Največ je pa vredno, da spodbujate njihov svež pogled na svet, kjer je vsak dan poseben (kar občutimo tudi starši, tu otroci nas učijo več, kot mi njih). To ne pride samo od sebe.

Hvala za trud (in vse hčerkine frizure ;-)

ZAKLJUČNA PRODUKCIJA

Zaključni prikaz projekta: naša skupna umetniško-pedagoška kreacija

Po dolgotrajnem raziskovanju in rešitvi vseh izzivov, smo naš celoletni projekt zaključili s športno prireditvijo – športnimi igrami Vrtca Trnovo. Na prireditev smo povabili babice in dedke vseh naših otrok, s prepričanjem, da so prav oni tisti, ki veliko vedo o olimpijskem, sodelovalnem duhu, ki ga zmajčki v svojem Zmajevskem mestu nadvse pogrešajo. Z željo, da bi pomagali Ču-Čuju rešiti njegov celoletni izziv, smo skupaj združili spretnosti, ustvarjalnost, domišljijo in veselje ter ustvarili takšno sodelovalno-družabno vzdušje, ki povezuje, združuje in hkrati zabava. Lepo je bilo opazovati vtise in izraze otrok, njihove reakcije, široko odprte oči, ki so spremljale sodelovanje in prizadevanje svojih babic in dedkov na športnih igrah, na čarobno urejenemu igrišču. Te je preveval ponos, navdušenje, zadovoljstvo in radost, ko so s svojimi vnuki preizkušali in iskali svojske načine in poti za rešitev različnih športnih nalog, ki jih bo zmajček Ču-Ču ponesel daleč v Zmajevo deželo. Razburjenje, občutek povezanosti, sreča in ljubezen so dosegli vrhunec ob odhodu Ču-Čuja, ki je marsikoga ganil do solz. Pred slovesom je v zahvalo za ves letošnji trud in pomoč, ki so mu jo otroci in vzgojitelji nesebično nudili pri reševanju vseh njegovih vprašanj in problemov, ljubeznivo vsakemu posebej poklonil posebno priznanje: **»Priznanje za dobrosrčnost, sočutnost in pomoč, njemu in prebivalcem Zmajevega mesta«**. Seveda ni pozabil na starše, babice in dedke ter ostale, ki so pripomogli k rešitvi njegovega velikega izziva/problema. Z velikim kovčkom, v katerega otroci niso pozabili spraviti Himnarice, knjige s himnami, grbi, načrti in navodili za športne igre, se je končno lahko odpravil proti svojemu domu. Spremljala sta ga sestra Či-Či in bratec Če-Če, ki sta se ponj pripeljala z zanimivim avtom, s katerim so se skupaj v spremstvu dveh motorjev s prikolicama odpeljali k svojim domačim, ki jih je Ču-Ču že zelo pogrešal. Pomahali smo mu v slovo in mu zaželeli, naj mu v njegovem svetu uspe ustvariti to čarobno življenjsko energijo, ki bo oživila njegovo deželo.

Srečno Ču-Ču!

SPREMLJANJE IN VREDNOTENJE IZVEDENEGA PROJEKTA (sumativna evalvacija)

Kaj so v projektu pridobili otroci, kaj vzgojitelji (spremljava samorazvoja) in kaj starši ter od česa so ti rezultati odvisni?

Letošnja literarno-didaktična zgodba nas je skozi glavno, celoletno raziskovalno temo »**Vrniti življenjsko radost v Zmajevo mesto**« skozi etape vodila v raziskovanje – **simbola, knjige in športnih iger**. V dejavnostih, ki smo jih skozi celoletni projekt premišljeno načrtovali, izvajali in ovrednotili, smo odkrivali pisni jezik, književnost (knjiga, drama, predstava idr.) ter usvajali osnovne gibalne koncepte in elemente različnih športnih zvrsti. Slednji so podlaga za kasnejše športne dejavnosti in vplivajo na oblikovanje otrokovih sposobnosti, lastnosti, zmožnosti in značilnosti.

K skupnemu cilju smo stremeli vsi zaposleni, otroci in njihovi starši; vsak posameznik je participiral na lasten način in sestavljal nedeljivo celoto.

Otroci, **tako starejši kot tudi mlajši**, so skozi celoletno didaktično zgodbo Ču-Čujev izziv/problem razkrivali po etapah. Da so prišli do odgovorov/rešitev, so v skrbno načrtovanih in spremljanih odprtih, laboratorijskih učnih prostorih/okoljih aktivno opazovali svet okoli sebe, ga raziskovali, povezovali dogodke v prostoru in času, iskali bistvo in pomen, eksperimentirali, opisovali, razlagali, izumljali idr. Vezivo in rdeča nit odkrivanja sta bila poglobljeno medpodročno povezovanje gibanja in jezika (govora) – kot primarni, naravni potrebi otroka po gibanju in komunikaciji; v povezovanju z drugimi kurikularnimi področji in človekovimi dejavnostmi. Skozi raziskovalne vsebine in pedagoško igro so otroci na izviren, kreativen, inovativen, predvsem pa njim razumljiv način, skozi etape, osmišljali simbol, knjigo (ju predstavili skozi glasbeno-gledališko predstavo) in športne igre (predstavljene na športnem dogodku Vrtca Trnovo). K razpletanju zgodbe so pristopali radovedno, zavzeto, pa tudi čustveno, saj jim je Ču-Čujeva stiska zares segla do srca. Ob odkrivanju, kako povrniti življenjsko radost v Zmajevo mesto oz. raziskovanju, kaj je simbol, kako se zgodbe ohranjajo in kako oživeti Ču-Čujevo mesto, so otroci skozi celo leto, ob akcijskem raziskovanju in z osmišljenimi materiali, raziskovali svet, ki nas obdaja, pa tudi globine domišljijskega sveta. Nastajale so različne zgodbe, ki so se spletale v resničnost. V procesu raziskovanja so pridobivali znanja in izkušnje o resničnem svetu, ga razumevali, se zanj zanimali ter se ob tem

čustveno, intelektualno in družbeno razvijali. Soočali so se z različnimi izzivi, pozitivnimi in negativnimi izkušnjami, raziskovali so znano in neznano, odkrivali novo. Navduševali so jih konkretni izzivi/problemi, tisti, ki so se njim zdeli pomembni. Ob soočenju z njimi so izkazovali radovednost, iznajdljivost in uporabo svojih izkušenj in talentov. Ob zahtevnih izzivih so se učili probleme/izzive prepoznavati, postavljati možne hipoteze za njihovo razrešitev, preizkušali so različne hipoteze, izide, jih vrednotili in se odločali za izbiro zanje najboljših rešitev. Skozi dragocena, pomembna in temeljna vprašanja, ki so kar vrela iz njih, so pridobivali nove, drugačne izkušnje, razvijali so širino v razmišljanju in spoznavali, da ne obstaja ena sama prava pot; možnih jih je toliko kot je njihovih igračk v igralnici. Soočali so se tudi z napakami, a te so integralni del učnega procesa, izboljševanje obstoječega. Pomembno je, da so z učenjem postajali vedno bolj samo-motivirani, izkušeni, da so del učenja prevzemali aktivno in samostojno. Skupno soočanje z izzivi in skupno delo ter učenje je razvijalo socialno učenje. Ko so npr. v sožitju z drugimi ustvarjali glasbeno-gledališko predstavo in unikatne športne igre, se je bilo treba veliko dogovarjati in medsebojno sodelovati, načrtovati in se prilagajati. Sodelovanje, skupno načrtovanje, oblikovanje in sprejemanje odločitev ter delitev odgovornosti za skupno sprejete odločitve, je razvijalo njihov odnos do drugih, upoštevanje idej, potreb in pričakovanj drugih, pozitivno odzivanje v posameznih situacijah, samokontrolo, tankočutnost, boljšo samopodobo, ipd. Medsebojne aktivnosti so odpirale neštete možnosti za sodelovanje in komunikacijo, tako med otroci kot med otroci in odraslimi, razvijale dobro vzdušje, sposobnost samostojnega in timskega dela, jezikovne, družboslovne, naravoslovne, matematične, gibalne in druge sposobnosti. Celoletni projekt je ponujal veliko možnosti za plesno ustvarjanje in improvizacijo, omogočal je zavedanje lastnega telesa, raziskovanje svojega gibanja, sprostitve in ustvarjalnost. Skozi ples so otroci izražali svoje počutje (veselje, žalost, strah, vznemirjenje ipd.), raziskovali različne vrste gibanja, spoznavali sebe in vrstnike. Svoje izkušnje, postopke, predloge, rešitve so s svojimi vzgojiteljicami, navadno po zaključenih dejavnostih, na skupnih refleksijah, z veseljem tudi prediskutirali in jih ovrednotili – z besedo, risbo, gibom, mimiko ali ob glasbi.

Strokovni delavci smo kot inovativni spodbujevalci načrtovali in izvajali učne dejavnosti v sožitju z otroki v skrbno načrtovanih in spremljanih odprtih, laboratorijskih učnih prostorih/okoljih. Zavedamo se namreč, da gresta učenje in igra z roko v roki in da se otroci veliko naučijo, ko dejavnost opravijo sami, s pomočjo opazovanja odraslih in sovrstnikov z zgledom in igro, izkustveno, iz realne situacije, z eksperimentiranjem, na napakah in preizkušanjem različnih možnosti. V odprtem učnem okolju so otroci, s poudarkom na

ustvarjanju, pridobivanju izkušenj in veselju v raziskovanju in odkrivanju, po različnih poteh reševali različne probleme/izzive/konflikte in pridobivali nove veščine za življenje; v socialnem, čustvenem, intelektualnem in fizičnem pomenu. Rdeča nit didaktične zgodbe nas je usmerjala v načrtovanje, izvajanje in spremljanje pedagoškega procesa – izvedbenega kurikulumu. Odkrivali smo pisni jezik, književnost (knjiga, drama, predstava idr.) ter odkrivali nove gibalne koncepte in elemente, ki so bili podlaga za športne dejavnosti. Tako smo oblikovali otrokove sposobnosti, lastnosti, zmožnosti in značilnosti. Proces odkrivanja in raziskovanja smo vodili skozi faze oblikovanja raziskovalnega vprašanja, razčlenitve na raziskovalna vprašanja, postavljanja hipotez, zbiranja, obdelave in interpretiranja podatkov, akcije, spremljanja obstoječe prakse oziroma evalvacije ter izdelave končnega poročila o poteku načrtovanja, aktivnosti, analize ter poročanja. Ob načrtovanju vsebin, preigravanju najrazličnejših možnih scenarijev, odkrivanju in raziskovanju se je naša pozornost usmerjala v razmišljanja, kako v pedagoško igro na izviren, kreativen, inovativen, predvsem pa otrokom razumljiv način, vključit jezik in gibanje. Zanimala so nas vprašanja kot npr.: na kakšen način otroku predstaviti simbol, da bo razumel njegov pomen, njegovo pomembnost v našem življenju? Kako osmisлити in kako otroka popeljati do odkritja, da je pomembno ohranjati in hkrati nadgrajevati svojo tradicijo? Kako knjigo, kot pomemben medij, vključiti v pedagoško igro? Na kakšen način otroku prikazati, kako so se zgodbe prenašale z generacije na generacijo, kako se ohranjajo in zakaj so zapisane? Kako naredit takšne športne igre, da se bo športni duh oz. življenjska radost prenesla v Zmajevo mesto? Sledili smo ciljem, usmerjenim k razumevanju in razvijanju jezikovnih zmožnosti, ki pripomorejo k *razvoju govora* in sporazumevanju z okolico, odpirajo možnosti za sodelovanje in komunikacijo z odraslimi in otroki ter *razvoju gibanja* kot najpomembnejšega spremljevalca otrokovega življenja. Obe področji smo kontinuirano povezovali z drugimi kurikularnimi področji – družba, narava, matematika, umetnost – in človekovimi dejavnostmi. Glede na to, da je jezik sistem simbolov oz. znakov in da je v življenju vsakega od nas polno simbolov, da nas ti spremljajo vsepovsod, smo želeli otroke, na pedagoškem odru, v prvi etapi, skozi prvo raziskovalno vprašanje »*Kaj je simbol*«?, na izviren, kreativen, inovativen in otrokom razumljiv način, popeljati v odkrivanje simbolov in grbov, v razumevanje njihovega pomena, njihove pomembnosti v našem življenju. V drugi etapi smo skozi raziskovalno vprašanje »*Kako se ohranjajo knjige*«?, želeli podpreti otrokovo učno pot pri odkrivanju in ustvarjanju knjige, kot temelja, ki pomaga razvijati mislečega, informiranega in kritičnega posameznika. Medija, ki izjemno pomembno vpliva na razvoj otrokove osebnosti, na njegovo učenje pozneje v življenju. Ko smo dobili odgovore na vprašanja prve in druge etape, smo se osredotočili še na tretjo, zadnjo (športno) etapo, kjer smo

se ukvarjali z vprašanjem »*Kako oživeti Ču-Čujevo mesto*«? Z namenom, da zadostimo potrebi po gibanju in igri, ki sta otrokovi primarni potrebi, smo spodbujali k ustvarjanju unikatnih športnih iger in razvijanju športnega duha oz. življenjski radosti, ki jo prebivalci v Zmajevem mestu potrebujejo. Ko nam je vse to uspelo, smo skupaj – strokovni delavci, otroci in starši – v duhu sodelovanja in prijateljstva Ču-Čuja pospremili v njegovo Zmajevo mesto. Pri tem smo želeli, da pridobljeno znanje, spretnosti in navdušenost ostanejo tako v otrocih, zaposlenih, starših kot tudi v zmajčku – kot nek zaklad – za zmeraj. S ciljem podpirati otrokovo učno pot in spremljati njegovo rast moči in talentov smo skozi celo leto skušali ustvarjati in odpirati zanimivo učno okolje, v katerem so otroci svobodno ustvarjali, iskali rešitve, preverjali hipoteze, idr. V njihovem ustvarjalnem in učnem procesu smo opazovali, kako so raziskovali in kako so do rešitev prihajali, kako so sooblikovali kurikulum oz. kako so se odzivali v učnem okolju (ožjem, širšem). Zanimalo nas je, kako razvijajo veščine, priložnosti za ustvarjalnost, inovativnost. Skrbno smo opazovali njihove medsebojne interakcije, si beležili, kaj je njim pomembno in zanimivo, o čem so spraševali in kako so iskali odgovore pri sebi in med seboj, kako »uporabili« odraslega v procesu (samo)raziskovanja ter kako in v katere dejavnosti so se najraje vključevali. Spraševali smo se, kaj jih je najbolj pritegnilo, zanimalo, katera področja so jim bila bližja. Učinke učenja oz. izvajanja otrokovih dejavnosti (njihov interes, zavzetost, odzivnost, vtise, izraze, reakcije, vedenje ipd.) smo evalvirali in analizirali na timskih sestankih in številnih skupnih študijskih srečanjih. Skupne refleksije in samorefleksije so nam bile v pomoč pri prepoznavanju otrokovih individualnih posebnosti, odkrivanju njihovih močnih področij, spodbujanju komunikacije, smiselnem načrtovanju in upoštevanju optimalnega razvoja vsakega otroka, razvoja njegovih kompetenc oz. veščin ter pri načrtovanju nadaljnjega dela.

Starši so v vseh vlogah kot pomemben sograditelj izvedbenega kurikulumuma ne le čutili, ampak tudi vedeli in bili pri ustvarjanju in reševanju naših izzivov zainteresirani slediti našemu razvoju in bogatiti naš večplastni izvedbeni kurikulum. Zavzeto so se vključevali v vse etape in nivoje našega dela. Sproti smo jih seznanjali s procesom dogajanja, z odzivi, ugotovitvami in razvojem njihovih otrok. Vabili smo jih, da so bili s svojimi sposobnostmi, talenti, poklici, vir informacij, idejami, navezavami pri uresničevanju posameznih dejavnosti ali celotne etape, da so z nami delili svoje znanje, prinašali potreben material idr. Pri ustvarjanju so nas spodbujali ter omogočali še boljše sodelovanje med domom in vrtcem pa tudi lokalno skupnostjo. Ob koncu vrtčevskega leta, smo na zaključno prireditev »*Športne igre Vrtca Trnovo*« povabili tudi babice in dedke in skupaj pričarali sodelovalno-družabno vzdušje. Ozračje je bilo polno povezovanja,

raziskovanja, ustvarjanja in odkrivanja novega, polno pozitivne energije in vsestranskega veselja. S posebnim žarom, trdom in časom, ki so nam ga namenili, so pripomogli k uspešni realizaciji zaključne prireditve in zaključku našega celoletnega projekta.

Kaj in kako smo načrtovali, izvajali in spremljali naše celoletno vzgojno-izobraževalno delo, je podrobno zapisano v naših zapisih; v didaktičnih zemljevidih posameznih oddelkov (Izvedbeni kurikulum posamezne skupine), v anekdotskih zapisih oz. zapisih otrokovih komentarjev, zapisih otrokovih odzivov, njihovih vtisov in doživljanj ter v pedagoških mapah oddelkov, ki so bile skozi celo leto na vpogled staršem in vsem zainteresiranim. V njih je zbrana dokumentacija, vezana na spremljanje razvoja procesa. Tam– so tudi zapisi, fotografije ter otroški izdelki, ki smo jih ob zaključku posameznih faz/etap prikazali kot razstavo, ob koncu projekta pa kot diaprojekcijo.

LITERATURA

- Antič, S., Garvas M., Gobec, D., Kolar, M., Komljanc, N. ter vzgojitelji in vzgojiteljice Vrtca Trnovo (2013). *Pedagoška inovacija. Didaktični zemljevid*. Vrtec Trnovo.
- Antič, S. Garvas, M., Komljanc, N. ter vzgojitelji in vzgojiteljice Vrtca Trnovo (2015). *Pedagoška inovacija. Literarno-didaktična zgodba*. Vrtec Trnovo.
- Antič, S., Garvas, M., Komljanc, N. ter vzgojitelji in vzgojiteljice Vrtca Trnovo (2015). *Priročnik: Pedagoški lutkar (PL)*. Vrtec trnovo.
- Antič, S., Garvas, M., Gobec, D. Kolar, M. (2007). *Vzgojna komponenta okoljske vzgoje v edukacijskem modelu vrtca Trnovo*, V: Fošnarič, S. (ur) 2. Mednarodno znanstveni posvet na temo: Ekologija za boljši jutri. Rakičan: RIS, str. 248-250.
- Batistič Zorec, M. (2003). *Razvojna psihologija in vzgoja v vrtcih*. Ljubljana: Inštitut za psihologijo osebnosti.
- Challoner, J. (1998). *Znanost za mularijo: Svetlo in temno*. Grosuplje: Založba Mondena.
- Ferbar J., (1990). *Veselite z znanostjo. Svetloba*. Pomurska založba.
- Gobec, D. (2004-2009). *TMTU- Model temeljnega učenja v vrtcu Trnovo Temeljno Trnovo 2004-2009*
- Gobec, D. (2008). *Elementi pedagogike skupnosti v Trnovskem modelu temeljnega učenja vrtca Trnovo*. Zaključno delo Pedagogike skupnosti in Agazzi metode, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, EDU educazioneunita, Vrtić Zraka sunca, Križevci.
- Golorej, M., Laharnar, E., Leskovic, K., Tomažič, T. (2014-2015). *Razvoj matematike*. Interni zapis.
- Graham, J., Mellett, P., Challoner, J. in Angliss, S. (2002). *Prvi korak v znanost z več kot 150 vznemirljivimi poskusi*. Murska Sobota: Pomurska založba.
- Marjanovič Umek, L. (2013). *Načrtovanje dejavnosti v vrtcu*. Ljubljana: Založba Forum Media d.o.o.
- Marjanovič Umek in Fekonja Peklaj, U. (2008). *Sodoben vrtec: možnosti za otrokov razvoj in zgodnje učenje*. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete.
- Ministrstvo za šolstvo in šport (1999): *Kurikulum za vrtce*. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport in ZRSŠ.

Zaposleni vzgojitelji in vzgojiteljice v Vrtcu Trnovo v šolskem letu 2017/2018:

Adlešič Bojana, Arko Petra, Buh Špela, Cerar Karmen, Cerar Katja, Cvetek Marija, Čandek Ingrid, Dolenšek Tina, Felicijan M. Mojca, Ferčnik Milakovič Nataša, Glame Lilijana, Grum Ana, Jankovec Romana, Ješe Maja, Kamnar Tjaša, Klemenčič Niko, Klemenšek Raguž Magda, Komljanc Alenka, Kovač Mateja, Kovačič Darijan, Kržič Sabina, Kužnik Snežna, Laharnar Elvira, Lampič Ana, Lavriša Mateja, Lepoša Ana, Leskovic Katja, Lončarič Špela, Majić Sanja, Mrvar Pršuh Renata, Panić Gordana, Pavšič Lara, Pečar Katarina, Petek Helena Ina, Petrović Zorica, Pristavec Lidija, Rebič Maša, Saje Jure, Slabe Mojca, Sobočan Klara, Stanič Dušanka, Strušnik Tatjana, Šoštarich Frančka, Tarman Tanja, Tomasović Aleksandra, Tomažič Teja, Tomelj Mateja, Turudija Darja, Uršič Edita, Velkovrh Klara, Zupan Mojca, Žerovnik Irena

Izvedbeni kurikulum Vrtca Trnovo, 11. Celoletni projekt: »Zmajček Ču-ču«, šolsko leto 2017/2018

Avtorji: mag. Suzana Antič, mag. Mojca Garvas ter vzgojitelji in vzgojiteljice Vrtca Trnovo

Vodja projektne skupine Izvedbenega kurikulumuma: mag. Mojca Garvas

Konzulentka: dr. Natalija Komljanc

Lektorica: Alenka Komljanc

Avtorji fotografij: arhiv Vrtca Trnovo

Oblikovanje in prelom: Mojca Zupan

Izdal: Vrtec Trnovo

Dostopno na spletni strani Vrtca Trnovo v PDF obliki <http://www.vrtctrnovo.si/Ljubljana>,

Januar, 2020

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID=23764995

ISBN 978-961-95062-0-2 (pdf)